

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ
KONYA VALİLİĞİ
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK İL MÜDÜRLÜĞÜ**

**KONYA İLİ 2022 YILI ÇEVRE DURUM
RAPORU**

**HAZIRLAYAN:
ÇED VE ÇEVRE İZİNLERİNDEN
SORUMLU ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ**

KONYA - 2023

ÖNSÖZ

Ortak varlığımız olan çevrenin korunması, iyileştirilmesi, kırsal ve kentsel alanda arazinin ve doğal kaynakların en uygun şekilde kullanılması, toprak, bitki örtüsü, su ve hava kirliliğinin önlenmesi, doğal zenginliklerin korunarak toplum sağlığını ve çevremizi yakından ilgilendiren konularda duyarlı olunması ve üzerimize düşen görevlerin yerine getirilmesi çok önemlidir.

Yaşanabilir çevre, marka şehirler ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri çerçevesinde atıkların kontrol altına alınması, gelecek nesillere temiz ve gelişmiş bir Türkiye ile yaşanabilir bir dünya bırakılması amacı ile ülkemiz genelinde başlatılan Sıfır Atık Projesi'nin uygulanmasıyla, atıkların kaynağında ayrı toplanarak geri dönüşümünün sağlanması, hammadde ve enerji israfının önüne geçilmesini amaçlamaktayız. Bu kapsamda geri kazanılabilir atıkların yoğun olarak olduğu kamu kurumları, terminaller, eğitim kurumları, alışveriş merkezleri, hastaneler, otel ve restoranlar ile büyük iş yerleri başta olmak üzere İlimizde Sıfır Atık Projesi'nin hayata geçirilmesi konusunda büyük bir aşama kaydedilmiş ve sadece alışkanlıkların değiştirilmesiyle bile büyük başarılar sağlanmıştır.

Çevre sorunları ile mücadelede başarıya ulaşmak, sadece kurum ve kuruluşların çabaları ile yeterli olmayacağından, mücadelenin daha geniş kitlelere yayılması ve çalışmaların sivil toplum örgütleri ile beraber yürütülmesi belirlenen hedeflere ulaşmamızı daha da kolaylaştıracaktır. Tabii ki, bu da hepimizin çevre konusunda eğitimi ve bilinçlendirilmesi ile mümkündür.

Ülkemizin en geniş arazisine sahip olan Konya İlimizin hava, su ve toprak kirliliği gibi çevre değerleri ile doğal kaynaklarının büyük bir temizlik içerisinde incelenmesi ve araştırılması sonucu oluşturulan Konya İli Çevre Durum Raporu'nun önemli bir ihtiyacı karşılayacağına inanıyorum.

İnsanları bilinçlendirmek, İlimizde sürdürülebilir çevre ve kalkınmayı sağlamak, sorunları kontrol altına almak, gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak ve bu güzel tabiatı tüketmeden, kirletmeden, üretmek daha sağlıklı bir ortamda yaşamak için gerekli verilerin toplanması suretiyle hazırlanan Çevre Durum Raporu'nu destekleyen kamu kurum ve kuruluşlarına ve emeği geçen tüm çalışanlara teşekkür ederim.

Vahdettin ÖZKAN
Konya Valisi

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
GİRİŞ	1
A. HAVA	5
A.1. HAVA KALİTESİ	5
A.2. HAVA KALİTESİ ÜZERİNE ETKİ EDEN KİRLİTİCİLER	8
A.3. HAVA KALİTESİNİN KONTROLÜ KONUSUNDAKİ ÇALIŞMALAR	11
A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları	11
A.4. ÖLÇÜM İSTASYONLARI	11
A.5. GÜRÜLTÜ	28
A.6. İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ EYLEM PLANI ÇERÇEVESİNDE YAPILAN ÇALIŞMALAR	29
A.7. ULAŞIM VE HAREKETLİLİK	31
A.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	31
B. SU VE SU KAYNAKLARI	32
B.1. İLİN SU KAYNAKLARI VE POTANSİYELİ	32
B.1.1. Yüzeysel Sular	32
B.1.1.1. Akarsular	32
B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar	32
B.1.2. Yeraltı Suları	35
B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri	36
B.2. SU	36
KAYNAKLARININ KALİTESİ	36
B.3. SU KAYNAKLARININ KİRLİLİK DURUMU	37
B.3.1. Noktasal kaynaklar	37
B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar	37
B.3.1.2. Evsel Kaynaklar	39
B.3.2. Yayılı Kaynaklar	41
B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar	41
B.3.2.2. Diğer	41
B.4. DENİZLER	41
B.5. SEKTÖREL SU KULLANIMLARI VE YAPILAN SU TAHSİSLERİ	41
B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu	41
B.5.1.1. Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	41
B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti	44
B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.	44
B.5.2. Sulama	46
B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	47
B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı	47
B.5.3. Endüstriyel Su Temini	47
B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı	47
B.5.5. Rekreasyonel Su Kullanımı	48
B.6. ÇEVRESEL ALTYAPI	48
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri	48
B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri	52
B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler	53
B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması	53
B.7. TOPRAK KİRLİLİĞİ VE KONTROLÜ	53
B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar	53
B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi	53
B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar	54

<i>B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği</i>	54
B.8. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	56
C. ATIK	57
C.1. BELEDİYE ATIKLARI (KATI ATIK BERTARAF TESİSLERİ)	57
<i>C.1.1. Konya Katı Atık Düzenli Depolama Sahası</i>	57
<i>C.1.3. Akşehir Katı Atık Düzenli Depolama Sahası</i>	62
<i>C.1.4. Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretimi</i>	63
C.2. HAFRIYAT TOPRAĞI, İNŞAAT VE YIKINTI ATIKLARI	68
C.3. SIFIR ATIK YÖNETİMİ	71
<i>C.3.1. Eğitimler</i>	76
<i>C.3.2. Atık Getirme Merkezleri</i>	77
<i>C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı</i>	80
C.4. AMBALAJ ATIKLARI	82
C.5. TEHLİKELİ ATIKLAR	84
C.6. ATIK YAĞLAR	85
C.7. ATIK PİL VE AKÜMÜLATÖRLER	86
C.8. BİTKİSEL ATIK YAĞLAR	88
C.9. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER	89
C.10. ATIK ELEKTRİKLİ VE ELEKTRONİK EŞYALAR	90
C.11. ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ ARAÇLAR	92
C.12. TEHLİKESİZ ATIKLAR	92
<i>C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları</i>	98
<i>C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül</i>	98
<i>C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları</i>	98
C.13. TIBBİ ATIKLAR	98
C.14. MADEN ATIKLARI	100
C.15. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	101
Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI	103
Ç.1. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALAR	103
Ç.2. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	103
D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	104
D.1. FLORA	104
D.2. FAUNA	104
D.3. ORMANLAR VE MİLLİ PARKLAR	115
<i>D.3.1. Ormanlar</i>	115
<i>D.3.2. Milli Parklar</i>	115
D.3.2.1. Beyşehir Gölü Milli Parkı	115
<i>D.3.3. Tabiat Parkları</i>	116
D.3.3.1. Akyokuş Tabiat Parkı.....	116
D.3.3.2. Yakamanastır Tabiat Parkı	117
D.3.3.4. Kuşulu Tabiat Parkı	118
D.4. ÇAYIR VE MERA	119
D.5. SULAK ALANLAR	119
D.6. TABİAT VARLIKLARINI KORUMA ÇALIŞMALARI	120
<i>D.6.1. Tabiat Anıtları</i>	121
<i>D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları</i>	122
<i>D.6.3. Anıt Ağaçlar</i>	123
<i>D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgileri</i>	132
D.6.4.1. Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı.....	132
<i>D.6.5. Doğal Sit Alanları</i>	132
D.7. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	138

E. ARAZİ KULLANIMI	140
E.1. ARAZİ KULLANIM VERİLERİ	140
E.2. MEKÂNSAL PLANLAMA	142
<i>E.2.1. Çevre Düzeni Planı</i>	142
E.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	142
F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	143
F.1. ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ İŞLEMLERİ	143
F.2. ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ	145
F.3. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	145
G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI	146
G.1. ÇEVRE DENETİMLERİ	146
G.2. ŞİKÂyetLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	147
G.3. İDARİ YAPTIRIMLAR	147
G.4. ÇEVRE KANUNU UYARINCA DURDURMA CEZASI UYGULAMALARI	149
G.5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME	149

ÇİZELGELER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Çizelge 1 - Konya ili 2022 sonu sanayi siciline kayıtlı işletmelerinin sektörel yüzdeler dağılımı (ilk 10 Sektör).....	2
Çizelge 2 - Konya İlinde Bulunan Organize Sanayi Bölgeleri.....	3
Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri.....	6
Çizelge A.4 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları.....	7
Çizelge A.5 - Ulusal hava kalitesi indeksi.....	7
Çizelge A.6 – Konya ilinde 2022 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri.....	8
Çizelge A.7 – Konya ilinde 2022 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları.....	10
Çizelge A.8 - 2022 yılında Konya ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	11
Çizelge A.9 - Konya Büyükşehir Belediyesine ait 2022 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	15
Çizelge A.10 - Konya ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler.....	16
Çizelge A.11 - Akişehir İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	25
Çizelge A.13 - Karkent İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	25
Çizelge A.14 - Meram İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3).....	25
Çizelge A.15 - Trafik İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3).....	26
Çizelge A.16 - Bosna İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3).....	26
Çizelge A.17 - Konya Ereğli İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3).....	27
Çizelge A.18 - Sarayönü İstasyonları 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3).....	27
Çizelge A.8 - 2022 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı.....	31
Çizelge A.9 – Tamamlanan Bisiklet Yolları.....	31
Çizelge B.19 – Konya ilinin akarsuları.....	32
Çizelge B.20 – Konya ilinde mevcut göl, gölet ve rezervuarlar.....	32
Çizelge B.21 – Konya ilinin yeraltı suyu potansiyeli.....	35
Çizelge B.22 - Konya ilinde 2022 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları.....	36
Çizelge B.23 - Atık sularını alıcı ortama veren ve arıtma tesisi olan sanayi tesisleri.....	38
Çizelge B.24 - Arıtılmış sularını alıcı ortama veren ve evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisleri	39
Çizelge B.25 - Konya ilinde bulunan hidroelektrik santralleri ve kapasiteleri.....	47
Çizelge B.26 –Konya ilinde 2022 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu.....	50
Çizelge B.27 – Konya ilinde 2022 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu.....	52
Çizelge B.28 – Konya ilinde 2022 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı*.....	52
Çizelge B.29 –Konya ilinde 2022 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu.....	53

Çizelge B.31 – Konya ilinde 2022 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları	55
Çizelge B.32 – Konya ilinde 2022 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)	55
Çizelge B.33 - Konya ilinde 2022 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analiz sonuçları	55
Çizelge C.34 - Konya ilinde 2021 yılına ait katı atık miktarları (ton).....	57
Çizelge C.35 - Konya Belediyesi Katı Atık Bileşenleri	65
Çizelge C.36 - Konya Belediyesi İkili Toplama Sistemi ile Toplanan Karışık Belediye Atığı	65
Çizelge C.37 - Konya ilinde 2022 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (Büyükşehir Belediyesi/Belediye/ Birliklerce) Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri	67
Çizelge C.38 - 2022 yılında Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atıkları Depolama Alanında depolanan hafriyat toprağı ve inşaat yıkıntı atığı miktarları	68
Çizelge C.33 - 2022 yılında taşınan küçük çaplı tadilat molozu miktarları	70
Çizelge C.40 – 2022 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi	71
Çizelge C.35 – 2022 yılında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimler	76
Çizelge C.42 – 2022 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri.....	77
Çizelge C.27 – 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı	80
Çizelge C.28 – 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan(faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı.....	81
Çizelge C.48 - Konya ilinde 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları	82
Çizelge C.49 - 2022 yılında Konya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı	83
Çizelge C.50- 2022 yılında Konya ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı	83
Çizelge C.51 - 2022 yılında Konya ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	83
Çizelge C.54 - Konya ilinde 2020 yılında atık işleme ve miktarı	85
Çizelge C.55 – Konya ilinde 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları	86
Çizelge C.35 – Yıllar itibariyle toplanan atık akü ve pil miktarı (kg)*	87
Çizelge C.36 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler	88
Çizelge C.59 –Konya ilinde 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler*	89
Çizelge C.60 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)	89
Çizelge C.61 – Konya ilinde 2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar	91
Çizelge C.62 - Konya ilinde 2022 yılı teslim alınan ÖTA sayısı	92
Çizelge D.63 – Konya ilinde 2020 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri	93
Çizelge C.64 – 2022 yılında Konya ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı	99
Çizelge C.65 - Konya ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı	99
Çizelge C.66 – Konya ilinde 2022 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı	100
Çizelge C.67 – Konya ilinde 2022 yılında maden tesisleri sayısı	101
Çizelge C.68 – 2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı	102
Çizelge Ç.69 – Konya ilinde 2022 Yılı BEKRA Kuruluşlarının Sayısı.....	103
Çizelge Ç.70 – Konya ilinde 2022 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları	103
Çizelge D.71 – Konya ilinde sürüngen türleri.....	106

Çizelge D.72 – Konya ilinde amfibi türleri	106
Çizelge D.73 – Konya İli Endemik Omurgalılar Faunası	108
Çizelge D.74 – Konya İli karasal biyolojik çeşitlilik envanteri	113
Çizelge D.75 – Konya İli Özgü Endemik Fauna ve Flora.....	114
Çizelge D.76 – Konya İli sulak alanlar	119
Çizelge D.77 – Konya İli Tabiat Anıtları	121
Çizelge D.78 – Konya İli Anıt Ağaç Listesi.....	123
Çizelge D.79 – Konya İli Mağara Envanteri	138
Çizelge E.80 – Konya ilinde arazi kullanım sınıflandırması.....	141
Çizelge F.81 – Konya İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİDM tarafından 2022 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı	143
Çizelge F.82 – Konya ilinde Bakanlık merkez ve ÇŞİDM tarafından 2014-2022 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı	144
Çizelge F.83 – Konya ilinde 2014-2022 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı	144
Çizelge F.84 – Konya ilinde 2022 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzni/Çevre İzni ve Lisansı Belgesi sayıları	145
Çizelge G.85 - 2022 yılında ÇŞİDM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı.....	146
Çizelge G.86 – 2022 yılında ÇŞİDM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları	147
Çizelge G.87 – 2022 yılında ÇŞİDM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı	147
Çizelge G.88 – Konya ilinde Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Ceza Uygulamaları sayısı	149

GRAFİKLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Grafik A.1 - 2022 yılında Akşehir istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	16
Grafik A.1 - 2022 yılında Karatay Sunapark istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik A.1 - 2022 yılında Karatay-Karkent istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	17
Grafik A.1 - 2022 yılında Meram istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik A.1 - 2022 yılında Selçuklu Trafik istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	18
Grafik A.1 - 2022 yılında Selçuklu Bosna istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik A.1 - 2022 yılında Sarayönü istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	19
Grafik A.1 - 2022 yılında Ereğli istasyonu PM ₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik A.2 - 2022 yılında Akşehir istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	20
Grafik A.2 - 2022 yılında Sunaypark istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik A.2 - 2022 yılında Karkent istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	21
Grafik A.2 - 2022 yılında Meram istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik A.2 - 2022 yılında Bosna istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	22
Grafik A.2 - 2022 yılında Ereğli istasyonu SO ₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği	23
Grafik A.3 - Konya İli Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Ozon (O ₃) parametresi günlük ortalama değer grafiği*	23
Grafik A.5 - Konya ilinde 2022 yılında Karatay ve Selçuklu istasyonları SO ₂ parametresi aylık ortalama değerler	24
Grafik A.6 - Konya ilinde 2022 yılında Karatay ve Selçuklu istasyonları P10 parametresi aylık ortalama değerler	24
Grafik A.13 - Konya ilinde 2022 yılında gürültü konusunda yapılan şikayetlerin dağılımı	28
Grafik A.14 - Konya ilinde 2022 yılında gürültü konusunda Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan denetimler dağılımı	29
Grafik B.15 - Konya ilinde 2022 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	42
Grafik B.16 - Konya ilinde 2022 yılı içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı	42
Grafik C.17 - Konya ilinde 2022 Yılı Altınapa Baraj Gölü Su Miktarının Aylara Göre Değişimi	45
Grafik C.18 - Konya ilinde 2022 Yılı Bağbaşı Barajı Su Miktarının Aylara Göre Değişimi	46
Grafik B.19 – 2021 yılında Konya ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı	48
Grafik B.20 – 2022 yılında Konya ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı	49
Grafik B.21 – Konya ilinde 2022 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi ...	54
Grafik B.22 - Konya ilinde 2022 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi	54
Grafik C.23 – Konya ilinde 2022 yılı itibariyle ikili toplama sistemi ile toplanan karışık belediye atığı	66
Grafik C.24 – Konya ilinde 2022 yılı aylara göre moloz miktarı	69
Grafik C.25 – Konya ilinde 2022 yılında taşınan küçük çaplı moloz miktarlarının aylara göre dağılımı	70
Grafik C.25 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı	77
Grafik C.13 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı ...	81

Grafik C.29 – Yıl bazında Konya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı	83
Grafik C.30 – Yıl bazında Konya ilinde bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı	84
Grafik C.31 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi*	84
Grafik C.32 – Yıllar itibariyle Konya ilinde atık madeni yağ toplama miktarları &*	86
Grafik C.18 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl).....	90
Grafik C.34 - Konya ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)	91
Grafik C.35 - Yıllar itibariyle Konya ilinde AEEE işleyen tesis sayısı	91
Grafik C.40 - Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi	93
Grafik C.36 – 2009-2022 Yılları Arasında Bertaraf Edilen Tıbbi Atık Miktarları	99
Grafik C.37 –2022 yılı aylık bertaraf edilen tıbbi atık miktarları	100
Grafik C.38 – Konya ilinde 2022 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı	101
Grafik E.39 – Konya ilinde 2022 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması	140
Grafik F.40 – Konya ilinde 2022 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı	143
Grafik F.41 –Konya ilinde 2022 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı.....	144
Grafik F.42 – Konya ilinde 2022 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı	145
Grafik G.43 – ÇŞİDİM tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı.....	146
Grafik G.44 – 2022 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı	147
Grafik G.45 – 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı.....	148
Grafik G.46 – 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı.....	148

HARİTALAR DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Harita A.1 – Konya İl merkezinde bulunan (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’na ait) hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	12
Harita A.2 – Konya İli Akşehir İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri.....	13
Harita A.3 – Konya İli Sarayönü İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri	13
Harita A.4 – Konya İli Ereğli İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri.....	14
Harita A.5 –Konya İli Büyükşehir Belediye Başkanlığına ait hava kirliliği ölçüm cihazının yeri	14
Harita A.6 – Konya ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri	15
Harita D.7 – Konya İli Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı	73
Harita D.8 – Göçmen Kuş Rotaları	112
Harita E.9 – Konya ilinin Çevre Düzeni Planı	142

RESİMLER DİZİNİ

	<u>Sayfa</u>
Resim C.1 – Seçme İçme Suyu Arıtma Tesisi	43
Resim C.2 – Akyokuş İçme Suyu Arıtma Tesisi	43
Resim C.3 – Altınapa Baraj Gölü	44
Resim C.4 – Bağbaşı Barajı	45
Resim C.5 – Konya Katı Atık Düzenli Depolama Sahası	58
Resim C.6 – Aşım Katı Atık Transfer İstasyonu	58
Resim C.7 – Eysel Katı Atık Ayrıştırma Tesisi	59
Resim C.8 – Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası	61
Resim C.9 – Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası	61
Resim C.10 – Kulu – Altınekin Transfer İstasyonu	61
Resim C.11 – Yeniceoba – Ladik Transfer İstasyonu	62
Resim C.12 – Akşehir Katı Atık Düzenli Depolama Sahası	62
Resim C.13 – Aşım Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi	63
Resim C.14 – Akşehir Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi	64
Resim C.15 – Kaşınhanı Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi	64
Resim C.16 – Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atıkları Depolama Alanı	68
Resim C.17 – Uydu Araç Takip Sistemi Ekranı	69
Resim C.18 – Kamera Takip Sistemi	71
Resim C.19 – Atık Geçici Depolama Alanı	74
Resim C.20 – Sıfır Atık Projesi kapsamında kurulan toplama ekipmanları	74
Resim C.21 – Sıfır Atık Belgesi	75
Resim C.22 – Meram İlçesi ve Karatay İlçesi Pilot Bölge Sınırları	76
Resim C.23 – Web Sitesi	76
Resim C.28 – Bitkisel Atık Yağ Toplama Ekipmanları	89
Resim C.29 – Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi	100
Resim D.30 – Anadolu Yaban Koyunu	105
Resim D.31 – Beyşehir Gölü	116
Resim D.32 -Akyokuş Tabiat Parkı	117
Resim D.33 -Yakamanastır Tabiat Parkı	117

Resim D.34 – Derebucak Çamlık Milli Parkı	118
Resim D.35 –Kuğulu Tabiat Parkı.....	119
Resim D.36 – 4 numaralı Tescilli Anıt Ağaç-Akkavak	129
Resim D.37 – 31 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Meşe	130
Resim D.38 – 29 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Meşe	130
Resim D.39 – 109 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Ardıç	131
Resim D.40 – 138 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Ardıç	131
Resim D.41 – Konya İli Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı.....	132
Resim D.42 – Konya İli, Seydişehir İlçesi, Tınaztepe Mağarası.....	133
Resim D.43 – Konya İli, Seydişehir İlçesi, Tınaztepe Mağarası.....	133
Resim D.44 – Konya İli, Meram İlçesi, (Kilise, Kale ve Sur Kalıntısı).....	134
Resim D.45 – Konya İli, Selçuklu İlçesi, Alaaddin Tepesi Doğal Sit Alanı	134
Resim D.46 – Konya İli, Beyşehir İlçesi, Beyşehir Gölü Doğal Sit Alanı	135
Resim D.47 – Konya İli, Karatay İlçesi, Obruk Gölü Doğal Sit Alanı	135
Resim D.48 – Konya İli, Hadim İlçesi, Yerköprü Şelalesi Doğal Sit Alanı	136
Resim D.49 – Konya İli, Meram İlçesi, Meram Bağları Doğal Sit Alanı.....	136
Resim D.50 – Konya İli, Karapınar İlçesi, Meke Gölü Doğal Sit Alanı	137
Resim D.51 – Konya İli, Ilgın İlçesi, Çavuşçu Gölü Doğal Sit Alanı.....	137

GİRİŞ

Kültürel tarihimizin en eski yerleşim merkezlerinden biri olan Konya'nın Ahırlı, Akören, Akşehir, Altınekin, Beyşehir, Bozkır, Cihanbeyli, Çeltik, Çumra, Derbent, Derebucak, Doğanhisar, Ereğli, Emirgazi, Güneysınır, Hadim, Halkapınar, Hüyük, Ilgın, Kadınhanı, Karapınar, Karatay, Kulu, Meram, Sarayönü, Selçuklu, Seydişehir, Taşkent, Tuzlukçu, Yalılıyük ve Yunak olmak üzere 31 ilçesi bulunmaktadır.

- **Nüfus**

2022 yılı adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre Konya'nın nüfusu 2.296.347 kişidir. Yıllık nüfus artış hızı binde % 8,45'dir. Yüzölçümü 41.001 kilometrekare olan Konya ilinde kilometrekare başına düşen kişi sayısı 56'dır. İl merkezi nüfusu ise 1.409.919 kişidir.

- **İklim**

İlimizde karasal iklim hâkim olup, Karapınar ve Ereğli ilçeleri ülkemizin en az yağış alan yerleridir.

- **Coğrafi Durum**

Konya ili, İç Anadolu Bölgesi'nin güneyinde yer almaktadır. Kuzeyde Haymana platosu, kuzeydoğuda Cihanbeyli Platosu ve Tuz Gölü'ne, batısında Beyşehir Gölü'ne ve Akşehir Gölü'ne, güneyinde Sultan Dağları'ndan başlayan Karaman ilinin güneyine kadar devam eden, Toros yayının iç yamaçları önünde bir fay hattı boyunca oluşmuş volkanik dağlara, doğuda ise Obruk platosuna kadar uzanır. Konya coğrafi olarak 36°41" ve 39°16' kuzey enlemleri ile 31°14' ve 34°26' doğu boylamları arasında yer alır. Yüz ölçümü 41.001 km² olup bu alanı ile Türkiye'nin en büyük yüz ölçümüne sahip olan ilidir. Ortalama yükseltisi 1.016 m 'dir ve güneyinde volkanik dağlar ve krater göllerine rastlanır. Ülkemizin tahıl ambarı durumunda olan düzlükler, Konya Ovası, Cihanbeyli Yaylası ve Obruk Yaylasından oluşmaktadır. Tuz Gölü, Akşehir Gölü, Beyşehir Gölü ve Suğla Gölü, il sınırları içindedir. Konya il sınırları içerisinde Türkiye'nin en büyük alüminyum (boksit) ve magnezit yataklarının yanı sıra kömür, kil, çimento hammaddeleri, kurşun-çinko, barit madenleri ile önemli oranda yer altı suyu rezervleri bulunmaktadır. Alüminyum (boksit) yatakları Seydişehir ilçesi güneyinde Üst Kretase zaman aralığında karasal ayrışmalarla meydana gelmiştir. Magnezit yatakları ise Meram ilçesi sınırları içerisinde olup tek başına hem Konya'nın hem de dünyanın en büyük rezervli (80 milyon ton) magnezit yatağıdır. Yunak civarında Magnezit ve az miktarda lüle taşı yatakları bulunmaktadır. Ilgın (Haremi Kurugöl), Beyşehir ve Seydişehir ilçelerinde Pliyosen yaşlı toplam 750 milyon ton rezervli linyit kömürü yatakları bulunmaktadır. Beyşehir, Selçuklu ve Ilgın civarında önemli miktarlarda kil yatağı vardır. Bozkır'da barit, Hadim (Kızılgeriş) ve Bozkır'da (Küçüküsu) kurşun, çinko yatakları bulunmaktadır.

- **Sanayi**

Konya sahip olduğu 11 adet organize sanayi bölgesi, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı destekli 17 küçük sanayi sitesi olmak üzere toplam 77 adet sanayi sitesi bulunmakta olup; Türkiye ekonomisinin istihdam ve sanayi yükünü sırtlayan illerden bir tanesidir.

Özellikle Konya'da faaliyet gösteren sanayi işletmelerinin işyeri sayısı bakımından sektörel çeşitliliği dikkat çekicidir. Konya, metal işleme alanında Türkiye pazarının %45'ine sahiptir. Traktörlerde kullanılan parçaların % 90'nı ve tarım makinelerinde kullanılan parçaların % 100' ünü üretebilmekte ve bu alanda Türkiye pazarının % 65'ini elinde bulundurmaktadır. Otomotiv Yan Sanayi sektöründe, birçok marka modelin %70'den fazla parça ve ekipmanı Konya'da üretilmektedir. Türkiye tahıl üretiminin % 10'unu Konya karşılamaktadır. Etil alkol üretiminin tek başına Ülkemizin ihtiyacının %56 sını tek başına karşılamaktadır. İlimiz elektrik tüketiminin %20 sini İlimizde bulunan başta yenilenebilir enerji kaynaklarından karşılamaktayız. Bununla birlikte Konya'da çikolata ve şekerleme sektörü oldukça ilerlemiş durumdadır. Konya'da metal döküm sanayi sektöründe 450 firma yılda 250.000 ton kapasiteyle üretim yapmaktadır. Bu da Türkiye'deki metal döküm üretiminin

%18'ine tekabül etmektedir. Yılda yaklaşık 15 milyon çift ayakkabı üretimi ile Konya, Türkiye pazarının %15'ini tek başına karşılamaktadır.

Sektörel çeşitlilikte önemli mesafeler kat eden Konya'da, 2021 yılında 9.044 olan sanayi siciline kayıtlı işletmelerin sayısı, 2022 itibariyle 9.295 olarak gerçekleşmiştir.

Çizelge 1 - Konya ili 2022 sonu sanayi siciline kayıtlı işletmelerinin sektörel yüzdeler dağılımı (ilk 10 Sektör)

(Konya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2023)

Bölüm Kodu	Sektör Adı	Yüzdeler Dağılım %
28	Makine ve ekipmanlar	17.23
25	Metal ürünleri	16.26
10	Gıda ürünlerinin imalatı	11.13
22	Kauçuk ve plastik ürünlerin imalatı	8.27
24	Ana metal sanayi	5.64
31	Mobilya	5.52
29	Otomotiv, treyler	5.11
16	Ağaç ve mantar ürünleri	4.54
15	Deri ve ilgili ürünlerin imalatı	4.41
35	Elektrik, gaz, buhar ve havalandırma sistemi	4.07

Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi

Ülkemizde güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarının cazip hale getirilmesi amacıyla, Konya Valiliği'nin talebiyle Konya İli Karapınar İlçesi'ndeki 2718,6 ha (I. Kısım) ve 3240,1 ha (II. Kısım) olmak üzere toplamda 5958,7 ha büyüklüğündeki alan, "**Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi**" olarak ilan edilmiştir. Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesinde 3.000-3.500 MW Kurulu güç kapasitesine sahip güneş enerjisi santrali kurulabilecektir.

ASELSAN ve Konya'da savunma sanayi sektöründe hizmet veren 24 firma tarafından kurulan Aselsan Konya Silah Sistemleri A.Ş. Firmasının talebi üzerine, 4737 sayılı Endüstri Bölgeleri Kanunu'nun 3'üncü maddesi gereğince Konya-Ankara kara yolu üzerinde bulunan Selçuklu ilçesine bağlı Aşağıpınarbaşı mevkiindeki 158,1 hektar büyüklüğündeki bölgenin "**Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi**" olarak ilan edilmesine karar verilmiştir.

Yaklaşık 300.000 metrekaresinde, hisselerinin %49'u Konya firmalarına %51'i ASELSAN'a ait olan ASELSAN Konya Silah Sistemleri Fabrikası'nın da kurulacağı Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi'nde robot, nano teknoloji, yapay zeka, savunma, uzay ve havacılık projeleri başta olmak üzere ileri teknolojili çalışmalar gerçekleştirilecektir.

Yaklaşık toplamda 4 bin kişinin istihdam edileceği bölgede imalatın yapılacağı fabrika tamamlanmıştır. Yine toplamda 700 milyon dolarlık yatırım yapılması ile üretime başlanıldığında katma değerli ve ileri teknoloji üretimle cari açığa pozitif katkı sağlanması beklenilmektedir.

Çizelge 2 - Konya İlinde Bulunan Organize Sanayi Bölgeleri
(Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü, 2023)

Sıra No	OSB ADI	ALAN (ha)	PARSEL SAYISI	TAHSİS EDİLEN PARSEL SAYISI	ÜRETİMDE OLAN İŞYERİ SAYISI	İSTİHDAM SAYISI
1	AKŞEHİR OSB	155	77	77	47	1.350
2	BEYŞEHİR OSB	100	54	54	29	1.300
3	ÇUMRA OSB	950	394	44	22	400
4	EREĞLİ OSB	258	119	119	80	1.500
5	KARAPINAR OSB	208	165	104	34	260
6	SEYDİŞEHİR OSB	150	54	31	10	90
7	KONYA 1. OSB	134	168	168	153	8.000
8	KONYA OSB	2300	784	772	667	50.000
9	KULU OSB	400	Parselasyon çalışmaları devam etmektedir			
10	ILGIN OSB	154	Parselasyon çalışmaları devam etmektedir			
11	SARAYÖNÜ OSB	207	Parselasyon çalışmaları devam etmektedir			

Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi

Ülkemizde güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarının cazip hale getirilmesi amacıyla, Karapınar İlçesi'ndeki 2718,6 ha (I. Kısım) ve 3240,1 ha (II. Kısım) olmak üzere toplamda 5958,7 ha büyüklüğündeki alan, 08/09/2012 tarih ve 28405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararı ile Karapınar Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi olarak ilan edilmiştir.

Ayrıca Karapınar Yenilenebilir Enerji Kaynak Alanı (YEKA) Yurtiçinde Üretim Karşılığı Tahsisi (YÜKT) yarışma ilanı 20 Ekim 2016 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır. 20 Mart 2017 tarihinde gerçekleştirilen yarışma ile 1000 MW bağlantı kapasitesi için Yurt İçinde Üretim Karşılığı Tahsis olarak; 500 MWp/yıl kapasiteli FV güneş modülü üretim fabrikasının ve AR-GE Merkezinin kurulması, AR-GE faaliyetlerinin yürütülmesi ve toplam 1000 MW kurulu gücündeki Güneş Enerjisi Elektrik Üretim Tesisinin kurularak devreye alınması öngörülmektedir.

• **Tarım ve Hayvancılık**

Tarıma elverişli arazinin büyük bir bölümünde tarla tarımı yapılan Konya ilinde çoğunlukla orta ve büyük ölçekte tarım işletmeleri mevcuttur. Buğday, şekerpancarı, çavdar, fasulye, havuç ve baklagiller alanında önemli üretim miktarları ile Türkiye'nin ihtiyacını karşılamaktadır. Toplam 26,7 milyon dekarlık alanı ile Türkiye'de ilk sırada yer almaktadır. Konya ili ülkemizin önemli hayvancılık merkezlerinden biridir. İlde bulunan geniş meralar ve bitkisel üretim alanları, gelişmiş yetiştiricilik kültürü, süt ve yem fabrikaları, şeker fabrikaları, kesimhaneler, et işleme tesisleri hayvancılığın gelişimine olumlu katkılar sağlamaktadır. Son yıllarda ülkemizde uygulamaya konulan en önemli bölgesel projelerden biri Konya Ovaları Projesi (KOP)'dir. GAP'tan sonraki en büyük sulama yatırımının gerçekleştirilmesini amaçlayan KOP, 14 adet sulama, 3 adet içme suyu ve 1 adedi de enerji projesi olan toplam 16 projeden meydana gelmektedir. KOP tamamlandığında 1.100.000 ha arazi sulanacak 164,1 milyon m³ içme, kullanma ve sanayi suyu temin edilecek, 3,06 milyar kWh/yıl enerji üretilecektir.

• **Turizm**

Konya, kültür turizminde de önemli bir potansiyele sahiptir. Sille (Siyata), Aya Elena Kilisesi, Kilistra Antik Kenti, Eflatunpınar Hitit anıtı, Çatalhöyük, Karahöyük, İvriz Kaya Kabartmaları, Bolat, Nekropol ve Bouleterion gibi önemli tarihi değerler Konya'nın kültür turizmi açısından potansiyelini göstermektedir. İlimizde UNESCO Dünya Kültür Mirası Listesi'nde bir (Çatalhöyük Neolitik Kenti) ve Dünya Kültür Mirası Geçici Listesi'nde 4 (Eşrefoğlu Camii, Konya - Selçuklu Başkenti, Anadolu Selçuklu Medreseleri ve Eflatunpınar: Hitit Su Anıtı) yer bulunmaktadır. Balatini Mağarası, Körükini Mağarası, Suluin Mağarası, Sakaltutan Mağarası, Susuz Mağarası, Tınaztepe

Mağarası, Pınarbaşı Mağarası ve İncesu Mağarası da turizm açısından önemli bir potansiyel barındırmaktadır. Konya merkezinde 7 (Mevlana, Karatay Çini eserleri, İnce minare, Atatürk, Etnografya ve Arkeoloji Müzeleri), ilçelerde 4 (Çatalhöyük Örenyeri Müzesi, Ereğli Müzesi, Akşehir Batı Cephesi Karargâhı Müzesi ve Akşehir Arkeoloji Müzesi) olmak üzere toplam 10 müze bulunmaktadır. 2020 yılı itibarıyla merkez ve ilçe müzelerini 947.678 kişi ziyarette bulunmuştur. Önemli bir jeotermal kuşak üzerinde yer alan ülkemizde, Konya'nın Ilgın ilçesi termal turizmde öne çıkmaktadır.

Konya'da turizm işletme belgeli 38 tesiste 6.953 yatak kapasitesi, turizm yatırım belgeli 3 tesiste 410 yatak kapasitesi ve Belediye belgeli 99 tesiste 5.327 yatak kapasitesi mevcuttur. Bunun yanı sıra 14 turizm işletme belgeli restaurant vardır.

- **Alt Yapı ve Ulaştırma:**

İlimizdeki toplam karayolu (otoyollar, devlet yolları, il yolları) ve demiryolu gelişimi ve uzunluğu şu şekildedir:

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Demiryolu Ağ Uzunluğu (km)	595	595	595	595	595	595	697	697	697	697	697	697

Kaynak: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, Bölge Müdürlükleri

Yeni yapılan Konya-Karaman arası YHT yol uzunluğu olan 102 km de eklenmiştir.

- **Müdürlüğümüz Çevre Kısmının Yapılanması ve Personel Durumu**

İlimizde çevre konulu işler bir Müdür Yardımcısı nezdinde; ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü olmak üzere 2 adet Şube Müdürlüğü ile yürütülmektedir. Personellerin meslek gruplarına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

	Müdür Yardımcısı	Şube Müdürü	Çevre Mühendisi	Ziraat Mühendisi	Kimya Mühendisi	Jeoloji Mühendisi	Makine Mühendisi	Maden Mühendisi	Biyolog	Kimyager	Tekniker	V.H.K.İ	Toplam
ÇED ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü	1	1	10	2	-	1	1	-	-	-	-	-	15
Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü	1	1	12	2	-	2	1	1	2	1	1	1	24

A. HAVA

A.1. Hava Kalitesi

Modern yaşamın getirdiği şehirleşmenin bir sonucu olan hava kirliliği, yerel ve bölgesel olduğu kadar küresel ölçekte de etki alanına sahiptir. Hava kirliliğinin insan sağlığına önemli etkileri olması sebebiyle, hava kalitesi konusuna tüm dünyada büyük önem verilmektedir. Hava kirliliği problemlerini çözmek ve strateji belirlemek için, bilimsel topluluk ve ilgili otoritenin her ikisi de atmosferik kirletici konsantrasyonlarını izlemek ve analiz etmek konusuna odaklanmışlardır (Kyrkilis vd, 2007). Otoritelerin hava kalitesinin korunması ve iyileştirilmesi konusunda sorumluluklarının yanı sıra, halk sağlığını doğrudan etki eden bir konu olması sebebiyle, kamuoyuna iletişim araçları vasıtasıyla hava kirliliği güncel bilgilerini sunması da sorumlulukları arasındadır.

Ülkemizde dış ortam hava kalitesine ilişkin parametrelerin yönetimi Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği gereğince gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, 2022 yılı itibarıyla geçerli olan hava kalitesi limit değerlerine ilişkin bilgi Çizelge A.3'de verilmektedir.

Ancak farklı kirleticilere ait ölçümleri anlamak bu konuda çalışan bir bilim insanı için mümkün olsa bile genel halk ve yerel otoriteler için oldukça zor olmaktadır. Bu sebeple, hava kirliliğinin/hava kalitesinin durumunu kamuoyuna açıklarken halkın kolayca anlayabileceği bir sınıflama sistemi kullanılmaktadır. Tüm dünyada yaygın olarak kullanılan, Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) denilen bu sınıflama sistemi ile havadaki kirleticilerin konsantrasyonlarına göre hava kalitesi için iyi, orta, kötü, tehlikeli vb şeklinde derecelendirme yapılmaktadır. Dünyanın pek çok ülkesinde indeks hesaplanmasında kullanılan yöntem ve kriterler, kendi ülkelerinde uygulanan hava kalitesi standartlarına uygun şekilde oluşturulmuştur.

Bir ulusun hava kalitesinin iyileştirilmesi konusundaki başarısı, yerel ve ulusal hava kirliliği sorunları ve kirlilik azaltmadaki gelişmeler konusunda doğru ve iyi bilgilendirilmiş vatandaşların desteğine bağlıdır (Sharma vd, 2003a). Bir bölgedeki kirletici seviyelerini anlamak için uygun bir aracın geliştirilmesi büyük önem taşımaktadır. Bu araç, vatandaşın hava kirliliği seviyesi hakkında doğru ve anlaşılabilir şekilde bilgi sağlarken, aynı zamanda ilgili otoritelerin toplum sağlığını korumak için önlem almaları konusunda kullanılabilir olmalıdır (Kyrkilis vd, 2007).

Bu amaçla, geliştirilen standart değerler, gerek uyarıcı ve anlaşılabilir olması gerekse de kullanımı açısından yaygın olarak bir indekse çevrilerek sunulabilmektedir. Belli bir bölgedeki hava kalitesinin karakterize edilmesi için ülkelerin kendi sınır değerlerine göre dönüştürdükleri ve kirlilik sınıflandırılmasının yapıldığı bu indekse Hava Kalitesi İndeksi (HKİ) (Air Quality Index/AQI) adı verilmektedir. İndeks belirli kategorilerde farklı tanım ve renkler kullanılarak ifade edilmekte ve ölçümü yapılan her kirletici için ayrı ayrı düzenlenmektedir (Yavuz, 2010).

Ulusal Hava Kalitesi İndeksi, ulusal mevzuatımız ve sınır değerlerimize uygun olarak oluşturulmuştur. 5 temel kirletici için hava kalitesi indeksi hesaplanmaktadır. Bunlar; partikül maddeler (PM₁₀), karbon monoksit (CO), kükürt dioksit (SO₂), azot dioksit (NO₂) ve ozon (O₃) dur.

Çizelge A.3 – Hava kalitesi değerlendirme ve yönetiminde limit değerlerinde kademeli azaltım ve uyarı eşikleri

KİRLLETİCİ	ORTALAMA SÜRE	LİMİT DEĞER	UYARI EŞİĞİ
		($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	
SO ₂	saatlik -insan sağlığının korunması için-	350	500 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	125	
	yıllık ve kış dönemi (Ekosistemin korunması) -insan sağlığının korunması için-	20	
NO ₂	aatlik-insan sağlığının korunması için- (2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	220	400 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (hava kalitesinin temsili bölgelerinde bütün bir “bölge” veya “alt bölge”de veya en azından 100 km ² 'de –hangisi küçükse- üç ardışık saatte ölçülür)
	yıllık -insan sağlığının korunması için-(2024 yılı itibarıyla hedeflenen sınır değer mevcuttur)	40	
NO _x	yıllık -vejetasyonun korunması için-	30	----
PM ₁₀	24 saatlik -insan sağlığının korunması için-	50	----
	yıllık -insan sağlığının korunması için-	40	
Pb	yıllık -insan sağlığının korunması için-	0,5	----
Benzen	yıllık -insan sağlığının korunması için-	5	----
CO	maksimum günlük 8 saatlik ortalama (mg/m^3)-insan sağlığının korunması için-	10	----

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Hava kalitesine ilişkin hava kalite indeksi karşılaştırması da Çizelge A.4’ de verilmektedir.

Çizelge A.4 - Ulusal hava kalite indeksi kesme noktaları

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

İndeks	HKİ	SO ₂ [µg/m ³]	NO ₂ [µg/m ³]	CO [µg/m ³]	O ₃ [µg/m ³]	PM10 [µg/m ³]
		1 Sa. Ort.	1 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	8 Sa. Ort.	24 Sa. Ort.
İyi	0 – 50	0-100	0-100	0-5.500	0-120 ^L	0-50
Orta	51 – 100	101-250	101-200	5.501-10.000	121-160	51-100
Hassas	101 – 150	251-500	201-500	10.001-16.000 ^L	161-180 ^B	101-260
Sağlıksız	151 – 200	501-850	501-1.000	16.001-24.000	181-240 ^U	261-400
Kötü	201 – 300	851-1.100	1.001-2.000	24.001-32.000	241-700	401-520
Tehlikeli	301 – 500	>1.101	>2.001	>32.001	>701	>521

L: Limit Değer

B: Bilgi Eşiği

U: Uyarı Eşiği

Çizelge A.5 - Ulusal hava kalitesi indeksi

(Kaynak: Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliği)

Hava Kalitesi İndeksi (AQI) Değerler	Sağlık Endişe Seviyeleri	Renkler	Anlamı
Hava Kalitesi İndeksi bu aralıkta olduğunda..	..hava kalitesi koşulları..	..bu renkler ile sembolize edilir..	..ve renkler bu anlama gelir.
0 - 50	İyi	Yeşil	Hava kalitesi iyi seviyededir.
51 - 100	Orta	Sarı	Hava kalitesi uygun olup, hava kirliliğine hassas gruplar orta düzeyde etkilenebilir.
101- 150	Hassas	Turuncu	Hassas gruplar için sağlık etkileri oluşabilir. Genel halkın etkilenmesi beklenmemektedir.
151 - 200	Sağlıksız	Kırmızı	Hassas gruplar ciddi sağlık sorunları yaşayabilir. Genel halkın bazı sağlık etkileri yaşaması muhtemeldir.
201 - 300	Kötü	Mor	Nüfusun tamamının hava kirliliğinden etkilene olasılığı yüksek olup, hassas gruplar açık hava etkinliklerini kısıtlamalıdır.
301 - 500	Tehlikeli	Kahverengi	Herkes, ciddi sağlık etkileri yaşayabilir. Açık hava etkinliklerinden kaçınılmalıdır.

Çizelge A.6 – Konya ilinde 2022 yılı itibariyle sürekli emisyon ölçüm sistemleri
(Konya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, 2023)

SEKTÖR	TESİS SAYISI	BACA SAYISI
Ağaç İşleme Tesisleri	-	-
Asit Üretim Tesisleri	-	-
Atık Geri Kazanım ve Bertaraf Tesisleri	-	-
Cam Üretim Fabrikaları	-	-
Çimento	1	2
Demir - Çelik ve Metalurji Fabrikaları	1	3
Doğalgaz Çevrim ve Termik Santraller	-	-
Gıda Fabrikaları	1	1
Gübre Fabrikaları	-	-
Kağıt Fabrikaları	-	-
Kimya Fabrikaları	1	1
Kireç Fabrikaları	-	-
Lastik Üretim Tesisleri	-	-
Otomotiv	-	-
Petrol ve Petrokimya Tesisleri	-	-
Şeker Fabrikaları	4	7
Tekstil Fabrikaları	-	-
TOPLAM	8	14

A.2. Hava Kalitesi Üzerine Etki Eden Kirleticiler

Hava kirliliği, doğrudan veya dolaylı olarak insan sağlığını etkileyerek yaşam kalitesini düşürmektedir. Günümüzde hava kirliliği nedeniyle yerel, bölgesel ve küresel sorunlar yaygın olarak yaşanmaktadır.

Yoğun şehirleşme, şehirlerin yanlış yerleşmesi, motorlu taşıt sayısının artması, düzensiz sanayileşme, kalitesiz yakıt kullanımı, topoğrafik ve meteorolojik şartlar gibi nedenlerden dolayı büyük şehirlerimizde özellikle kış mevsiminde hava kirliliği yaşanabilmektedir.

Bir bölgede hava kalitesini ölçmek, o bölgede yaşayan insanların nasıl bir hava teneffüs ettiğinin bilinmesi açısından çok büyük önem taşımaktadır. Ayrıca, önemli bir nokta da, bir bölgede meydana gelen hava kirliliğinin sadece o bölgede görülmeyip meteorolojik olaylara bağlı olarak yayılım göstermesi ve küresel problemlere de (küresel ısınma, asit yağmurları vb) sebep olmasıdır.

Renksiz bir gaz olan kükürtdioksit (SO₂), atmosfere ulaştıktan sonra sülfat ve sülfürik asit olarak oksitlenir. Diğer kirleticiler ile birlikte büyük mesafeler üzerinden taşınabilecek damlalar veya katı partiküller oluşturur. SO₂ ve oksidasyon ürünleri kuru ve nemli depozisyonlar (asitli yağmur) sayesinde atmosferden uzaklaştırılır.

Azot Oksitler (NO_x), Azot monoksit (NO) ve azot dioksit (NO_2), toplamı azot oksitleri (NO_x) oluşturur. Azot oksitler genellikle (%90 durumda) NO olarak dışarı verilir. NO ve NO_2 'nin ozon veya radikallerle (OH veya HO_2 gibi) reaksiyonu sonucunda oluşur. İnsan sağlığını en çok etkileyen azot oksit türü olması itibari ile NO_2 kentsel bölgelerdeki en önemli hava kirleticilerinden biridir. Azot oksit (NO_x) emisyonları insanların yarattığı kaynaklardan oluşmaktadır. Ana kaynakların başında kara, hava ve deniz trafiğindeki araçlar ve endüstriyel tesislerdeki yakma kazanları gelmektedir.

İnsan sağlığına etkileri açısından, sağlıklı insanların çok yüksek NO_2 derişimlerine kısa süre dahi maruz kalmaları, şiddetli akciğer tahribatlarına yol açabilir. Kronik akciğer rahatsızlığı olan kişilerin ise bu derişimlere maruz kalmaları, akciğerde kısa vadede fonksiyon bozukluklarına yol açabilir. NO_2 derişimine uzun süre maruz kalınması durumunda ise buna bağlı olarak solunum yolu rahatsızlıklarının ciddi oranda arttığı gözlenmektedir.

Toz Partikül Madde (PM_{10}), partikül madde terimi, havada bulunan katı partikülleri ifade eder. Bu partiküllerin tek tip bir kimyasal bileşimi yoktur. Katı partiküller insan faaliyetleri sonucu ve doğal kaynaklardan, doğrudan atmosfere karışırlar. Atmosferde diğer kirleticiler ile reaksiyona girerek PM 'yi oluştururlar ve atmosfere verilirler. (PM_{10} -10 μm 'nin altında bir aerodinamik çapa sahiptir) 2,5 μm 'ye kadar olan partikülleri kapsayacak yasal düzenlemeler konusunda çalışmalar devam etmektedir. PM_{10} için gösterilebilecek en büyük doğal kaynak yollardan kalkan tozlardır. Diğer önemli kaynaklar ise trafik, kömür ve maden ocakları, inşaat alanları ve taş ocaklarıdır. Sağlık etkileri açısından, PM_{10} solunum sisteminde birikebilir ve çeşitli sağlık etkilerine sebep olabilir. Astım gibi solunum rahatsızlıklarını kötüleştirebilir, erken ölümü de içeren çeşitli ciddi sağlık etkilerine sebep olur. Astım, kronik tıkayıcı akciğer ve kalp hastalığı gibi kalp veya akciğer hastalığı olan kişiler PM_{10} 'a maruz kaldığında sağlık durumları kötüleşebilir. Yaşlılar ve çocuklar, PM_{10} maruziyetine karşı hassastır. PM_{10} yardımıyla toz içerisindeki mevcut diğer kirleticiler akciğerlerin derinlerine kadar inebilir. İnce partiküllerin büyük bir kısmı akciğerlerdeki alveollere kadar ulaşabilir. Buradan da kurşun gibi zehirli maddeler %100 olarak kana geçebilir.

Karbonmonoksit (CO), kokusuz ve renksiz bir gazdır. Yakıtların yapısındaki karbonun tam yanmaması sonucu oluşur. CO derişimleri, tipik olarak soğuk mevsimlerde en yüksek değere ulaşır. Soğuk mevsimlerde çok yüksek değerlere ulaşılmasının bir sebebi de enverziyon durumudur. CO 'ın global arka plan konsantrasyonu 0.06 ve 0.17 mg/m^3 arasında bulunur. 2000/69/EC sayılı AB direktifinde CO ile ilgili sınır değerler tespit edilmiştir.

Enverziyon, sıcak havanın soğuk havanın üzerinde bulunarak, havanın dikey olarak birbiriyle karışmasının engellenmesi durumudur. Kirlilik böylece yer seviyesine yakın soğuk hava tabakasının içerisinde toplanır.

CO 'ın ana kaynağı trafik ve trafikteki sıkışıklıktır. Sağlık etkileri, akciğer yolu ile kan dolaşımına girerek, kimyasal olarak hemoglobinle bağlanır. Kandaki bu madde, oksijeni hücrelere taşır. Bu yolla, CO organ ve dokulara ulaşan oksijen miktarını azaltır. Sağlıklı kişilerde, daha yüksek seviyelerdeki CO 'e maruz kalmak, algılama ve gözün görme gücünü etkileyebilir. Hafif ve daha ağır kalp ve solunum sistemi hastalığı olan kişiler ve henüz doğmamış ve yeni doğmuş bebekler, CO kirliliğine karşı en riskli grubu oluşturur.

Kurşun (Pb), doğada metal olarak bulunmaz. Kurşun gürültü, ışın ve vibrasyonlara karşı iyi bir koruyucudur ve hava yoluyla taşınır. Kurşun, maden ocakları ve bakır ve tunç ($\text{Cu}+\text{Sn}$) alaşımı

işlenmesi, kurşun içeren ürünlerin geriye dönüştürülmesi ve kurşunlu petrolün yakılmasıyla çevreye yayılır. Kurşun içeren benzin ilavesi ürünlerinin de kullanılması, atmosferdeki kurşun oranını yükseltir.

Ozon (O₃), kokusuz renksiz ve 3 oksijen atomundan oluşan bir gazdır. Ozon kirliliği, özellikle yaz mevsiminde güneşli havalarda ve yüksek sıcaklıkta oluşur (NO₂ + güneş ışınları = NO + O => O + O₂ = O₃). Ozon üretimi uçucu organik bileşikler (VOC) ve karbon monoksit sayesinde hızlandırılır veya güçlendirilir. Ozonun oluşması için en önemli öncü bileşimler NO_x (Azot oksitler) ve VOC'dır. Yüksek güneş ışınlarının etkisiyle ozon derişimi Akdeniz ülkelerinde Kuzey-Avrupa ülkelerinden daha yüksektir. Sebebi ise güneş ışınlarının ozon'un fotokimyasal oluşumundaki fonksiyonundan kaynaklanmasıdır.

Diğer kirleticilere kıyasla ozon doğrudan ortam havasına karışmaz. Yeryüzüne yakın seviyede ozon karmaşık kimyasal reaksiyonlar yoluyla oluşur. Bu reaksiyonlara NO_x, metan, CO ve VOC'ler (etan (C₂H₆), etilen (C₂H₄), propan (C₃H₈), benzen (C₆H₆), toluen (C₆H₅), xilen (C₆H₄) gibi kimyasal maddelerde eklenir. Ozon çok güçlü bir oksidasyon maddesidir. Birçok biyolojik madde ile etkileşimde bulunur. Tüm solunum sistemine zarar verebilir. Ozonun zararlı etkisi derişim oranına ve ozona maruziyet süresine bağlıdır. Çocuklar büyük bir risk grubunu oluşturur. Diğer gruplar arasında öğlen saatlerinde dışarıda fiziksel aktivitede bulunanlar, astım hastaları, akciğer hastaları ve yaşlılar bulunur.

Çizelge A.7 – Konya ilinde 2022 yılında kullanılan yakıt türleri ve miktarları

(Enerya, Konya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü,2023)

	Katı Yakıt			Doğalgaz		Fuel Oil	
	Kullanım Yeri	Cinsi	Tüketim Miktarı (ton)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (sm ³)	Kullanım Yeri	Tüketim Miktarı (kg)
Sanayi				Serbest Tüketici Tüketimi	85.338.955		
				Taşıma Tüketici Tüketimi	135.688.491	Üretim Kaynaklı	5.224,06
				Konutdışı Isınma Tüketimi	116.654.128		
				Konutdışı Mal ve Hizmet Üretim Tüketimi	6.168.636		
	Tüketim Miktarı (ton)			Tüketim Miktarı (sm³)		Tüketim Miktarı (m³)	
Konut	470.015,35			343.850.210		5.224,06	

2022 yılında 66 adet sabit ve 2 adet mobil egzoz emisyon istasyonu faaliyet göstermiş olup, İlimizde 323.667 adet aracın egzoz emisyon ölçümleri yapılmıştır. 2022 yılı içerisinde toplam 29.130.030 TL egzoz emisyon kotası satılmıştır.

Çizelge A.8 - 2022 yılında Konya ilindeki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(egzoz.csb.gov.tr, 2023)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
63	804.798	333.945

A.3. Hava Kalitesinin Kontrolü Konusundaki Çalışmalar

A.3.1. Temiz Hava Eylem Planları

2020-2024 Yıllarını kapsayacak Temiz Hava Eylem Planı Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından hazırlanmış, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü ve Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü'nün katkılarıyla son halini almıştır. Bakanlık onayı alınmış olup Mahalli Çevre Kurulunda görüşülerek karara bağlanacaktır.

Konya İl Merkezinde Koku Haritası Hazırlanması projesi işi TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi tarafından sürdürülmektedir. Proje kapsamında İl merkezinde belirlenen 70 noktada NH₃, H₂S ve VOC parametrelerinin ölçümleri pasif örnekleme yöntemi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bir aylık süre sonunda toplanan pasif örnekleme tüpleri ile ölçüm sonuçlarının raporlanması sonucu eylem planları tasarlanarak hayata geçirilecektir.

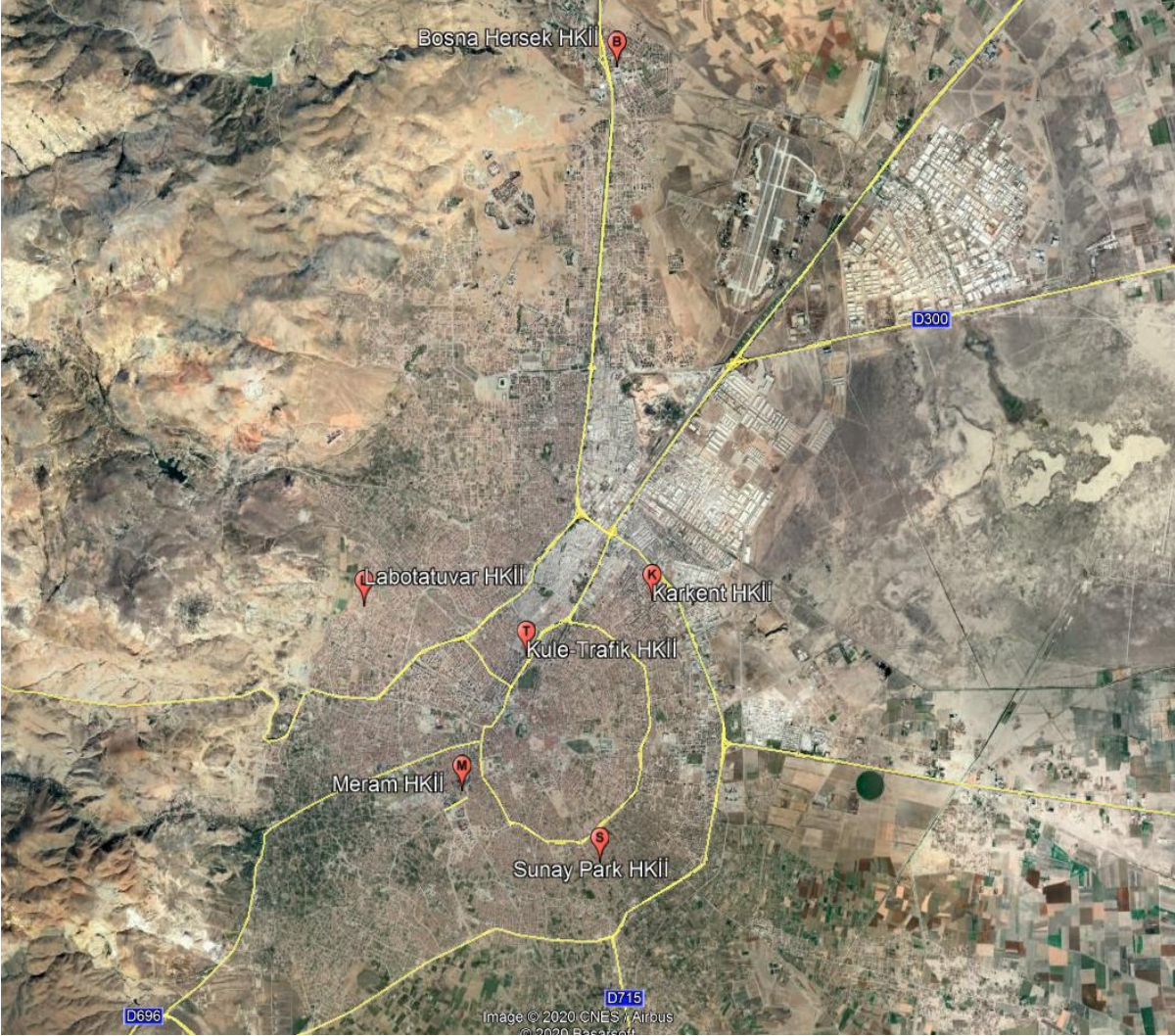
Konya İli Temiz Hava Eylem Planı(2020-2024) Konya Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü), Konya Büyükşehir Belediyesi ve Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü tarafından HKDY Yönetmeliği gereğince hazırlanmıştır. 25.06.2020 tarih ve 240 sayılı Mahalli Çevre Kurulu Kararları ile yürürlüğe girmiştir.

Temiz Hava Eylem Planı;

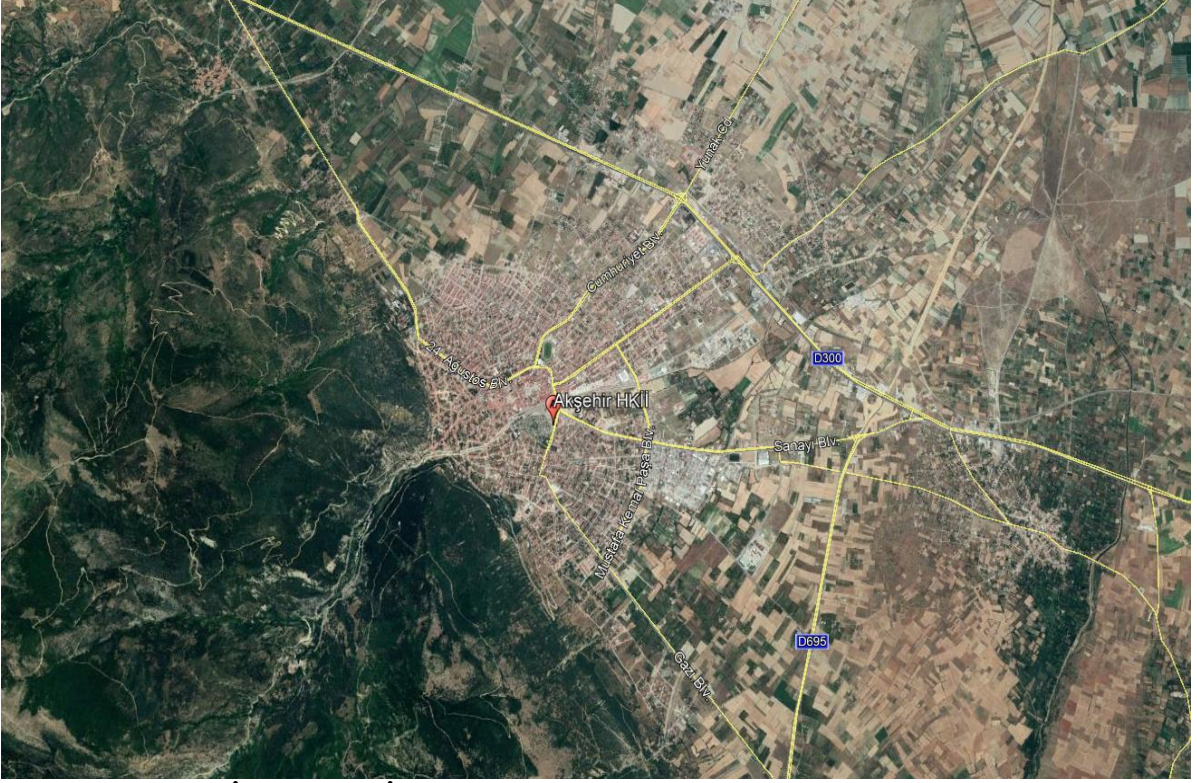
1. Düşük emisyonlu bölgeler oluşturmak,
2. İl merkezinde doğalgaz hattının geçtiği 13 mahallede katı yakıt kullanımının sonlandırılması,
3. Toplu taşıma, okul ve personel servislerinde CNG, LPG veya Elektrikli yakıt sistemine sahip araç kullanımını yaygınlaştırmak,
4. Mevcut raylı sistem hattının uzatılması,
5. Bisiklet yollarının artırılması ve akıllı bisiklet uygulamasının yaygınlaştırılması,
6. Sanayi tesislerine ait baca çıkışlarının online izlenebilmesine yönelik çalışmaların yapılması,
7. Küçük ölçekli sanayi sitelerinin kontrolü için takip sisteminin kurulmasına yönelik çalışmaların yapılması, eylemlerini kapsamaktadır.

A.4. Ölçüm İstasyonları

Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı olan Konya Meram ve Konya Selçuklu (Karkent) istasyonlarına ait 2022 yılındaki hava kirletici parametreler için günlük ortalama değerlerini içeren grafik ve çizelge, KVS aşım sayıları, uyarı eşiği aşım sayıları aşağıda verilmiştir.

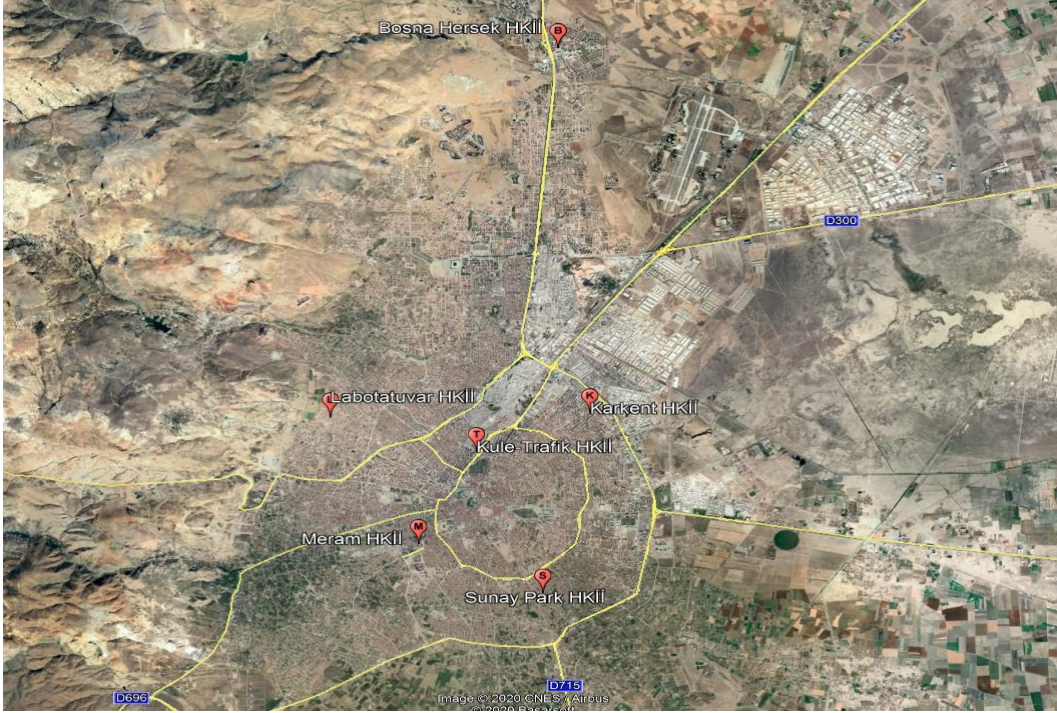
Harita A.1 – Konya İl merkezinde bulunan (Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ait) hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Harita A.2 – Konya İli Akşehir İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Harita A.3 – Konya İli Sarayönü İlçesinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazının yeri
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Harita A.6 – Konya ilinde bulunan hava kirliliği ölçüm cihazlarının yerleri
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Konya İlnde Ulusal Hava Kalitesi İzleme Ağına bağlı Konya Büyükşehir Belediyesine ait toplam 3 adet sabit hava kalitesi izleme istasyonu bulunmakta olup, istasyonlarda sürekli olarak kükürtdioksit (SO₂) partiküler madde (PM₁₀ ve PM_{2,5}), azotoksitler (NO_x, NO, NO₂), ozon (O₃), karbonmonoksit (CO) ve meteorolojik parametreleri otomatik cihazlarla ölçülmektedir ve saatlik ortalama değerler olarak alınmaktadır.

Çizelge A.9 - Konya Büyükşehir Belediyesine ait 2022 yılında hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı, 2023)

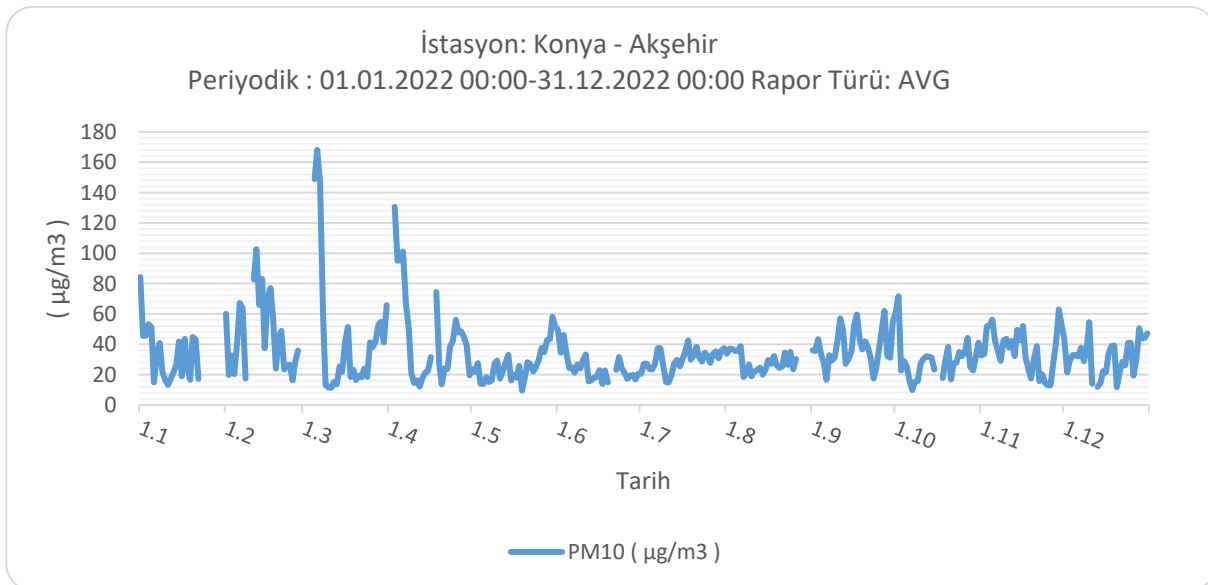
İSTASYON YERLERİ	İSTASYON TÜRÜ (Isınma/Trafik/Sanayi)	HAVA KİRLLETİCİLERİ						
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	HC	PM 10	PM 2.5
Selçuklu (KBB)	Isınma	X	X	X	X		X	
Karatay (KBB)	Isınma	X	X	X	X		X	
ERENKÖY (KBB)	Isınma	X	X	X	X		X	X

Çizelge A.10 - Konya ilinde hava kalitesi ölçüm istasyon yerleri ve ölçülen parametreler
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

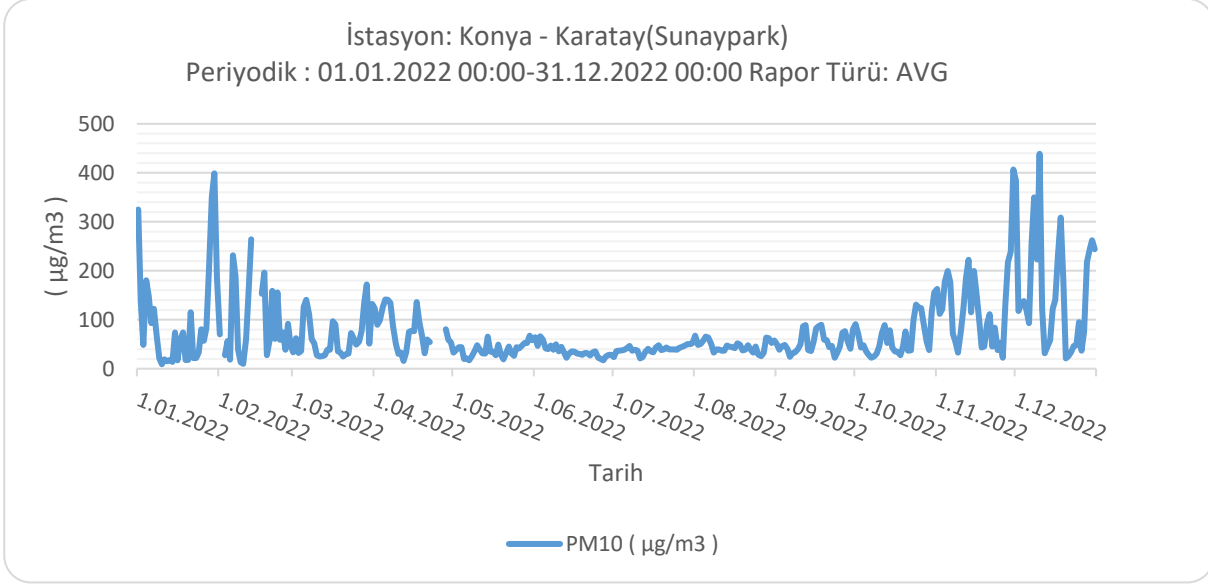
İSTASYON ADI/YERİ	HKİİ TÜRÜ (Isınma/ Trafik/ Sanayi)	HAVA KİRLETİCİLERİ					
		SO ₂	NO _x	CO	O ₃	PM ₁₀	PM _{2,5}
Meram HKİİ/ Meram	Isınma	X	X	X	-	X	-
Sunay Parkı HKİİ/Karatay	Isınma	X	X	X	X	X	X
Karkent HKİİ/Karatay	Sanayi	X	X	X	X	X	X
Bosna HKİİ/Selçuklu	Isınma	X	X	-	X	X	-
Laboratuvar HKİİ/Selçuklu	Isınma/ Eğitim	X	X	X	X	X	X
Kule-Trafik HKİİ/Selçuklu	Trafik	-	X	X	X	X	X
Akşehir HKİİ/Akşehir	Isınma	X	X	-	-	X	-
Sarayönü HKİİ/Sarayönü	Arka Plan	-	X	X	X	X	X
Ereğli HKİİ/Ereğli	Isınma	X	X	-	-	X	-

Not: Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğüne ait 2 adet BTEX cihazı bulunmaktadır. (havaizleme.gov.tr, 2023)

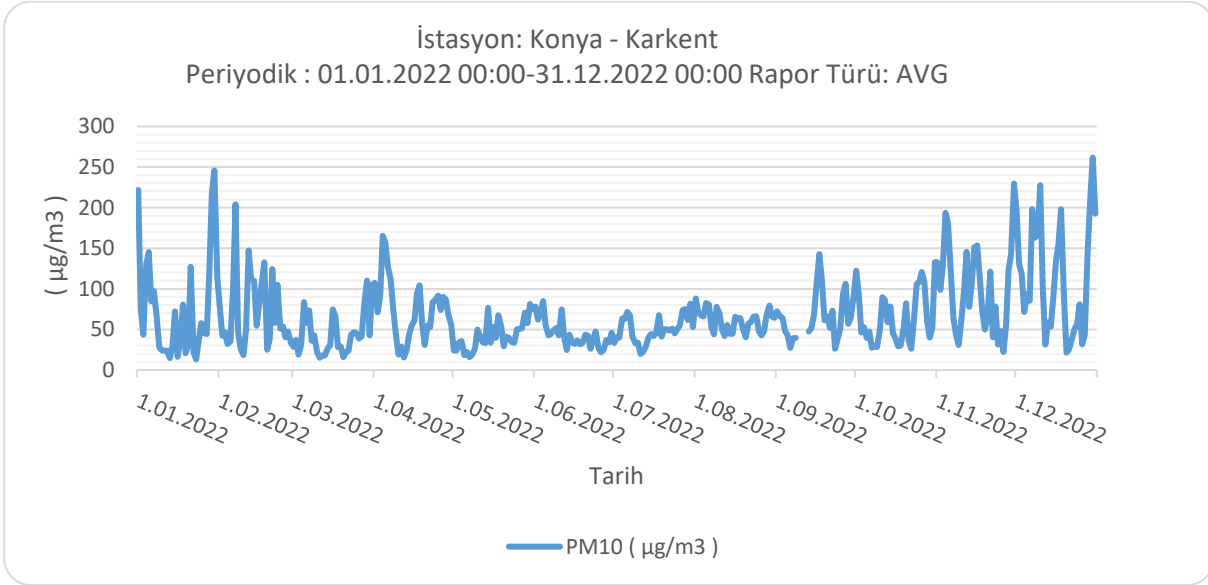
Konya İlinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na ait Hava Kalitesi İzleme (HKİ) istasyonu mevcuttur.

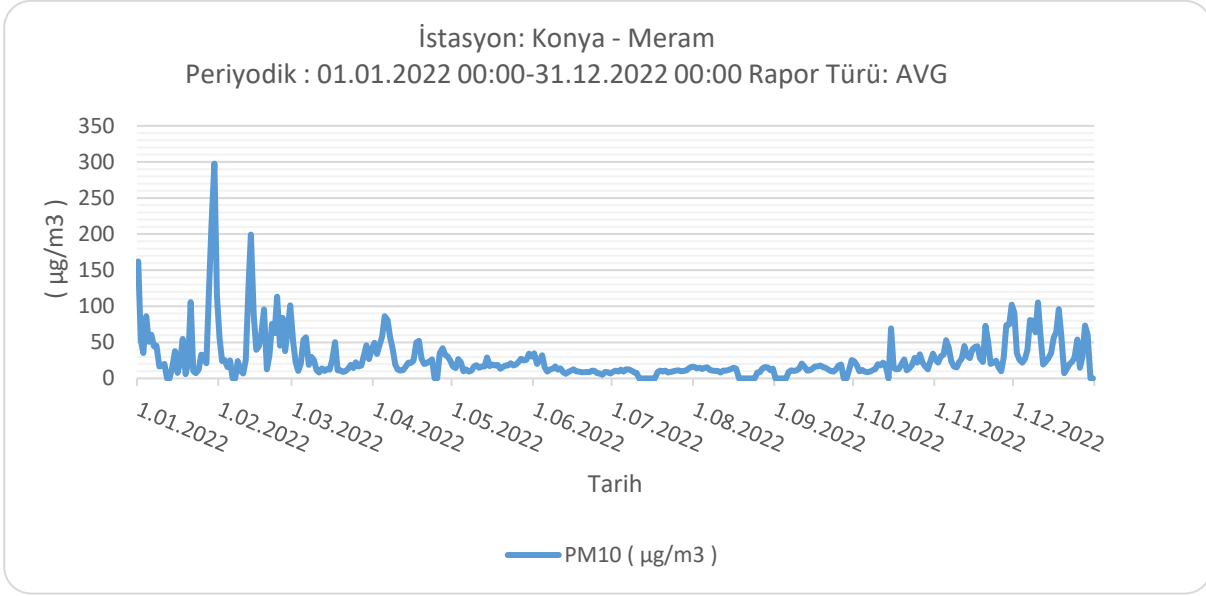
Grafik A.1 - 2022 yılında Akşehir istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

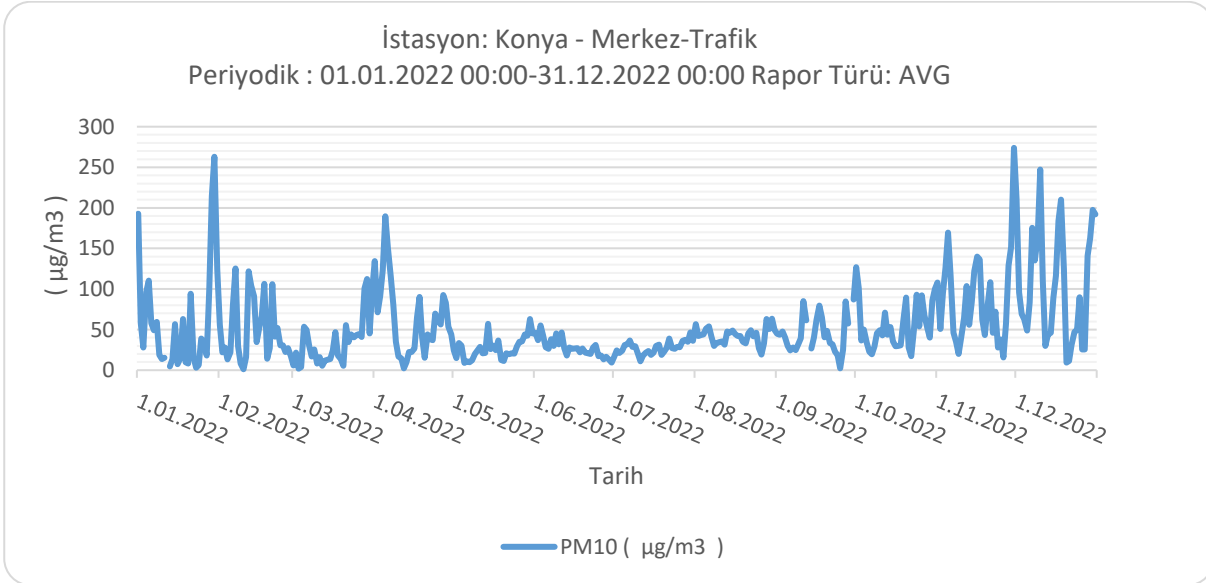
Grafik A.2 - 2022 yılında Karatay Sunaypark istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

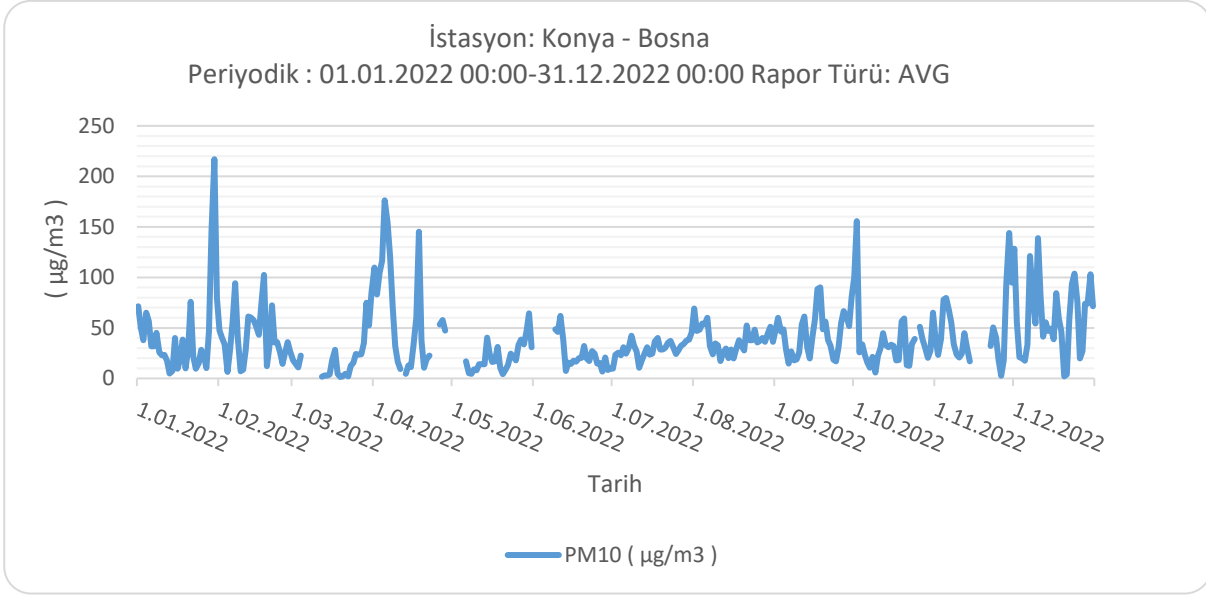
Grafik A.3 - 2022 yılında Karatay-Karkent istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Grafik A.4 - 2022 yılında Meram istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

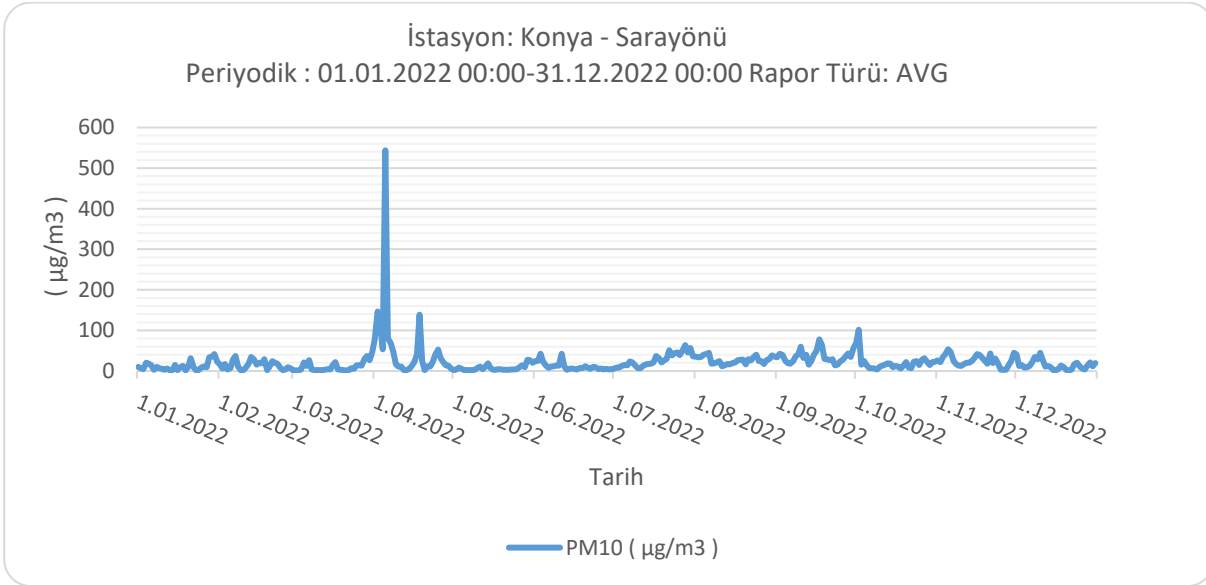

Grafik A.5 - 2022 yılında Selçuklu Trafik istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

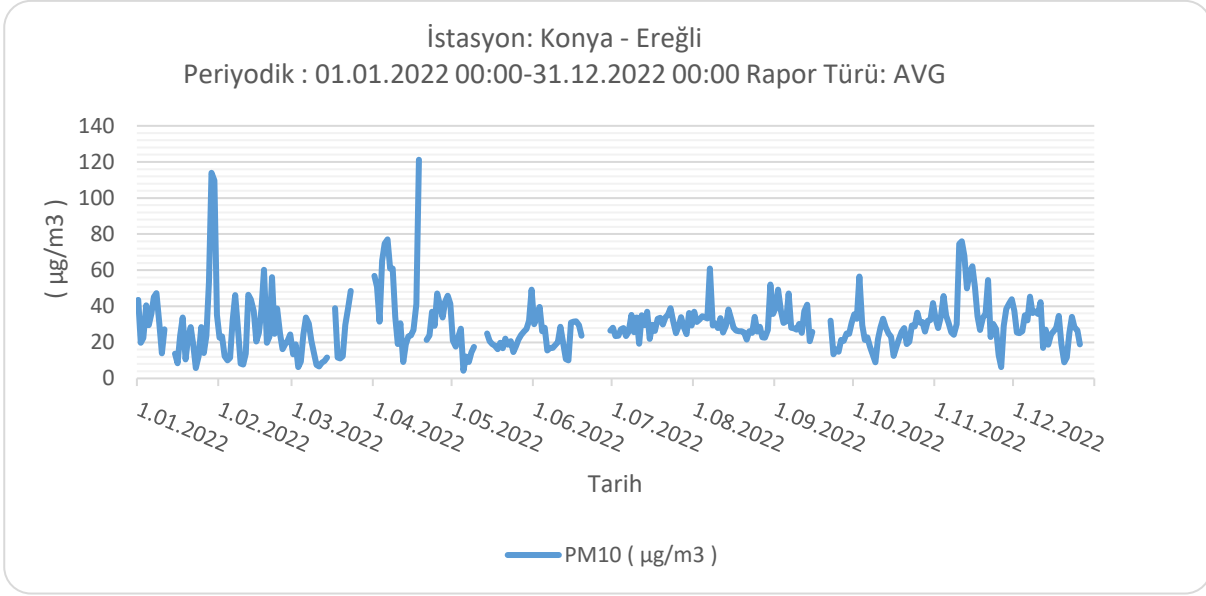
Grafik A.6 - 2022 yılında Selçuklu Bosna istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği

(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

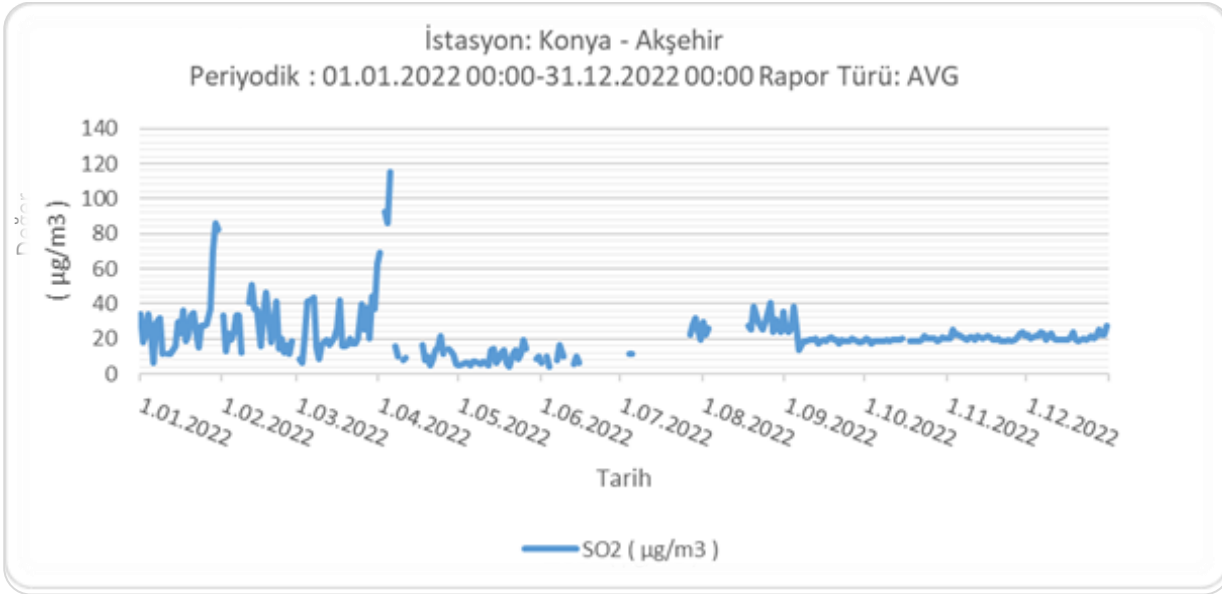

Grafik A.7 - 2022 yılında Sarayönü istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği

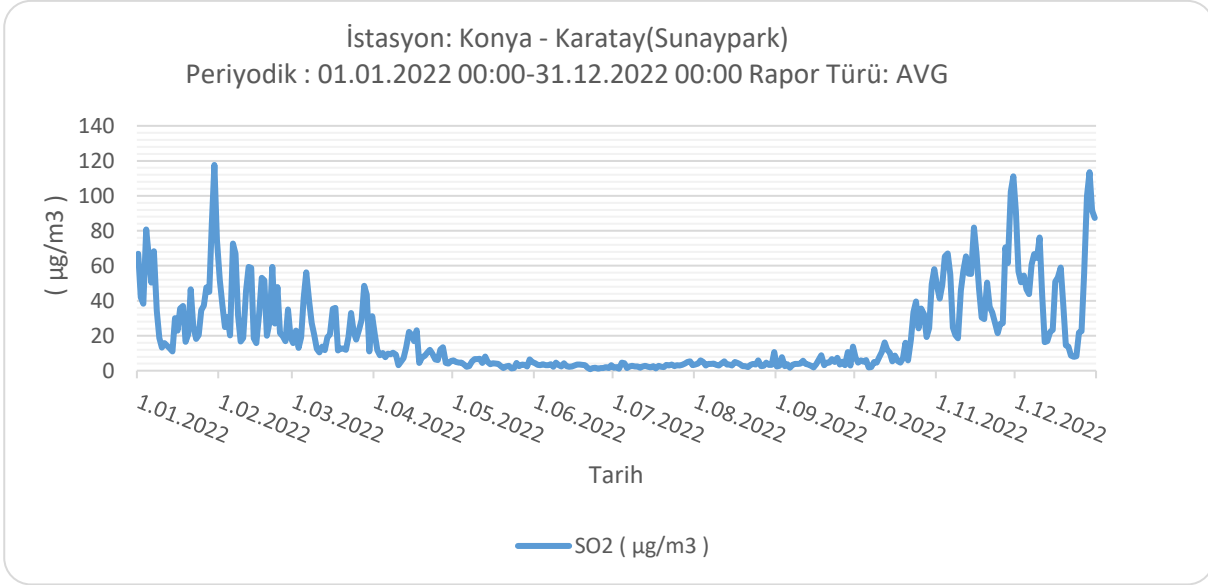
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

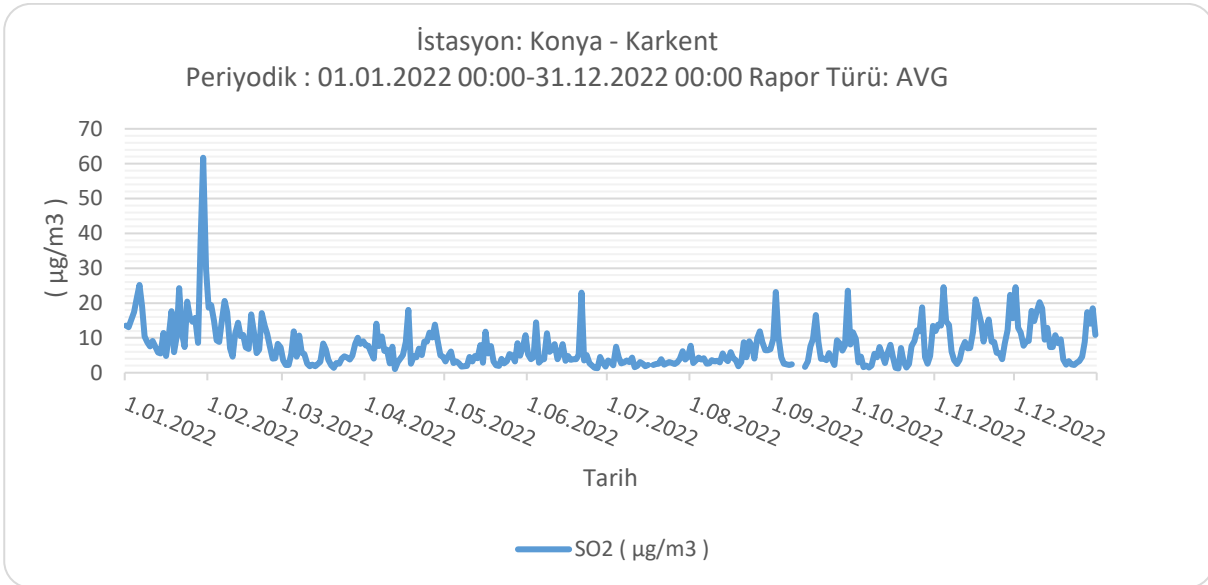
Grafik A.8 - 2022 yılında Ereğli istasyonu PM₁₀ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

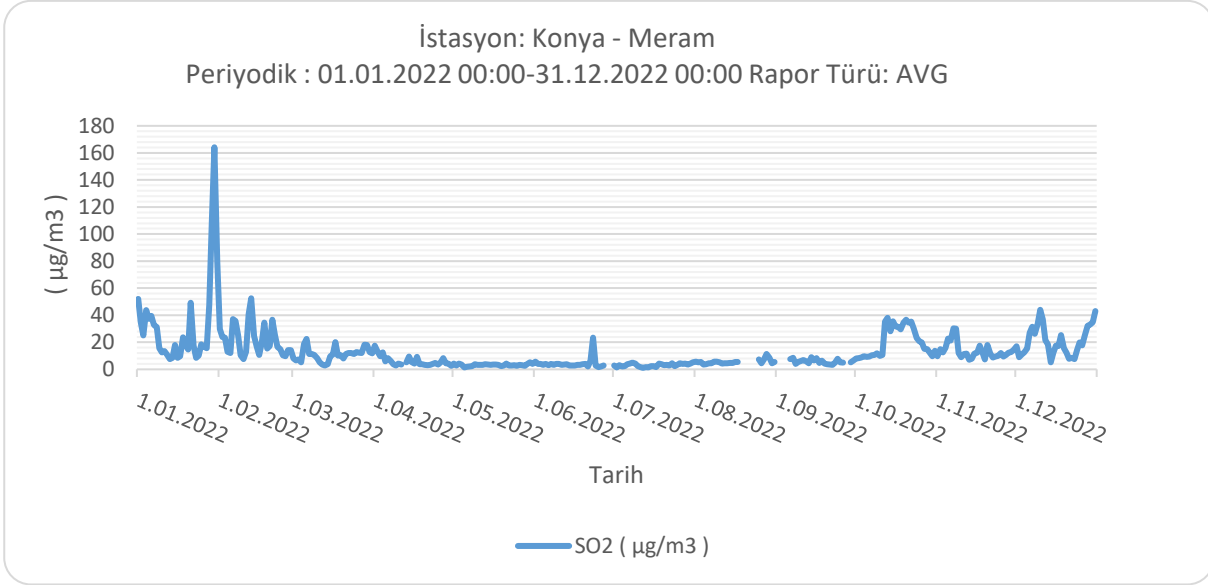
Grafik A.9 - 2022 yılında Akşehir istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

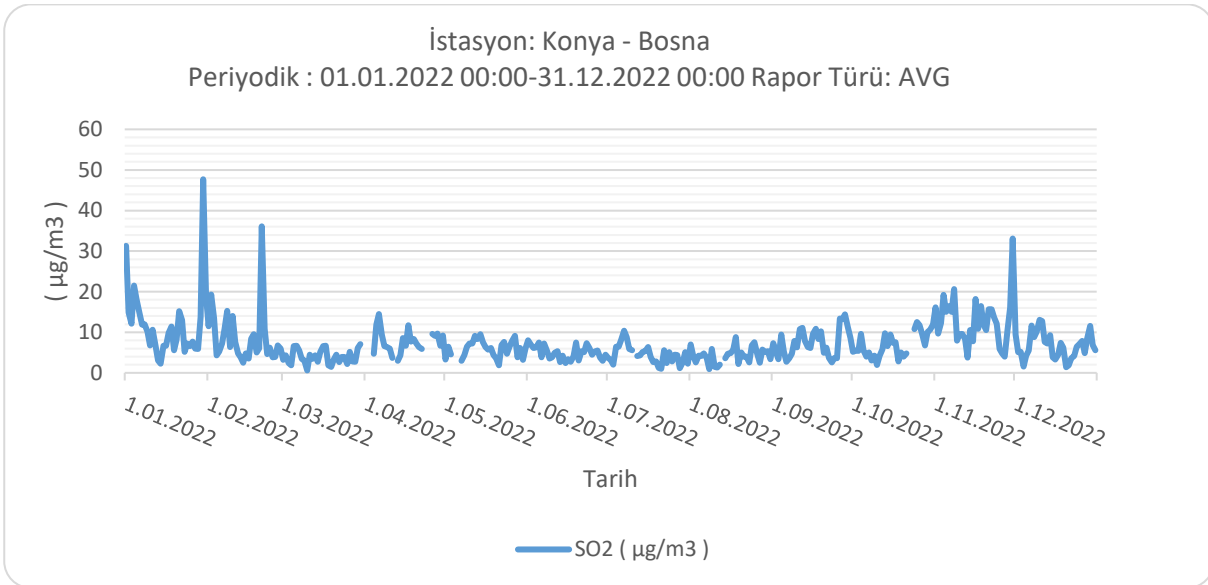
Grafik A.10 - 2022 yılında Sunaypark istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

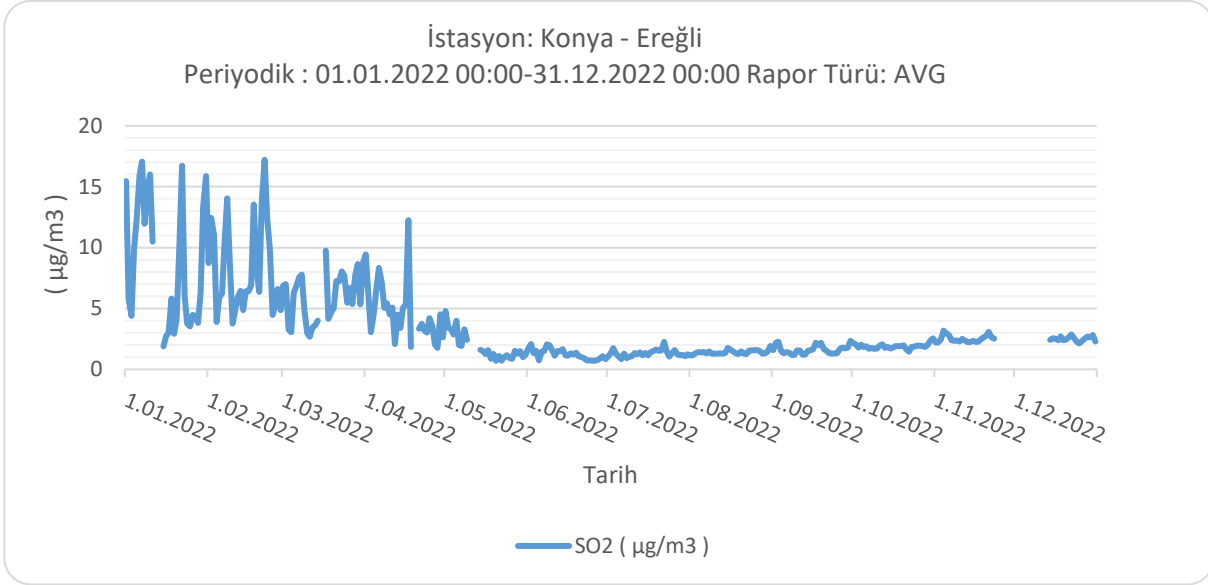
Grafik A.11 - 2022 yılında Karkent istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

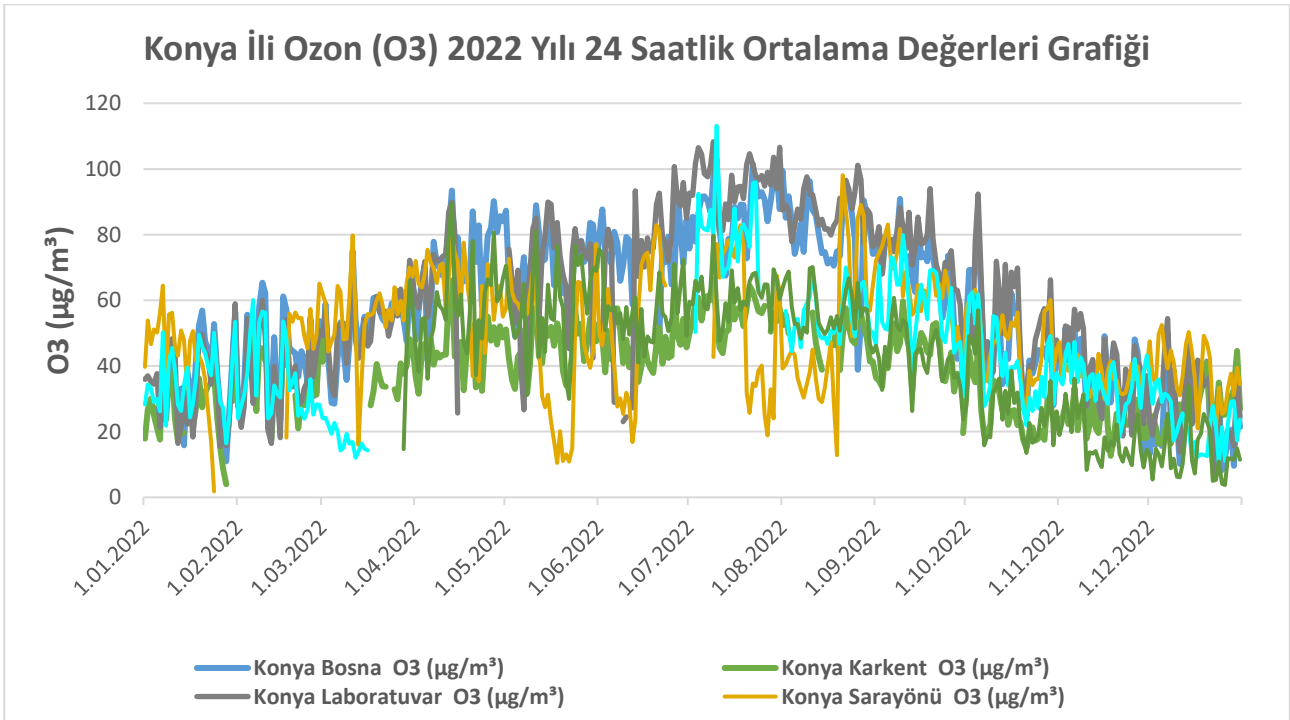
Grafik A.12 - 2022 yılında Meram istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

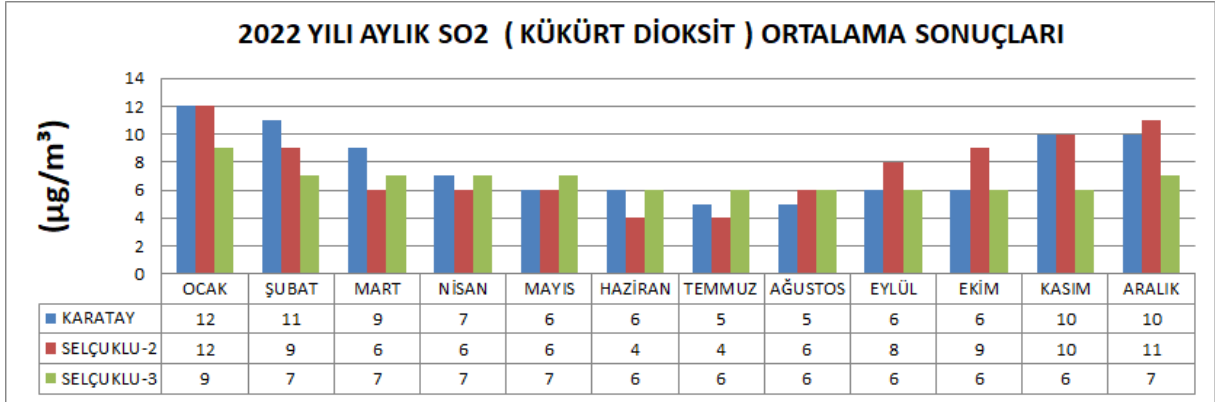
Grafik A.13 - 2022 yılında Bosna istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

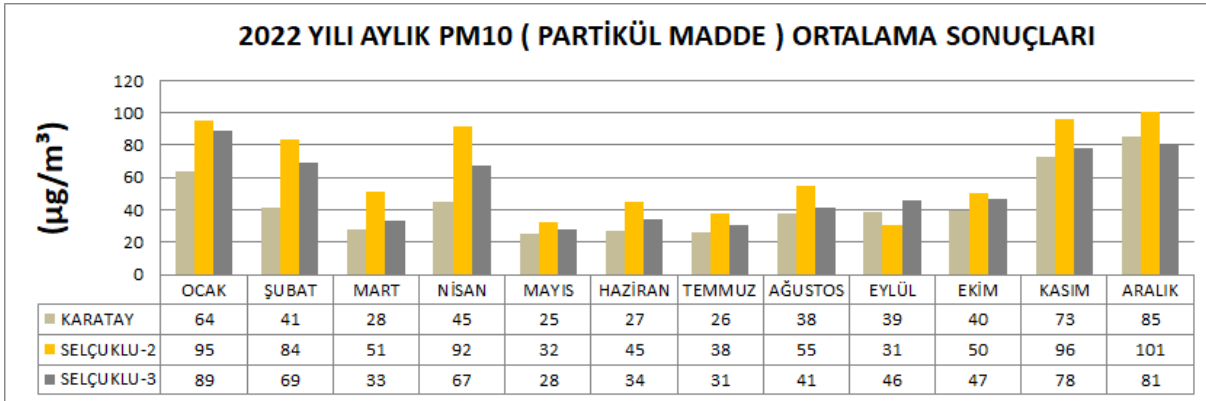
Grafik A.14 - 2022 yılında Ereğli istasyonu SO₂ parametresi günlük ortalama değer grafiği
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Grafik A.15 - Konya İli Hava Kalitesi İzleme İstasyonları Ozon (O₃) parametresi günlük ortalama değer grafiği*
(Güney İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü, 2023)

Grafik A.16 - Konya ilinde 2022 yılında Karatay ve Selçuklu istasyonları SO₂ parametresi aylık ortalama değerler
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Grafik A.17 - Konya ilinde 2022 yılında Karatay ve Selçuklu istasyonları P10 parametresi aylık ortalama değerler
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Çizelge A.11 - Akişehir İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2023)

Akşehir HKİ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak	29,64		33,54	3	43,68		63,22	
Şubat	26,65		46,97	10	43,93		62,48	
Mart	25,15		44,60	8	39,94		55,62	
Nisan	25,18		44,32	8	34,11		47,45	
Mayıs	8,67		26,34	2	30,47		41,88	
Haziran	10,45		24,51		27,84		37,96	
Temmuz	19,62		29,67		26,05		35,21	
Ağustos	29,59		28,17		24,76		33,26	
Eylül	20,23		37,95	6	24,24		32,49	
Ekim	19,33		29,97	2	24,25		32,66	
Kasım	20,64		35,95	6	25,53		35,03	
Aralık	21,25		31,64	2	26,92		37,79	

*AGS: Sınır değerin aşıldığı gün sayısı

Çizelge A.12 - Karkent İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2023)

Karkent HKİ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	CO	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak	15,70		74,23	15	862,44		74,11	
Şubat	13,53		72,87	16	848,55		70,48	
Mart	10,54		62,84	8	756,98		62,18	
Nisan	9,71		65,66	23	696,63		58,44	
Mayıs	8,67		60,90	11	634,76		53,75	
Haziran	8,12		58,09	7	594,76		52,15	
Temmuz	7,42		56,83	15	569,65		52,15	
Ağustos	7,14		57,33	22	545,43		52,15	
Eylül	7,16		58,12	18	556,80		52,15	
Ekim	7,02		58,70	17	617,34		52,15	
Kasım	7,39		62,39	23	745,11		52,15	
Aralık	7,65		66,78	25	789,58		52,15	

Çizelge A.13 - Meram İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO : mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2023)

Meram HKİ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak	32,09	1	59,50	11	42,93		83,89	
Şubat	27,12		58,55	12	42,65		79,62	
Mart	21,55		45,83	3	39,01		68,47	
Nisan	17,77		43,13	7	37,50		62,07	
Mayıs	14,76		38,01		35,79		56,95	
Haziran	13,10		33,61		33,82		52,41	
Temmuz	11,62		30,83		33,01		50,49	

Ağustos	10,99		28,86		32,59		49,43	
Eylül	10,52		27,50		32,59		49,43	
Ekim	11,60		26,63		32,59		49,43	
Kasım	11,79		27,59	6	32,59		49,43	
Aralık	12,62		29,18	14	33,00		50,86	

Çizelge A.14 - Trafik İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2023)

Trafik HKİ	PM10	AGS*	PM2.5	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak	59,61	13	52,89		85,70		155,99	
Şubat	54,07	11	46,12		74,83		130,39	
Mart	47,00	5	35,12		71,42		122,39	
Nisan	51,10	16	29,99		63,03		102,97	
Mayıs	46,11	2	26,38		56,90		89,80	
Haziran	43,09	1	24,10		52,21		80,38	
Temmuz	40,78		22,16		49,97		75,47	
Ağustos	41,04	6	21,65		49,61		74,08	
Eylül	41,33	8	21,21		52,46		79,69	
Ekim	42,66	13	21,21		55,16		85,86	
Kasım	46,70	21	23,20		58,90		95,22	
Aralık	51,62	20	26,32		58,90		95,22	

Çizelge A.15 - Bosna İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerlerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2023)

Bosna HKİ	SO ₂	AGS*	PM10	AGS*	NO ₂	AGS*	NO _x	AGS*
Ocak	11,98		42,25	8	45,55		65,51	
Şubat	10,40		41,82	9	48,13		67,57	
Mart	8,23		35,16	3	43,08		59,20	
Nisan	8,12		41,32	12	38,28		52,13	
Mayıs	7,69		37,49	1	34,61		46,09	
Haziran	7,21		35,43	1	31,34		41,15	
Temmuz	6,79		34,40		31,00		40,66	
Ağustos	6,47		34,93	6	31,00		40,66	
Eylül	6,58		36,08	12	31,00		40,66	
Ekim	6,61		36,16	6	31,00		40,66	
Kasım	7,18		36,95	8	31,00		40,66	
Aralık	7,14		39,18	18	31,00		40,66	

Çizelge A.16 - Konya Ereğli İstasyonu 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(havaizleme.gov.tr, 2023)

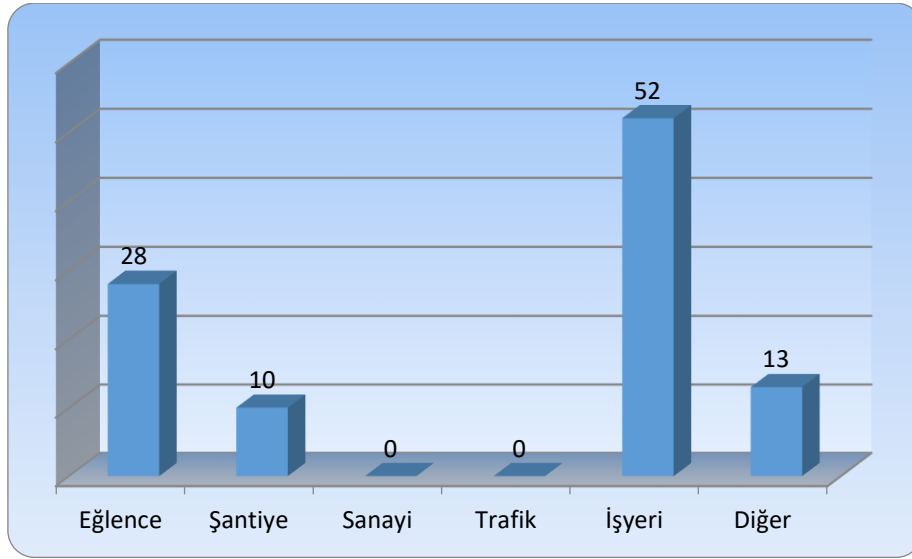
Ereğli HKİ	PM10	AGS*	SO2	AGS*	NO ₂	AGS*	NOX	AGS*
Ocak	32,56	3	8,66		67,78		97,38	
Şubat	29,78	2	8,43		63,41		87,71	
Mart	26,93		7,58		59,83		79,82	
Nisan	31,08	8	6,87		55,62		74,40	
Mayıs	28,93		5,89		55,76		75,87	
Haziran	28,34	4	5,07		58,54		82,38	
Temmuz	28,54		4,49		57,78		82,08	
Ağustos	28,91	2	4,08		58,04		83,34	
Eylül	28,92		3,80		57,92		83,38	
Ekim	28,68	1	3,60		59,54		86,66	
Kasım	29,70	7	3,52		60,80		88,84	
Aralık	29,56		3,46		62,50		92,44	

Çizelge A.17 - Sarayönü İstasyonları 2022 yılı hava kalitesi parametreleri aylık ortalama değerleri ve sınır değerin aşıldığı gün sayıları ($\mu\text{g}/\text{m}^3$; CO: mg/m^3)
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Sarayönü HKİ	PM10	AGS*	PM2.5	AGS*	NO ₂	AGS*	CO	AGS*
Ocak	12,03		9,39		15,80		288,38	
Şubat	13,25		10,22		14,15		280,92	
Mart	12,38		8,75		11,64		262,31	
Nisan	22,99	9	9,43		10,62		249,91	
Mayıs	19,82		8,30		9,57		236,42	
Haziran	18,46	4	7,55		8,71		227,09	
Temmuz	19,72		7,26		28,76		205,18	
Ağustos	20,65		7,04		25,54		199,85	
Eylül	22,24	4	7,11		23,44		193,66	
Ekim	22,00	2	6,84		21,71		191,50	
Kasım	22,32	1	6,87		20,90		191,84	
Aralık	21,67		6,61		20,19		196,98	

A.5. Gürültü

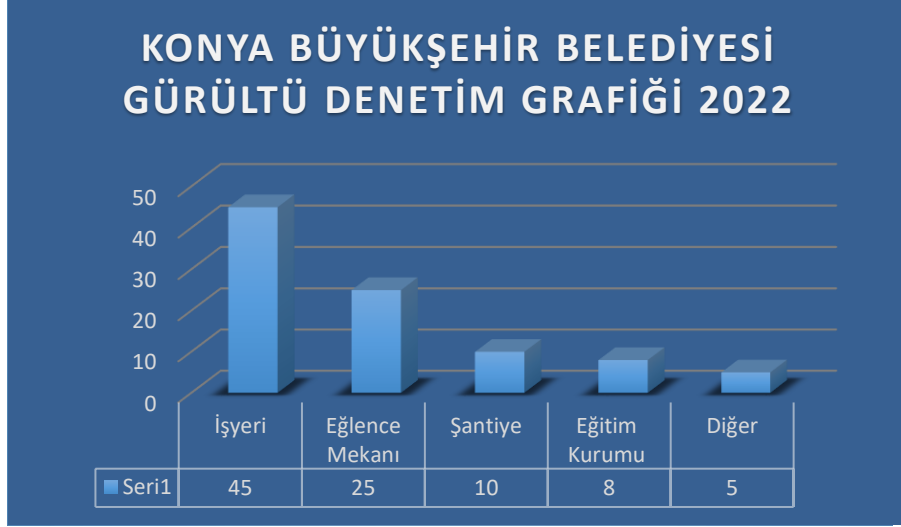
2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden 4 Haziran 2010 tarih ve 27601 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren (değişik:27/04/2011 tarih-27917 sayılı değişik: 18/11/2015 tarih-29536 sayılı) Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği doğrultusunda mahallinde kısa sürede gürültü şikâyetlerine ulaşmak, şikâyetleri değerlendirmek ve gerekli tedbirleri almak üzere; 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 12. maddesine istinaden çevre denetim birimini kuran, personel ve ölçüm ekipmanı bazında Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliği'nde getirilen esas ve kriterleri sağlayan belediye başkanlıklarına 29 Haziran 2006 tarih ve 2006/16 sayılı Genelge çerçevesinde yetki devri yapılmaktadır.

Grafik A.18 - Konya ilinde 2022 yılında gürültü konusunda yapılan şikâyetlerin dağılımı
(Çevre Yönetimi ve Denetiminden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Bu kapsamda; gürültü şikâyet denetim ve kontrol çalışmalarında İlimiz Merkez İlçelerinde; Meram İlçe sınırları içerisinde Meram Belediyesine, Selçuklu İlçesi sınırları içerisinde Selçuklu Belediyesine, Karatay İlçesi ve diğer 28 ilçe sınırları dahilinde Konya Büyükşehir Belediyesine yetki devri yapılmıştır. Yapılan yetki devri kapsamında ilgili belediyeler tarafından gürültü konulu şikâyetler değerlendirilmekte ve yetki devri yapılan belediyelerce Kabahatler Kanunu uyarınca idari işlem uygulanmaktadır.

Ancak İlçe Emniyet Müdürlükleri tarafından tanzim edilen Olay Yeri Tespit Tutanaklarına istinaden Çevresel Gürültünün Değerlendirilmesi ve Yönetimi Yönetmeliğinin 26/g maddesine aykırı olarak havai fişek kullanıldığı tespit edilen 14 adet şahısa 2022 yılı içerisinde toplam 29.240,00 TL idari yaptırım uygulanmıştır..

Grafik A.19 - Konya ilinde 2022 yılında gürültü konusunda Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan denetimler dağılımı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Konya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına ulaşan 93 adet gürültü şikâyeti yerinde kontrol edilerek ses ölçümleri ve değerlendirmeleri yapılmıştır.

Konya Büyükşehir Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı tarafından 2022 yılı için yapılan çalışmada 8 bölge ve 22 caddede, 12 farklı eylem türü planlanmıştır. Bazı caddelerde tek bir eylem gürültü değerlerini sınır değerler içine taşıyabilirken, bazı caddelerde ise birden fazla eylem entegre bir şekilde uygulanarak gürültü değerleri sınır değerler içine taşınabilmiştir.

A.6. İklim Değişikliği Eylem Planı Çerçevesinde Yapılan Çalışmalar

Ülkemizin On Birinci Kalkınma Planı'nın "Çevrenin Korunması" başlığı altındaki "İklim değişikliğine uyumun sağlanması ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla bölge ve şehir ölçeğinde ihtiyaçlar tespit edilerek çözüm önerileri belirlenecek, başta Karadeniz Bölgesi olmak üzere 7 Bölgemiz için İklim Değişikliği Eylem Planları hazırlanacaktır." maddesi doğrultusunda ve Ülkemizin 7 coğrafi bölgesi ölçeğinde farklı sektörlerde iklim değişikliğine bağlı olarak yaşanan mevcut sorunlar, sektörler bazında mevcut ve ortaya çıkması muhtemel etkiler ve çözüme yönelik eylemlerin ele alınmış, Bakanlığımızca hazırlanan "Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları"nın 17.02.2021 tarihinde gerçekleşen İklim Değişikliği Çalıştay Sonuç Bildirgesi Programında açıklandığı, bu çerçevede "Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları"nda yer alan eylemlerin uygulanması hususu bildirilmiştir.

Bakanlığımızca hazırlanan Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları ile Türkiye'de iklim değişikliği ile ilişkili aşırı hava olaylarındaki artışa bağlı olarak önemli ekonomik, sosyal ve çevresel zararlara sebep olan afetlerin sayısı, sıklık ve şiddetinde yaşanan artışlar ile kendini gösteren iklim değişikliğinin olumsuz etkileriyle mücadele edilmesi, Türkiye'nin coğrafi bölgelerinin iklim değişikliğine karşı direncinin artırılması amacıyla bölgesel ve şehir ölçeğinde iklim değişikliği konusunda öncelikle gerçekleştirilmesi gereken eylemler belirlenmiş olup iklim değişikliğinin etkileriyle mücadele edilebilmesine yönelik "Bölgesel İklim Değişikliği Eylem Planları" uygulamaya alınacaktır.

Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığınca da Uluslararası küresel iklim anlaşmaları doğrultusunda iklim değişikliği kriterlerini dikkate alarak, Konya İklim değişikliği eylem planı çalışmalarına 2020 yılı içerisinde başlanmış, Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı tarafından,

Konya İklim değişikliği eylem planının hazırlanması amacıyla hizmet alımı yoluyla ihaleye çıkmıştır

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, yürütücü kuruluşu Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı olan ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından ortaklaşa finanse edilen Türkiye’de İklim Değişikliğine Uyum Eyleminin Güçlendirilmesi Projesi kapsamında Ulusal İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı İstişare Toplantısı 16-17 Mayıs 2022 tarihlerinde Konya’da gerçekleşti.

Konya Yerel İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı’nın güncellenmesi çalışmaları kapsamında kent, tarım, hayvancılık ve balıkçılık, sosyal kalkınma, enerji, sanayi, ulaşım ve iletişim, turizm ve kültürel miras, halk sağlığı, biyoçeşitlilik ve ekosistem hizmetler ile su kaynakları sektörlerinde iklim değişikliğine uyuma yönelik eylem seçeneklerinin belirlenmesi amacıyla düzenlenen istişare toplantısına projenin paydaşlarından kamu kurumları, akademi, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri katıldı. Sektör oturumlarında iklim değişikliğinin Konya’da sektörler üzerine yarattığı risklerin yönetimi, iklime uyum eylemlerinin aciliyeti, mevcut uygulamalar ve ihtiyaçlar, uzun dönem eylem önerileri istişare edildi. Ayrıca toplantıda katılımcılardan Konya İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı eylem önerileri alındı.

Konya Yerel İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı’nın güncellenmesi çalışmaları kapsamında kent, tarım, hayvancılık ve balıkçılık, sosyal kalkınma, enerji, sanayi, ulaşım ve iletişim, turizm ve kültürel miras, halk sağlığı, biyoçeşitlilik ve ekosistem hizmetler ile su kaynakları sektörlerinde iklim değişikliğine uyuma yönelik eylem seçeneklerinin belirlenmesi amacıyla düzenlenen istişare toplantısına projenin paydaşlarından kamu kurumları, akademi, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör temsilcileri katıldı. Sektör oturumlarında iklim değişikliğinin Konya’da sektörler üzerine yarattığı risklerin yönetimi, iklime uyum eylemlerinin aciliyeti, mevcut uygulamalar ve ihtiyaçlar, uzun dönem eylem önerileri istişare edildi. Ayrıca toplantıda katılımcılardan Konya İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı eylem önerileri alındı.

Yapılan tüm çalıştaylar ve çalışmaların sonucunda Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan “Konya Yerel İklim Değişikliğine Uyum Stratejisi ve Eylem Planı’nın hazırlanması çalışmaları devam etmektedir.

A.7. Ulaşım ve Hareketlilik

Çizelge A.18 - 2022 yılındaki araç sayısı ve egzoz ölçümü yaptıran araç sayısı
(Çed ve Çevre izinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Egzoz Gazı Emisyon Ölçüm Yetki Belgesi Düzenlenen Firma Sayısı	İldeki Toplam Araç Sayısı	Egzoz Ölçümü Yaptıran Araç Sayısı
13	804.798	333.945

Çizelge A.19 – Tamamlanan Bisiklet Yolları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

ili	Güzergâhı	Mesafe (km)
Konya	Şehiriçi	550

A.8. Sonuç ve Değerlendirme

Konya ilinde hava kalitesindeki iyileşme çalışmalarına katkıda bulunacak faaliyetlere devam edilmekte ve ölçüm cihazlarıyla takibi sağlanmaktadır.

Kaynaklar

Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
Konya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Güney ve İç Anadolu Temiz Hava Merkezi Müdürlüğü
havaizleme.gov.tr.

B. SU VE SU KAYNAKLARI

B.1. İlin Su Kaynakları ve Potansiyeli

B.1.1. Yüzeysel Sular

B.1.1.1. Akarsular

Çizelge B.20 – Konya ilinin akarsuları
(DSİ 4. Bölge Müdürlüğü, 2023)

AKARSU İSMİ	Toplam Uzunluğu (km)	İl Sınırları İçindeki Uzunluğu (km)	Debisi (m ³ /sn)	Kolu Olduğu Akarsu	Kullanım Amacı
Uludere			143,2		
Beyşehir gölü			446		
Çavuş deresi			37,4		
Süberte çayı			117,9		
Çarşamba çayı			164,8		
Zanapa deresi			233,6		
May deresi			53,6		
Meram çayı			51		
Sille deresi			2		
İnsuyu deresi			14,7		
Göksu nehri			818,7		
Yunak Gökpınar deresi			223,2		
Ilgın deresi			124		
Bakırpınarı, Zengi, Beşgöz kaynakları			36,4		
Diğerleri			472,5		

B.1.1.2. Doğal Göller, Göletler ve Rezervuarlar

Çizelge B.21 – Konya ilinde mevcut göl, gölet ve rezervuarlar
(DSİ 4. Bölge Müdürlüğü, 2023)

Gölün/Göletin/ Rezervuarın Adı	Tipi	Göl hacmi, m ³	Sulama Alanı (net), ha	Çekilen Su Miktarı, (m ³)	Katılan Su Miktarı, (m ³)	Kullanım Amacı
Akören Göleti	Homojen dolgu	2.380.000	395			Sulama
Altınapa Barajı	Kaya Dolgu	30.740.000	1015	27.450.000	38.800.000	Sulama+İçme
Apa Barajı	Kil çekirdekli zonlu dolgu	188.240.000	59560	442.100.000	443.260.000	Sulama
Akşahan Göleti	SSKB (silindire sıkıştırılmış katı dolgu)	4.270.000	770			Sulama
Alanözü Göleti	Silindire sıkıştırılmış Beton Dolgu	3.101.000	76			Sulama
Aşağıçığıl Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	1.880.000	288			Sulama
Ayaslar Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	1.500.000	273			Sulama
Aydoğmuş Göleti	ÖYBK (ön yüzü beton kaplı) kaya dolgu)	3.800.000	450			Sulama

Balkı Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	520.000	145			Sulama
Başhüyük Göleti	SSKB (silindirle sıkıştırılmış katı dolgu)	500.000	53			Sulama
Bahçesaray Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	300.000	119			Sulama
Belkeler Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	360.000	93			Sulama
Beykavağı Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	1.620.000	468			Sulama
Bostandere Göleti	Homojen dolgu	680.000	72			Sulama
Bulcuk Barajı	Kil çekirdekli zonlu dolgu	1.000.000	595			Sulama
Burunsuz Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	116.000	33			Sulama
Cihanbeyli Göleti	Homojen dolgu	8.000.000	1137			Sulama
Çavuş Göleti	Homojen dolgu	846.000	130			Sulama
Çağlayan Barajı	Kil çekirdekli zonlu dolgu	3.530.000	642			Sulama
Çamlıca Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	467.000	81			Sulama
Çamlık Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	280.000	43			Sulama
Çavuşcu Depolaması	Diğer	147.350.000	15126	39.520.000	80.370.000	Sulama
Çayhan Göleti	Homojen dolgu	3.400.000	678			Sulama
Çiftlikközü Göleti	Homojen dolgu	2.000.000	650			Sulama
Çukurçimen Göleti	Homojen dolgu	370.000	215			Sulama
Damlapınar Barajı	ÖYBK (ön yüzü beton kaplı) kaya dolgu)	8.010.000	1020	5.610.000		Sulama
Derbent Göleti	Homojen dolgu	1.530.000	373			Sulama
Derebucak Prof.Dr.Yılmaz MUSLU Barajı	Kil çekirdekli kaya dolgu	13.530.000	3007	10.020.000	13.530.000	Sulama+Derivasyon
Deştiğin Göleti	Homojen dolgu	1.060.000	166			Sulama
Deveyolu Göleti	Homojen dolgu	300.000	64			Sulama
Doğanhisar Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	1.680.000	229			Sulama
Erenkaya Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	277.000	130			Sulama
Ertuğrul Şehit Mehmet ÇOLAK Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	127.000	28			Sulama
Evliyatekke Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	860.000	103			Sulama
Göçeri Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	70.000	17			Sulama

Gökyurt Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	390.000	103			Sulama
Güneydere Barajı	Ön Yüzü Geomembran Kaplı Kaya Dolgu	190.000	100			Sulama
Hadim Göleti	SSKB (silindire sıkıştırılmış katı dolgu)	250.000	30			Sulama
İnönü Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	880.000	195			Sulama
İvriz Barajı	SSKB (silindire sıkıştırılmış katı dolgu)	80.120.000	36108	162.540.000	173.000.000	Sulama+Taşkın
İnlce Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	510.000	118			Sulama
İlyaslar Barajı	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1.590.000	395			Sulama
Karaağa Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	1.600.000	710			Sulama
Karaali Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	110.000	23			Sulama
Kesecik Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	240.000	30			Sulama
Konakkale Göleti	Kil çekirdekli homojen dolgu	460.000	63			Sulama
Ladik Göleti	Homojen dolgu	1.290.000	214			Sulama
Malas Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	2.060.000	115			Sulama
May Barajı	Homojen dolgu	1.600.000	170			Sulama+Taşkın
Mecidiye Göleti	Homojen dolgu	1.980.000	463			Sulama
Mutlu Göleti	Kil Çekirdekli Homojen Dolgu	318.000	81			Sulama
Osmancık Göleti	Homojen dolgu	1.380.000	380			Sulama
Oğlakçı Göleti	Kil Çekirdekli Kaya Dolgu	1.380.000	336			Sulama
Ortakaraören Göleti	Homojen dolgu	491.000	61			Sulama
Sille Barajı	SSKB (silindire sıkıştırılmış katı dolgu)	2.440.000	340	180.000	3.940.000	Sulama+Taşkın
Suğla Depolaması	Homojen dolgu	194.830.000	59560	219.650.000	274.170.000	Sulama
Suludere Göleti	Kil çekirdekli homojen dolgu	202.000	56			Sulama
Pınarbaşı Göleti	Kil çekirdekli homojen dolgu	142.500	40			Sulama
Taraşçı Göleti	Kil çekirdekli kaya dolgu	795.000	190			Sulama

Yelmez Göleti	Kil çekirdekli homojen dolgu	1.717.000	39			Sulama
Yeşiltekte Göleti	Kil çekirdekli zonlu dolgu	495.000	117			Sulama
Yukarıçığıl Göleti	Kil çekirdekli homojen dolgu	430.000	130			Sulama

B.1.2. Yeraltı Suları

Konya ilinde 26 adet jeotermal kaynak arama ruhsatlı, 1 adet doğal mineralli su arama ruhsatlı ve 18 adet jeotermal kaynak işletme ruhsatlı saha bulunmaktadır. Bu jeotermal kaynak işletme ruhsatlı sahalardan 9 tanesinde üretim yapılmakta olup aşağıdaki çizelgede ilimizde yer alan işletme ruhsatlı sahalarda bulunan kuyular ile ilgili bilgi verilmiştir.

Çizelge B.22 – Konya ilinin yeraltı suyu potansiyeli
(DSİ 4. Bölge Müdürlüğü, 2023)

İlçe	Kaynağın İsmi	Debi (L/s)
İlgin	SJ-1	130
İlgin	SJ-2	50
İlgin	SJ-3	40
İlgin	SJ-4	40
İlgin	SJ-5	50
Tuzlukçu	KT-1	60
Karatay	SK-1	0,8
Karatay	SK-2	0,8
Seydişehir	KSK-1	100
Seydişehir	KSK-2	40
Cihanbeyli	KC-1	38
Seydişehir	SK-1	2,5
Seydişehir	SK-2	110
Karapınar	KRP-1	15
Selçuklu	JT-1	7
Hüyük	K-1	50
Kadınhanı	KHB-1	50

Karatay	SK-1	20
Karatay	SK-2	22
Selçuklu	SJ-1	1
Akşehir-Tuzlukçu	KTG 2013/15	22
Ereğli	A10	60
Ereğli	A11	22
Cihanbeyli	BK-1	100
Ilgın	IBJ-1	12
Seydişehir	JT-1	8
Ilgın	AKY	0,5
Ilgın	KN-2	1
Seydişehir	BSK-1	5
Seydişehir	BSK-2	5
Meram	K-1	30
Tuzlukçu	Zeybek-1	50
Seydişehir	G-1	35 (Artezyen)

B.1.2.1. Yeraltı Su Seviyeleri

İldeki yeraltı su seviyesi ile ilgili bilgi bulunmamaktadır.

B.2. Su

Kaynaklarının Kalitesi

Çizelge B.23 - Konya ilinde 2022 yılı yüzey ve yeraltı sularında tarımsal faaliyetlerden kaynaklanan nitrat kirliliği ile ilgili analiz sonuçları
(DSİ 4. Bölge Müdürlüğü, 2023)

Su Kaynağının Cinsi (Yüzey/ Yeraltı)	Adı	Kullanım amacı ve kullanılan miktar				Analiz Yapılan İstasyonun				
		İçme ve kullanma suyu	Enerji üretimi	Sulama suyu	Endüstriyel su temini	Akım gözlem istasyonu kodu	Analiz sonuçları YSKY (Tablo-5)	Yeri (ilçe, Köy, Mevkii)	Koordinatları	Yıllık Ortalama Nitrat Değeri (mg/L)
Yüzey	Samsam-Pazarözü Deresi					KKOİN013				KURU
Yüzey	İnsuyu Deresi					KKOİN014				KURU
Yüzey	İnsuyu Deresi					KKOİN024				KURU
Yüzey	Peçenekboğazi Deresi					KKOİN015				4.99
Yüzey	Yanarkaç Deresi					KKOİN016				4.99
Yüzey	Suludere (BSA Memba)					KKGİN007				5.211

Yüzey	Uluçay Deresi (BSA Memba)					KKGİN014				4.99
Yüzey	May Barajı Memba					KKKAİN001				10.799
Yüzey	Göksu Nehri					DAOİN006				4.99
Yüzey	Donrul-Bag- Kocacay Deresi					KKOİN002				10.591
Yüzey	Kurucay-Hoyuklu- Yazi Deresi (BSA Memba)					KKGİN015				8.437
Yüzey	Derebucak Barajı Mansap Kanalı (Beşşehir Gölü Güney)					KKGİN016				4.99
Yüzey	Beşşehir Çayı (BSA)					KKOİN006				5.724
Yüzey	Kavak- Büyükköprü Deresi					KKOİN001				4.99
Yüzey	İlmen Deresi					KKOİN003				KURU
Yüzey	Dolav Deresi (Altınapa Barajı Memba)					KKOİN023				10.631

B.3. Su Kaynaklarının Kirlilik Durumu

B.3.1. Noktasal kaynaklar

B.3.1.1. Endüstriyel Kaynaklar

Konya Kapalı Havzası sınırları içerisinde kirlilik oluşturan temel endüstriyel faaliyetler aşağıdaki şekilde özetlenebilir:

- Şeker fabrikaları,
- Seydişehir ilçesinde Eti Alüminyum Tesisleri, Çumra ilçesinde Anadolu Efes Malt Fabrikası,
- Beşşehir ilçesinde Üzümlü ve Huğlu beldelerinde silah fabrikaları ve krom kaplama atölyeleri,
- Et entegre tesisleri ve süt ürünleri üretimi yapan tesisler,
- Tekstil fabrikaları ve meyve suyu fabrikaları,
- Süt Ürünleri Tesisi
- OSB'ler.

Çizelge B.24 - Atık sularını alıcı ortama veren ve arıtma tesisi olan sanayi tesisleri
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Firma İsmi	Firma Adresi	Üretim Konusu	Atıksu Deşarj Edilen Alıcı	Atıksu Konulu Çevre İzin Belgesi	Deşarj Yeri Koordinatları	AAT Kapasitesi m ³ /yıl
Işıklar Amb. San.A.Ş.	Çumra	Kağıt-Ambalaj	Açık Kanal	Var	E: 37,60252 N: 32,63492	24.000
Anadolu Efes Malt San. A.Ş.	Çumra	Malt Üretimi	DSİ Kanalı	Var	E:37,66912 N:32,62874	660.000
İZİ SÜT VE GIDA MAMÜLLERİ SANAYİ TİC. A.Ş.	Akşehir	Süt Ürünleri	Dere Yatağı	Var	E:38,300470 N:31,612762	180000
Ereğli Şeker Fab. Endüstriyel A.A.T.	Ereğli	Şeker Fabrikası	DSİ Kanalı	Var	E:37,554410 N:3410823	1.404.000
Sabah Emaye Soba Day. Tük. Malları	Akşehir	Metal	Org. San. Kanalı	Var	E:38,30468 N:32,61279	12.000
Arıkbey Tekstil Sınai Yat. A.Ş.	Beyşehir	Tekstil	Fabrika arazisi	Var	E:37,76384 N:31,6812	600.000
Konya Organize Sanayi Bölgesi	Konya	OSB	DSİ Kanalı	Var	E:37,573272 N:32,372973	2.100.000
Seyet Hayvancılık San. Tic. Ltd. Şti.	Seydişehir	Mezbahane	Açık Kanal	Var	E:37,4570671 N:31,875547	37.500
Panplast Sulama Tarım San. ve Tic.	Cihanbeyli	Plastik Boru İmalatı	DSİ Kanalı	Var	E:38,36632 N:32,559910	18.000
Cihanbeyli Mad. Tuz Nak. Kimya San.	Cihanbeyli	Tuz	Tuz gölü	Var	E: 38,76078 N: 33,11498	21.000
NEHİRSU SU ÜRÜNLERİ SANAYİ TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ	Beyşehir	Su Ürünleri Temizleme	Org. San. Kanalı	GFB	E:37.596447 N:31.793400	48.000
Köyşehir Et ve Süt Ürün. Entegre Tesisi	İlgin	Mezbahane	DSİ Kanalı	Var	41,5636/42377 60	90.000
Altınekin Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Altınekin	Ayçiçek Yağı Üretimi	DSİ Kanalı	Var	E:38,314745 N: 32,778815	79.500
TÜMOSAN Motor ve Traktör San. A.Ş.	Selçuklu	Traktör ve Motor üretimi	Kuru Dere Yatağı	Var	E: 37,964022 N: 32,574997	15.000
Panagro Tar. Hay. Gıda San. ve Tic. A.Ş.	Meram	Mezbahane, Et ve Süt Ürn. İmalatı	DSİ Kanalı	Var	E: 37,710995 N: 32,56874	1.200.000
Suğla Su Ürünleri Taş. Tar. Ür. Paz. San ve Tic. Ltd. Şti.	Seydişehir	Su Ürünleri İşleme	Kuru Dere Yatağı	Var	E: 37,37969 N: 31,86543	10.500
Konya Tur. Oto Nak. ve Pet. Ür. San. Tic. Ltd. Şti.	Karatay	Mezbahane	DSİ Kanalı	Var	E:37,443375 N:32,640500	180.000
Abazlar Et Kombinasyonu	Beyşehir	Mezbahane	Kuru Dere Yatağı	Var	E: 37,725060 N: 31,76674	60.000
Şah Tavuk Et Entegre İnş. Tur. Gıda San. ve Tic. Ltd.Şti.	Akşehir	Mezbahane(Tavuk Kesimi)	Kuru Dere Yatağı	Var	E: 38,38836 N: 31,48046	50.400
Arvasi Hayvansal Ürünler San. ve Tic. A.Ş.	Ereğli	Mezbahane	Açık Kanal	Var	E: 37,363072 N:33,535204	75.000
Alkim Alkali Kimya A.Ş.	Cihanbeyli	Kimya Sanayi	Göl	Var	E:38,547349 N:32,944389	35.400
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş. Çumra Şubesi	Çumra	Şeker Fabrikası	DSİ Toprak Kanalı	Var	E:36,660037 N:32,793743	2880000
Konya Şeker San. ve Tic. A.Ş. Seydibey Tarımsal Ürünler İşleme	Beyşehir	Tarımsal Ürün İşleme Tesisi	DSİ Toprak Kanalı	Var	E:37,556913 N:31,807420	2160000

İlimizde atıksularını alıcı ortama veren sanayi kuruluşları Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince denetlenmekte, atıksu konulu çevre izni verilen tesislerden düzenli periyotlarla numuneler alınılarak arıtma tesislerinin verimli çalıştırılıp-çalıştırılmadığı izlenmektedir

B.3.1.2. Eysel Kaynaklar

Konya Merkez nüfusunun %99'u kanalizasyon sistemine bağlıdır. Atıksu arıtma tesisi deşarj noktası koordinatları;

E:37.888898 N:32.582242

Y:4635259 ve X:4193740 'dır.

Alıcı ortama deşarj edilen atıksu miktarı: 60.250.000 m³/yıl.

Çizelge B.25 - Arıtılmış sularını alıcı ortama veren ve evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisleri (Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Firma İsmi	Firma Adresi	Üretim Konusu	Atıksu Deşarj Edilen Alıcı	Atıksu Konulu Çevre İzin Belgesi	Deşarj Yeri Koordinatları	AAT Kapasitesi m ³ /yıl
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ	Konya	Eysel/Kentsel	Keçili Deresi	Var	E:37,8878095 N:32,581286	7300000
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ AKŞEHİR ATIKSU ARITMA TESİSİ	Akşehir	Eysel/Kentsel	Akşehir Gölü	Var	E: 38,412979 N: 31,443407	5512230
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HÜYÜK AAT	Hüyük	Eysel/Kentsel	DSİ Kanalı	Var	E:37,938913 N:31,602542	365000
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SEYDİŞEHİR AAT	Seydişehir	Eysel/Kentsel	Karakış Deresi	Var	E:37,408244 N:31,882367	2172480
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BAŞARAKAVAK AAT	Selçuklu-Başarakavak	Eysel/Kentsel	Dolav Deresi	Var	E:37,984391 N:32,227787	109500
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEPEKENT AAT	Selçuklu-Tepekent	Eysel/Kentsel	Tepekent Anaçayı	Var	E:38,064015 N:32,164913	109500
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÇAMLIK AAT	Derebucak	Eysel/Kentsel	Bakaran Deresi	Var	E:37,346547 N:31,636542	109500
KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ SARAYÖNÜ ATIKSU ARITMA TESİSİ	Sarayönü	Eysel/Kentsel	DSİ Kanalı	Var	E:38,294770 N:32,397823	1277500
KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUZLUKÇU ATIKSU ARITMA TESİSİ	Tuzlukçu	Eysel/Kentsel	DSİ Kanalı	Var	E:38,500766 N:31,591116	199655
KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ORTAKARAÖREN - AKKİSE ATIKSU ARITMA TESİSİ	Ahırlı	Eysel/Kentsel	DSİ Kanalı	Var	E:37,345799 N:32,077068	365000

2022 KONYA ÇEVRE DURUM RAPORU

KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ KONYA SU VE KANALİZASYON İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KULU AAT	Kulu	Evsel/Kentsel	Değirmenözü Çayı	Var	E: 39,082972 N: 33,099188	5475000
KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BEYŞEHİR ATIKSU ARITMA TESİSİ	Beyşehir	Evsel/Kentsel	Çarşamba Çayı	Var	E:37,677774 N:31,766388	4234000
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ZENGEN ATIKSU ARITMA TESİSİ	Ereğli	Evsel/Kentsel	Lagün	Var	E:37,804712 N:34,249137	146000
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ DERBENT ATIKSU ARITMA TESİSİ	Derbent	Evsel/Kentsel	Dere Yatağı	Var	E:38,013433 N: 32,001918	146000
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ YUNAK AAT	Yunak	Evsel/Kentsel	Dere Yatağı	Var	E:38,779681 N: 31,746561	788400
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÖKPINAR AAT	Çeltik	Evsel/Kentsel	Gökpınar Deresi	Var	E:39,093997 N: 31,840304	365000
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ BOZKIR ATIKSU ARITMA TESİSİ	Bozkır	Evsel/Kentsel	Çarşamba Çayı	Var	E:37,203415 N: 32,254786	1204500
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TUZYAKA ATIKSU ARITMA TESİSİ	Kulu	Evsel/Kentsel	Dsi Kanalı	GFB	E: 38.944599 N: 33.231174	146000
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖMERANLI ATIKSU ARITMA TESİSİ	Kulu	Evsel/Kentsel	Dsi Kanalı	GFB	E: 38.859414 N: 33.038721	547500
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÖLYAZI ATIKSU ARITMA TESİSİ	Cihanbeyli	Evsel/Kentsel	Dsi Kanalı	GFB	E: 38.560373 N: 33.206241	1460000
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KARATEPE ATIKSU ARITMA TESİSİ	Cihanbeyli	Evsel/Kentsel	Dsi Kanalı	GFB	E: 38.689697 N: 32.988992	1642500
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ HUĞLU ATIKSU ARITMA TESİSİ	Beyşehir	Evsel/Kentsel	Henbertardı Çayı	GFB	E: 37.471428 N: 31.575616	273750
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÜZÜMLÜ ATIKSU ARITMA TESİSİ	Beyşehir	Evsel/Kentsel	Büyükköprü Deresi	GFB	E: 37.570660 N: 31.605927	401500
KOSKİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ KAYASU ATIKSU ARITMA TESİSİ	Akören	Evsel/Kentsel	Kayası Deresi	GFB	E: 37.470209 N: 32.256218	146000
Eti Alüminyum Evsel A.A.T.	Seydişehir	Alüminyum İşleme	Karakış Deresi	Var	E:37,44324 N: 31,85763	576.000
ESAN Eczacıbaşı End. Hammaddeler San.ve Tic.A.Ş. (evsel)	Seydişehir	Altın Madeni	Kuru Dere Yatağı	Var	E:37.728264 N:32.056474	90.000
Dağ-Tur Dinlenme Tesisleri(evsel)	Seydişehir	Dinlenme Tesisi	Kuru Dere Yatağı	Var	E:37,245582 N:31,9240271	30.000
Bel-Pet Tur. Tic. (evsel)	Seydişehir	Dinlenme Tesisi	Tınaztepe Çayı	Var	36,04039940/4 1,21941	60.000
ETİ Alüminyum A.Ş. Bayağsar Kömür Ocağı(evsel)	Beyşehir	Kömür Ocağı	DSİ Kanalı	Var	E:37,576759 N:31,826171	12.000
ILGIN ELEKTRİK ÜRETİM SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ-ILGIN ŞUBESİ (evsel)	Ilgın	Kömür Ocağı	Kuru Dere Yatağı	Var	E:38.45224432 N:31.83642625	30.000
Ereğli Şeker Fabrikası Evsel A.A.T.	Ereğli	Şeker Fabrikası	DSİ Kanalı	Var	E:37,554410 N:3410823	90.000
KALYON İNŞAAT SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ KONYA KARAPINAR YEKA	KARAPINAR	Güneş Enerjisi	Sulamada kullanım	Var	E:37.756013 N: 33.559412	150.00

İlimizde arıtılmış sularını alıcı ortama veren evsel/kentsel nitelikli atıksu arıtma tesisleri Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince denetlenmekte, atıksu konulu çevre izni verilen tesislerden düzenli periyotlarla numuneler aldırılarak arıtma tesislerinin verimli çalıştırılıp-çalıştırılmadığı izlenmektedir.

B.3.2. Yayılı Kaynaklar

B.3.2.1. Tarımsal Kaynaklar

Konya İlinde 1.870.100 Ha alanda tarımsal faaliyette bulunulmakta olup, bu alanın yaklaşık % 32' sinde sulu tarım uygulanmaktadır. Arazilerin çok küçük ve parçalı olduğu dağlık kesimlerin bir kısmı ile organik tarım yapılan alanlarda kimyevi gübre ve pestisit kullanımı sınırlıdır. Yaklaşık 1.250.000 Ha. Alanda kimyevi gübre ve pestisit kullanılmaktadır

B.3.2.2. Diğer

İl içerisinde vahşi depolama sahalarının yerleri ve etkileyebilecekleri yerüstü ve yeraltı su kaynakları hakkında veri bulunmamaktadır.

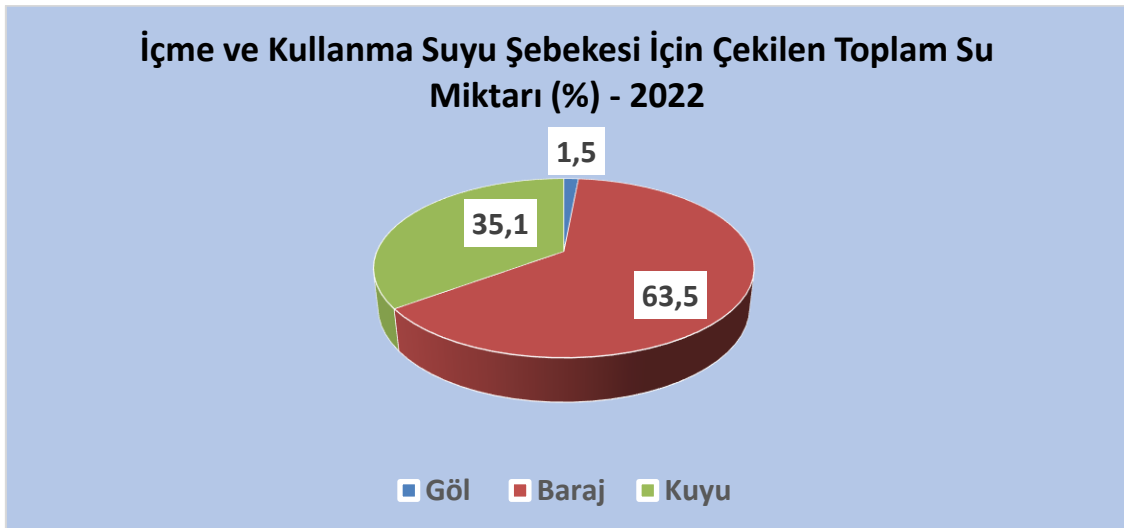
B.4. Denizler

İlimizin denize kıyısı yoktur.

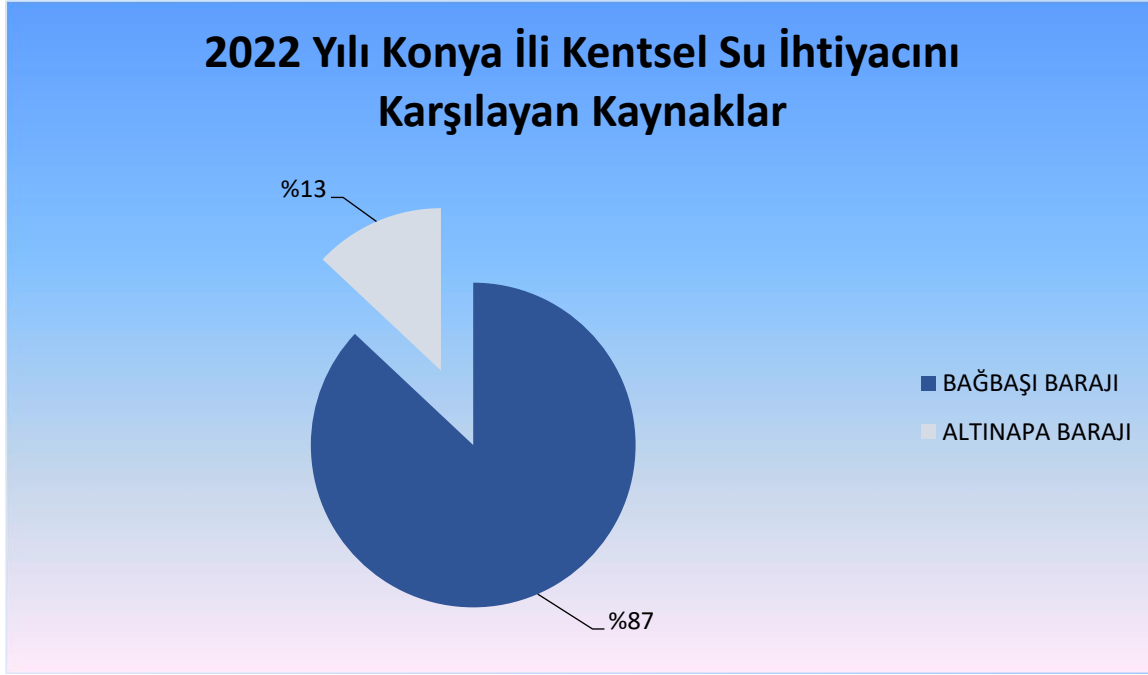
B.5. Sektörel Su Kullanımları ve Yapılan Su Tahsisleri

B.5.1. İçme ve Kullanma Suyu

B.5.1.1 Yüzeysel su kaynaklarından kullanılan su miktarı ve içme suyu arıtma tesisi mevcudiyeti

Grafik B.20 - Konya ilinde 2022 yılı belediyeler tarafından içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(TÜİK, 2023)

Grafik B.21 - Konya ilinde 2022 yılı içme ve kullanma suyu şebekesi ile dağıtılmak üzere temin edilen su miktarının kaynaklara göre dağılımı
(KOSKİ, 2023)

Konya İlinde, Kentsel su ihtiyacı için kaynak olarak kullanılan Bağbaşı ve Altınapa Barajlarından alınan su ile bölgedeki Seçme İçme Suyu Arıtma Tesisi ve Akyokuş İçme Suyu Arıtma Tesisleri beslenerek, bu tesislerde ileri teknoloji ekipmanlar ile arıtma işlemleri gerçekleştirilerek uluslararası kalite standartlarına uygun içme ve kullanma suyunun sağlıklı ve kesintisiz olarak halkın kullanımına sunulması sağlanmaktadır.

Seçme İçme Suyu Arıtma Tesisi

366.850 m³/gün (4,3 m³/s) kapasiteli İçme Suyu Arıtma Tesisi fiziksel ve kimyasal arıtımının gerçekleştirildiği konvansiyonel bir tesistir. Tesisimizde dezenfeksiyon amacıyla arıtılmış su deposuna gaz klor dozajı yapılmaktadır.

Konya ili, Çumra ve İçeri Çumra ilçelerinin içme suyu ihtiyacı kapsamında **2022 Yılı içerisinde toplam 89.743.8 m³** su arıtılarak 7/24 kesintisiz bir şekilde sağlıklı su temini ihtiyacı karşılanmıştır.

Resim C.1 – Seçme İçme Suyu Arıtma Tesisi
(KOSKİ, 2023)

Akyokuş İçme Suyu Arıtma Tesisi

104.000 m³/gün (1,2 m³/s) kapasiteli İçme Suyu Arıtma Tesisi fiziksel ve kimyasal arıtımının gerçekleştirildiği konvansiyonel bir tesistir.

Akyokuş İçme Suyu Arıtma Tesisinde, 2021 yılında toplamda 13.416.448 m³ su arıtılarak Konya ili Merkez, Akyokuş ve Dedekorkut mevkii sağlıklı su ihtiyaçlarını karşılamıştır.

Resim C.2 – Akyokuş İçme Suyu Arıtma Tesisi
(KOSKİ, 2023)

İlde içme suyu arıtma tesislerinden, içme ve kullanma suyu şebekesi ile hizmet verilen belediyeler Selçuklu, Meram, Karatay ve Çumra Belediyeleridir.

B.5.1.2. Yeraltı su kaynaklarından temin edilen su miktarı ve içme suyu arıtım tesisi mevcudiyeti

Konya ilinde İçme ve Kullanma sularının arıtımı için 2 adet İçme Suyu Arıtma Tesisi bulunmaktadır.

B.5.1.3. İçme Suyu temin edilen kaynağın adı, mevcut durumu, potansiyeli vb.

Konya ilinde yüzeysel su kaynağı olarak içme suyu temininde kullanılan Altınapa Baraj Gölü ve Bağbaşı Barajı olmak üzere iki kaynak bulunmaktadır.

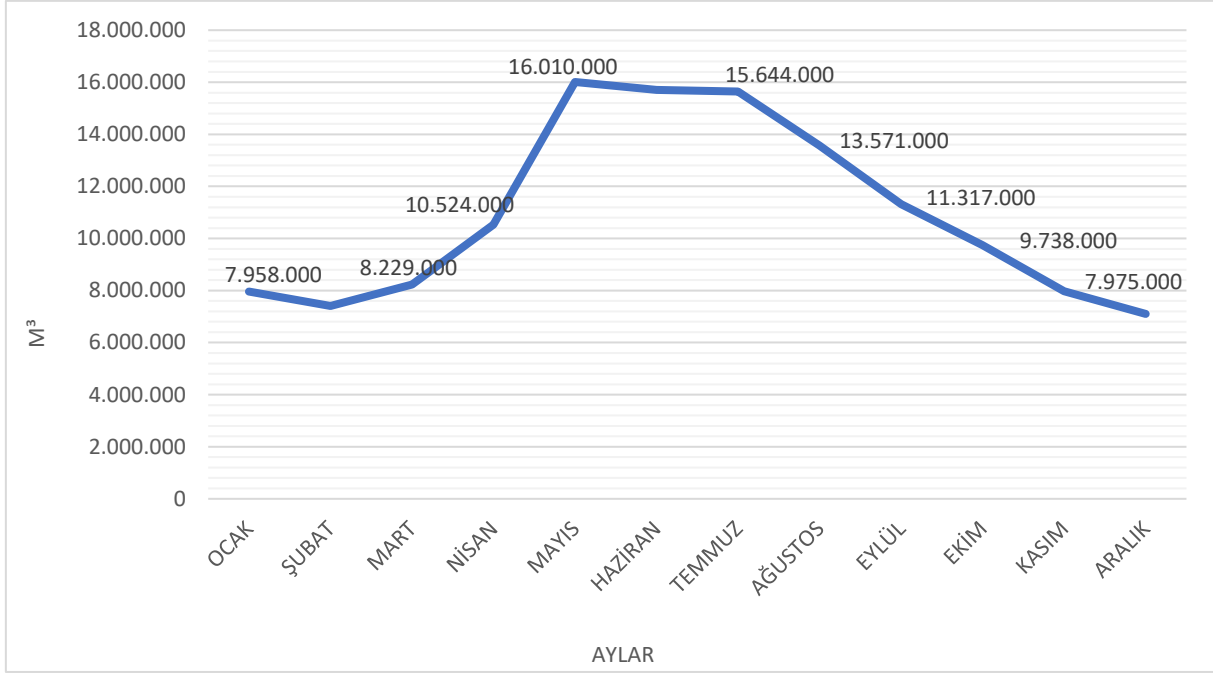
ALTINAPA BARAJI:

Konya'nın tek yüzeysel su kaynağı olan Altınapa Baraj Gölü; 1963-1967 yılları arasında DSI tarafından inşa edilmiştir. Konya İçmesuyu Arıtma Tesislerinin su ihtiyacının karşılandığı Baraj Konya-Beyşehir Yolu 16.km dedir. Max. 2.986.000 m² 'lık su toplama alanı ve 32.000.000 m³ 'lük bir su toplama kapasitesine sahip olan baraj, Uluçay, Küçükmuhsine, Akpınar Dereleri başta olmak üzere Fındıklı Deresi ve diğer kaynaklarla(yağmur+kar) beslenmektedir.

Baraj ve havzası içme ve kullanma suyu kaynağı olması sebebiyle koruma altına alınmış olup; kirliliğe karşı gereken önlemler alınmıştır.

Resim C.3 – Altınapa Baraj Gölü
(KOSKİ, 2023)

Grafik C.22 - Konya ilinde 2022 Yılı Altınapa Baraj Gölü Su Miktarının Aylara Göre Değişimi
(KOSKİ, 2023)

BAĞBAŞI BARAJI:

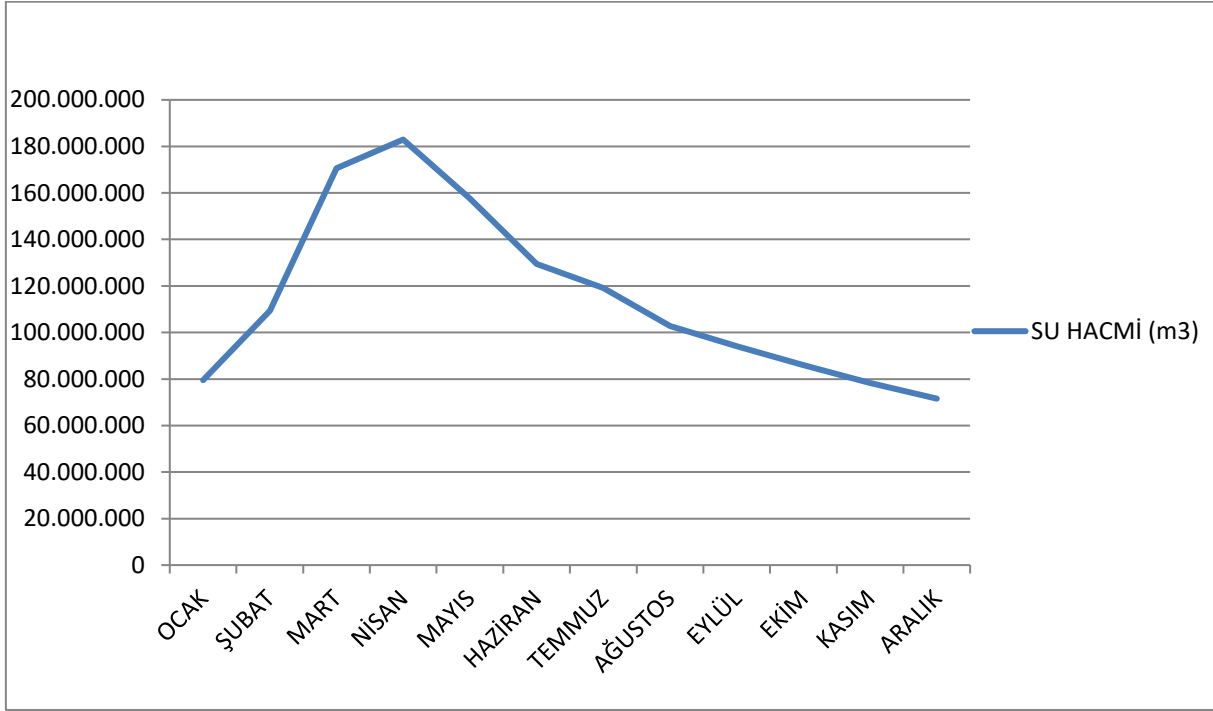
Bağbaşı barajı, Konya ilinin Hadim ilçesi Bağbaşı köyünün kuş uçuşu 1 km kuzeybatısında, Göksu Nehri üzerinde 1083 talveg kotunda, Eğište köprüsünün 1750 m akış yukarısında, Honaz mevkiindedir. Baraj yerine ulaşım Konya-Çumra-Belören-Bağbaşı asfalt yolu üzerinden Eğište köprüsü öncesinde batıya yönelen stabilize yol ile sağlanmaktadır. Asfalt yolun uzunluğu 103 km, stabilize yolun uzunluğu ise 1.5 km dir.

Resim C.4 – Bağbaşı Barajı
(KOSKİ, 2023)

Bağbaşı Barajı, Konya'ya 110 km. Hadim ilçe merkezine 25 km. uzaklıkta Göksu nehri üzerindedir. Bağbaşı barajı yağış alanı 536 km² dir. Konya kent merkezi içme ve kullanma suyu ihtiyacı için su

kaynağı olan Bağbaşı Barajından, 96,63 hm³/yıl'lık kısmı Konya il merkezine, 3,37 hm³/yıllık kısmı ise Çumra ilçe merkezi ve İçeri çumra beldesine iletilecektir. Mevcut durumda, mevcut kaynaklardan **71,00 hm³/yıl** su kente iletilmektedir. Nihai kademede Konya kentine planlanan ve mevcut sistemden toplam **96,63 + 71,00 = 167,63 hm³/yıl** su iletilecektir. 167,63 hm³/yıl debi Konya kentinin yaklaşık 2035 yılı ihtiyacını karşılayacaktır.

Grafik C.23 - Konya ilinde 2022 Yılı Bağbaşı Barajı Su Miktarının Aylara Göre Değişimi
(KOSKİ, 2023)

B.5.2. Sulama

1.870.100 hektar toplam tarım alanının 609.299 hektarında sulu tarım uygulanmaktadır. Yapımı devam eden ve planlanan sulama tesislerinin de devreye girmesiyle 816.000 hektar alanda sulu tarım yapılabilecektir. Sulu tarım alanlarında salma, yağmurlama ve damlama sulama usulleri uygulanmakta olup, damlama sulama sistemleri başta olmak üzere basınçlı sulama sistemi her geçen yıl salma sulamanın aleyhine artmaktadır.

Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü olarak 2016 Yılından itibaren Konya Ovası Projesi (KOP) Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ile yapılan protokol kapsamında toplulaştırması yapılan YAS kooperatif sahalarında rehabilitasyon projeleri yürütülmektedir. Bu kapsamda 14.512.50 hektar alanda 19 adet sulama projesi 2022 yılı itibarıyla tamamlanmıştır. Projelerde temel olarak mevcut sulanan sahalardaki altyapının modernize edilmesi, suyun etkin kullanımını sağlamak, verimliliği arttırmak, su tüketimini kontrolünü sağlamak ve sulama kooperatiflerinin su tahsilatını kolaylaştırarak devamlılığını sağlamak hedeflenmiştir.

B.5.2.1. Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Salma sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı İlde salma sulama yapılan alan, yaklaşık 79.200 hektar olup, özellikle hububat alanlarında salma sulama sistemi uygulanmaktadır. Sulamalar 13 adet sulama birliği ve 308 adet sulama kooperatifinin yönetim ve denetiminde yapılmaktadır. Salma sulama ile yaklaşık 398 milyon m³ su kullanılmakta olup, sulamadan dönen sular Tuz Gölü'ne drene olmaktadır.

B.5.2.2. Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı

Damlama, yağmurlama veya basınçlı sulama yapılan alan ve kullanılan su miktarı Sulama alanları içerisindeki basınçlı sulamanın payı % 87'lerde olup, yaklaşık 233.000 hektarlık alanda damlama ve 297.000 hektarlık alanda yağmurlama sulama yapılmaktadır. Damlama sulama ile yaklaşık 1 milyar 447 milyon m³, yağmurlama sulama ile 1 milyar 396 milyon m³ olmak üzere 2 milyar 843 milyon m³ su kullanılmaktadır. Bu sistemlerin kullanıldığı alanlarda kayda değer drene söz konusu değildir.

B.5.3. Endüstriyel Su Temini

Sektörel bazda ayırım yapılmamakta olup, genelde şebeke suyu kullanılmaktadır.

B.5.4. Enerji Üretimi Amacıyla Su Kullanımı

İlimizde enerji üretimi amacıyla çalışan 5 adet Hes yanında inşaatı devam eden 2 ve planlama aşamasında bulunan 4 adet Hes projesi bulunmaktadır.

Çizelge B.26 - Konya ilinde bulunan hidroelektrik santralleri ve kapasiteleri

(DSİ 4. Bölge Müdürlüğü, 2023)

SIRA NO	AKARSU ADI	HAVZA ADI	ADI	KAPASİTE		AÇIKLAMA
				KURULU GÜÇ(MW)	ORTALAMA ENERJİ (GWh)	
A-İNŞAATI TAMAMLANAN						
1	Çarşamba Çayı	Konya Kapalı	Bozkır HES	2.272	0.4	TUZEL
2	Meram Çayı	Konya Kapalı	Dere HES	0.6	1	TUZEL
3	Mudurnu Çayı	D. Akdeniz	Göksu HES	11.2	78.15	TUZEL
4	Ivriz Çayı	Konya Kapalı	Ivriz HES	1.04	2	TUZEL
5	Bağazdere	D. Akdeniz	Güneyyaka HES	6.63	13	TUZEL
TOPLAM				21,742	7831,4	
B-İNŞAATI DEVAM EDEN						
1	Eğiste Deresi	Konya Kapalı	Mavi HES	25	84	TUZEL
TOPLAM				32.526	114.48	
C-PLANLAMA / ON İNCELEME						
1	Çarşamba Çayı	D. Akdeniz	Bozkır Barajı HES	25.187	50.661	TUZEL
2	Gevne Çayı	D. Akdeniz	Uçpınar HES	4.213	12.78	TUZEL
3	Zanapa Çayı	Konya Kapalı	Delimahmutlu HES	2.894	8.98	TUZEL
4	Derebucak İlt.K	Konya Kapalı	Akça HES	6.55	15.08	TUZEL
5	Balcılar Çayı	D. Akdeniz	Asarcık HES	16.65	43.46	TUZEL
TOPLAM				55,494	130,961	
GENEL TOPLAM				109,762	8076,841	

B.5.5. Rekreatif Su Kullanımı

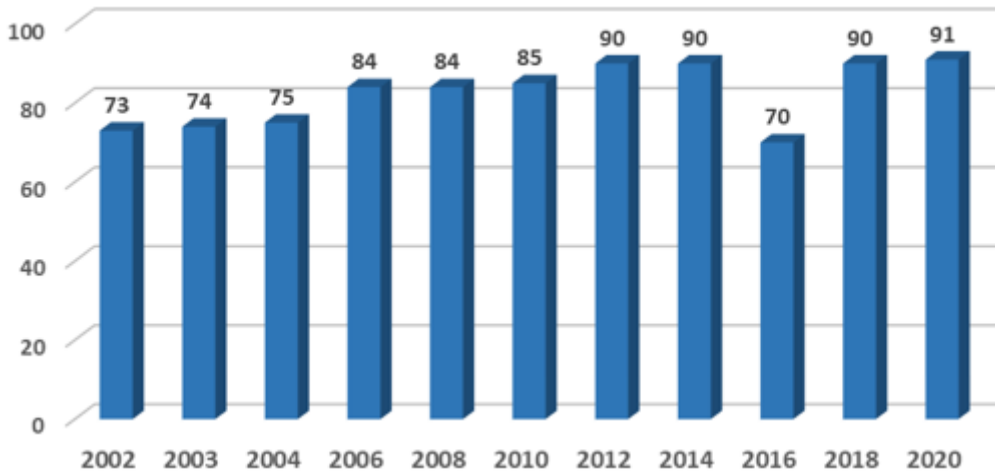
Konya yöresinde bugün için sıcaklığı 20 °C ile 55 °C arasında değişen sıcaklıkta kaynak ve kuyular mevcuttur. Bunlar Iğın, Cihanbeyli, Tuzlukçu, Karapınar, Beyşehir, Seydişehir, Ereğli, Meram ve Karatay ilçelerinin yakın çevresinde yer alırlar. Ayrıca Bazı Belediyelerce park, bahçe ve havuz sulaması için su kullanılmaktadır.

B.6. Çevresel Altyapı

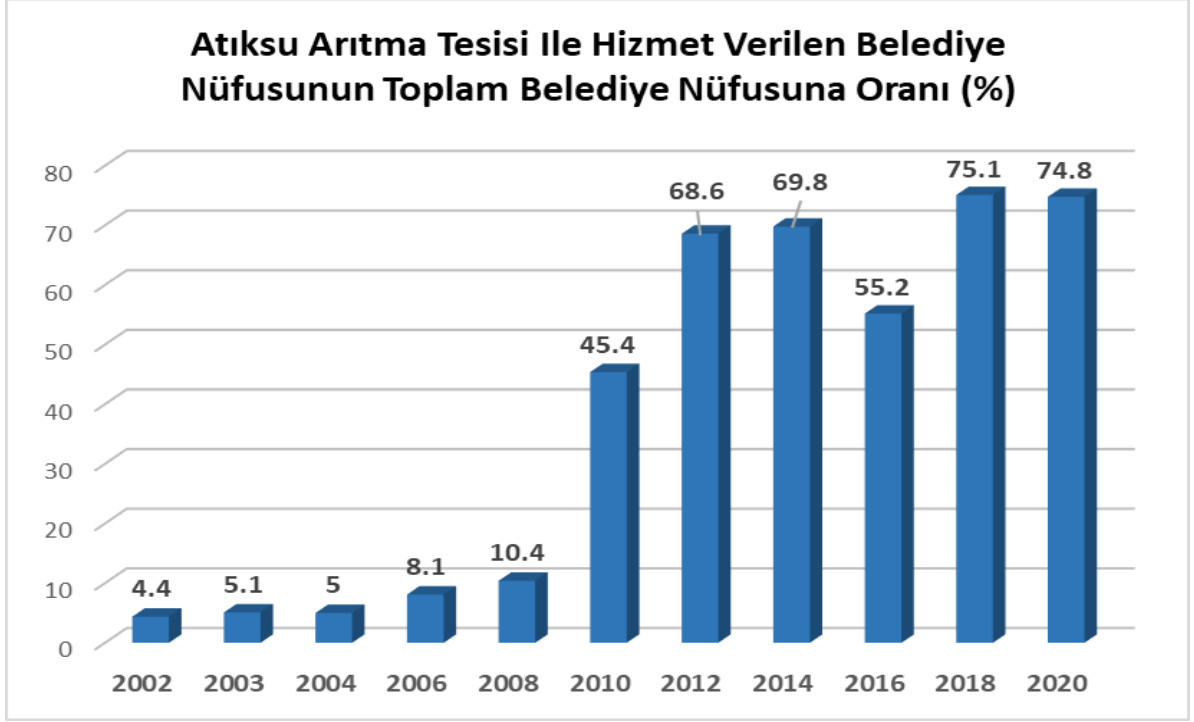
B.6.1. Kentsel Kanalizasyon Sistemi ve Atıksu Arıtma Tesisi Hizmetleri

Konya Merkez Nüfusunun % 99'u kanalizasyon sistemine bağlı olup, Konya ili atık suları yaklaşık 3.500.000 m. kanalizasyon şebekesi ile deşarj edilmektedir. Atıksular merkez ve bazı ilçelerde bulunan atıksu arıtma tesisleriyle arıtılmaktadır.

Konya ili Tatlıcak mevkiinde bulunan atık su arıtma tesislerinde arıtılan atıksular, bağımsız döşenen mor şebeke ile yeşil alan sulamasında kullanılmaktadır.

Grafik B.24 – 2021 yılında Konya ilinde kanalizasyon hizmeti verilen nüfusun belediye nüfusuna oranı
(Tüik, 2023)

Grafik B.25 – 2022 yılında Konya ilinde atıksu arıtma tesisi ile hizmet edilen nüfusun toplam belediye nüfusuna oranı

(Koski, 2023)

- Konya Merkez Atıksu Arıtma Tesisindeki stabilize arıtma çamuru analiz sonuçları Ek-1 de yer almaktadır.
- Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü arıtma çamuru analiz sonuçları Ek-2 de yer almaktadır.

Çizelge B.27 –Konya ilinde 2022 yılı itibariyle kentsel atıksu arıtma tesislerinin durumu
(Koski, 2023)

Yerleşim Yerinin Adı	Belediye Atıksu Arıtma Tesisinin Durumu			Belediye Atıksu Arıtma Tesisinin Türü			Mevcut Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	Arıtılan /Deşarj Edilen Atıksu Miktarı (m ³ /sn)	Deşarj Noktası	Deniz Deşarjı (var/yok)	Hizmet Verdiği Nüfus	Oluşan AAT Çamur Miktarı (ton/yıl)
	Var	İnşa/plan aşamasında	Yok	Fiziksel	Biyolojik	İleri							
İl Merkezi													
Konya Merkez(Karatay-Selçuklu-Meram)	X					X	200.000	var	2,1264	Keçili Kanalı	yok	1.313.580	18.575
İlçeler	Akören(Kayasu Paket)	X				X	400	yok	0,0019	May Gölü	yok	1.393	
	Akşehir	X				X	15.102	var	0,1337	Akşehir Gölü	yok	70.477	1.875
	Beyşehir	X				X	11.143	var	0,0736	Çarşamba Çayı	yok	45.888	1.248
	Bozkır	X				X	3.307	yok	0,0308	Çarşamba Çayı	yok	8.488	814
	Cihanbeyli(Günyüzü)	X				X	200	yok	0,0015	Tersakan Çayı	yok	1.762	yok
	Cihanbeyli(Gölyazı)	X				X	400		0,0010	DSİ Kanalı	yok	2.063	
	Cihanbeyli	X				X	4.500		0,0210	DSİ Kanalı	yok	17.798	
	Çeltik(Gökpınar)	X				X	1.000	yok	0,0017	Gökpınar Deresi	yok	2.933	36
	Derbent	X				X	400	yok	0,0077	Dereyatağı	yok	2.117	101
	Derebucak(Çamlık)	X				X	300	yok	0,0035	Bakaran Deresi	yok	973	12
	Ereğli(Zengen)	X				X	400	yok	0,0043	Lagün	yok	1.769	12
	Hüyük	X				X	1.000	yok	0,0060	Dereyatağı	yok	4.151	480
	Kulu	X				X	8.128	var	0,0321	Değirmenözü Çayı	yok	25.721	888
	Kulu(Ömeranlı)	X				X	1.500		0,0028	DSİ Kanalı	yok	4.067	
Kulu(Tuzyaka)	X				X	400		0,0010	DSİ Kanalı	yok	1.647		
Sarayönü	X				X	3.500	yok	0,0283	DSİ Kanalı	yok	19.336	381	

2022 KONYA ÇEVRE DURUM RAPORU

Selçuklu(Başarakavak)	X					X	300	yok	0,0022	Dolav Deresi	yok	1.190	27
Selçuklu(Tepekent)	X					X	300	yok	0,0028	Tepekent Anaçayı	yok	4.165	32
Seydişehir	X					X	5.952	yok	0,0707	DSİ Kanalı	yok	46.047	678
Seydişehir(Suğla)	X					X	1.000	yok	0,0147	DSİ Kanalı	yok	6.501	538
Tuzlukçu	X				X		547	yok	0,0026	DSİ Kanalı	yok	3.402	33
Yunak	X					X	2.000	yok	0,0147	Lagün	yok	8.686	736

*22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

B.6.2. Organize Sanayi Bölgeleri ve Münferit Sanayiler Atıksu Altyapı Tesisleri

Çizelge B.28 – Konya ilinde 2022 yılı OSB, Serbest Bölgeler ve Sanayi Sitelerinde atıksu arıtma tesislerinin (AAT) durumu

(Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü, 2023)

OSB/Serbest Bölge/Sanayi Sitesi Adı	Mevcut Durumu	Kapasitesi (ton/gün)	SAİS Kabini Durumu (var/yok)	AAT Türü	AAT Çamuru Miktarı (ton/gün)	Deşarj Ortamı
(KOS) KONYA ORGANİZE SANAYİ BÖLGESİ	AAT İŞLETMEDE	7.000 (ton/gün)	YOK	EVSEL VE ENDÜSTRİYEL AAT (FİZİKSEL, KİMYASAL BİYOLOJİK VE İLERİ ARITIM ÜNİTELERİ)	<u>Çamur Miktarı:</u> 1.52 ton/gün olup düzenli olarak Lisanslı atık bertaraf tesislerine gönderilmektedir. <u>Atık Kodu:</u> 19 08 14 (190813 Dışındaki End. Atıksuyun Diğer Yöntemlerle Arıtılmasından Kaynaklanan Çamur) <u>Analiz Raporu:</u> Tübitak-Mam analiz raporu ekte sunulmuştur.	Sağa Değer(Y): 467143,70 Yukarı Değer(X): 4201574,60 Dilim Numarası: 33 Pafta (1/25.000'lik harita) : M29
KONYA EREĞLİ ORGANİZE SANAYİ MÜTEŞEBBİS TEŞEKKÜL BAŞKANLIĞI	AAT İŞLETMEDE	2.000 (ton/gün)	YOK	EVSEL VE ENDÜSTRİYEL AAT (FİZİKSEL, KİMYASAL, BİYOLOJİK)	Çamur Miktarı;28,4 ton/yıl Olup, düzenli olarak atık bertaraf tesislerine gönderilmektedir.	

NOT: 22.03.2015 tarih ve 29303 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Sürekli Atıksu İzleme Sistemleri (SAİS) Tebliği” kapsamında ülke genelinde kurulu kapasitesi 10.000 m³/gün ve üzerinde olan atıksu arıtma tesisinin çıkış sularında debi, pH, İletkenlik, Çözünmüş Oksijen, Sıcaklık ve KOİ (Kimyasal Oksijen İhtiyacı) ile AKM (Askıda Katı Madde) parametreleri 7/24 online izlenmektedir. Bu sayede tesislerin atıksularını arıtmadan su kaynaklarımıza deşarj etmeleri engellenmektedir.

Çizelge B.29 – Konya ilinde 2022 yılı itibariyle münferit sanayiye ait atıksu arıtma tesisi (AAT) sayısı*

(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Tesis Statüsü	Toplam Tesis Sayısı	AAT'si Olan Tesis Sayısı
Üretim Sektörü/Sanayi Tesisi	29	29
Turizm Tesisi veya Site Yönetimi	-	-
Diğer**	-	-

*Atıksularını alıcı ortama veren ve atıksu konulu çevre izni bulunan, eçbs’de kayıtlı atıksu arıtma tesisleri.

**Sanayi tesisi sınıfında olmayıp, münferit arıtması olan tesisler

İlimizde atıksularını alıcı ortama veren sanayi kuruluşları Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri gereğince denetlenmekte, atıksu konulu çevre izni verilen tesislerden düzenli periyotlarla numuneler aldırılarak arıtma tesislerinin verimli çalıştırılıp-çalıştırılmadığı izlenmektedir.

B.6.3. Katı Atık (Düzenli) Depolama Tesisleri Atıksuları İçin Önlemler

Konu ile ilgili çalışmalar devam etmektedir.

B.6.4. Atıksuların Geri Kazanılması ve Tekrar Kullanılması

Konya Merkez Atıksu Arıtma Tesisinde bulunan 150 m³/saat kapasiteli atıksu geri kazanım tesisinde (mor şebeke) sırasıyla ön-klorlama, koagülasyon, basınçlı kum filtrasyonu, U.V. dezenfeksiyon ve son klorlama işlemlerinden geçen arıtılmış atıksular kısıtlı yeşil alan sulamasında kullanılmaktadır. 2020 yılında toplam 213.717 m³ atıksu geri kazanımı yapılmıştır.

Çizelge B.30 –Konya ilinde 2022 yılı itibariyle arıtıldıktan sonra bertaraf edilen atıksu durumu (Koski, 2023)

ARITILDIKTAN SONRA BERTARAF EDİLEN ATIKSU DURUMU							
Alıcı Ortama Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kanalizasyona Deşarj Edilen (m ³ /yıl)	Kentsel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Tarımsal Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Endüstriyel Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Çevresel/Ekolojik Yeniden Kullanım (m ³ /yıl)	Başka Bir Tesise Su Kaynağı (m ³ /yıl)	TOPLAM (m ³ /yıl)
					213.717		213.717

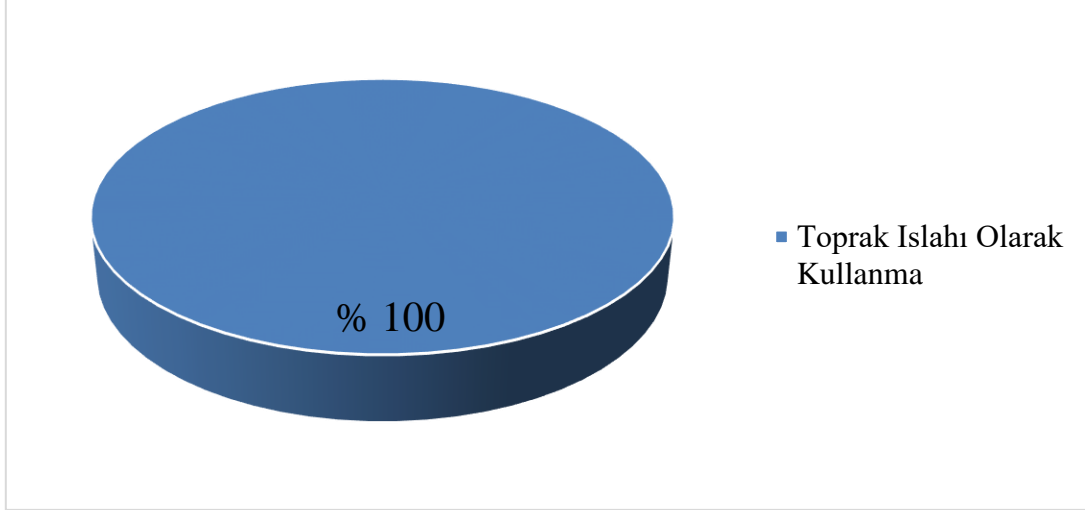
B.7. Toprak Kirliliği ve Kontrolü

B.7.1. Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalar

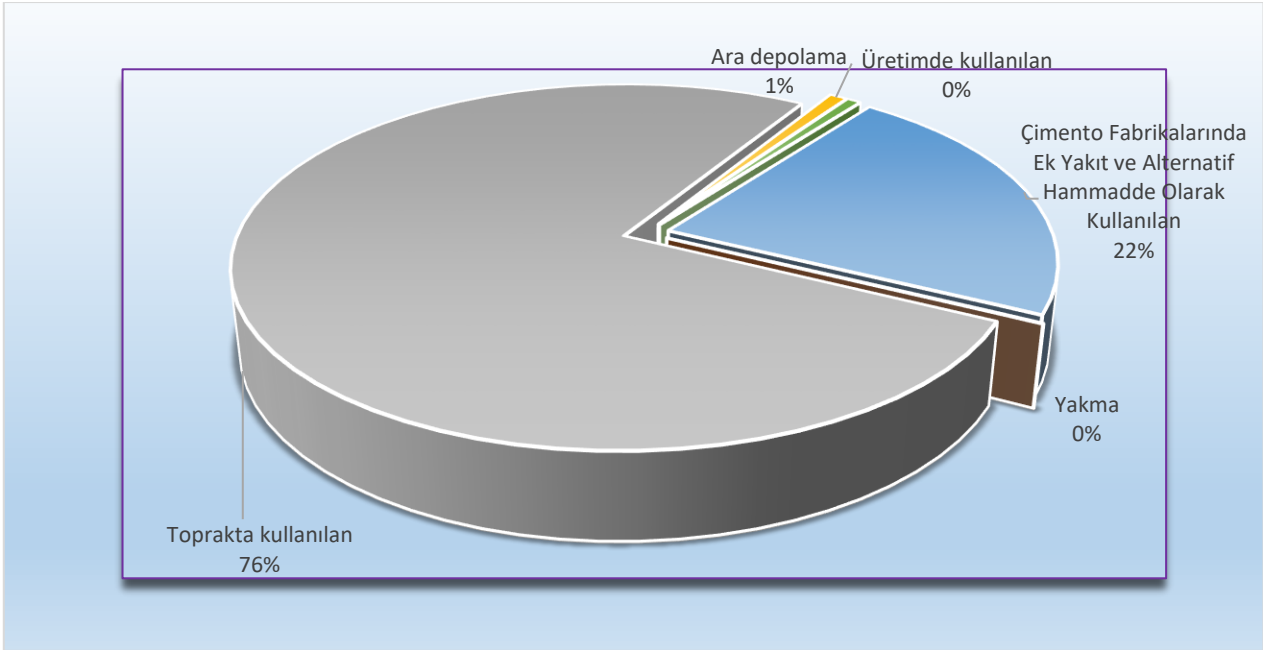
“Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik” ve “Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik Yeterlilik Belgesi Tebliği” kapsamında; ilgili firmalardan faaliyet ön bilgi formları alınmış ve sistem girişleri kontrol edilerek faaliyet ön bilgi formu Müdürlüğümüzce onaylanarak Bakanlığımıza gönderilmiştir.

B.7.2. Arıtma Çamurlarının Bertaraf Yöntemi

Konya Atıksu Arıtma Tesisinde oluşan arıtma çamurları 21/09/2016 tarihli ve 2016/01 sayılı izin belgesi kapsamında tarım arazilerinde kullanımına dair izin alınmıştır. Belge ekte bulunmaktadır.

Grafik B.26 – Konya ilinde 2022 yılında belediyelerden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(KOSKİ 2023)

Grafik B.27 - Konya ilinde 2022 yılında sanayiden kaynaklanan arıtma çamurunun yönetimi
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

B.7.3. Madencilik faaliyetleri ile bozulan arazilerin doğaya yeniden kazandırılmasına ilişkin yapılan çalışmalar

İl Müdürlüğümüz tarafından; Madencilik Faaliyetleri için Doğaya Yeniden Kazandırma Planları hazırlanmaktadır. Madencilik Faaliyetleri esnasında ve sonucunda bozulan alanların doğaya yeniden kazandırılması ile ilgili olarak ilimizde 2022 yılında 66 sahanın izleme çalışması yapılmıştır.

B.7.4. Tarımsal Faaliyetler İle Oluşan Toprak Kirliliği

Çizelge B.31 – Konya ilinde 2022 yılında kullanılan ticari gübre tüketiminin bitki besin maddesi bazında ve yıllık tüketim miktarları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023)

Bitki Besin Maddesi	Bitki Besin Maddesi Bazında Kullanılan Miktar (ton)	İlde Ticari Gübre Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
Azot	150.059	1.220.000
Fosfor	63.997	
Potas	9.304	
TOPLAM	222.360	

Çizelge B.32 – Konya ilinde 2022 yılında tarımda kullanılan girdilerden gübreler haricindeki diğer kimyasal maddeleri (tarımsal ilaçlar vb)

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023)

Kimyasal Maddenin Adı	Kullanım Amacı	Miktarı (ton)	İlde Tarımsal İlaç Kullanılarak Tarım Yapılan Toplam Alan (ha)
İnsektisitler	Zirai Mücadele İçin	303,2	1.250.000
Herbisitler		926,1	
Fungisitler		548	
Rodentisitler		11,3	
Nematositler			
Akarisitler		28,7	
Kışlık ve Yazlık Yağlar			
Diğer		2,9	
TOPLAM		1.820,2	

Çizelge B.33 - Konya ilinde 2022 yılında topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla yapılmış analizin sonuçları

(İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2023)

Analizi Yapan Kurum/Kuruluş	Analiz Yapılan Yer (İlçe, Köy, Mevkii, Koordinatları)	Analiz Tarihi	Analiz Edilen Madde	Tespit Edilen Birikim Miktarı (µg/kg- fırın kuru toprak)

**Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğüne topraktaki pestisit vb tarım ilacı birikimini tespit etmek amacıyla analiz yapılmamaktadır.

B.8. Sonuç ve Değerlendirme

İlimizde su yönetimi çalışmalarına dair, atıksu arıtma tesisleri ile ilgili çevre izni kapsamında akredite laboratuvarlarca İl Müdürlüğümüz nezaretinde alınan numunelere ilişkin analiz sonuçları değerlendirilmekte ayrıca atıksu konulu şikayetlere de zamanında müdahale edilerek gerekli işlemler yapılmaktadır. Su yönetimi konusunda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile eşgüdüm içerisinde çalışılmaktadır.

Kaynaklar

DSİ 4. Bölge Müdürlüğü
Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
KOSKİ Genel Müdürlüğü
Konya Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü
Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
Konya Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı

C. ATIK

C.1. Belediye Atıkları (Katı Atık Bertaraf Tesisleri)

C.1.1. Konya Katı Atık Düzenli Depolama Sahası

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile koordine edilerek “Konya Katı Atık Yönetimi Projesi” kapsamında yapımı tamamlanan tesiste Selçuklu, Meram, Karatay ve Çumra İlçe Belediyelerince toplanan evsel katı atıkların düzenli depolama ve bertaraf işlemleri Kaşınhanı mevkiinde bulunan Konya Katı Atık Düzenli Depolama Sahasında depolanmaktadır. 2022 yılında sahada toplam 468.335 ton katı atık bertaraf edilmiştir.

Çizelge C.34 - Konya ilinde 2021 yılına ait katı atık miktarları (ton)
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

YILLIK KATI ATIK MİKTARLARI (TON)					
AYLAR	2017	2018	2019	2020	2021
Ocak	42.601	42.523	44.828	44.169	44.028
Şubat	42.701	40.648	40.323	41.642	40.020
Mart	49.580	44.616	43.846	47.499	45.584
Nisan	41.389	43.009	41.527	43.215	43.457
Mayıs	42.224	45.391	41.413	41.033	42.081
Haziran	39.947	45.452	41.111	44.728	45.358
Temmuz	43.095	48.568	45.528	49.287	51.554
Ağustos	46.388	49.491	48.733	50.156	46.133
Eylül	43.923	43.459	44.436	47.032	45.544
Ekim	42.982	45.913	45.981	47.965	44.295
Kasım	44.629	45.042	45.695	45.317	44.372
Aralık	42.981	45.864	47.663	47.808	43.967
Toplam	522.439	539.976	531.083	549.851	536.393

Resim C.5 – Konya Katı Atık Düzenli Depolama Sahası
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.6 – Aslım Katı Atık Transfer İstasyonu
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Konya Katı Atık Yönetimi Proje sahasında geri dönüşüm tesisi kurulması için 11.08.2016 tarihinde “Evsel Katı Atık Ayırma Tesisi Mal Alımı İhalesi” gerçekleştirilmiş olup, tesisin yapımı tamamlanarak işlenmeye alınmıştır. Tesis 40 ton/saat kapasiteli ve tam otomatik özelliktedir. Tesisin kapasitesinin 2020 yılında 80 ton/saat’e çıkması için inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Resim C.7 – Evsel Katı Atık Ayrıştırma Tesisi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

6360 sayılı “On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Altı İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” gereğince 01.04.2014 tarihi itibarıyla Büyükşehir Belediye yetki alanı il sınırları olarak genişletilmiştir. 31 ilçedeki katı atık bertarafının Belediyemiz yetki alanına girmesi ile birlikte 6 adet Katı Atık Depolama ve Bertaraf bölgesi oluşturulmuştur.

Birinci Bölge : Selçuklu, Meram, Karatay, Çumra
 İkinci Bölge : Akşehir, Tuzlukçu, Yunak, Çeltik, Doğanhisar, Ilgın, Sarayönü, Kadınhanı
 Üçüncü Bölge : Kulu, Cihanbeyli, Altınekin
 Dördüncü Bölge : Karapınar, Ereğli, Halkapınar, Emirgazi
 Beşinci Bölge : Hadim, Bozkır, Taşkent, Güneysınır, Akören, Ahırlı, Yalılıyük
 Altıncı Bölge : Beyşehir, Seydişehir, Derebucak, Hüyük, Derbent

- 1.2 AB hibesi ile Konya Katı Atık Yönetim Projesi çalışmaları kapsamında katı atık düzenli depolama sahası ve transfer istasyonu tamamlanarak işletmeye alınmıştır.
- 1.3 İkinci bölge olan Akşehir'de düzenli depolama alanı mevcuttur. Akşehir ve Cihanbeyli katı atık düzenli depolama sahaları ve transfer istasyonlarının işletilmesi, elektrik enerjisi üretimi ve sahalarla ayrıştırma tesisi kurulması için 10.05.2016 tarihinde 20 yıllığına ihale edilmiştir. Doğanhisar ve Ilgın ilçelerinin ortak kullanımı için Arğıhan transfer istasyonu kurulacaktır. Yunak ve Çeltik için ise Büyükhasan Mahallesi'nde transfer istasyonu kurulacaktır. Kadınhanı ve Sarayönü ilçeleri atıklarını Ladik'te kurulan transfer istasyonuna getirmekte olup, atıklar buradan Akşehir Katı Atık Düzenli Depolama Sahasına taşınmaktadır.
- 1.4 Üçüncü bölge olan Cihanbeyli'de düzenli depolama alanı mevcuttur. İhalesi Akşehir ile birlikte yapılmış olup, işletmesi devam etmektedir. Cihanbeyli katı atıklarını doğrudan sahaya getirmektedir. Kulu ve Altınekin İlçeleri ile Cihanbeyli ilçesinin Yeniceoba

- mahallesinin atıkları mevcut transfer istasyonları yardımıyla Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahasına taşınmaktadır.
- 1.5 Dördüncü bölge için Ereğli’de düzenli depolama tesisi kurulacaktır. Emirgazi ve Karapınar İlçeleri atıklarını Karapınar’da kurulacak olan transfer istasyonuna, Halkapınar ilçesi ise doğrudan Ereğli Katı Atık Düzenli Depolama Sahasına getirecektir.
- 1.6 Beşinci bölge de Bozkır (bazı mahalleri), Yalılıyük ve Ahırlı ilçeleri atıklarını Harmanpınar’da kurulacak transfer istasyonuna, Güneysınır ve Bozkır (bazı mahalleleri) ise atıklarını Sarıoğlan mevkiine kurulacak transfer istasyonuna, Hadim ve Taşkent İlçesi atıklarını Kaplanlı’da kurulacak olan transfer istasyonuna getirecektir. Atıkların Seydişehir’de kurulacak katı atık düzenli depolama sahasına taşınması planlanmaktadır.
- 1.7 Altıncı bölge de Seydişehir, Akçalar mevkiinde düzenli depolama kurulacaktır. Beyşehir (bazı mahalleri) ve Derebucak İlçesi atıklarını Gencek’teki transfer istasyonuna, Beyşehir (bazı mahalleri), Hüyük ve Derbent ilçeleri atıklarını Yenidoğan’da kurulacak olan transfer istasyonlarına getirecektir.
- 1.8 İlçelerde kurulacak düzenli depolama tesisleri ve transfer istasyonlarının tahsisleri tamamlanarak, Mahalli Çevre Kurulunda yer seçim izinleri alınmıştır. Zemin etütleri yapılarak imar planlarına işlenmiştir. Proje ihalesi hazırlık çalışmaları devam etmektedir.
- 1.9 Düzenli depolama sahaları kuruluncaya kadar, 09.11.2017 tarihinde “Ereğli, Karapınar ve Bozkır İlçeleri Katı Atık Depolaması ve Saha Düzenlemesi 4. Etap Hizmet Alım İşi” ihalesi gerçekleştirilmiştir. İşin tamamlanmasından sonra “Ereğli Katı Atık Depolanmasında Oluşan Deponi Gazından Elektrik Üretim Tesisi Kurulması ve İşletilmesi İşi” ihalesi gerçekleştirilerek 26.08.2019 tarihinde işe başlanmıştır. Yüklenici ihale kapsamında katı atık depolama sahasına günlük gelen atıkları düzenli bir şekilde depolamaktadır. Sahada oluşan metan gazlarından enerji üretimi için 2020 yılı içerisinde enerji üretim tesisi kurmuş olup, 2021 yılı içerisinde elektrik üretimine başlanacaktır. Karapınar ilçesinde oluşan atıklar ise “Karapınar İlçesinde Oluşan Evsel Nitelikli Atıkların Ereğli İlçesi Katı Atık Depolama Sahasına Taşınması Hizmet Alımı İşi” kapsamında Ereğli Katı Atık Depolama Sahasına taşınmaktadır.

C.1.2. Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası

Cihanbeyli-Kulu-Altınekin ilçelerinin katı atıklarının depolandığı düzenli depolama sahası Cihanbeyli-Konya Karayolu’ndan yaklaşık olarak 4 km. mesafede konumlanmıştır. Katı atıklardan enerji üretimine yönelik **1,56 MW/saat** kapasiteli enerji üretim tesisi işletilmektedir.

Resim C.8 – Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Yaklaşık **181.500 m²** alanda, **7.32 ha** depolama alanı ve **1.018.000 m³** katı atık depolama kapasitelidir. Kullanım ömrü 20 yıldır.

Resim C.9 – Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.10 – Kulu – Altınekin Transfer İstasyonu
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.11 – Yeniceoba – Ladik Transfer İstasyonu
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

C.1.3. Akşehir Katı Atık Düzenli Depolama Sahası

Saha Akşehir merkezine 5 km uzaklıkta olup Kozagaç yolu mevkiinde yer almaktadır. Sahada 1. Lot 44.285 m², 2.lot 43.878 m², depolama kapasitesi 543.318 m³ ve kullanım ömrü 20 yıldır. Saha 2012 yılında işletmeye alınmıştır. Katı atıklardan enerji üretimine yönelik **0,8 MW/saat** kapasiteli enerji üretim tesisi işletilmektedir.

Resim C.12 – Akşehir Katı Atık Düzenli Depolama Sahası
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

C.1.4. Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretimi

Belediyemizce, Konya Kenti katı atıklarının depolandığı Aslım Mevkiinde bulunan 2004 yılından bu yana kullanılan 20 hektarlık sahada meydana gelen depo gazlarının değerlendirilmesi amacıyla “Aslım Katı Atık Depolama Sahasında Oluşan Deponi Gazından Enerji Üretim Tesisi Kurma ve İşletme Hakkının Kiraya Verilmesi İşi” ihalesi 21.09.2010 tarihinde gerçekleştirilmiştir. 01.10.2011 tarihi itibarıyla enerji üretim tesisi faaliyete geçmiştir. Tesis saatte **5,6 megawatt** kurulum gücüne sahip olup, 2018 yılına kadar tam kapasite ile çalışmıştır. Sahaya çöp alımı Mayıs-2017’de sonlandırıldığı için hali hazırda saatte **1,4 megawatt** kapasite ile enerji üretilmektedir.

Çizelge C.35 - Konya ilinde Yıllara Göre Enerji Üretimi (Mw)
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Yıllar	Aslım	Kaşınhanı	Akşehir	Ereğli	Cihanbeyli
2011	6.649,710				
2012	35.336,350				
2013	43.186,950				
2014	41.096,236				
2015	43.232,243				
2016	45.648,558				
2017	44.083,520				
2018	35.111,279	5.313,569	493,910		
2019	20.294,011	55.650,607	1.938,937		
2020	11.981,713	64.306,494	2.006,431		
2021	8.400,910	65.268,261	2.889,438	3.971,312	2.652,05
2022	6.078,573	60.380,334	1.976,367	4.339,360	2.499,568
Toplam	341.100,05	250.919,27	9.305,08	8.310,67	5.151,62
Toplam Üretim:					614.786,69

Resim C.13 – Aslım Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.14 – Akşehir Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.15 – Kaşınhanı Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Katı Atık Karakterizasyonu

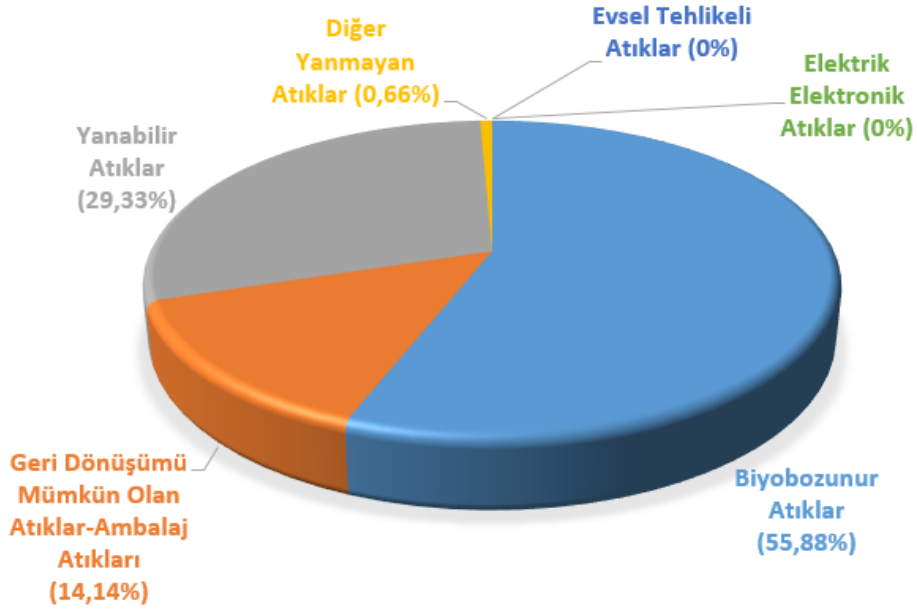
Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan çalışma katı atık karakterizasyonu çalışmaları aşağıda verilmiştir.

Çizelge C.35 - Konya Belediyesi Katı Atık Bileşenleri
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

KONYA İLİ 2022 YILI KATI ATIK KARAKTERİZASYONU			
2022 KARIŞIK BELEDİYE ATIĞI-AĞIRLIKÇA	Kış Dönemi (%)	Yaz Dönemi (%)	Yıllık Ortalama (%)
Mutfak Atıkları	50,02%	51,31%	50,67%
Park ve Bahçe Atıkları	5,32%	5,10%	5,21%
Kâğıt	5,13%	5,24%	5,19%
Karton	2,27%	1,69%	1,98%
Hacimli Karton	0,34%	0,43%	0,39%
Plastik	2,23%	2,35%	2,29%
Cam	3,19%	3,09%	3,14%
Metal	1,33%	0,80%	1,07%
Hacimli Metal	0,04%	0,15%	0,10%
Evsel Tehlikeli Atık	0,00%	0,00%	0,00%
Diğer Yanmayan Atıklar (Kül, Taş, Seramik, Cüruf vb)	0,82%	0,49%	0,66%
Diğer Yanamayan Hacimli Atıklar	0,00%	0,00%	0,00%
Diğer Yanabilen Atıklar	29,31%	29,35%	29,33%
Diğer Yanabilen Hacimli Atıklar	0,00%	0,00%	0,00%
Elektrik Elektronik Atıklar	0,00%	0,00%	0,00%
TOPLAM	100,00%	100,00%	100,00%

Çizelge C.36 - Konya Belediyesi İkili Toplama Sistemi ile Toplanan Karışık Belediye Atığı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

2022 KARIŞIK BELEDİYE ATIĞI-AĞIRLIKÇA	Kış Dönemi (%)	Yaz Dönemi (%)	Yıllık Ortalama (%)
Biyobozunur Atıklar (Mutfak Atıkları, Park ve Bahçe Atıkları)	55,34%	56,41%	55,88%
Geri Dönüşümü Mümkün Olan Atıklar-Ambalaj Atıkları (Kâğıt, Karton, Plastik, Cam, Metal, Hacimli Metal)	14,53%	13,75%	14,14%
Yanabilir Atıklar (Diğer Yanabilen Atıklar, Diğer Yanabilen Hacimli Atıklar)	29,31%	29,35%	29,33%
Diğer Yanmayan Atıklar (Diğer Yanmayan Atıklar, Diğerleri, Kül) Bakiye Atık	0,82%	0,49%	0,66%
Evsel Tehlikeli Atıklar	0,00%	0,00%	0,00%
Elektrik Elektronik Atıklar	0,00%	0,00%	0,00%
TOPLAM	100,00%	100,00%	100,00%

Grafik C.28 – Konya ilinde 2022 yılı itibariyle ikili toplama sistemi ile toplanan karışık belediye atığı

(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Çizelge C.37 - Konya ilinde 2022 Yılı İçin İl/İlçe Belediyelerince Toplanan ve Yerel Yönetimlerce (Büyükşehir Belediyesi/Belediye/Birliklerce) Yönetilen Belediye Atığı Miktarı ve Toplanma, Taşınma ve Bertaraf Yöntemleri
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Büyükşehir/İl/İlçe Belediye veya Birliğin Adı	Büyükşehir Belediyesi/ Birlik ise birliğe üye olan belediyeler	Nüfus		Toplanan Ortalama Katı Atık Miktarı (ton/gün)		Kişi Başına Üretilen Ortalama Katı Atık Miktarı (kg/gün)		Transfer İstasyonu Varsa Sayısı	Atık Yönetimi Hizmetlerini Kim Yürütüyor?	Mevcut Belediye Atığı Yönetim Tesisi			
		Yaz	Kış	Yaz	Kış	Yaz	Kış			Düzenli Depolama	Ön İşlem (Mekanik Ayırma/ Biyokurutma/ Kompost/ Biyometanizasyon)	Yakma	Düzensiz Depolama
Konya Büyükşehir Belediyesi (Aşım Katı Atık Depolama Sahası) (Rehabilitasyonu tamamlanmıştır)		1.409.919	1.409.919						OS		Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi		X
Konya Büyükşehir Belediyesi (Konya Katı Atık Düzenli Depolama Sahası)		1.477.609	1.477.609	1.348	1.219	0,91	0,82	1	OS	X	Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi ve Evsel Katı Atık Ayrıştırma Tesisi		
Konya Büyükşehir Belediyesi (Cihanbeyli Katı Atık Düzenli Depolama Sahası)		116.578	116.578	51,1	48,9	0,44	0,42	3	OS	X	Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi		
Konya Büyükşehir Belediyesi (Akşehir Katı Atık Düzenli Depolama Sahası)		236.211	236.211	117,86	93,97	0,50	0,40	1	OS	X	Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi		
Konya Büyükşehir Belediyesi (Ereğli Katı Atık Depolama Sahası)		212.934	212.934	205,4	194,6	0,96	0,91	1	OS		Metan Gazından Elektrik Enerjisi Üretim Tesisi		X

*Belediye(B), Özel Sektör(OS), Belediye Şirketi(BŞ) seçeneklerinden uygun olanın sembolünü yazınız

C.2. Hafriyat Toprağı, İnşaat Ve Yıkıntı Atıkları

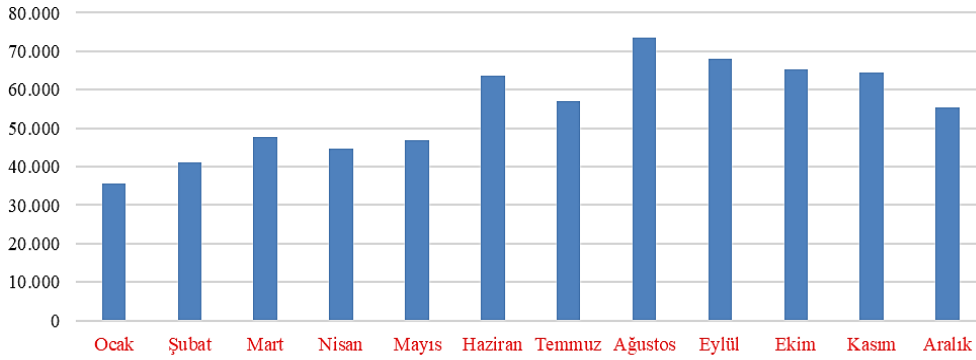
Belediyemizde, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının kontrolü ‘‘2872 sayılı Çevre Kanunu ve Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği’’ kapsamında gerçekleştirilmektedir. 2022 yılında Depolama Alanı’nda **663.673 ton** hafriyat toprağı /inşaat yıkıntı atığı depolanmıştır.

Resim C.16 – Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atıkları Depolama Alanı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Çizelge C.38 - 2022 yılında Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atıkları Depolama Alanında depolanan hafriyat toprağı ve inşaat yıkıntı atığı miktarları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

2022 YILINDA DEPOLAMA ALANINDA DEPOLANAN HAFRİYAT TOPRAĞI, İNŞAAT/YIKINTI ATIĞI MİKTARLARI (Ton)	
AYLAR	MİKTAR
OCAK	35.482,12
ŞUBAT	41.163,81
MART	47.730,30
NİSAN	44.803,57
MAYIS	46.971,92
HAZİRAN	63.720,79
TEMMUZ	57.164,64
AĞUSTOS	73.452,37
EYLÜL	68.126,15
EKİM	65.353,63
KASIM	64.398,44
ARALIK	55.306,16
TOPLAM	663.673,90

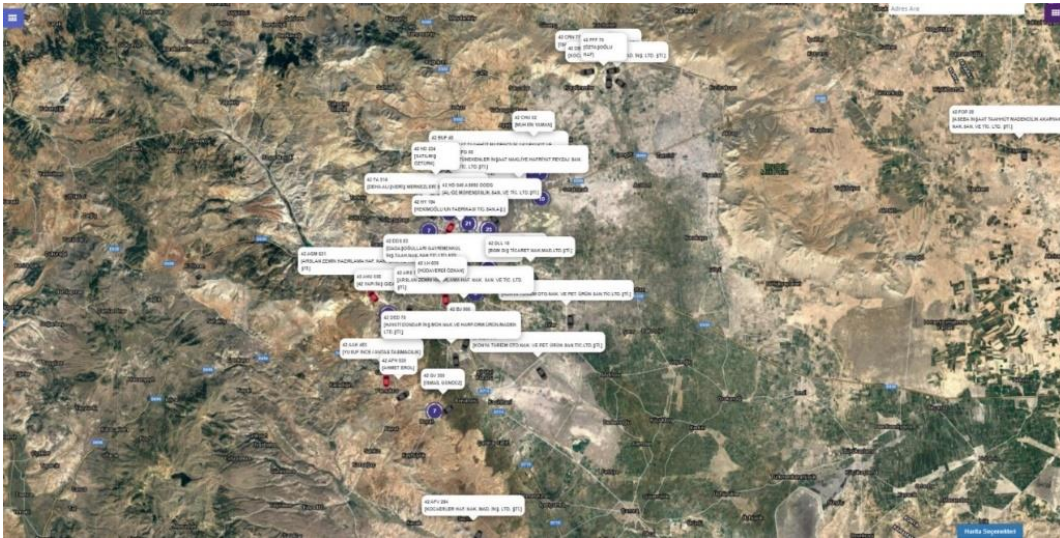
Grafik C.29 – Konya ilinde 2022 yılı aylara göre moloz miktarı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Çevre kirliliğinin ve kaçak dökümlerin önlenmesi amacıyla, hafriyat denetim ekiplerimiz tarafından günlük denetimler yapılmış, bu denetimlerde hafriyat araçlarının kaçak döküm, hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarını taşıma izni belgesi, GPS (Araç takip cihazı), dolgu izni, atık taşıma ve kabul belgesi kontrolleri sağlanmıştır. Ayrıca beton mikserleri de sıkı bir şekilde denetlenerek kurallara uymayanlar hakkında cezai müeyyideler uygulanmıştır.

Şehir genelinde hafriyat sahası dışındaki alanlara dökülen hafriyat toprağı ve inşaat yıkıntı atıklarının temizleme çalışmaları yürütülmüştür.

Hafriyat toprağı ve inşaat/ yıkıntı atığı taşıyan araçlara GPS, taşıma izin belgesi, dolgu yapacak firmalara dolgu izni verilmiştir

21.09.2015 tarihinde, kaçak dökümlerin önlenmesi ve takibinin yapılması amacıyla ‘‘Hafriyat Araçları Takip Sistemi’’ ihalesi gerçekleştirilmiş, GPS+ Damper Bileşeni sistemi altyapı çalışmaları tamamlanmış olup, 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren hafriyat kamyonlarına GPS taktırılmaya başlanmış 2022 yılında firma veya şahsa ait 325 araca GPS taktırılması sağlanmıştır.

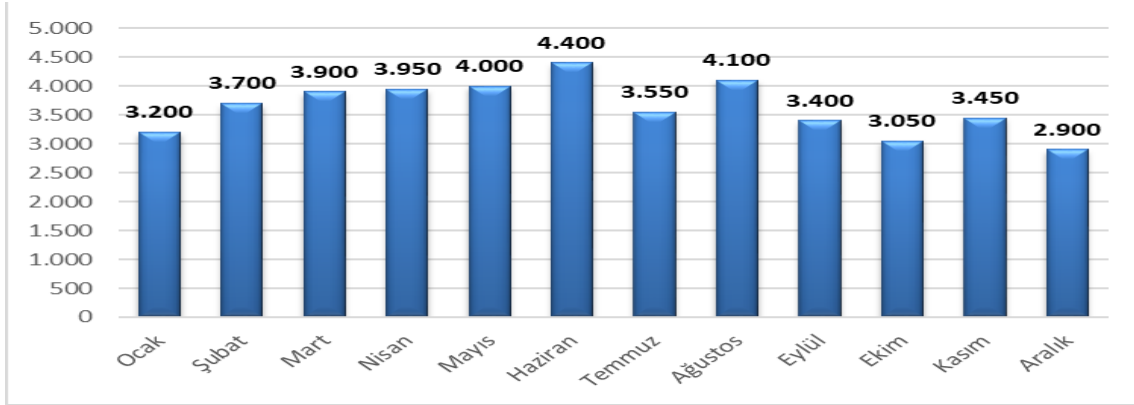

Resim C.17 – Uydu Araç Takip Sistemi Ekranı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Küçük çaplı ev ve işyeri tadilatlarından çıkan molozlar toplatılarak, Hafriyat Toprağı ve İnşaat Yıkıntı Atıkları Depolama Alanı'na taşınması sağlanmıştır. Bu kapsamda yaklaşık **43.600,00 ton** tadilat atığı Depolama Alanı'na taşınmıştır

Çizelge C.39 - 2022 yılında taşınan küçük çaplı tadilat molozu miktarları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

2022 YILINDA TAŞINAN KÜÇÜK ÇAPLI TADILAT MOLOZU MİKTARLARI (TON)	
AYLAR	MOLOZ MİKTARLARI
Ocak	3.200
Şubat	3.700
Mart	3.900
Nisan	3.950
Mayıs	4.000
Haziran	4.400
Temmuz	3.550
Ağustos	4.100
Eylül	3.400
Ekim	3.050
Kasım	3.450
Aralık	2.900
Toplam	43.600

Grafik C.30 – Konya ilinde 2022 yılında taşınan küçük çaplı moloz miktarlarının aylara göre dağılımı

(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Kaçak dökümlerin önlenmesi ve takibinin yapılması amacıyla kamera takip sistemi hayata geçirilmiş ve şehrin muhtelif yerlerine 13 adet kamera yerleştirilmiştir.

Şehrin belirlenen noktalarına yerleştirilen kameralar, ekiplerimiz tarafından anlık takip edilerek kaçak döküm yapanlar tespit edilmiş ve tespit edilen araçlara gerekli cezai müeyyideler uygulanmıştır.

Resim C.18 – Kamera Takip Sistemi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Selçuklu İlçesinde belediyemize ait olan rekreasyon alanı 19.12.2017 tarihinde ihale edilerek 2 yıllığına kiraya verilmiştir. İki yıl hafriyat ve inşaat yıkıntı atıkları dolgu alanı olarak kullanılmış olup, 31.12.2019 tarihinde ihale süreci bitmiştir

Çizelge C.40 – 2022 yılı itibariyle hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları yönetimi

Belediye Adı	Üretilen İnşaat /Yıkıntı Atığı Miktarı (m ³ /yıl)	Ortaya Çıkan Hafriyat Toprağı Miktarı (m ³ /yıl)	İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Yönetimi		Hafriyat Toprağı Yönetimi
			Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Düzenli Depolama Tesisi Sayısı	Döküm Sahası Sayısı
İl Geneli (Toplam)					

** İl Müdürlüğümüze ulaşan bir veri yoktur.

C.3. Sıfır Atık Yönetimi

“Sıfır Atık”, israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, oluşan atığın miktarının azaltılmasını, etkin toplama sisteminin kurulmasını, atıkların geri dönüştürülmesini kapsayan atık önleme yaklaşımı olarak tanımlanan bir hedeftir.

Proje kapsamında ilimizde bulunan kamu kurum/kuruluş ve eğitim kurumlarının Entegre Çevre Bilgi Sistemi-Sıfır Atık Bilgi Sisteminde kayıt altına alınması sağlanmıştır.

İlimizde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarına üst düzeyde birebir ziyaretler gerçekleştirilmiştir. İlimizdeki ilçe kaymakamlıkları, ilçe belediye başkanlıklarına, kamu kurum kuruluşları merkez teşkilatları temsilcilerine, üniversitelerin yetkili temsilcilerine ve okullara sıfır atık bilgi sistemi bilgilendirme ve değerlendirme eğitimleri gerçekleştirilmiş ve kurum ihtiyaçları konusunda istişarelerde bulunulmuştur.

Konya Sanayi ve Ticaret Odasında Sıfır Atık eğitimi verilmiştir.

İlimizde 30 ilçede yapılan giydirilmiş gezici tırla sıfır atık farkındalık etkinliği düzenlenmiş ve öğrencilerin farkındalığının artırılması çalışması yapılmıştır.

12 Temmuz 2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiş olup, yönetmelik gereği ‘İl Sıfır Yönetim Sistemi Planı’ konusunda Mahalli Çevre Kurulunda komisyon oluşturulmuştur.

18.11.2019 tarihinde Bakanlığımız tarafından düzenlenen 1. Bölgesel Sıfır Atık İstişare Seminer Programının ilki 7 il belediyesi ve Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü temsilcileri katılımıyla İlimizde gerçekleştirilmiştir.

İlimiz dahilinde bulunan kaymakamlıklar, kamu kurum kuruluşları, belediyeler ve okullara bez torba, atık toplama kumbarası, atık geçici depolama ünitesi ve bitkisel atık yağ ünitelerinin dağıtımı yapılmıştır.

İlimiz ilçeleri olan Selçuklu, Karatay, Meram, Karapınar, Akşehir ve Ereğli Belediyelerine ait atık getirme merkezi onayı yapılmıştır.

2022 yılı içerisinde 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramında ve 01-07 Haziran Türkiye Çevre Haftasında çevre ve çocuk etkinlikleri kapsamında birçok ilçemizde eğitim, bilinçlendirme etkinlikleri yapılmıştır.

İl Müdürlüğümüz ile Konya Ovası Projesi Kalkınma Ajansı arasında yapılan protokol kapsamında yaklaşık 30 okulda 2000 öğrenciye yüz yüze sıfır atık, geri dönüşüm ve iklim değişikliği konularında eğitim verilmiştir.

Konya Büyükşehir Belediyesi Çalışmaları

1. Sıfır Atık Daire Başkanlığı Tahsisi

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın 8 Nisan 2020 tarih ve 31093 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan “*Belediye ve Bağlı Kuruluşları İle Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğe*” istinaden; 11.05.2020 tarihinde alınan Meclis Kararı ile Konya Büyükşehir Belediyesi Sıfır Atık Dairesi Başkanlığı tahsis edilmiştir.

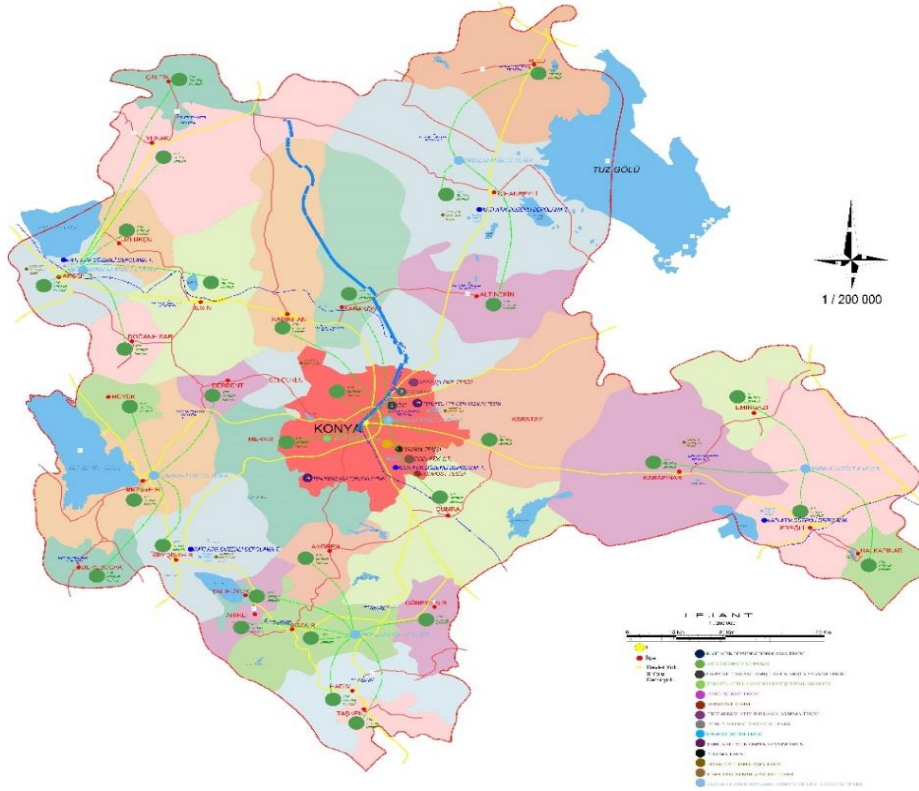
Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN’ın eşi Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendinin öncülüğü ile başlatılan Sıfır Atık Projesi Belediye Binamız ve bağlı birimlerimizde uygulanmaya başlanmıştır.

2. Konya İli Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı

- Konya il sınırlarında bulunan 31 İlçe merkezi ve bağlı mahalleleri kapsayan yerleşim yerlerinde; Sıfır Atık Projesinin daha etkili uygulanması için;
- Ülkemizde ilk olarak Konya İli Sıfır Atık Yönetimi Sistemi Planı hazırlanmıştır.
- Mahalli Çevre Kurulunda onaylanmıştır.
- Konya İli Sıfır Atık Yönetimi Sistemi Planı kapsamında ilimiz genelinde çalışmalar devam etmektedir.

KONYA İLİ SIFIR ATIK YÖNETİMİ EYLEM PLANI

Harita D.7 – Konya İli Sıfır Atık Yönetimi Eylem Planı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

3. Sıfır Atık Belgesi

Proje kapsamında binalara geri dönüşüm konteynırları yerleştirilerek geçici depo alanları teşkil edilmiştir. Toplanan atıklar türlerine göre lisanslı geri kazanım/bertaraf tesislerine gönderilmiştir.

Sıfır Atık Projesi” kapsamında merkezdeki 150 okulu projeye dahil edilerek bu okullara atık biriktirme ekipmanları ve geçici depolama üniteleri yerleştirilmiştir. Tüm okullar projenin yürütülmesi konusunda bilgilendirilmiştir. Okullara kalem, defter, broşür, pastel boya, bez çanta gibi bilinçlendirme ve farkındalık materyalleri dağıtılmıştır.

Resim C.19 – Atık Geçici Depolama Alanı
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.20 – Sıfır Atık Projesi kapsamında kurulan toplama ekipmanları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

- Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SIFIR ATIK BELGESİ için 90 adet birimimizde gerekli çalışmalar tamamlanmış,
- Birimlerimizin tamamı ECBS sistemine kaydedilmiş,
- 60 adet birimimiz Sıfır Atık Belgesi almıştır.
- Diğer birimlerimizin Belge süreçleri devam etmektedir.

T.C.
KONYA VALİLİĞİ
Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü

Belge No: TS/42/B1/3/2 Tarih: 13/02/2020

SIFIR ATIK BELGESİ
(Temel Seviye)

Adı : KONYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ ANA BİNA
Adresi : KONYA, NİŞANTAŞ Mahallesi, VATAN CADDE, No: 2-, SELÇUKLU, Türkiye
Vergi No : 5770008497

12/07/2019 tarihli ve 30829 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sıfır Atık Yönetmeliği'nce Sıfır Atık Yönetim Sistemi'ni kurarak Sıfır Atık Belgesi'ni almaya hak kazanmıştır.

e-İmzalıdır
Hülya ŞEVİK
Çevre ve Şehircilik İl Müdürü

Belge Son Geçerlilik Tarihi: 13/02/2025

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.
Evrak Doğrulama Kodu : QP8BFFXJ Evrak Talip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/cevre-re-sehircilik-belediyegi>

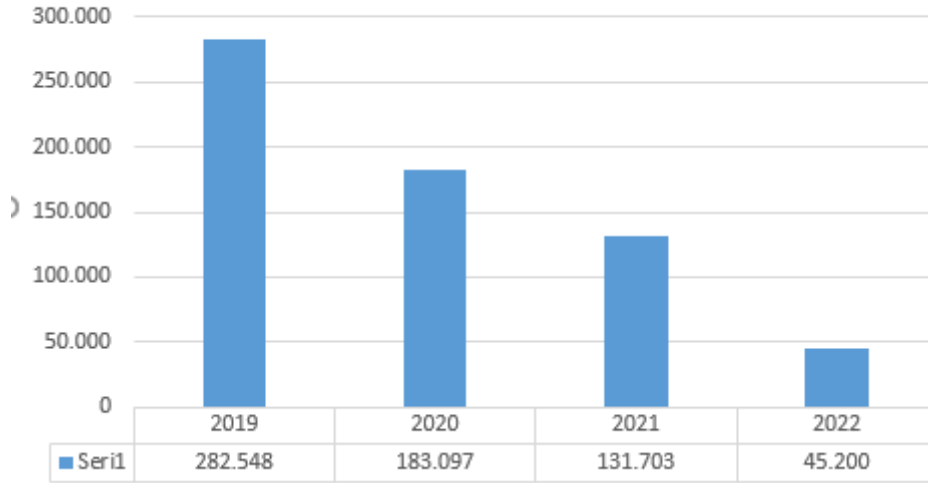
Resim C.21 – Sıfır Atık Belgesi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

4. Sıfır Atık Pilot Bölge Projesi

İlimiz Meram ve Karatay ilçesi sınırları içerisinde Sıfır Atık Yönetmeliği ve Yönetiminin tüm yönleri ile uygulanması amacıyla Pilot Bölge çalışmaları başlatılmıştır. Pilot bölgede yürütülen çalışmalar değerlendirilerek, kademeli olarak tüm İl geneline yaygınlaştırılması planlanmaktadır. Hedefimiz; Sıfır Atık Yönetmeliği kapsamında Türkiye'ye örnek olacak bir sıfır atık bölgesi oluşturmaktır.

- Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığından proje için Şartlı Nakdi Yardım alınmıştır.
- Karatay ve Meram Belediyeleri ile proje işbirliği protokolü imzalandı.
- Pilot Bölge Projesi kapsamında ekipman dağıtımı devam etmektedir.

Yıllara Göre Eğitim Verilen Kişi Sayısı

Grafik C.31 – Yıllar bazında sıfır atık yönetimi kapsamında verilen eğitimlere katılan kişi sayısı
(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2023)

C.3.2. Atık Getirme Merkezleri

Çizelge C.42 – 2022 yılı itibariyle Atık Getirme Merkezleri

(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2023)

Atık Getirme Merkezi (AGM) /Mobil AGM	Belediye/AVM	Atık Getirme Merkezi Sayısı	AGM Alan Bilgisi(m ²)	Toplanan Atık Grupları
Atık Getirme Merkezi	Selçuklu Belediyesi	1	1000 m ²	1.Grup Kâğıt-Karton 2.Grup Metal 3.Grup Plastik 4.Grup Cam 5.Grup Ahşap 6.Grup Giysi 7.Grup Kurşunlu Piller 8.Grup Pil ve Aküler 9.Grup Floresan Lambalar 10.Grup İlaçlar 11.Grup Sıvı ve Katı Yağlar 12.Grup Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya 13.Grup Hacimli Atıklar-Lastikler
Atık Getirme Merkezi	Karatay Belediyesi	1	1000 m ²	1.Grup Kâğıt-Karton 2.Grup Metal 3.Grup Plastik 4.Grup Cam 5.Grup Ahşap 6.Grup Giysi 7.Grup Kurşunlu Piller 8.Grup Pil ve Aküler 9.Grup Floresan Lambalar 10.Grup İlaçlar 11.Grup Sıvı ve Katı Yağlar 12.Grup Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya 13.Grup Hacimli Atıklar-Lastikler
Atık Getirme Merkezi	Meram Belediyesi	1	1000 m ²	1.Grup Kâğıt-Karton 2.Grup Metal

				3.Grup Plastik 4.Grup Cam 5.Grup Ahşap 6.Grup Giysi 7.Grup Kurşunlu Piller 8.Grup Pil ve Aküler 9.Grup Floresan Lambalar 10.Grup İlaçlar 11.Grup Sıvı ve Katı Yağlar 12.Grup Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya 13.Grup Hacimli Atıklar-Lastikler
Atık Getirme Merkezi	Karapınar Belediyesi	1	1000 m ²	1.Grup Kâğıt-Karton 2.Grup Metal 3.Grup Plastik 4.Grup Cam 5.Grup Ahşap 6.Grup Giysi 7.Grup Kurşunlu Piller 8.Grup Pil ve Aküler 9.Grup Floresan Lambalar 10.Grup İlaçlar 11.Grup Sıvı ve Katı Yağlar 12.Grup Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya 13.Grup Hacimli Atıklar-Lastikler
Atık Getirme Merkezi	Akşehir Belediyesi	1	1000 m ²	1.Grup Kâğıt-Karton 2.Grup Metal 3.Grup Plastik 4.Grup Cam 5.Grup Ahşap 6.Grup Giysi 7.Grup Kurşunlu Piller 8.Grup Pil ve Aküler 9.Grup Floresan Lambalar 10.Grup İlaçlar 11.Grup Sıvı ve Katı Yağlar 12.Grup Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya 13.Grup Hacimli Atıklar-Lastikler
Atık Getirme Merkezi	Ereğli Belediyesi	1	1000 m ²	1.Grup Kâğıt-Karton 2.Grup Metal 3.Grup Plastik 4.Grup Cam 5.Grup Ahşap 6.Grup Giysi 7.Grup Kurşunlu Piller 8.Grup Pil ve Aküler 9.Grup Floresan Lambalar 10.Grup İlaçlar 11.Grup Sıvı ve Katı Yağlar 12.Grup Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya 13.Grup Hacimli Atıklar-Lastikler
Mobil Atık Getirme Merkezi	Selçuklu Belediyesi	18	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Karatay Belediyesi	12	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi

Mobil Atık Getirme Merkezi	Meram Belediyesi	14	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Akşehir Belediyesi	13	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Seydişehir Belediyesi	11	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Ilgın Belediyesi	8	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Kulu Belediyesi	4	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Karapınar Belediyesi	3	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Çumra Belediyesi	2	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Sarayönü Belediyesi	1	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Derebucak Belediyesi	1	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi

Mobil Atık Getirme Merkezi	Kule Site AVM	1	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Kent Plaza AVM	1	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	M1 Real AVM	1	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi
Mobil Atık Getirme Merkezi	Novaland AVM	1	7 Grup	-Atık Pil Toplama Ünitesi -Atık Cam Toplama Ünitesi -Atık Elektronik Eşya Toplama Ünitesi -Atık Metal Toplama Ünitesi -Atık Plastik Toplama Ünitesi -Atık Kâğıt Toplama Ünitesi -Atık Tekstil Toplama Ünitesi

C.3.3. Sıfır Atık Belgesi Alan ve Sisteme Geçen Kuruluş Sayısı

Çizelge C.43 – 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini kuran ve belediye geneli temel seviye sıfır atık belgesini alan belediye sayısı

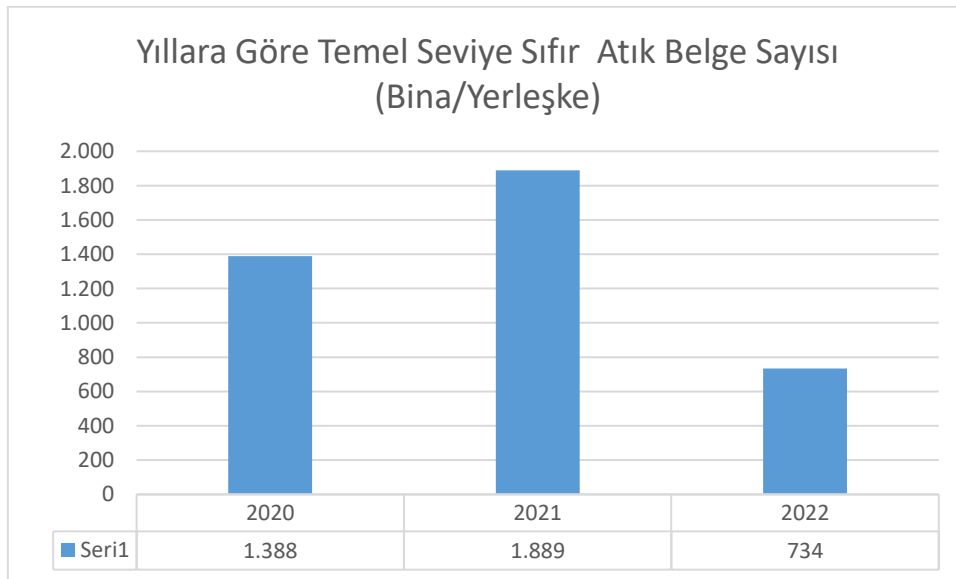
(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2023)

Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gereken Mahalli İdareler	İl Genelindeki Toplam Sayı	Sıfır Atık Belgesi Alan Belediye Sayısı
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus ve üzeri)	3	-
Büyükşehir İlçe Belediyeleri (250.000 Nüfus altı)	28	
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri	-	-
Belediye Birlikleri	-	-
Büyükşehir Dışındaki İl, İlçe, Belde Belediyeleri İl Merkez İlçe Belediyeleri Dışındaki Diğer Belediyeler	-	-
İl Özel İdareleri Mücavir Alan Dışı	-	-

Çizelge C.44 – 2022 yılı itibariyle sıfır atık sistemini uygulayan (faaliyet bildiren) ve temel seviye sıfır atık belgesini alan il genelindeki bina yerleşkelerin sayısı

(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2023)

Kurum Türü	Toplam Kurum Sayı	Sıfır Atık Belgesi alan bina/yerleşke sayısı
300 ve üzeri Konuta Sahip Siteler	16	12
Akaryakıt istasyonları ve Dinlenme Tesisleri	542	466
Alışveriş Merkezleri	4	4
Belediyeler	32	32
ÇŞİD İl Müdürlüğü	1	1
Eğitim Kurumları ve Yurtlar	1702	1422
Havalimanları	1	1
İl Özel İdareleri	-	-
İş merkezi ve Ticari Plazalar	-	-
Kamu Kurum ve Kuruluşları	755	344
Konaklama İşletmeleri	32	29
Limanlar	-	-
Organize Sanayi Bölgeleri	10	8
Sağlık Kuruluşları	114	62
Tren ve Otobüs Terminalleri	10	8
Zincir Marketler	930	899
Serbest Bölgeleri, Sanayi Siteleri	-	-
Laboratuvarlar, Hukuk Büroları, Dernek, Kooperatif, Çevre Danışmanlık Firmaları ve Meslek Kuruluşları, Tüzel Kişiliğe Sahip Kuruluşlar	21	15
Kafeterya ve Restoranlar	8	7
Kargo Şirketleri	71	42
27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamında ambalajlı ürün satışı yapan yerler	9	8

Grafik C.32 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki bina ve yerleşkelerin sayısı

(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2023)

Grafik C.14 – Yıllar itibariyle sıfır atık sistemine geçen il genelindeki Belediyelerin sayısı
(<https://sifiratikbilgisistemi.csb.gov.tr/>, 2023)

C.4. Ambalaj Atıkları

Atık grupları arasında değerlendirilebilir atıkların çok büyük bir bölümünü oluşturan ambalaj atıklarının nicelik ve niteliklerinin korunarak ekonomik değerlerinden istifade edilebilmesi ile birlikte bu tür atıkların oluşturacağı olası çevre sorunlarının önlenmesi için Bakanlığımızca gerekli hukuki ve teknik düzenlemeler yapılmış, ilgili Avrupa Birliği Direktifi (94/62/EC) ile uyumlu olacak şekilde ilk olarak 2004 yılında, sonrasında ihtiyaçlar dâhilinde belirli aralıklarla yenilenerek yürürlükteki son hali 26 Haziran 2021 tarih ve 31523 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış olan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği yürürlüğe konulmuştur.

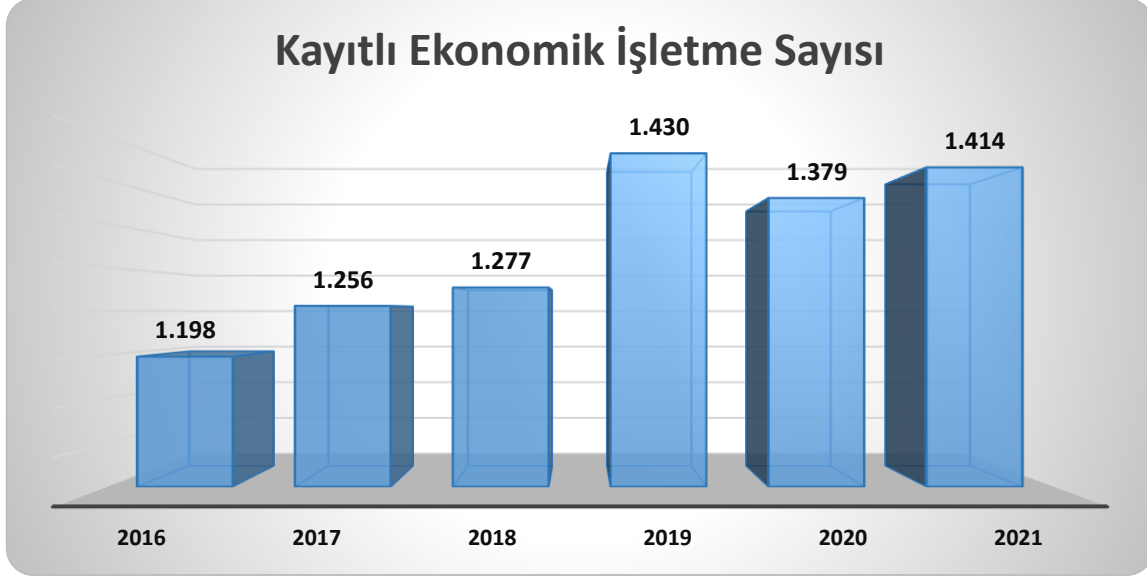
Çizelge C.45 - Konya ilinde 2020 yılı ambalaj ve ambalaj atıkları istatistik sonuçları
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Ambalaj Cinsi	Toplanan Ambalaj Atığı Miktarı (kg)	Geri Kazanılan Ambalaj Atığı Miktarı (kg)
Plastik	214480	8200000
Metal	32.140	
Kompozit		1.090
Kağıt Karton	2844133	27.953
Cam		
Ahşap		
Karışık	17402271	61.487
Toplam		

26/06/2021 Tarih ve 31523 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren “Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında Ambalaj Bilgi Sistemi değerlendirme, bakım ve geliştirme çalışmaları amacı ile kullanıcı girişlerine 2021 yılı Temmuz ayı itibarıyla kapatılmış olup söz konusu sistemde değerlendirme, bakım ve geliştirme süreci halen devam etmektedir. *Ambalaj Bilgi Sisteminde 2023 yılı istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2021’i içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü internet sayfasında Ambalaj Bülteninden ulaşılabilir.

Çizelge C.46 - 2022 yılında Konya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Ambalaj Bilgi Sistemi, 2023)

Piyasaya Süren İşletme Sayısı	1191
Ambalaj Üreticisi Sayısı	155
Tedarikçi Sayısı	79

Grafik C.33 – Yıl bazında Konya ilinde kayıtlı ekonomik işletme sayısı
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Çizelge C.47- 2022 yılında Konya ilinde kayıtlı ambalaj atığı toplama ayırma tesisi sayısı
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisleri (TAT) Sayısı Toplam	1. Tip TAT Sayısı	2. Tip TAT Sayısı	3. Tip TAT Sayısı
9	4	3	2

Çizelge C.48 - 2022 yılında Konya ilinde ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Ambalaj Atığı Geri Kazanım Tesisleri (GKT) Sayısı Toplam*	Plastik Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kağıt-Karton Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Cam Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Metal Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Ahşap Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Kompozit Ambalaj Atığı GKT Sayısı	Tekstil Ambalaj Atığı GKT Sayısı
63	38	5	5	4	6	10	4

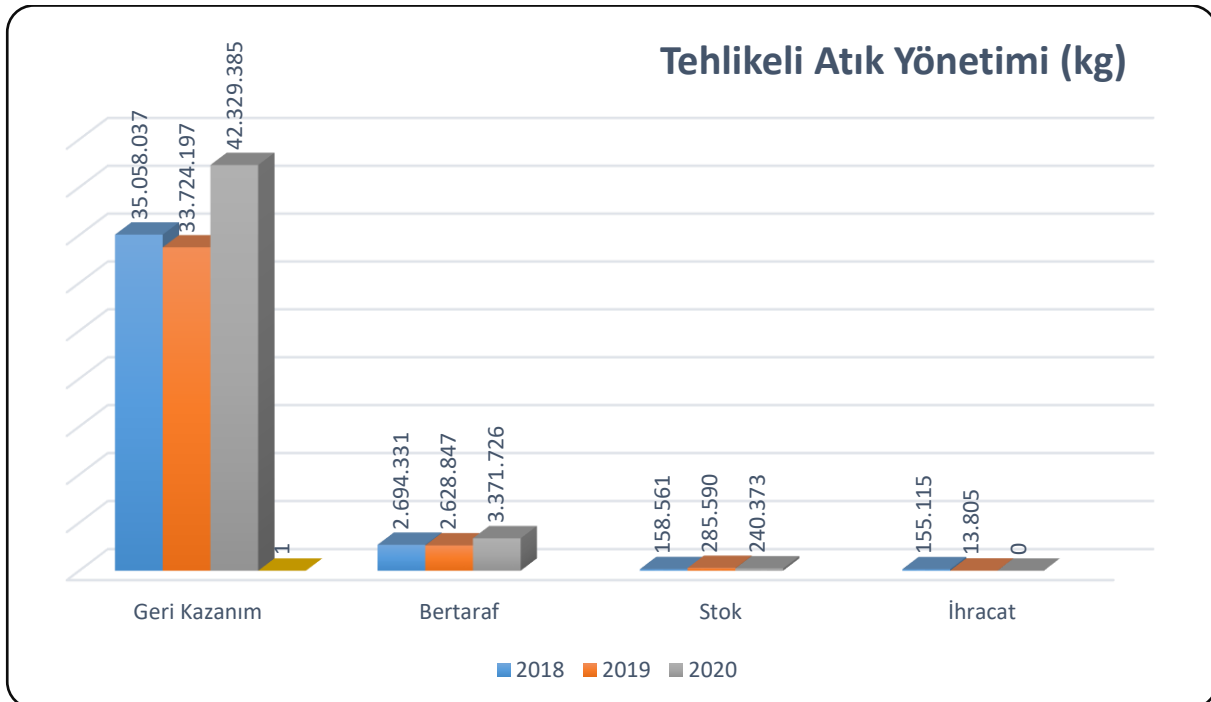
*Bir geri kazanım tesisi birden fazla ambalaj atığı işleyebileceğinden toplam Geri Kazanım Tesis Sayısı farklı olabilir. Tesis sayısı GFB ve Ambalaj Atığı Konulu Çevre Lisansı bulunan tesislerin tamamını ifade etmektedir.

Grafik C.34 – Yıl bazında Konya ilinde bulunan ambalaj atığı geri kazanım tesisi sayısı (<https://eizin.cevre.gov.tr/>, Çed ve Çevre İzinlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

C.5. Tehlikeli Atıklar

Tehlikeli atık geri kazanım konusunda faaliyet gösteren işletmeler, atıkların ön işlemler ve ara depolama dâhil olmak üzere Atık Yönetimi Yönetmeliği Ek-2/A'sında yer alan D1'den D15'e bertaraf yöntemlerini ve yönetmelik Ek-2/B'sinde yer alan R1'den R12'ye kadar olan geri kazanım işlemlerini gerçekleştirmektedirler.

Grafik C.35 – Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikeli atık yönetimi* (Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Çizelge C.49 - Konya ilinde 2020 yılında atık işleme ve miktarı
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

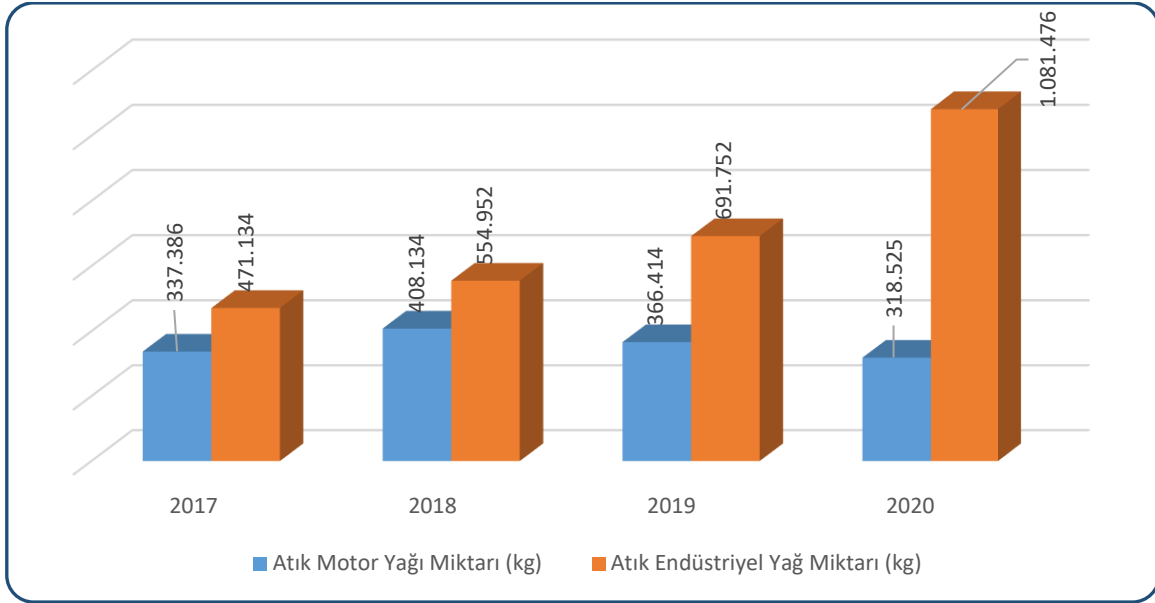
ATIK İŞLEME YÖNTEMİ	ATIK İŞLEME YÖNTEMİ ADI	MİKTAR (kg)
R1	Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma	7.423.772
R2	Solvent(Çözücü) ıslahı/yeniden üretimi	62.180
R4	Metallerin ve metal bileşiklerinin ıslahı/geri dönüşümü	24.910.790
R5	Diğer anorganik malzemelerin ıslahı/geri dönüşümü	1.148.420
R6	Asitlerin ve bazların yeniden üretimi	293.260
R7	Kirliliğin azaltılması için kullanılan parçaların(bileşenlerin) geri kazanımı	874
R9	Yağların yeniden rafine edilmesi/diğer yeniden kullanımları	1.363.448
R12	Atıkların R1 ile R11 arasındaki işlemlerden herhangi birine tabi tutulmak üzere değişimi.	6.472.332
R13	R1 ile R12 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar atıkların ara depolanması (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	654.309
D1	Toprağın altında veya üstünde düzenli depolama (Örneğin düzenli depolama ve benzeri)	1.601
D5	Özel mühendislik gerektiren düzenli depolama (çevreden ve herbiri ayrı olarak izole edilmiş ve örtülmüş hücreli depolama ve benzeri)	300.782.974
D9	D1 ile D8 ve D10 ile D12 arasında verilen işlemlerden herhangi biri yoluyla atılan nihai bileşiklerin ve karışımların oluşmasına neden olan ve bu ekin başka bir yerinde ifade edilmeyen biyolojik işlemler	3.005.793
D10	Yakma (Karada)	343.761
D15	D1 ile D14 arasında belirtilen işlemlerden herhangi birine tabi tutuluncaya kadar depolama (atığın üretildiği alan içinde geçici depolama, toplama hariç)	941

*Atık Beyan Sisteminde yer alan tehlikeli atık verisi, atık üreticilerinin gerçekleştirdikleri beyanlardan oluşmakta olup beyan yılında atık üreticisinin tesiste oluşan ve geri kazanım/bertaraf amacıyla atık işleme tesisine gönderilen tehlikeli atık verisini içermektedir.

Atık Yönetim Uygulamasında 2021 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.6. Atık Yağlar

İlimizde atık madeni yağların yönetimi ve denetimi “Atık Yağların Yönetimi Yönetmeliği” kapsamında yapılmaktadır. İlimiz genelinde 2020-2022 yılı içinde 285 adet MOYDEN İzin belgesi düzenlenmiştir.

Grafik C.36 – Yıllar itibariyle Konya ilinde atık madeni yağ toplama miktarları &*

(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

& Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok ve tesis içi hariç olarak değerlendirilmektedir.

Atık motor yağı kodları : 13 02 04*, 13 02 05*, 13 02 06*, 13 02 07*, 13 02 08*
 Atık endüstriyel yağ kodları : 12 01 06*, 12 01 07*, 12 01 10*, 12 01 12*, 13 01 01*, 13 01 04*, 13 01 05*, 13 01 09*, 13 01 10*, 13 01 11*, 13 01 12*, 13 01 13*, 13 03 01*, 13 03 06*, 13 03 07*, 13 03 08*, 13 03 09*, 13 03 10*, 13 05 06*, 19 02 07*

Atık Yönetim Uygulamasında 2021 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

Çizelge C.50 – Konya ilinde 2020 yılı için atık madeni yağ geri kazanım ve bertaraf miktarları

(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Geri kazanım&& (kg)	Nihai bertaraf (kg)	İhracat (kg)	Stok (kg)
1.400.001	0	0	18.914

&& Ek yakıt olarak kullanım dahildir.

C.7. Atık Pil ve Akümülatörler

Kimyasal enerjinin istendiğinde elektrik enerjisi olarak kullanılmasını sağlayan pil ve halk arasında kısaca akü olarak tabir edilen akümülatörlerin, üretiminden nihai bertarafına kadar gerek çevresel açıdan üretim kriterlerini gerekse atık haline gelmesi sonrasındaki yönetimini içeren usul ve esasları içeren Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği 31/08/2004 tarihli ve 25569 sayılı (Değişik: RG 23/12/2014-29214) Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Atık pil ve akümülatörlere ilişkin bu düzenleme, pil ve akümülatörün hem kendisi hem de atık haline gelmesi sonrasındaki süreçte ait usul ve esasları içeren, atık mevzuatı içindeki sayılı düzenlemelerden biridir. Bu Yönetmelikte akümülatör ve pillerin üretimi esnasında çevresel açıdan taşınması gereken özelliklerine, pil ve akümülatörlerin atık haline gelmesi sonrasında yönetimine, yetki ve sorumluluk verilen gerçek/tüzel kişilerin görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin hükümler yer almaktadır.

TAP (Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği); 31.08.2004 tarih ve 25569 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan “Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamındaki atık pillerin toplanması ve bertarafı ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla kurulmuş olup, Bakanlığımız tarafından yetkilendirilmiş kuruluş olarak hizmet vermektedir.

Atık akümülatörlerin toplanması, taşınması, geri kazanımı ve bertarafı ile ilgili sorumluluklarını yerine getirmek amacıyla kurulmuş olan Akümülatör Üretici ve Geri Kazanım Sanayicileri Derneği (AKÜDER) ve Tüm Akü İthalatçıları ve Üreticileri Derneği (TÜMAKÜDER) Bakanlığımızca yetkilendirilmiş kuruluş olarak hizmet vermektedirler.

İlimizde 2022 yılı itibarı ile Atık Akü Geçici Depolama İzni verilen 14 adet işletme/şahıs bulunmakta olup, 1 adet Atık Akü Geri Kazanım Tesisinin faaliyetine 2018-2019 yılı itibarı ile faaliyetine son vermiştir. Atık pil geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Çizelge C.51 – Yıllar itibariyle toplanan atık akü ve pil miktarı (kg)*
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

2014	2015		2016	2017	2018	2019	2020
56.880	1.044.303		461.036	304.907	76.243	243.820	426.686

*Atık kodları:

160601 Kurşunlu piller ve akümülatörler

160602 Nikel kadmiyum piller

160603 Cıva içeren piller

160604 Alkali piller (16 06 03 hariç)

160605 Diğer piller ve akümülatörler

160606 Piller ve akümülatörlerden ayrı toplanmış elektrolitler

200133 16 06 01, 16 06 02 veya 16 06 03'un altında geçen pil ve akümülatörler ve bu pilleri içeren sınıflandırılmamış karışık pil ve akümülatörler

200134 20 01 33 dışındaki pil ve akümülatörler

Atık Yönetim Uygulamasında 2021 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'yi içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriyeye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından;

31.08.2004 tarih ve 25569 sayılı “Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında atık pillerin ayrı toplanması için Büyükşehir Belediyesi, Meram, Selçuklu, Karatay İlçe Belediyeleri ve Taşınabilir Pil Üreticileri ve İthalatçıları Derneği (TAP) arasında 02.09.2009 tarihinde ilk protokol imzalanmış olup, protokol 2 yılda bir yenilenmektedir. Bu kapsamda TAP Derneğinden ilçeler için malzeme talebi yapılmış ve ilçe belediyeleri; okullara, marketlere, muhtarlıklara atık pil toplama kutusu ve broşür dağıtımlarını gerçekleştirmiştir.

Bakanlığımız ile arabam.com Konyaspor tarafından ortaklaşa düzenlenen **Dönüşüm Tribünü Projesi** kapsamında Konyaspor ve diğer spor grupları arasında oynanacak maçlarda 5 adet atık pili Konya Büyükşehir Stadyumunun doğu bölgesinde bulunan Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü standında atık kumbaralarına bırakmaları halinde maç bileti yükletebildi.

C.8. Bitkisel Atık Yağlar

Bitkisel atık yağlar, çevre lisanslı geri kazanım tesisleri ile bitkisel atık yağ ara depolama tesisleri tarafından toplanır. Bunun dışındaki gerçek ve tüzel kişiler tarafından bitkisel atık yağlar toplanamaz. Bitkisel atık yağlar ilgili teknik düzenlemelere uygun olarak sadece biyodizel ve biyogaz üretiminde kullanılabilir.

İlimizde 3 adet bitkisel atık yağ ara depolama tesisi bulunmakta olup, geri kazanım tesisi bulunmamaktadır.

Konya Büyükşehir Belediyesi tarafından;

- Bitkisel atık yağların sağlık üzerine etkileri ve toplama faaliyetleri hakkında eğitim düzenlenerek toplama kabı, broşür ve magnet dağıtılmıştır.
- 5 lt'ye kadar toplanan kızartmalık atık yağların hanelerden alınarak geri kazanımı sağlanmıştır.
- Bitkisel atık yağ üreten işletmelerin tespiti ve bitkisel atık yağların geri dönüşümünün sağlanması çalışmalarında işletmelerin denetimi gerçekleştirilmiştir.
- 250 hane üzerindeki sitelerin bahçelerine Bitkisel Atık Yağ Toplama kumbarası, 250 daireden az olan site ve apartmanlara Bitkisel Atık Yağ toplama bidonları konulmuştur.

Çizelge C.52 – 2020 yılı için atık bitkisel yağlarla ilgili veriler

(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Bitkisel Atık Yağ Ara Depolama Lisansı Verilen Tesisi Sayısı ¹	Toplanan Bitkisel Atık Yağ Miktarı (kg) ²		Lisans Alan Geri Kazanım Tesis Sayısı
	Kullanılmış Kızartmalık Yağ (20 01 26*)	Kullanım Ömrü Dolmuş Yağlar (20 01 25)	
3	183.445	630	-

¹ Bitkisel atık yağlar için 6.6.2015 tarihinden önce verilen Bitkisel Atık Yağ Geçici Depolama İzinleri dahil

² Atık Yönetim Uygulamasında beyan edilen atık miktarı stok hariç olarak değerlendirilmektedir.

Atık Yönetim Uygulamasında 2021 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020'i içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistiki veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

Resim C.24 – Bitkisel Atık Yağ Toplama Ekipmanları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

C.9. Ömrünü Tamamlamış Lastikler

İlimizde ömrünü tamamlamış lastiklerin yönetimi ve denetimi “Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği” kapsamında yürütülmektedir.

Çizelge C.53 –Konya ilinde 2020 yılında oluşan ömrünü tamamlamış lastikler ile ilgili veriler*
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

ÖMRÜNÜ TAMAMLAMIŞ LASTİKLER (ÖTL)					
ÖTL Geçici Depolama Alanı Sayısı	Geçici Depolama Alanlarındaki ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Geri Kazanım Tesisi Sayısı	Geri Kazanılan ÖTL Miktarı (ton)	ÖTL Bertaraf Tesisi Sayısı	Bertaraf Edilen ÖTL Miktarı (ton)
5	-	4	90,4	-	-

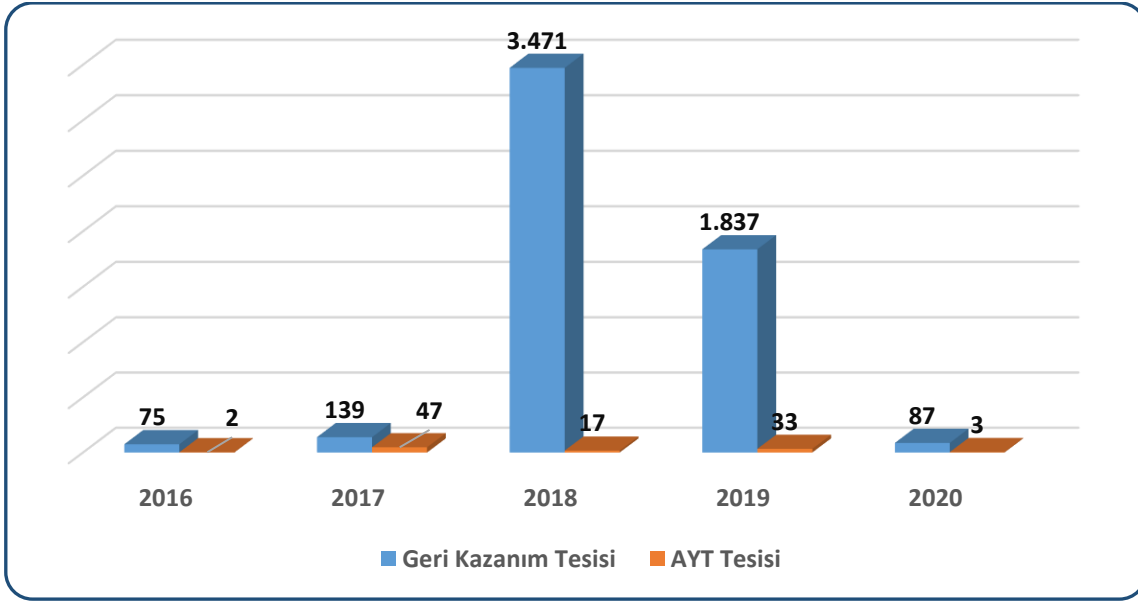
Atık Yönetim Uygulamasında 2021 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020’u içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

Çizelge C.54 – Yıllar itibariyle geri kazanım tesislerine ve Atık Yakma Tesislerine gönderilen toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)

(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Geri Kazanım Tesisi	28	156	75	139	3471	1837	87
AYT Tesisi	10	41	2	47	17	33	3,4

Ömrünü tamamlamış lastik üreticileri (atık üreticisi) tarafından Atık Beyan Sistemine gerçekleştirilen beyanlardan elde edilen miktarı ifade eder.

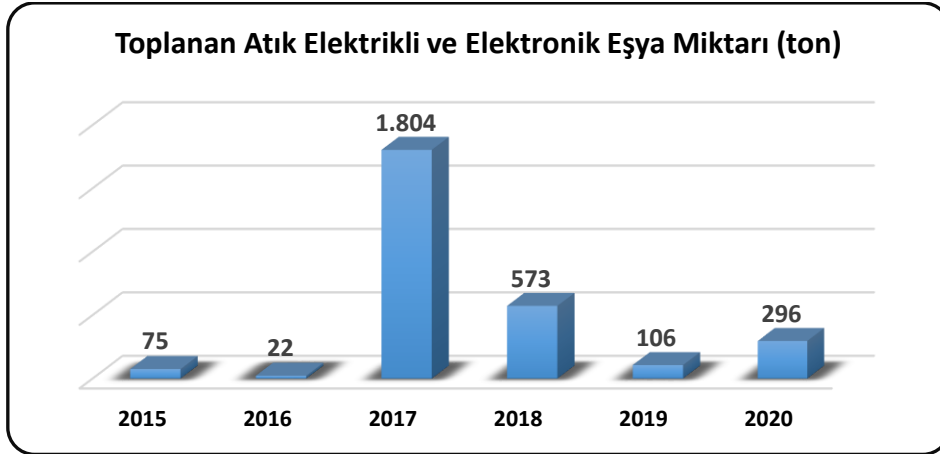
Grafik C.37 – Yıllar itibariyle toplam ÖTL miktarları (ton/yıl)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

C.10. Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyalar

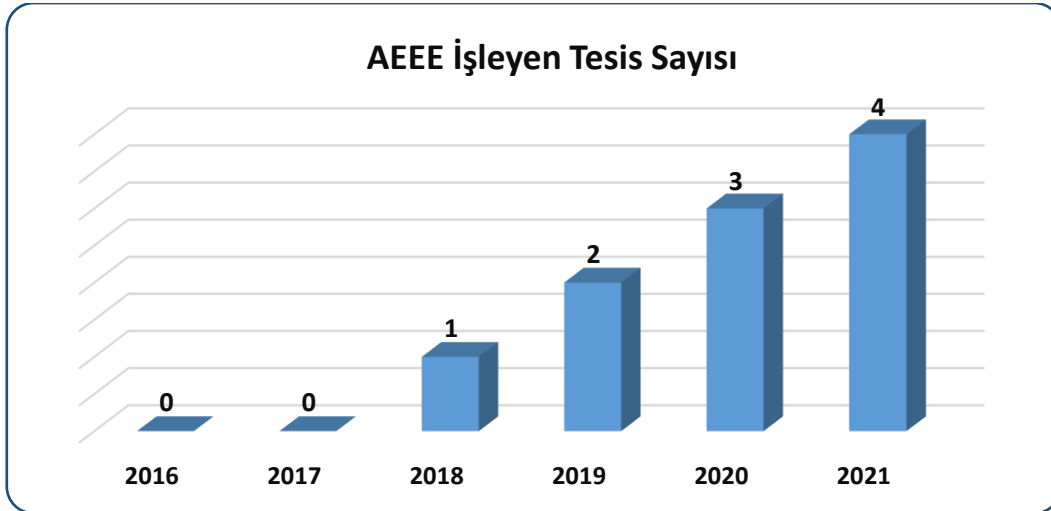
Avrupa Birliği'nin 2002/96/EC sayılı Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya Direktifi ile elektrikli ve elektronik eşyaların üretiminde kullanılan tehlikeli maddelerin kullanılmasını yasaklayan 2002/95/EC sayılı elektrikli ve elektronik eşyalarda bazı zararlı maddelerin kullanımının sınırlandırılmasına ilişkin direktiflerin ulusal mevzuatımıza uyumlaştırılması çalışmaları kapsamında "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü (AEEE) Yönetmeliği" hazırlanarak 22.05.2012 tarih ve 28300 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Yönetmelik büyük ev eşyaları, küçük ev aletleri, bilişim ve telekomünikasyon ekipmanları, tüketici ekipmanları, aydınlatma ekipmanları, elektrikli ve elektronik aletler (büyük ve sabit sanayi aletleri hariç olmak üzere), oyuncaklar, eğlence ve spor aletleri, tıbbi cihazlar (implantasyon ürünleri ve hastalık bulaşıcı temaslarda bulunan ürünler hariç), izleme ve kontrol aletleri ve otomat sınıflarına dâhil olan elektrikli ve elektronik eşyalar ile elektrik ampulleri ve evsel amaçlı kullanılan aydınlatma gereçlerini kapsamaktadır.

İlimizde atık elektrikli ve elektronik eşyaların yönetimi "Atık Elektrikli ve Elektronik Eşyaların Kontrolü Yönetmeliği" kapsamında yürütülmektedir.

Grafik C.38 - Konya ilinde yıllar itibariyle atık elektrikli ve elektronik eşya toplama miktarları (ton)
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Grafik C.39 - Yıllar itibariyle Konya ilinde AEEE işleyen tesis sayısı
(Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü, 2023)

Çizelge C.55 – Konya ilinde 2020 yılı AEEE toplanan ve işlenen miktarlar
(Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü, 2023)

AEEE'nin Biriktirildiği Atık Getirme Merkezleri Sayısı	AEEE'lerin Biriktirildiği Aktarma Merkezleri Sayısı	AEEE İşleme Tesisi Sayısı	Atık Getirme Merkezlerinde ve Aktarma Merkezlerinde Biriktirilen AEEE Miktarı (ton)	İşlenen AEEE Miktarı (ton)
5	-	4	-	296

2020 yılında, Konya İlinde toplanan 296 ton atık elektrikli ve elektronik eşyanın 92 ton'u ilimizde işleme lisansı bulunan lisanslı tesislere verilmiş geri kalan 204 ton AEEE ise ilimiz dışında bulunan işleme tesislerine gönderilmiştir.

C.11. Ömrünü Tamamlamış Araçlar

İlimizde ömrünü tamamlamış araçlarla ilgili iş ve işlemler “Ömrünü Tamamlamış Araçların Kontrolü Hakkında Yönetmelik” kapsamında yürütülmektedir. İlimiz dahilinde 3 adet ömrünü tamamlamış araç depolama tesisi ve 1 adet araç teslim yeri bulunmaktadır. Tesisler yıl içerisinde periyodik olarak denetlenmektedir.

Çizelge C.56 - Konya ilinde 2022 yılı teslim alınan ÖTA sayısı

(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

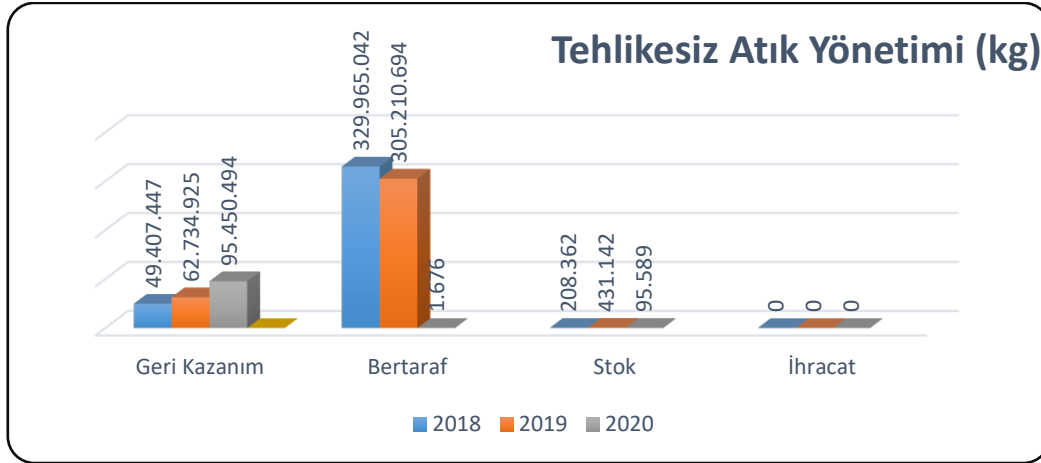
ÖTA Teslim Yerleri Sayısı	ÖTA Geçici Depolama Alanı Sayısı	ÖTA İşleme Tesisi Sayısı	Teslim Alınan ÖTA Sayısı	İşlenen ÖTA Miktarı (ton)
1	1	0	6	3,3

C.12. Tehlikesiz Atıklar

16 Ekim 2021 tarihli ve 31630 sayılı Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve 09/10/2021 Tarihli ve 31623 Sayılı Atık Ön İşlem ve Geri Kazanım Tesislerinin Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik ile; “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” yürürlükten kaldırılmıştır. Ancak daha önceden Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanım Tebliği kapsamında Tehlikesiz Atık Toplama Ayırma Belgesi almış tesisler mevcut izin sonuna kadar faaliyet gösterebileceklerdir. Yine yönetmelik Ek-1’i dışında yer alan atıkları içeren (örneğin 10 10 03 atık kodlu ocak cürüfları, 17 04 11 17 04 10 dışındaki kablolar atıkları vb.) Toplama Ayırma Belgesi almış firmalar 01/01/2022 tarihinden itibaren yönetmelik Ek-1’inde yer alan atıklar dışındaki atıkları tesise kabul etmemek, elindeki mevcut atıkları yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç bir yıl içerisinde söz konusu atıkların tamamını çevre lisanslı atık işleme tesislerine göndermekle yükümlü bulunmaktadır.

Türkiye’de tehlikesiz atık statüsünde olan ve miktar olarak oldukça fazla olan demir çelik sektöründen kaynaklanan, cüruf atıkları; Termik santrallerden kaynaklanan, kül atıkları ve daha çok biyolojik arıtma tesislerinden kaynaklanan arıtma çamurları bu atık grubunda değerlendirilmektedir. İlimizde “Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği” kapsamında Tehlikesiz Atık Toplama Ayırma Belgesi almış firma sayısı 154 olmakla birlikte, belgesi geçerli olan tesisler süre sonuna kadar faaliyetlerine devam edebilecek, ancak süre bitimi sonrasında Çevre Lisansı alması gerekmektedir.

Yine 2021 yılı itibari ile Tehlikesiz atık geri kazanım lisansı olan tesis sayısı 118 adettir. Bu tesisler döküm sektörü geri kazanım, plastik geri kazanım, enerji geri kazanımı, kağıt geri kazanımı, hurda metal geri kazanımı tesisleri bulunmaktadır. 2020 yılı içerisinde Bazı Tehlikesiz Atıkların Geri Kazanımı Tebliği Ek-2 listesindeki atıklar hariç olmak üzere Atık Yönetim Yönetmeliğinin Ek-4 listesinde yer alan toplam 95.547.759 kg tehlikesiz atık toplanmıştır.

Grafik C.40 - Atık yönetim uygulaması verilerine göre ilimizdeki tehlikesiz atık yönetimi
(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Çizelge D.57 – Konya ilinde 2020 yılı için sanayi tesislerinde oluşan tehlikesiz atıkların toplanma ve bertaraf edilmesi ile ilgili verileri

(Atık Yönetim Uygulaması, 2023)

Atık Kodu	Atık İşleme Yöntemi Kodu	Toplam (kg)
010413	R_AHM	6363350
020104	R3	90950
020104	-	9192
020106	R3	17071750
020110	R12	23580
020110	-	460
020204	R12	18200
020304	R3	361780
020305	R1	37600
020305	R3	6340
020501	R1	1033060
020501	R3	1533100
020502	R1	1053360
020502	R12	3058
020502	R13	500
020502	R3	542590
030101	R12	1870659

030308	R12	8700
030308	R3	10480
040221	R12	755700
040221	-	650
040222	R1	126367
040222	R12	78650
070212	R1	3550
070213	R12	517929
070213	R3	91760
070217	R12	23000
100101	R1	93620
100302	R1	2492730
100903	-	10029
100906	-	400
101003	R4	18625
101314	R_AHM	6584000
110501	R12	130840
110501	R4	468447
110502	R12	296800
110502	R4	320023
120101	R12	629075
120101	-	5160
120102	R12	2978248
120103	R12	33579
120103	R4	11450
120104	R4	11937
120105	R1	135850
120105	R12	379247
120105	R3	51855

120105	-	9994
120113	-	95
120121	R12	5300
120121	R4	3200
120121	-	600
150101	R12	7941347
150101	R3	302698
150101	-	6300
150102	R12	1685704
150102	R3	96103
150102	R5	11540
150102	-	90
150103	R12	778246
150103	R3	530550
150104	R12	219026
150105	R1	121150
150105	R12	709416
150106	R1	449360
150106	R12	799201
150106	-	37240
150107	R12	81014
150107	-	273
150203	R1	130
150203	R12	1137
160103	R1	3350
160103	R12	84990
160103	R13	2085
160103	-	4023
160112	-	2

160116	R12	7300
160117	R12	8477274
160117	R4	39758
160117	-	3825
160118	R12	154017
160118	R4	523
160118	-	425
160119	R12	21849
160120	R12	378
160122	-	90
160214	R12	51720
160306	R1	3550
160604	D5	7
161104	R12	56500
170101	R12	672114
170201	R12	831420
170203	R12	49240
170401	R12	27259
170401	R4	460
170402	R12	840105
170402	R4	633595
170405	R12	13063956
170405	R4	1308324
170405	-	35
170407	R12	459163
170407	R4	2380
170407	-	700
170411	R12	388844
170411	R4	15400

170604	R12	640
180109	D10	1643
180109	R13	248
180109	-	100
190814	R1	939250
190814	-	750
191001	R12	600563
191201	R12	600
191202	R12	95020
191203	R12	42900
191204	R1	900
191205	R12	1700
191205	-	506
191212	R12	94
200101	R12	1316880
200102	R5	17780
200108	R1	24020
200111	R1	8866
200111	R12	127740
200111	R3	143020
200125	R9	630
200134	R4	53
200136	R12	924
200138	R12	22140
200139	R1	4650
200139	R12	879921
200139	R3	58161
200139	R5	111280
200139	-	4650

200140	R12	2606394
200140	R4	511180
200301	R1	37275
200301	R12	704650

Atık Yönetim Uygulamasında 2021 yılı atık istatistikleri henüz değerlendirme ve inceleme süreci devam eden ham veriyi içerdiğinden, çizelge ve grafikler son veri olarak 2020’u içermektedir. Söz konusu süreç sona erdiğinde, doğrulanmış istatistik veriye ÇED, İzin ve Denetim Genel Müdürlüğü internet sayfasında Resmi İstatistikler - Atık İstatistikleri bölümünden ulaşılabilir.

C.12.1 Demir ve Çelik Sektörü ve Cüruf Atıkları

İlimizde demir çelik sektörü mevcut değildir.

C.12.2 Kömürle Çalışan Termik Santraller ve Kül

İlimizde termik santral mevcut değildir.

C.12.3 Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları

Atıksu Arıtma Tesisi Çamurları 21.09.2016 tarihli ve 2016/01 sayılı stabilize arıtma çamuru kullanım izin belgesi kapsamında; Konya Atıksu Arıtma Tesisinde, Konya Şeker San. ve Tic. AŞ.’nin Merkez kampüsündeki, Çumra kampüsündeki ve Meram kampüsündeki (Panagro) işletmelerinin atıksu arıtma tesislerinde oluşan arıtma çamurlarının tarım arazilerinde kullanımına dair izin alınmıştır.

C.13. Tıbbi Atıklar

İlimizde sağlık kuruluşlarından kaynaklanan tıbbi atıkların ayrı toplanması, taşınması ve bertarafı işlemleri 25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” çerçevesinde yürütülmektedir.

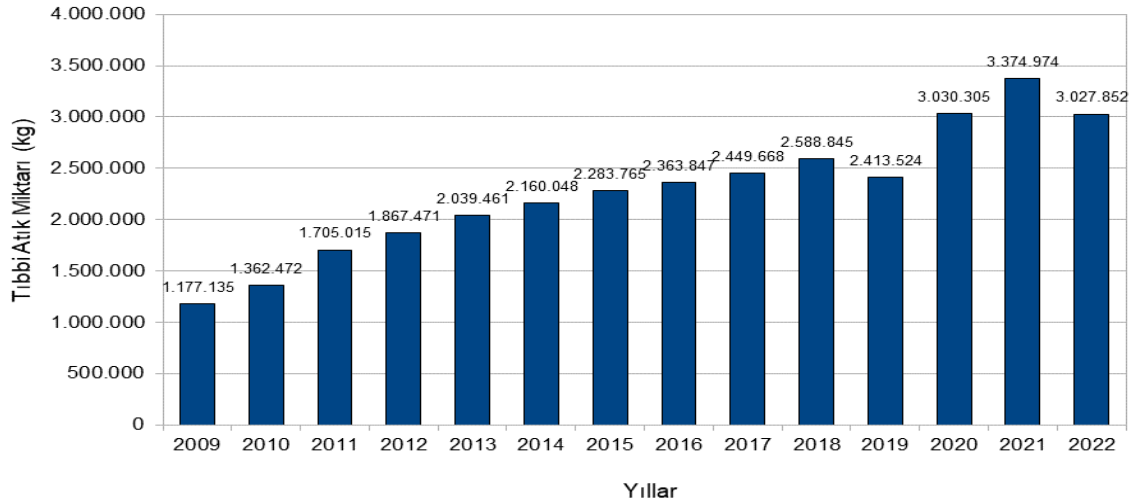
İlimizde sağlık kuruluşlarından kaynaklanan tıbbi atıkların ayrı toplanması, taşınması ve bertarafı işlemleri 25.01.2017 tarih ve 29959 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren “Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği” çerçevesinde yürütülmektedir. İlimizde 31 İlçede 61 hastane, 7 diyaliz merkezi, 62 ev diyalizi, 243 toplum sağlığı ve aile sağlığı merkezi, 3 ambulans hizmeti, 1 kan bankası, 1 rehabilitasyon merkezi, 2 fizik tedavi merkezi, 296 doktor muayenehanesi, diş ve ağız sağlığı muayenehaneleri, 5 huzurevi, 4 hayvan hastanesi, hayvanlar üzerinde araştırma ve deney yapan kuruluş, veteriner kontrol ve araştırma enstitüleri, 215 veteriner polikliniği ve muayenehanesi, 52 adet listede yer almayan ancak faaliyetleri sonucu tıbbi atık oluşumuna neden olan kişi, kurum ve kuruluşlar, 21 adet tıp merkezi, 74 adet sağlık kabini, 5 adet tıbbi ve biyomedikal laboratuvarı, 1 adet tıbbi araştırma merkezi, 1 adet kan bankası, 75 adet acil ve ilkyardım merkezi, 2 adet veteriner kontrol ve araştırma enstitüsü, 2 adet güzellik merkezi olmak üzere, 931 sağlık kuruluşundan kaynaklanan 3.032 ton/yıl tıbbi atık, tıbbi atık toplama ve taşıma aracı ile toplanmıştır. Toplanan 3.032 ton/yıl tıbbi atığın yaklaşık 91 ton/yıl kısmını patolojik atık oluşturmaktadır. Patolojik atıklar bertaraf edilmek üzere yakma tesislerine gönderilmiş, geriye kalan 2.948 ton/yıl tıbbi atık ise sterilizasyon işlemine tabi tutulmuştur. Dört adet özel tıbbi atık aracıyla toplanan tıbbi atıklar “Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi”nde basınçlı buhar yöntemiyle sterilize edildikten sonra Kaşınhanı Katı Atık Depolama Sahasında bertaraf edilmektedir.

Çizelge C.58 – 2022 yılında Konya ili sınırları içinde oluşan yıllık tıbbi atık miktarı
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

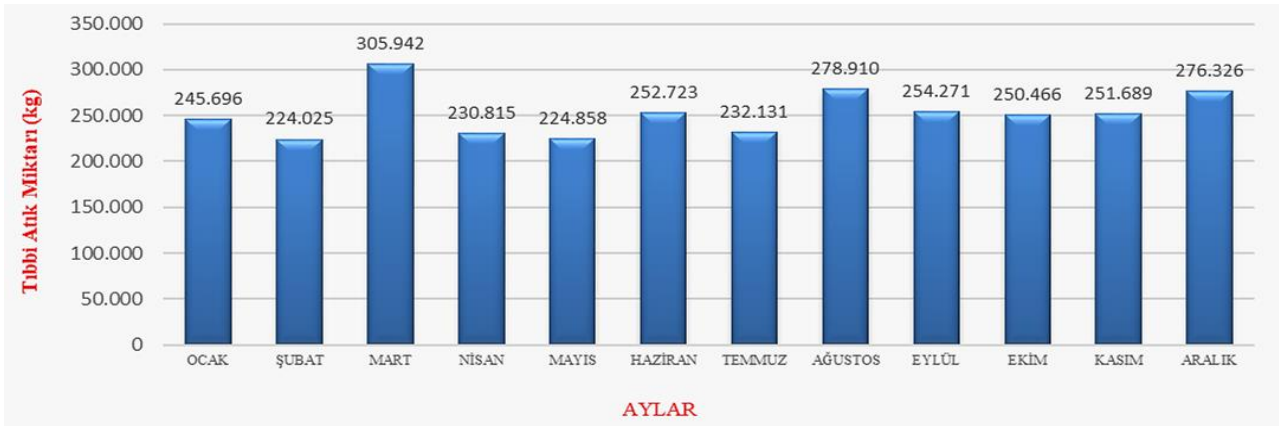
İl/ilçe Belediyesinin Adı	Tıbbi Atık Yönetim Planı		Tıbbi Atık Taşıma araç sayısı		Toplanan tıbbi atık miktarı ton/yıl	Bertaraf Yöntemi		Bertaraf Tesisi Sterilizasyon/ Yakma		
	Var	Yok	Özel	Kamu		Yakma	Sterilizasyon	Belediyenin	Yetkili Firmanın	Tesisin Bulunduğu İl
KONYA	X		4		3.032		X		X	KONYA

Çizelge C.59 - Konya ilinde yıllara göre tıbbi atık miktarı
(Çevre Yönetimi ve Denetimden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Tıbbi Atık Miktarı (ton)	2.160	2.284	2.364	2.450	2.589	2.414	3.044	3481	3032

Grafik C.41 – 2009-2022 Yılları Arasında Bertaraf Edilen Tıbbi Atık Miktarları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Grafik C.42 –2022 yılı aylık bertaraf edilen tıbbi atık miktarları
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

Resim C.25 – Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi
(Konya Büyükşehir Belediyesi, 2023)

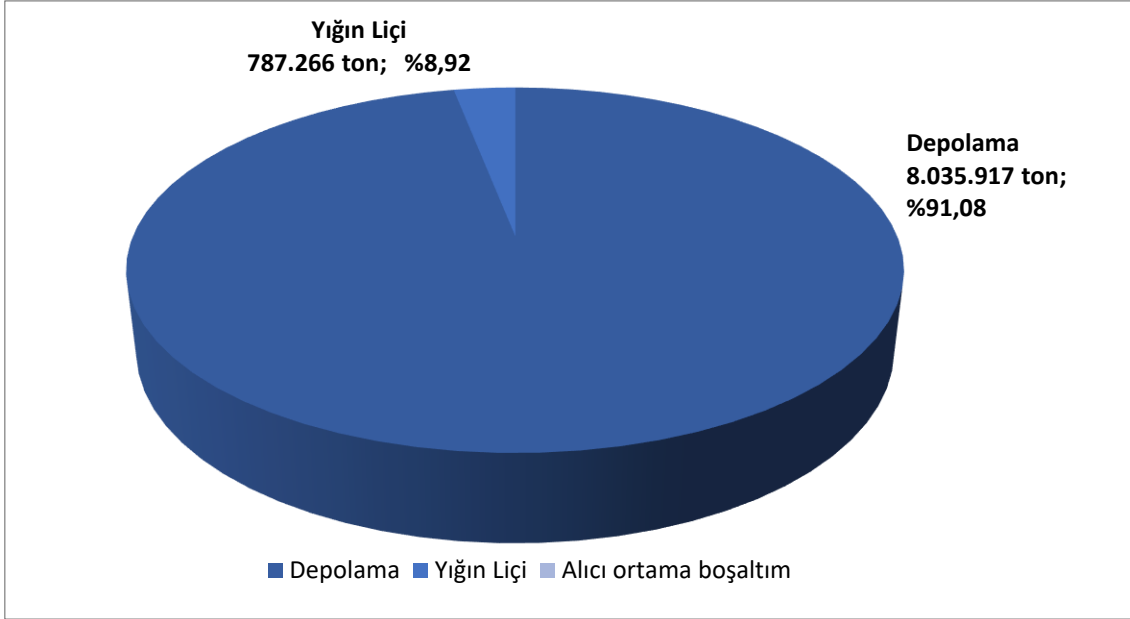
C.14. Maden Atıkları

Maden Atıkları Yönetmeliği kapsamında İl Müdürlüğümüzce maden atık yönetim planları hazırlanmakta ve inert maden atıklarına ilişkin alan ıslahı, dolgu, restorasyon amaçlı kullanımı veya depolanmasına dair izin verilmektedir.

Çizelge C.60 – Konya ilinde 2022 yılında maden zenginleştirme tesislerinden kaynaklanan atık miktarı

(Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü, 2023)

İşlenen cevherin Adı	Toplam Tesis Sayısı	Zenginleştirme Atığı Miktarı (ton/yıl)	Kategori A Tesis Sayısı	Kategori B Tesis Sayısı
Kalker	1	7.200	-	1
Boksit	1	355.794	1	-

Grafik C.43 – Konya ilinde 2022 yılında madencilikte proses atıklarının bertarafı
(Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü, 2023)

Çizelge C.61 – Konya ilinde 2022 yılında maden tesisleri sayısı

(Çevre Yönetimi ve Denetimi Şube Müdürlüğü, 2023)

	Maden Atık Depolama Tesisleri (Atık Barajı, Yığın Liçi, Asit Üreten Pasa Depolama Alanı) Sayısı	İnert Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı	Kapatılmış ve Rehabilit Edilmiş Maden Atık Depolama Tesisleri Sayısı (Atık Barajı, Yığın Liçi (Özütlemesi), Pasa Depolama Alanı)	Terkedilmiş Maden Atık Depolama Sahaları Sayısı (Atık Barajı, Pasa Depolama Alanı)
2022	3	25	-	-

C.15. Sonuç ve Değerlendirme

2872 sayılı Çevre Kanunu gereğince, her türlü atık ve artığın çevreye zarar verecek şekilde, ilgili yönetmeliklerde belirlenen standartlara ve yöntemlere aykırı olarak doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama verilmesi, depolanması, taşınması, uzaklaştırılması ve benzeri faaliyetlerde bulunulması yasaktır.

İlimizde oluşan atıkların; ilgili mevzuatlar kapsamında toplanması, geçici depolanması için gerekli olan atık depo alanlarının teşkili, kayıt altına alınması, bertarafının sağlanması ve yönetilmesi kapsamında yapılan denetimler ve çalışmalar titizlikle yürütülmektedir.

Çizelge C.62 – 2022 yılı itibariyle bulunan atık işleme tesisi sayısı
(Çevre Yönetimi ve Denetim Şube Müdürlüğü,2023)

Düzenli Depolama Tesisi Sayısı (Belediye)	3
Lisanslı Ambalaj Atığı Toplama Ayırma Tesisi ve Geri Kazanım Tesisi Sayısı	38
Tehlikeli Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	9
Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	1
Bitkisel Atık Yağ Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Atık PİL ve Akümülatör Geri Kazanım Tesisi Sayısı	-
Ömrünü Tamamlamış Lastik Geri Kazanım Tesisi Sayısı	3
Ömrünü Tamamlamış Araç Geçici Depolama Alanı Sayısı	1
Ömrünü Tamamlamış Araç İşleme Tesisi Sayısı	1
Tıbbi Atık Sterilizasyon Tesisi Sayısı	1
Tehlikesiz Atık Geri Kazanım Tesisi Sayısı	126
Atık Elektrikli ve Elektronik Eşya İşleme Tesisi Sayısı	4
Maden Atığı Bertaraf Tesisi Sayısı	2
Atık Yağ Rafinasyon Tesisi Sayısı	1

Kaynaklar

Atık Yönetim Uygulaması
Ambalaj Bilgi Sistemi
E-izin Sistemi
Konya Büyükşehir Belediye Başkanlığı
KOSKİ Genel Müdürlüğü
Konya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü

Ç. BÜYÜK ENDÜSTRİYEL KAZALARIN ÖNLENMESİ ÇALIŞMALARI

Ç.1. Büyük Endüstriyel Kazalar

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında tehlikeli maddeleri bulunduran ya da bulundurması muhtemel kuruluşlar Yönetmeliğin bildirim maddesi uyarınca Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Entegre Çevre Bilgi Sistemi altında çalışan BEKRA Bildirim Sistemine bildirimlerini yapmakla ve üst seviyeli kuruluşun işletmecisi Yönetmeliğin 13 üncü maddesi uyarınca Bakanlığımız tarafından yayımlanan Büyük Endüstriyel Kazalarda Uygulanacak Dâhili Acil Durum Planları Hakkında Tebliğde belirtilen hususları dikkate alarak bir dâhili acil durum planı hazırlamak, kuruluştaki bulundurmaya ve BEKRA Bildirim Sistemine yüklemekle yükümlüdür.

Çizelge Ç.63 – Konya ilinde 2022 Yılı BEKRA Kuruluşlarının Sayısı
(ecbs.gov.tr, 2023)

KURULUŞ	SAYISI
Alt Seviye	3
Üst Seviye	9
TOPLAM	12

Konya ilinde 2022 yılında yapılan çevre denetimlerinde BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları Çizelge Ç.66’da yer almaktadır.

Çizelge Ç.64 – Konya ilinde 2022 yılında BEKRA bildirimleri sorgulanan kuruluş sayıları
(E-Denetim Sistemi, 2023)

KURULUŞ	DENETİM SAYISI
Alt Seviye	1
Üst Seviye	5
Kapsam Dışı	-
TOPLAM	6

Ç.2. Sonuç ve Değerlendirme

“Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik” kapsamında *gerek planlı denetim gerekse birleşik denetimler sırasında işletmelerin bekra bildirimleri kapsamında gerekli denetimler yapılmaktadır.*

Kaynaklar

BEKRA Bildirim Sistem, E-Denetim Sistemi

D. DOĞA KORUMA VE BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK

D.1. Flora

Konya ili, bulunduğu coğrafyanın özelliklerinden dolayı genelde karasal iklim şartları hüküm sürmektedir. Ancak yükseltinin iklim elemanlarından sıcaklık ve yağış üzerindeki etkileri de farklı olmuştur. Bu özellik ova tabanları ile dağlık ve yüksek kesimlerdeki bitki örtüsünü de farklılaşmasına etki etmiştir. Yükseltiye bağlı olarak ova tabanında bozkırlar, yükseltilerde de ormanlar yer almaktadır. Ancak tuzlu ve acı sulu göllerin çevresinde jeolojik yapıya bağlı olarak meydana gelen tuzlu ve çorak topraklarda ise Halofitler yer alır. Konya il sınırlarındaki geniş sahaların hakim bitki örtüsü bozkırdır. Ova tabanlarındaki iklim, toprak ve jeomorfolojik özelliklerin etkileri floraya yansımıştır. Ayrıca; ilk çağlardan itibaren insanlar tarafından, çeşitli sebeplerle tahrip edilmiş orman sahalarının yerinde de Antropojen Bozkırlar (stepler) oluşmuştur. Stepelerin arasına serpilmiş çalı formasyonları görülmüştür. Ovalardaki tarım sahalarında kültür bitkileri geniş yerler tutmaktadır. Bunların en önemlileri ise tahıllar, baklagiller ve şekerpancarıdır. Kültür bitkilerinin alanı % 64'tür. Bu oranı ile Türkiye'deki iller içerisinde tarım sahaları içinde fazla alana sahip iller arasında yer alır. Konya ili orman bakımından fakirdir. Yüzölçümünün ancak % 12'si ormanlarla kaplıdır. Ova kenarlarından itibaren çalılık formasyonlardan sonra ormanlara geçilir. Konya ilindeki ormanlarda ağaç türlerini şöyle sıralayabiliriz: karaçam, ardıç, titrek kavak, sedir, göknar, lübnan sediri, mavi sedir, kasnak meşesi, saçlı meşesi mazi meşesi, tüylü meşe, palamut meşesi ve plantasyonla gelen sarıçam türleri görülmektedir.

Endemik Bitkiler

Tülüşah (Centaurea iconiensis), Konya
Tekesakalı (Scorzonera hieraciifolia), Aksaray, Ankara, Konya
Tuzcul kirpidikeni (Acantholimon halophilum), Ankara, Konya, Aksaray
Tuzcul sabun otu (Saponaria halophila), Ankara, Konya, Aksaray
Tuzcul salkımotu (Silene salsuginea), Ankara, Konya, Aksaray
Tuzcul kantaron (Hypericum salsugineum), Aksaray, Ankara, Konya
(Thermopsis turcica) Sarı meyan, Konya
Kasnak meşesi (Quercus vulcanica), Afyon, Isparta, Konya, Kütahya
Tuzcul glayöl (Gladiolus halophilus), Aksaray, Ankara, Konya
Tuzcul adaçayı (Salvia halophila), Ankara, Konya, Aksaray

Konya ilinde 2.780 bitki türü ve tür altı taksonu tespit edilmiştir. Bunun 13 tanesi *Spermatophyta* (tohumlu bitkiler) 14 tanesi *Gymnospermae*(açık tohumlu), 2.561 tanesi *Angiospermae*(kapalı tohumlu) bunun da 2.144 tanesi *Dicotyledonae*(çift çenekli), 317 tanesi *Monocotyledonae*(tek çenekli)'dir. Toplam familya sayısı 111, cins sayısı 673'tür. Endemik tür sayısı 637 olup bunun 118'i lokal endemiktir.

(Konya İli Karasal Biyolojik Çeşitlilik Envanter ve İzleme İşi Sonuç Raporu 2022)

D.2. Fauna

Tavşan, tilki, kurt, su kuşları, keklik, bildircin, leylek, yırtıcı kuşlardan kartal, şahin, kerkenez, doğan, sürüngenler Sincap, kaplumbağa, amfibi ve yengeç türlerinin en önemli fauna türleri olarak karşımıza çıktığı görülmektedir.

Yaban Yaşamı Türleri

Anadolu yaban koyunu (*Ovis aries anatolica*) nesli tehlike altında olan endemik bir türdür. Anadolu Yaban Koyunu (*Ovis aries anatolica*), Bozdağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahasında 59.296 hektarlık alanda yaşamakta olup sayıları Aralık 2019 envanterine göre 678 adettir. Anadolu'da yaşayan iki popülasyonu bir alttür olarak temsil edilmektedir. Konya Bozdağ'daki koruma alanında yaban koyunlarına müdürlüğümüzce kışın besin desteği yapılır ve her zaman kullanabilecekleri su bulundurulur. Düzenli kaçak avcı kontrolü yaptırılır. Saha çevresi tel ile çevrilmiştir. Sahadaki kafes tellerin 7500m. Kısmı yenilenmiştir. Yeni doğan koyunlara senelik aşılama yapılmaktadır.

Yaban keçisi (*Capra aegagrus*) koruma altına alınan türlerden biridir. Yaban keçisi Türkiye'de parçalı bir yayılışa sahiptir. Konya ilindeki Reze Dağı, Küpe Dağı, Gidengelmez Dağı, Mordağ ve Akdağ yaban keçisinin koruma altındaki yayılış alanlarıdır. Gidengelmez dağları bahar aylarında bu hayvanların genellikle tercih ettikleri üreme yeridir.04.01.2020 envanterinde 411 yaban keçisi tesbit edilmiştir.

Resim D.26 – Anadolu Yaban Koyunu
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

Sürüngenler

Konya ilinde sürüngen türlerinin teşkil ettiği biyolojik çeşitliliğin saptanması amacıyla yapılan arazi çalışmaları sonucunda 11 familya 33 (1 Su Kaplumbağası, 1 Kara Kaplumbağası, 15 Kertenkele ve 14 Yılan) sürüngen türleri tespit edilmiştir. Bu türlerden *Anatolacerta danfordi* (Toros Kertenkelesi) türü Türkiye için endemik bir türdür. Konya İli için yeni olabilecek tür *Pseudopus apodus* (Oluklu Kertenkele) türüdür. Literatür verilerine göre daha önce Konya İli'nden bu türe ait kayıt bulunmamaktadır.

Çizelge D.65 – Konya ilinde sürüngen türleri
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

TAKIM/Familya	CİNS	TÜR	İSİM (Tr)	IUCN	CITES	Bern	Tespit Şekli
TESTUDİNATA							
Testudinidae	<i>Testudo</i>	<i>graeca</i>	Yaygın toşbağa	VU	*	II	Literatür
SQUAMATA							
Agamidae	<i>Laudakia</i>	<i>stellio</i>	Dikenli Keler	LC	*	II	Literatür
	<i>Trapelus</i>	<i>lessonae</i>	Bozkır Keleri	LC	*	*	Görme
Gekkonidae	<i>Cyrtopodion</i>	<i>kotschyi</i>	İnce parmaklı keler	LC	*	III	Literatür
Lacertidae	<i>Lacerta</i>	<i>trilineata</i>	Büyük yeşil kertenkele	LC	*	II	Literatür
	<i>Apathya</i>	<i>cappadocica</i>	Kayseri kertenkelesi	LC	*	*	Literatür
	<i>Anatololacerta</i>	<i>danfordi</i>	Toros Kertenkelesi	LC	*	*	Görme
	<i>Ophisops</i>	<i>elegans</i>	Tarla kertenkelesi	LC	*	II	Görme
	<i>Parvilacerta</i>	<i>parva</i>	Cüce Kertenkele	LC	*	*	Literatür
Scincidae	<i>Ablepharus</i>	<i>kitabellii</i>	İnce kertenkele	LC	*	II	Literatür
	<i>Trachylepis</i>	<i>aurata</i>	Tıknaç Kertenkele	LC	*	*	Literatür
Amphisbaenidae	<i>Blanus</i>	<i>strauchi</i>	Kör kertenkele	NA	*	III	Literatür
OPHİDİA							
Colubridae	<i>Coluber</i>	<i>najadum</i>	İnce Yılan	LC	*	II	Literatür
	<i>Elaphe</i>	<i>sauromates</i>	Sarı Yılan	LC	*	*	Görme
	<i>Malpolon</i>	<i>monspessulanus</i>	Çukurbaşı yılan	LC	*	*	Literatür
Viperidae	<i>Montivipera</i>	<i>xanthia</i>	Şeritli Engerek	LC	*	II	Literatür

Amfibiler

Konya’da amfibiler türlerinin teşkil ettiği biyolojik çeşitliliğin saptanması amacıyla yapılan arazi çalışmaları sonucunda 4 familyada 7 amfibi taksonu tespit edilmiştir. 1 endemiktir. Anadolu’daki tür sayısına oranı %24’tür. Bu türlerden *Pelophylax caralitanus* (Beyşehir Kurbağası) endemiktir.

Çizelge D.66 – Konya ilinde amfibi türleri
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

TAKIM/Familya	CİNS	TÜR	İSİM (Tr)	IUCN	CITES	Bern	Tespit Şekli
ANURA							
Bufonidae	<i>Bufo</i>	<i>viridis</i>	Gece kurbağası	LC	*	II	Görme
Ranidae	<i>Rana</i>	<i>ridibunda</i>	Ova kurbağası	LC	*	III	Görme
	<i>Pelophylax</i>	<i>caralitanus</i>	Beyşehir Kurbağası	LC	*	III	Literatür

Memeliler

Konya ilinde yapılan arazi çalışmaları sonucundan memeli türleri doğrudan veya dolaylı metotlarla tespit edilmiştir. Arazi çalışmaları sonucunda Konya ilinde *Euplipotyphla*, *Chiroptera* (yarasa), *Logomorpha* (tavşanımsılar), *Rodentia* (kemiriciler), *Carnivora* (etçil) ve *Artiodactyla* (çift toynaklılar) ordolarına mensup 21 familya 65 taksonu tespit edilmiştir. 4 tanesi endemiktir. Konya'dan kemiriciler sınıfından üç tür, *Spermophilus* (*gelengi*), *xanthoprymnus* (*Anadolu gelengisi*), *Spermophilus taurensis* (*Toros gelengisi*) kaydı verilmiştir. Beyşehir Gölü civarında *Arvicola terrestris* (*su sıçanı*) kaydı verilmiştir.

Balıklar

Konya ilinde yapılan arazi çalışmaları sonucu akarsu göl ve göletlerde toplam 11 familya 36 balık taksonu tespit edilmiştir. Bunlardan 21 tanesi endemiktir, 1 tanesi CR kategorisindedir. Konya Kapalı Havzası'nda tespit edilen balık türlerinin çoğunluğu Türkiye endemiğidir ve en fazla endemik balık türleri Beyşehir Gölü havzasında bulunmaktadır. Bu açıdan ele alındığında, Konya ili sınırları içerisinde yer alan havzalar önemli balık biyoçeşitliliği açısından oldukça önemlidir.

Çavuşcu Gölü'nde ve göle karışan kanallarda yapılan çalışmalarda *Cyprinidae* (Sazangiller) familyasından 3 (*Cyprinus carpio*; *Pseudophoxinus anatolicus*, *Squalius recurvirostris*), *Cyprinodontidae* (Dişli Sazancıklardan)'den 1 (*Aphanius anatoliae*) ve *Balitoridae* (Çöpçü balıkları-Taş yiyenler) 2 (*Seminemacheilus lendli*; *Oxyemacheilus eregliensis*) olmak üzere toplam 6 balık türü tespit edilmiştir.

Capoeta pestai (Beyşehir Sirazı) dünyada sadece Beyşehir ve Eğridir göllerine özgü türdür; ancak bu göllerde yırtıcı sudak balıklarının salınması sonucunda azınlığa düşmüşler; Eğridir Gölünde ise yok olmuşlardır. Endemik ve nesli tehlike altındadır.

Beyşehir Gölü ve göle karışan derelerde *Cyprinidae* familyasına ait *Cyprinus carpio* (Sazan), *Carassius gibelio* (İsrail sazani), *Tinca tinca* (Kadife balığı), *Squalius anatolicus* (Syn: *Leuciscus lepidus anatolicus*) (tatlısu kefali), *Chondrostoma beysehirense* (Kababurun), *Pseudophoxinus battalgili* (Yağ balığı), *Alburnus akili* (Gökçe balığı), *Gobio microlepidotus* (Dere kayası-yağlıca), *Capoeta pestai* (Siraz balığı), Percidae'den *Stizostedion lucioperca* (Sudak), *Atherinidae*'den *Atherina boyeri* (Gümüş balığı), Cobitidae'den *Cobitis bilseli* (Çöpçü balığı), *Balitoridae*'den *Oxyemacheilus atili* (Çöpçü Balıkları) ve *Poecilidae* (Doğuran Balıklar)'den *Gambusia holbrooki* (Sivrisinek Balığı) tespit edilmiştir.

Çizelge D.67 – Konya İli Endemik Omurgalı Faunası
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

TÜR ADI LATİNCE	TÜR ADI YÖRESEL	YAŞAM ALANI	ENDEMİZM	NESLİ TEHLİKE ALTINDA	NESLİ TEHLİKEYE DÜŞEBİLİR	KAYNAK
Phoxinellus anatolicus	Anadolu yağ balığı	Beyşehir Gölü ve Saz Gölü	A		+	http://www.google.com.tr/search . Türkiye'nin Endemik Balık Türleri.
Capoeta pestai	Beyşehir sirazı	Beyşehir ve Eğirdir Gölleri	A	+		Aynı"
Salmo trutta macrostigma	Dağ alası	Konya Ereğlisi çevresinde dağ göllerinin soğuk, berrak ve temiz suları	C	-		Aynı"
Alburnus chantrei	İnci balığı	Beyşehir Gölü	C		+	Aynı"
Pseudophoxin us battalgili	İnci levrek balığı	Beyşehir Gölü	A		+	Aynı"
Pseudophoxin us anatolicus	Anadolu inci levreği	Beyşehir Gölü	A		+	Aynı"
Gobio battalgilae	Dere kaya balığı	Beyşehir Gölü	A		+	Aynı"
Chondrostoma beyshirense	Beyşehir kral balığı	Beyşehir Gölü	A		+	Aynı"
Cobitis bilseli	Taşısıran	Beyşehir Gölü	C		+	Aynı"
Aphanius anatoliae anatoliae	Anadolu dişli sazancığı	Beyşehir Gölü	A		+	Aynı"
Rana holtzi	Toros kurbağası	Konya Ereğlisi gerisindeki Bolkar dağında 2500 m. de Karagöl ve Çinigölde	A	+		Baran, İ., 2005. Türkiye Amfibi ve Sürüngenleri. Tübitak Popüler Bilim Kitapları. Pelin Matbaası, 165 s. Ankara.
Vipera bulgardaghica	Bolkar engereği	Bolkar dağı	B		+	Aynı"
Vipera albizona	İç Anadolu engereği	İç Anadolu	C		+	Aynı"
Vipera xanthina	Şeritli engerek	İç Anadolu	C		+	Aynı"
Aythya nyroca	Akgöz veya pasbaş patka	İç Anadolu	C	-		Kızıroğlu, İ., 1989. Türkiye Kuşları. Hacettepe Üniv. Eğitim Fak. Fen Bilimleri Bölümü. 314 s. Ankara.
Pelecanus onocrotalus	Ak pelikan	İç Anadolu sulak alanlar	C	+		Aynı"
Pterocles orientalis	Adi bağırtlak	İç Anadolu	C	-		Aynı"

Himantopus himantopus	Uzun bacak	İç Anadolu	C		+	Aynı”
Anser anser	Boz kaz	İç Anadolu sulak alanlar	C		+	Aynı”
Circus macrourus	Bozkır delicesi	İç Anadolu	C	-		Aynı”
Aquila nipalensis	Bozkır kartalı	İç Anadolu	C		+	Aynı”
Phoenicopterus ruber	Filamingo	Tuz Gölü	C	+		Aynı”
Sylvia ruppelli	Kara boğazlı ötlegan	İç Anadolu	C		+	Aynı”
Ciconia nigra	Kara leylek	İç Anadolu	C		+	Aynı”
Aquila chrysaetos	Kaya kartalı	Konya yöresindeki kayalık alanlar	C		+	Aynı”
Gyps fulvus	Kızıl akbaba	Konya yöresindeki kayalık ve dağlık alanlar	C	+		Aynı”
Buteo rufinus	Kızıl şahin	Konya çevresi	C		+	Aynı”
Falco naumanni	Küçük kerkenez	Konya çevresi	C		+	Aynı”
Tetrax tetrax	Mezgeldek	Konya çevresi	C		+	Aynı”
Chettusia leucura	Sürmeli kız kuşu	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Aquila heliaca	Şah kartal	Konya çevresindeki kayalık ve dağlık alanlar	C		+	Aynı”
Erinaceus concolor	Adi kirpi	Konya'nın her tarafı	C	-		Demirsoy,A.,1997.Türkiye Memelileri. Çevre Bakanlığı, Çevre Koruma Genel Müdürlüğü, Proje No:90-1000-90. Meteksan A.Ş. 292 s. Ankara
Neomys anomalus	Bataklık sivrifareşi	Konya'daki bataklık alanların çevresi	C	-		Aynı kaynak
Suncus etruscus	Etrüsk sivrifareşi	Konya çevresi	C	-		Aynı kaynak
Crocidura leucodon	Tarla sivrifareşi	Konya çevresi	C	-		Aynı “
Crocidura suaveolens	Bahçe sivrifareşi	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Rhinolophus ferrumequinum	Büyük nal burunlu yarasa	Konya çevresindeki mağaralar	C		+	Aynı”
Rhinolophus hipposideros	Küçük nal burunlu yarasa	Konya etrafındaki mağaralar	C		+	Aynı”

Rhinolophus euryale	Akdeniz nal burunlu yarasası	Beyşehir ve Seydişehir yöresindeki mağaralar	C		+	Aynı”
Myotis blythi	Fare kulaklı küçük yarasası	Konya çevresindeki mağaralar	C		+	Aynı”
Pipistrellus pipistrellus	Cüce yarasası	Konya çevresindeki mağaralar	C		+	Aynı”
Pipistrellus nathusii	Pürtüklü derili yarasası	Beyşehir ve Seydişehir çevresindeki mağaralar	C		+	Aynı”
Miniopterus schreibersi	Uzun kanatlı yarasası	Konya çevresindeki mağaralar	C		+	Aynı”
Lepus europaeus	Yabani tavşan	Konya'nın her tarafı	C	-		Aynı”
Oryctolagus cuniculus	Ada tavşanı	Konya'nın güney bölgeleri	C		+	Aynı”
Sciurus anomalus	Anadolu sincabı	Konya çevresi	C		+	Konuk, M., Kaya, M.A., 1998. Konya ve Karaman İlleri Kemirici (Mammalia: Rodentia) Faunası. Selçuk Üniv. Eğitim Fak. Fen Bilimleri Dergisi, Sayı: 7-a, Sayfa 31-38. Konya
Spermophilus citellus gelengius	Yer sincabı(Gelengi)	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Allactaga williamsi laticeps	Arap tavşanı	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Dryomys nitedula wingei	Ağaç yediuyuru (Hasancık)	Konya çevresi	C		+	Aynı”
Apodemus mystacinus	Kayalık faresi	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Apodemus sylvaticus	Orman faresi	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Cricetulus migratorius	Cüce hamster	Konya çevresi	C		+	Aynı”
Mesocricetus brandti mevlevi	Konya avurtlağı	Sadece Konya'da bulunuyor	A		+	Aynı”
Meriones tristrami	Türkiye çöl sıçanı	Konya çevresi	C		+	Aynı”
Microtus guentheri	Kar faresi	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Microtus arvalis	Kar faresi	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Arvicola terrestris	Su sıçanı	Konya çevresi	C	-		Aynı”
Microtus anatolica	Anadolu tarla faresi	Konya çevresi	C	-		Aynı”

Microtus nivalis	Kar faresi	Konya çevresi	C	-		Aynı"
Spalax leucodon cilicicus	Kör fare	Konya çevresi	C	-		Aynı"
Eliomys quercinus	Bahçe yediuyuru (Meşe faresi)	Konya çevresi	C		+	Aynı"
Rattus rattus	Siyah sıçan (Ev sıçanı)	Konya çevresi	C	-		Aynı"
Rattus norvegicus	Kahverengi sıçan (Göçmen fare)	Konya çevresi	C	-		Aynı"
Apodemus flavicollis	Sarı boyunlu orman faresi	Konya çevresi	C		+	Aynı"
Ovis gmelini anatolica	Anadolu yaban koyunu	Sadece Konya Bozdağ	A	+		Kaya, M.A., Çelik, M., 2008. Bozkırın Cerenleri Anadolu Yaban Koyunları, İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, 96 s. Konya
Capra aegagrus aegagrus	Kızıl dağ keçisi	Konya çevresi	C		+	Kaya, M.A., 1996. Türkiye'de Yaşayan Bovidae (Mammalia: Artiodactyla) Türlerinin Yayılış Alanları ve Taksonomik Durunları. Selçuk Üniv. Araştırma Fonu Proje N0: 93/059, 63 s. Konya.
Canis lupus	Kurt	Konya çevresi	C		+	Demirsoy, A., 1997. Türkiye Memelileri. Çevre Bakanlığı, Çevre Koruma Genel Müdürlüğü, Proje No: 90-K-1000-90, Meteksan A.Ş. Ankara.
Mustela nivalis	Gelincik	Konya çevresi	C		+	Aynı"
Meles meles	Porsuk	Konya çevresi	C		+	Aynı"
Lutra lutra	Su samuru	Konya çevresi	C	+		Aynı"
Felis caracal	Step vaşığı (Karakulak)	Konya çevresi	C		+	Aynı"
Felis chaus	Orman kedisi (Bataklık vaşığı)	Konya çevresi	C		+	Aynı"

Kuşlar

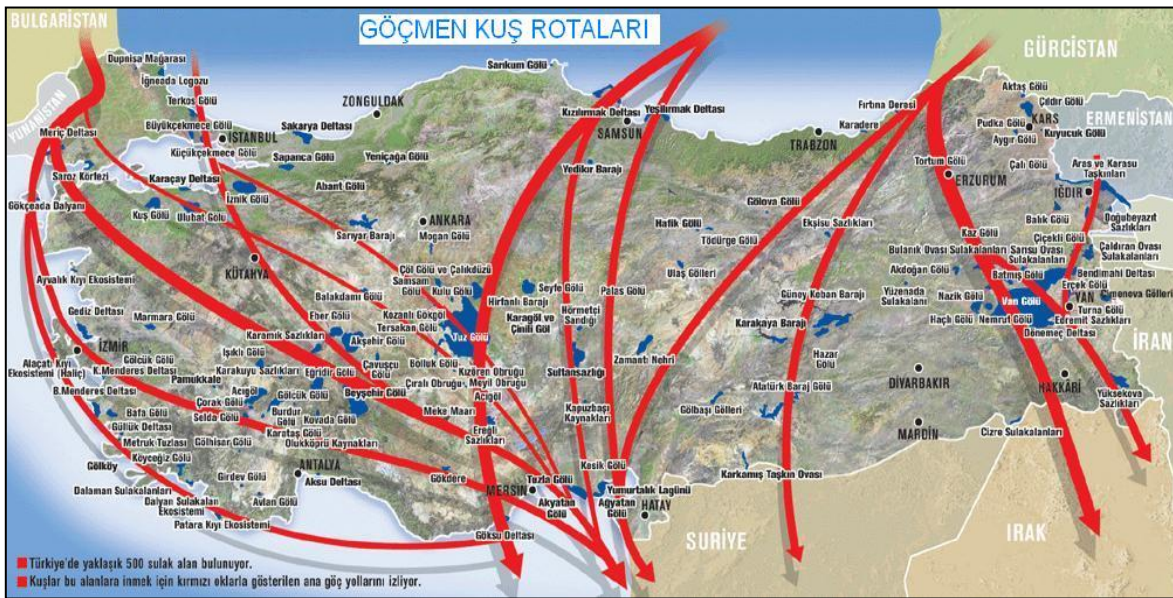
Konya ilinde toplam 58 familyaya ait 298 kuş taksonu tespit edilmiştir. Konya, Türkiye toplamının yaklaşık $\frac{3}{4}$ 'ü gibi oldukça yüksek bir tür zenginliğine sahiptir.

Milyonlar kuş her sonbahar ve yaz mevsiminde beslenme ve yuvalama ihtiyaçlarını karşılamak için farklı yaşam alanlarına göç ederler. Kuşların bir kısmı ülkemiz üzerinden sadece geçit yaparken leylek gibi bazı türlerde hem geçit yapmakta hem de üremek amacıyla kalmaktadırlar. Ülkemizde yaklaşık 500 sulak alan bulunmaktadır ve bunlar pek çok kuş türü tarafından konaklama ve üremek için tercih edilmektedir.

Birçok göçmen su kuşları; avlanmak, kamış adalarda kuluçkaya yatmak (üremek) ve bazıları kışlamak için Beyşehir Gölüne gelirler, bunlar; Küçük karabatak, Bayağı kaşıkçı, Dalmaçya Pelikani, Bayağı balaban, Balıkçılğiller, Alaca balıkçıl, Erguvani balıkçıl, Pasbaş patka, Gülen sumru, Büyük cılıbıt, Sakarca kazı, Küçük sakarca kazı, Sakarmeke, Dikkuyruk, Kılıçgagagiller, ve kamışların arasında kum adalarda Kolyeli büyük yağmurcunu kuluçkaya yattıkları gözlenmiştir.

Kuş popülasyonu için önemli bölgeler olan sulak alanlar Konya İlinde birçok tehditle karşı karşıyadır. Özellikle son zamanlarda yağış dengesinin değişmesi, iklim değişikliği, aşırı yer altı suyu kullanımı, göllerden su çekimi, göllere atıksu ve evsel atıkların bırakılması bu tehditlerin başındadır. Ayrıca sulak alanlardaki sazlık alanların yok edilmesi, saz yangınları ve saz kesimi de sulak alanlara bağımlı kuş türleri için birer tehdittir.

Sulak alanlar dışındaki step kuşları ve diğer türler antropojen etkiler sonucu habitat kaybından etkilenmektedir. Step kuşları, step alanların daralmasından olumsuz etkilenmektedir.

Harita D.8 – Göçmen Kuş Rotaları
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

Çizelge D.68 – Konya İli karasal biyolojik çeşitlilik envanteri
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

SIRA	TÜR ADI Latince	TÜR ADI Türkçe	Statü	IUCN	Bern	Tespit Şekli
1	<i>Ciconia ciconia</i>	Leylek	Yaz	LC	III	Görme
2	<i>Neophron percnopterus</i>	Küçük Akbaba	Yaz	LC	II	Görme
3	<i>Circaetus gallicus</i>	Yılan Kartalı	Yaz	LC	III	Görme
4	<i>Buteo buteo</i>	Şahin	Yerli/Kışlama	LC	III	Görme
5	<i>Buteo rufinus</i>	Kızıl Şahin	Yerli/Kışlama	LC	III	Görme
6	<i>Hieraaetus pennatus</i>	Küçük Kartal	Yaz	LC	II	Görme
7	<i>Aquila chrysaetos</i>	Kaya Kartalı	Sürekli	LC	II	Görme
8	<i>Falco tinnunculus</i>	Kerkenez	Yerli	LC	III	Görme
9	<i>Alectoris chucar</i>	Kınalı Keklik	Sürekli	LC	III	Görme
10	<i>Pterocles orientalis</i>	Bağrıtlak	Sürekli	LC	III	Görme
11	<i>Columba livia</i>	Kaya Güvercini	Sürekli	LC	III	Görme
12	<i>Streptopelia decaocto</i>	Kumru	Yerli	LC	III	Görme
13	<i>Athena noctua</i>	Kukumav	Yerli	LC	II	Görme
14	<i>Tyto alba</i>	Peçeli Baykuş	Yerli	LC	II	Görme
15	<i>Apus apus</i>	Ebabil	Yaz	LC	III	Görme
16	<i>Merops apiaster</i>	Arıkuşu	Yaz	LC	II	Görme
17	<i>Coracias garrulus</i>	Gökkuzgun	Yaz	LC	II	Görme
18	<i>Upupo epops</i>	İbibik	Yaz	LC	II	Görme
19	<i>Alauda arvensis</i>	Boğmaklı Toygar	Sürekli	LC	III	Görme
20	<i>Melanocorypha bimaculata</i>	Küçük Boğmaklı Toygar	Sürekli	LC	III	Görme
21	<i>Galerida cristata</i>	Tepeli Toygar	Yerli	LC	III	Görme
22	<i>Calandrella brachydactyla</i>	Bozkır Toygarı	Yaz	LC	III	Görme
23	<i>Alauda arvensis</i>	Tarlakuşu	Sürekli	LC	III	Görme
24	<i>Eremophila alpestris</i>	Kulaklı Toygar	Sürekli	LC	III	Görme
25	<i>Hirundo rustica</i>	Kır Kırlangıcı	Yaz	LC	II	Görme
26	<i>Delichon urbica</i>	Ev Kırlangıcı	Yaz	LC	II	Görme
27	<i>Oenanthe oenanthe</i>	Kuyrukkakan	Yaz	LC	II	Görme
28	<i>Oenanthe isabellina</i>	Boz Kuyrukkakan	Yaz	LC	II	Görme
29	<i>Oenanthe hispanica</i>	Karakulaklı Kuyrukkakan	Yaz	LC	II	Görme
30	<i>Oenanthe finschii</i>	Aksırtlı Kuyrukkakan	Yaz	LC	II	Görme
31	<i>Turdus merula</i>	Karatavuk	Sürekli	LC	II	Görme
32	<i>Monticola saxatilis</i>	Taşkızılı	Yaz	LC	II	Görme
33	<i>Sitta neumayer</i>	Kaya Sivacısı	Sürekli	LC	II	Görme
34	<i>Oriolus oriolus</i>	Sarıasma	Yaz	LC	II	Görme
35	<i>Lanius collurio</i>	Kızıl Sırtlı Örümcekuşu	Yaz	LC	II	Görme
36	<i>Saxicola torquatus</i>	Taşkuşu	Yerli/Kışlama	LC	III	Görme
37	<i>Pyrrhocorax pyrrhocorax</i>	Kırmızı Gagalı Dağ Kargası	Sürekli	LC	*	Görme
38	<i>Corvus corax</i>	Kuzgun	Sürekli	LC	*	Görme
39	<i>Sturnus vulgaris</i>	Siğircik	Sürekli	LC	*	Görme
40	<i>Passer domesticus</i>	Serçe	Sürekli	LC	III	Görme
41	<i>Petronia petronia</i>	Kaya Serçesi	Sürekli	LC	II	Görme
42	<i>Rhodopechys sanguinea</i>	Alamecek	Sürekli	LC	II	Görme
43	<i>Miliaria calandra</i>	Tarla Çintesi	Sürekli	LC	II	Görme

Çizelge D.69 – Konya İli Özgü Endemik Fauna ve Flora
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

Tür Adı	Yöresel adı	Yaşam alanı	Endemizm	Nesli tehlike altında	Nesli tehlikeye düşebilir	Kaynak
Thermopsis turcica Kit Tan, Vural Küçüködük	Piyan, acı piyan	Konya: Akşehir gölünün batısı, gölçayır (yaşıyan)	Endemik	+		Notes R.B.G. Edinburg, 40:515, t 1&2,1983
Linum ertugrulii Tugay, Y.Bağci &Uysal	Ertuğrul keteni	Konya: Cihanbeyli Tuzgölü	Endemik	+		Annales Bot. Fennici (Baskıda)
Sapanoria karapınarensis Vural & N. Adıgüzel	Karapınar sabunotu	Konya: Karapınar, Ereğli civarı	Endemik	+		Belg. J. Bot. 139 (2):252-260,2006
Centaurea tuzgoluensis Aytaç & H.Duman	Tuzgölü peygamber çiçeği	Konya: Cihanbeyli Tuzgölü	Endemik	+		Belg. J. Bot. 139 (2):252-260,2006
Senecio salsuginae H.Duman &Vural	Senecio, kanarya otu	Konya: Cihanbeyli Tuzgölü	Endemik	+		Belg. J. Bot. 139 (2):252-260,2006
Silene kucukodukii Y.Bağci &Uysal	Küçüködük nakılı, nakıl	Konya: Hadim, Dedemli civarı	Endemik	+		Nordic Jour.Of Bot.,25,306- 310,2007
Psephellus hadimensis Wagenitz, Ertuğrul& Dural	Hadim peygamber çiçeği	Konya: Hadim, Gevne vadisi	Endemik	+		Wildonowia, 28,1998
Ornithogalum chetikianum Uysal, Ertuğrul& Dural	Tükrük otu	Konya: Bozkır civarı	Endemik	+		Botan.Journ. Of Soc., 148, 501-504,2005
Muscari turcicum Uysal, Ertuğrul& Dural	Sümbül	Konya: Bozkır civarı	Endemik	+		Botan.Journ. Of Soc., 154, 233-236,2007
Astragalus turkmenensis Dural, Tugay Ertuğrul&	Geven	Konya: Karapınar civarı	Endemik	+		Annales Bot. Fennici,44:399-402,2007
Glycyrrhiza iconica Hub.-Mor	Meyan kökü	Konya: Kadınhanı, Sarayönü civarı				
Tricholoma anatoticum Doğan&İntini	Katran mantarı	Konya: Bozkır, Seydişehir, Hadim	Endemik			

D.3. Ormanlar ve Milli Parklar

D.3.1. Ormanlar

Konya İlinde 309,376.00 Ha. Normal Kapalı Orman Alanı, 324,753.00 Ha. Boşluklu Kapalı Orman Alanı olmak üzere 634,129.00 Ha. Orman Alanı vardır. Orman alanlarımız her yıl yapılan ağaçlandırma çalışmaları ile artmaktadır. 2020 Yılında Konya İlinde 400,0 Ha. Alanda ağaçlandırma çalışması yapılarak orman alanına kazandırılmıştır.

D.3.2. Milli Parklar

D.3.2.1. Beyşehir Gölü Milli Parkı

Ülkemizin en büyük tatlı su gölü olması nedeni ile bir cazibe merkezidir. Geçmiş dönemlerde ve günümüzde insanlar ekonomik kazanç ve yerleşim bakımından göl çevresi ve göl içerisindeki bazı adalarda hayatlarını devam ettirmiştir. Beyşehir Gölü içme suyu temini, sulama, belli ölçüde plaj kullanımı ve balıkçılık faaliyetleri ile yöre insanının vazgeçilmezleri arasındadır.

Beyşehir gölü ve civarı 11.01.1993 yılında Milli Park olarak ilan edilmiştir. Alanı 82.156,9 hektardır. Konya'ya 94 km, Isparta'ya 105 km mesafededir. 26 Kasım 2018 tarih ve 378 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile Milli Park sınırları yeniden belirlenmiştir.

Beyşehir Gölü Milli Parkı Sürdürülebilir Turizm / Ekoturizm Planı Genel Müdürlüğümüzce 22.02.2018 tarihinde onaylanmıştır. Plan içerisinde yöre halkının ekonomik gelişimine ve sosyo-kültürel değerlerinin sürdürülebilirliğine katkı sağlayacak ekoturizm olanaklarının değerlendirilmesi, planlanması, geliştirilmesi ve uygulanmasına yönelik çalışmalar bulunmaktadır.

Kaynak Değerleri: Ülkemizin üçüncü büyük gölü olan Beyşehir Gölü'nün jeomorfolojik yapısı; karstik arazi şekillerinden, çok sayıda düden ve dolinlerin birleşmesi sonucu oluşan polye karakterindedir. Gölün karstik arazi yapısı, yörenin genel jeolojik yapısını teşkil eden kireçtaşlarının, suların kimyasal reaksiyonu ile erimesi sonucu meydana gelmiştir. Göl içerisinde karstik yer şekillerinin kalıntıları olan, yükselteleri 20-50 m. Arasında değişen çok sayıda ada bulunmaktadır.

Göl suyu alkali özelliktedir. Sazan, alabalık, çiçek balığı, gövce, sarıbalık ve tatlısu levreği gibi türler, su kaplumbağası ve yılanlar gölün faunasını oluşturmaktadır. Göl içerisindeki irili ufaklı adalar, su kuşlarının yuvalanmaları ve kuluçkalanmaları açısından önem teşkil ederler. Adalar, dalgıç türleri, kuğular, karabataklar, bazı balıkçıl türleri ve ördekler için kışlama ve kuluçka alanlarıdır.

Milli parkın orman formasyonunu ardıç, karaçam, göknar, sedir ve meşe türleri oluşturmaktadır. Ağaçlar yer yer göl kenarına kadar uzanarak Beyşehir Gölü'nün koylarını ve körfezlerini görsel açıdan eşsiz manzara güzelliklerine kavuştururlar. Kilikya Bölgesi içerisinde yer alan ve kültürel kaynak değerleri bakımından da zengin olan yöre eski çağlarda Hitit, Pers egemenliğinde kalmış, Helenistik dönemde Bergama Krallığına bağlanmış; Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorlukları döneminde iskan görmüş, en parlak çağını da Selçuklu döneminde yaşamıştır. Üstün değerdeki peyzaj güzellikleri, göçmen kuşlar için iyi bir barınak olması, potansiyel göl sularına dayalı su sporlarına elverişli göl kıyılarının bulunması ile Selçuklu dönemine ait kültürel kaynaklar, milli parkın kaynak değerlerini oluşturmaktadır.

Beyşehir Gölü Su kotları:

Minimum işletme kotu 1121,03 m

Maksimum işletme kotu 1125,50 m

Taşkın kotu 1125,60 metredir.

Mahkeme Kararı: 1124,60 Bilirkişi raporu

Kıyı Çizgisi:1122,77

Resim D.27 – Beyşehir Gölü
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

D.3.3. Tabiat Parkları

D.3.3.1. Akyokuş Tabiat Parkı

İli: KONYA

İlçesi: Meram

Kuruluşu: 11.07.2011

Alanı: 21,60 ha

Kaynak Değerleri: Akyokuş Tabiat Parkı, Şehit Nazım Bey Tepesindeki arazi içerisinde yer almaktadır. Genellikle sık dokuda ancak yer yer seyrek dokuda asli tür olan karaçam (Pinus nigra) ve badem (Prunus dulcis) alt örtüde ise Graminea türü bitki türü bulunmaktadır. Konya'ya 6 km. uzaklıktaki park 11.07.2011 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Doğal orman dokusu sayesinde şehre yakın olmasına rağmen temiz havası ve konumu itibarıyla şehrin hakim bir tepeden seyrine imkan tanımaktadır.

Resim D.28 -Akyokuş Tabiat Parkı
(Tarım ve Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

D.3.3.2. Yakamanastır Tabiat Parkı

İli : KONYA

İlçesi : Beyşehir

Kuruluşu : 11.07.2011

Alanı : 88,50 ha.

Kaynak Değerleri: Beyşehir Milli Parklar Şefliği sorumluluk sahası sınırlarında kalan 88.50 ha alanı kapsamakta olup Beyşehir ilçe merkezine 6 km uzaklıktadır. 11.07.2011 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Türkiye'nin en büyük tatlı su gölü ve üçüncü büyük gölü olan Beyşehir Gölü ve civar manzarasına hakimdir. Gölün eşsiz manzarası eşliğinde benzersiz bir dinlenme alanı olarak karşımıza çıkan bir tabiat parkıdır.

Tabiat Parkımıza müstecir tarafından 1 adet Kır Lokantası, 9 adet Orman Köşkü ve çevre düzenlemesi yapılacaktır.

Resim D.29 -Yakamanastır Tabiat Parkı
(Tarım ve Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

D.3.3.3. Derebucak Çamlık Milli Parkı

İli : KONYA

İlçesi : Derebucak

Kuruluşu : 06.06.2022

Alanı : 747,71 ha.

747,71 hektarlık alana sahiptir. Derebucak ilçesi sınırları içerisinde yer almaktadır. 06 Haziran 2022 tarihinde Milli Park olarak ilan edilmiştir. Saha içerisinde 15 adet mağara bulunmaktadır. Tabiat Anıtı iken yönlendirme ve tanıtım tabelaları yaptırılmıştır. Yönetim Planı 28.05.2020 tarihinde onaylanmıştır. Derebucak Çamlık Mağaraları Tabiat Anıtı iken Peyzaj ve Mimari Uygulama Projeleri 1. Etap Yapım İşi 2020 yılında yaptırılmıştır, 2021 yılında bir kısmı yapılan 2. Etap ve 3. Etap işleri 2022 yılında yaptırılarak tamamlanacaktır. Alanda Genel Müdürlüğümüzce ilan tarihinden itibaren toplamda günümüz değeriyle 14.456.857,72 TL tutarında yatırım yapılmıştır. Çevre düzenleme, yürüyüş yolu, seyir terasları, çadırli kamp alanı, yönlendirme ve tanıtım levhaları ile su deposu yapılmıştır.

Resim D.30 – Derebucak Çamlık Milli Parkı

(Tarım ve Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

D.3.3.4. Kuşulu Tabiat Parkı

Saha, Konya- Antalya yolunu bağlayan yol güzergahı üzerinde yer almaktadır. Konya ili, Seydişehir ilçesi sınırları içerisinde bulunan 484,5 hektarlık alan 24.05.2018 tarihinde Tabiat Parkı olarak ilan edilmiştir. Şehir merkezine 5 km, Konya iline 105 km, Antalya iline 220 km uzaklıktadır. Sahada sadece doğa olayları sonucu Ferzene Mağarası oluşmuştur. Ferzene Mağarası tip olarak bütünüyle yataydır. Toplam uzunluğu 346 metredir. Mağaranın en derin yeri 5 metredir. Sahada yer altı su kaynağı mevcuttur.

Sahada görsel peyzaj niteliği taşıyan birçok alan vardır. Doğal olarak yetişen iğne yapraklı ve geniş yapraklı ağaçlar ve çalılar dört mevsim ayrı ayrı renklenmekte ve eşsiz bir manzara görselliği oluşturmaktadır.

Resim D.31 –Kuğulu Tabiat Parkı
(Tarım ve Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

D.4. Çayır ve Mera

İlimizin toplam mera alanı 834.219 ha'dır. Toplam mera alanlarının %70'i sırasıyla Karapınar, Cihanbeyli, Karatay, Ereğli, Yunak, Altınekin ve Kulu ilçelerimizde olup zayıf karakterlidir. Dekara ortalama yeşil ot verimi 70 kg civarındadır.

D.5. Sulak Alanlar

Konya İli'nin uluslararası öneme sahip sulak alanları ile ilgili raporlar hazırlanmış olup, Çevre ve Şehircilik Bakanlığına tescil için sunulacaktır. Bu sulak alanlardan Akşehir-Eber gölleri Ulusal Öneme Haiz Sulak Alan, Samsam Gölü mahalli sulak alan olarak Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü tarafından onaylanmıştır.

Çizelge D.70 – Konya İli sulak alanlar
(Tarım Orman 8. Bölge Müdürlüğü, 2023)

S.No	Sulak Alan Adı	Alanı (ha)	Bulunduğu İl
1	Tuz Gölü	300.000	Konya-Aksaray-Ankara
2	Beyşehir Gölü	73.000	Konya-Isparta
3	Akşehir Gölü	25.500	Konya
4	Tersakan Gölü	11.057	Konya
5	Ereğli Sazlığı	6.787	Konya-Karaman
6	Bolluk Gölü	3.854	Konya
7	Kulu Gölü	2.708	Konya
8	Çavuşçu Gölü	3542	Konya
9	Kozanlı-Gökgöl	652	Konya
10	Acıgöl	463	Konya

11	Meke Maarı	493	Konya (Ramsar Alanı)
12	Kızören Obruğu	127	Konya (Ramsar Alanı)
13	Çıralı Obruğu	81	Konya
14	Meyil Obruğu	82	Konya
15	Uyuz Gölü	38	Konya
16	Samsam Gölü	2085	Konya
17	Apasaraycık Obruğu	11	Konya
18	Tımraş Obruğu	16	Konya

Konya İli sulak alanlarının çokluğu nedeniyle özellikle su kuşlarına barınma beslenme ve yuvalama ortamı oluşturmaktadır. Özellikle Ereğli Akgöl sazlıkları su kuşları alanı iken son yıllarda yaşanan kuraklık nedeniyle 200 kuş türü 34 kuş türüne düşmüş son yıllarda sulak alan kurduğu için alanda yaşayan su kuşları alanı terk etmişlerdir. Kulu Düden gölünde yaşayan dik kuyrukların nesli tehlike altındadır. Kulu Düden Gölü, Tuz Gölü, Tersakan, Ilgın Çavuşcu gölü ve Akşehir Gölü özellikle filamingo kuşları tarafından tercih edilmekte, filamingo kuşları tuz gölünde üremektedir.

İl sınırları içerisinde yer alan yukarıda verilen sulak alanların temel sorunları kirlenme, habitat tahribi, su rejimine yapılan müdahaleler, su seviyesinin değişimi ve kaçak avcılıktır. Göl çevrelerinde ekim yapılan hububat ve şekerpancarı tarlalarında kullanılan gübre ve pestisitler gölü besleyen dere ve yağışlarla göle taşınmakta ve gölü kirletmekte, sonuçta sulak alan ekosistemini olumsuz etkilemektedir. Özellikle Beyşehir gölü sulak alanından Çumra ovasının sulanmasında su çekilmesi, Ilgın Çavuşcu Gölünden ise Atlantı Ovasının sulanması kapsamında Çavuşcu Gölünden sulama suyu alınmakta bu da kuraklığın etkisi ile de göl alanı ve su seviyesi düşmekte ve sulak alanlar olumsuz yönde etkilemektedir.

Sulak alanlar üzerinde olumsuz etkileri ortadan kaldırmak veya en aza indirmek üzere Akşehir Eber Gölleri yönetim planı hazırlanarak uygulamaya konulmuştur, Beyşehir Gölü Sulak alanı aynı zamanda Milli Park olması nedeniyle 2008 yılında uzun devreli gelişme planı hazırlanarak yürürlüğe konulmuş, 2011 yılında Kulu ilçesi Kozanlı Gökgöl Sulak Alan Yönetim Planı, Bozdağ Yaban Hayatı Geliştirme Sahası Yönetim Planı ve Kocakoru Ormanı Tabiat Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı hazırlanmıştır. Suğla gölü ve civarında 2008-2010 yıllarını kapsayan kırsal Peyzaj Koruma ve Planlama projesi yapılmıştır. 2012 yılında da Ereğli Sazlıkları Sulak Alanı Alt Havzası Biyolojik Çeşitlilik araştırma Projesi ile Meke Gölü, Acı Göl ve Kızören Obruğu Sulak Alanları Alt Havzaları Biyolojik Çeşitlilik Araştırma Projesi yapılmıştır.

D.6. Tabiat Varlıklarını Koruma Çalışmaları

Konya sit alanı sınırları içerisinde 49 adet doğal sit alanı, 134 adet tescilli devam eden anıt ağaç ve 28 adet mağara bulunmakta olup, söz konusu alanlarla ilgili çalışmalar Konya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

D.6.1. Tabiat Anıtları

Çizelge D.71 – Konya İli Tabiat Anıtları
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

SIRA	İL	İLÇE	BELDE-KÖY	ADI	SİT TÜRÜ	DERECE	TESCİL TARİH-SAYISI
1	Konya	Akşehir	Merkez.	Hıdırlık Doğal Sit Alanı	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	06.07.2018-119611
2	Konya	Akşehir		Akşehir Gölü	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı	Kesin: 01.11.2018-301 Nitelikli: 03.04.2018-59678
3	Konya	Beyşehir	Beyşehir Gölü	Beyşehir Gölü	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	05.02.2021-239489
4	Konya	Bozkır	Merkez	İkidelikli Mevkii, örenyeri	Ark.-Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	28.04.2021-870143
5	Konya	Bozkır	Üçınar Ksb.	Sultanpınarı Mağarası	Doğal	II	7.7.2009-3165
6	Konya	Cihanbeyli	Insuvu	Insuvu Mağaraları	Doğal	II	11.11.1092.1482
7	Konya	Cihanbeyli		Tuz Gölü	Doğal	I, III	1.7.1992-1368, 10.12.2007-2039
8	Konya	Cihanbeyli		Tersakan Gölü	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı	Kesin: 03.03.2020-2205 Nitelikli: 06.01.2020-3955
9	Konya	Cihanbeyli		Bolluk Gölü	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	10.02.2020-35049
10	Konya	Cihanbeyli		Köpek Gölü	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı	Kesin: 03.03.2020-2207 Nitelikli: 06.01.2020-3958
11	Konya	Cihanbeyli	Kuşça	Celil'in peribacaları	Doğal	II	05.01.2009-2831
12	Konya	Çumra	Apa Saraycık köyü	Obruk	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan	03.12.2020-3270
13	Konya	Derbent	Değiş Köyü	Obruk ve Güvercinlik Mağaraları	Doğal	I	26.6.1996-2605
14	Konya	Derbent	Mülayim köyü	Peynirim mağarası	Doğal	II	29.3.2010-3660
15	Konya	Derebucak	Çamlık	Suludere Mağaraları	Ark.-Doğal	I, II	2.11.1990-868
16	Konya	Derebucak	Pınarbaşı Kasab.	Doğal Mağara	Doğal	II	16.2.2001-4022
17	Konya	Doğanhisar	Ayaslar Ksb.	Kava sığınağı	Tabiat Var.	-	8.7.1988-245
18	Konya	Ereğli	Akhöyük	Akhöyük ve Kükürtlü Su Kayn.	Ark. Doğal	I, II	30.1.1992-1225
19	Konya	Ereğli		Akgöl	Doğal	I-III	1.7.1992-1368-25.07.2008-2523
20	Konya	Ereğli	Zengen Ksb	Fosil Yatakları	Doğal	II	15.8.2006-1139
21	Konya	Hadim		Yerköprü Şelalesi	Doğal	I, III	26.7.1991-1083-08.10.2007-1957
22	Konya	Hadim	Taşönü	Kızılkaya Mağaraları	Ark-Doğal	I	3.10.1991-1138
23	Konya	Hadim	Dülgerler K	Işıkını Mağarası		I	8.2.1991-954
24	Konya	Halkapınar	İvriz (Aydıncık)	İvriz Doğal Sit Alanı	Doğal	II	27.10.1993-1818
25	Konya	Halkapınar	İvriz (Aydıncık)	İvriz Mağarası	Ark-Doğal	-	03.12.2010-4178
26	Konya	Hüvük	İmrenler Kasab	Mağara Sığınakları	Doğal	II	15.10.2001-4274
27	Konya	Ilgın	Çavuşcu Gölü	Çavuşcu Gölü	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	10.02.2020 - 35056
28	Konya	Ilgın	Çobankava Kövü	Şangır Mağarası	Ark-Doğal	I	30.06.2011-4708

SIRA	İL	İLCE	BELDE-KÖY	ADI	SİT TÜRÜ	DERECE	TESCİL TARİH-SAYISI
29	Konya	Karapınar		Pınar (Kaynak)	Doğal	Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	06.07.2018-119622
30	Konya	Karapınar		Göller (Meke,May,Çıralı) (Acı)	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı	N : 09.03.2022 - 3141598 K : 08.04.2022 - 31803
31	Konya	Karapınar	Hotamış	Hotamış Gölü	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	29.07.2019-176270
32	Konya	Karapınar		Sultaniye sazlığı	Doğal	I	1.7.1992-1368
33	Konya	Karatay	Obruk Köyü	Obruk Gölü	Ark.-Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	Sürdürülebilir:29.07.2019-176272 Kesin:04.10.2019-1625
34	Konya	Kulu	Kozanlı Ksb	Gökgöl	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	10.02.2020-35063
35	Konya	Kulu	Kömüşini köyü	Kömüşini Gölü	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü Kullanım Alanı	Kesin: 20.04.2020-2435 Sürdürülebilir: 10.02.2020-35071
36	Konya	Kulu		Düden Gölü	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	10.02.2020-35061
37	Konya	Kulu		Samsam Gölü	Doğal	Kesin Korunacak Hassas Alan ve Nitelikli Doğal Koruma Alanı	Kesin: 20.04.2020-2434 Nitelikli: 10.02.2020-35074
38	Konya	Meram		Meram Bağlan	Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı ve Sürdürülebilir Koruma ve Kontrollü	24.06.2020 -128694
39	Konya	Meram	Güneydere Köyü	Güneydere(Botsa) Köyü	Ark.-Doğal	III	5.10.1994-1084
40	Konya	Meram	Hatip Mah.	Hatip Su Kaynağı	Ark.-Doğal	I, III	27.3.1996-2500
41	Konya	Meram	Çavırbağı Kövü	Su Kaynağı	Ark.-Doğal	II	20.8.1998-3289
42	Konya	Meram	Gökyurt	Kilise,Kale ve Sur Kalıntısı	Ark.-Doğal	I	21.9.2001-4245
43	Konya	Meram	Kızılören Ksb.	Asarkale Ören yeri	Ark.-Doğal	I	4.11.2002-4745
44	Konya	Selçuklu	Merkez	Alaattin Tepesi	Ark.-Doğal	Nitelikli Doğal Koruma Alanı	10.05.2019-110955
45	Konya	Selçuklu	Yazıbelen (Tutup)	Karacehennem Mağarası	Doğal-Anıt	-	12.3.1998-3125
46	Konya	Seydişehir	Madenli Kasabası	Tınaztepe Mağaraları	Doğal	II	17.11.1993-1828
47	Konya	Seydişehir	Taraşçı ksb	Boynuzcu Mağarası	Doğal	II	21.1.2008-2110
48	Konya	Taşkent	Balcılar Ksb.	Kuşu Mağarası	Doğal	II	13.10.2008-2661
49	Konya	Tuzlukçu	Dursunlu Köy	Fosil Yatakları	Doğal	-	8.7.1994-2010

D.6.2. Tabiatı Koruma Alanları

Konya ilinde Akgöl (Ereğli Sazlığı) (6,680.41 ha) 01.04.1995 tarihinde Tabiatı Koruma Alanı ilan edilmiştir.

D.6.3. Anıt Ağaçlar

Çizelge D.72 – Konya İli Anıt Ağaç Listesi

(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ						
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	Tescil Karar Tarihi/No	Tescil Kaldırma Karar Tarihi/No
1	Konya	Meram	Selver Mah.Eğridir Sokakta	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	
2	Konya	Meram	Eski Meram Yolu,Çeşme Durağı (Hazine)	Akkavak	2.5.1991-1019	08.08.2000/3864
3	Konya	Meram	Çandır Mah. Eski Meram Cad. No:279	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.5.1991-1019	
4	Konya	Meram	Yorgancı Mahallesi Eski Meram Cad. Yol Kenarı	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	
5	Konya	Meram	Yorgancı Mahallesi Eski Meram Caddesi üzerinde	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.5.1991-1019	
6	Konya	Meram	Eski Meram Yolu(Valilik Lojmanı)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
7	Konya	Meram	Eski Meram Yolu(Valilik Lojmanı)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
8	Konya	Meram	Eski Meram Yolu(Valilik Lojmanı)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
9	Konya	Meram	Eski Meram Yolu(Valilik Lojmanı)	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.5.1991-1019	
10	Konya	Meram	Ayanbey Mah. Eski Meram Cd.No:164 (Vali Kon. Yanı)	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.5.1991-1019	
11	Konya	Meram	Ayanbey Mah. Eski Meram Cd.No:164 (Vali Kon. Yanı)	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.5.1991-1019	
12	Konya	Meram	Lalebahçe,Çalıklı Cami Karşısı Hanyeri	Akkavak	2.5.1991-1019	20.04.2017 / 427
13	Konya	Meram	Pirhasan Cad. No:13	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
14	Konya	Meram	Selver Mah. Aslanali Cad.4/K Karşısı	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
15	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	Yerinde Mevcut Değil
16	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	03.05.2000 / 3783
17	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	01.10.1998 / 3325
18	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	
19	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	01.10.1998 / 3325
20	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	Yerinde Mevcut Değil
21	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	03.05.2000/3783
22	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	03.05.2000 / 3783
23	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	01.10.1998 / 3325
24	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	Yerinde Mevcut Değil
25	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	
26	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	30.01.1992 /1227
27	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak (Populus alba)	2.5.1991-1019	
28	Konya	Meram	Kirazlı Mah.Mecidiye Sk.Akar Ken.(Bel)	Akkavak	2.5.1991-1019	08.06.2017/ 438
29	Konya	Meram	Yaka Mh.Önçakıllar Sk.No:3 Çalıklı Camii Önü	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
30	Konya	Meram	Meram Yeni Yol Selam Mh.Fidanlık	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	

TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ						
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	Anıt Ağaç Tesciline İlişkin Karar Tarihi ve No	Açıklama
31	Konya	Meram	Meram Yeni Yol Hacı Şaban Mh.	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
32	Konya	Meram	Ayanbey Mh.Cirit Sk.No:15	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
33	Konya	Meram	Ayanbey Mh.Doğruca Sk.No:3	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
34	Konya	Meram	Yaka Mah. Yaka Cad. No: 203	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
35	Konya	Meram	Hacışaban Mh.No:7	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
36	Konya	Meram	Hacışaban Mh.No:7	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
37	Konya	Meram	Hacı Şaban Mah. Yeni Meram Yolu,Nalçacı Sk.No:1	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
38	Konya	Meram	Yeni Meram Yolu,Has Bahçe Gazinosu	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 / 407
39	Konya	Meram	Yeni Meram Yolu,Has Bahçe Gazinosu	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017/ 407
40	Konya	Meram	Meram Yaka Yolu,Nural Sk.No:203	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
41	Konya	Meram	Meram Yaka Yolu,Nural Sk.No:26	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	Yerinde Mevcut Değil
42	Konya	Meram	Selam Mah. Gül Sok. No:11	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
43	Konya	Selçuklu	Fuar Dede Bahçesi	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 / 407
44	Konya	Meram	Cumhuriyet İlkokulu Bahçesinde	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.5.1991-1019	
45	Konya	Meram	Yaka Mh.Sungur Sk.(Dereli Osman)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
46	Konya	Meram	Yaka Mah. Sungur Sok. No:15/A (Arsada)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
47	Konya	Meram	Serami Sok. No:12 (Memiş Kütükçü)	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 / 407
48	Konya	Meram	Yaka Mah.Tunçbilek sok. No.8	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
49	Konya	Meram	Yaka Mah. Sungur Sok.	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
50	Konya	Meram	Yaka Mah. Sungur Sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
51	Konya	Meram	Yunus Emre Mh. Sungur Sok. No:42 yanında arsada	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
52	Konya	Meram	Yaka Mah. Hardali Sok. No:7	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
53	Konya	Meram	Sungur Sk.52.Sk.(Hocacıhanlıların Yeri)	Meşe	2.5.1991-1019	20.04.2017 /427
54	Konya	Meram	Yaka Mah. Elliikiler Sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
55	Konya	Meram	Yaka Mah. Elliikiler Sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
56	Konya	Meram	Yaka Mah. Elliikiler Sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
57	Konya	Meram	Yaka Mah. Elliikiler Sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
58	Konya	Meram	Yaka Mah. Elliikiler Sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
59	Konya	Meram	Sungur Sk.52.Sk.(Mehmet B.Elliiki)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
60	Konya	Meram	Yaka Mah. Elliikiler Sok. No:10	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	

TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ						
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	Anıt Ağaç Tesciline İlişkin Karar Tarihi ve No	Açıklama
61	Konya	Meram	Necipler Sk.(A.Rıza Ermiş)	Meşe	2.5.1991-1019	05.01.2009 / 2829
62	Konya	Meram	Necipler Sk.(A.Rıza Elliki)	Meşe	2.5.1991-1019	05.01.2009 /2829
63	Konya	Meram	Necipler Sk.(A.Rıza Elliki)	Meşe	2.5.1991-1019	05.07.2004 /5376
64	Konya	Meram	Yaka Mah. Necipler Sk. No:10 karşısındaki arsada	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 / 407
65	Konya	Meram	Yaka Mah. Necipler Sk. No:10 karşısındaki arsada	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 / 407
66	Konya	Meram	Yaka Mah. Necipler Sk. No:14 yanı	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
67	Konya	Meram	Yaka Mah. Kumral Sk. Yaka Konakları Sit. İçi	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
68	Konya	Meram	Köyceğiz Cd.(Süleyman Yağlıkçı)	Meşe	2.5.1991-1019	24.06.2002/ 4587
69	Konya	Meram	Köyceğiz Cd.(Recep B. Elliki)	Meşe	2.5.1991-1019	19.11.2004 / 23
70	Konya	Meram	Yaka Mah. Paşa Sok. No:12 önünde caddede	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
71	Konya	Meram	Köyceğiz Cd.(Recep B. Elliki)	Meşe	2.5.1991-1019	13.06.2013 / 54
72	Konya	Meram	Yaka Mah. Sultanköy Sok. No:9	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
73	Konya	Meram	Yaka Mah. Sultanköy Sok. No:9	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
74	Konya	Meram	Yaka Mah. Sultanköy Sok. No:5	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
75	Konya	Meram	Yaka Mah. Paşa Sok. No:8 önünde caddede	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
76	Konya	Meram	Paşa Sk.(Mehmet Aşçılar Varisleri)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	Yerinde Mevcut Değil
77	Konya	Meram	Yaka Mah. Özbilen Sok. No:9 karşısındaki arsada	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
78	Konya	Meram	Paşa Sk.(Zekai Boztepe)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	Yerinde Mevcut Değil
79	Konya	Meram	Yaka Mahallesi Şahintepe Sok.	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
80	Konya	Meram	Özçakıllar Sk.(Memiş Asalar)	Meşe	2.5.1991-1019	12.09.2007 /1909
81	Konya	Meram	Yaka Mah. Özçakıllar Sk.No.10	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
82	Konya	Meram	Yaka Mah. Küden Sok. Çalkuşu İlköğretim Okulu Yanında arsada	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
83	Konya	Meram	Yaka Mah. Özçakıllar Sk.No.7	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 /407
84	Konya	Meram	Yaka Mah. Fincancılar Sok No:12	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
85	Konya	Meram	Yaka Mah. Başkalayıcılar Sk.No:26	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
86	Konya	Meram	Yaka Mah. Başkalayıcılar Sk.No:2 karşısında sokakta	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
87	Konya	Meram	Yaka Mah. Fincancılar sokakta	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017/ 407
88	Konya	Meram	Yaka Mah. Fincancılar Sk.No:6	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
89	Konya	Meram	Yaka Mah. Fincancılar Sk.No:8	Meşe	2.5.1991-1019	26.01.2017 / 407
90	Konya	Meram	Yaka Mah. Başkalayıcılar Sok. No:15/A öni	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	

TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ						
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	Anıt Ağaç Tesciline İlişkin Karar Tarihi ve No	Açıklama
91	Konya	Meram	Kürden Mah. Yaka Cd. No:213 (Kasım Halife Vakfı)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
92	Konya	Meram	Kürden Mah. Yaka Cd. No:213 (Kasım Halife Vakfı)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
93	Konya	Meram	Kürden Mah. Yaka Cd. No:213 (Kasım Halife Vakfı)	Saplı meşe (Quercus robur)	2.5.1991-1019	
94	Konya	Meram	Ayanbey Mh.Cirit Sk.No:30	Saplı meşe (Quercus robur)	23.2.2004-5224	Yerinde Mevcut Değil
95	Konya	Meram	Ayanbey Mh.Cirit Sk.No:30	Saplı meşe (Quercus robur)	23.2.2004-5224	
96	Konya	Meram	Ayanbey Mh.Cirit Sk.No:28	Saplı meşe (Quercus robur)	23.2.2004-5224	
97	Konya	Meram	Ayanbey Mh.Cirit Sk.No:36 nın arkasındaki parselde	Meşe	23.2.2004-5224	26.01.2017/ 407
98	Konya	Meram	Yorgancı Mh. İkipınar Sok. No.5	Saplı meşe (Quercus robur)	20.1.2006-719	
99	Konya	Meram	Yorgancı Mh. İkipınar Sok. No.5	Saplı meşe (Quercus robur)	20.1.2006-719	
100	Konya	Derebucak	Beşşehir/Huğlu ile Derebucak/Gencek arasında	Karaçam (Pinus nigra) (Beşkardeş)	2.5.1991-1019	
101	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	20.04.2017/427
102	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
103	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
104	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
105	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
106	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
107	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
108	Konya	Seydişehir	Karacaören Köy Mezarlığı	Meşe	6.2.2006-745	
109	Konya	Güneysınır	Alanözü Köyü Yağardıç Tepe Mevkii.	Kokulu ardıç (Juniperus foetidissima)	24.5.1995-2270	
110	Konya	Doğanhisar	Çınaroba Mahallesi (Çetme Köyü)	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	19.3.1999-3455 08.07.1988/245	Ağaç 2 kez tescil edilmiş.
111	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
112	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
113	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
114	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
115	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
116	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
117	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
118	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
119	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
120	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	

TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ						
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	Anıt Ağaç Tesciline İlişkin Karar Tarihi ve No	Açıklama
121	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
122	Karaman	Ermenek	Zeyve Piknik Alanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	2.7.1999-3565	
123	Karaman	Merkez	Çavuşpınar Köyü 1. km.güneyi,Pelitönü Mevkii	Palamut meşesi (Quercus ithaburensis subsp. macrolepis)	8.8.1991-1104	
124	Karaman	Merkez	Çavuşpınar Köyü 1. km.güneyi,Pelitönü Mevkii	Lübnan meşesi (Quercus libani)	8.8.1991-1104	
125	Karaman	Merkez	Çavuşpınar Köyü 1. km.güneyi,Pelitönü Mevkii	Saçlı meşe (Quercus cerris)	8.8.1991-1104	
126	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 1	Ova karaağacı (Ulmus minor)	05.11.1999-3653	30.03.2018/ 495
127	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 2	Adi dişbudak (Fraxinus excelsior)	05.11.1999-3653	22.11.2018/543
128	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 3	Ova karaağacı (Ulmus minor)	05.11.1999-3653	
129	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 4	Adi dişbudak (Fraxinus excelsior)	05.11.1999-3653	
130	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 5	Adi dişbudak (Fraxinus excelsior)	05.11.1999-3653	
131	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 6	Ova karaağacı (Ulmus minor)	05.11.1999-3653	30.03.2018/ 495
132	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 7	Ova karaağacı (Ulmus minor)	05.11.1999-3653	30.03.2018 /495
133	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 8	Ova karaağacı (Ulmus minor)	05.11.1999-3653	30.03.2018 / 495
134	Konya	Çumra	İzzetbey Mahallesi Gar Meydanı 9	Adi dişbudak (Fraxinus excelsior)	05.11.1999-3653	
135	Konya	Sarayönü	Kurşunlu Kasabası	Boz (Boylu) Ardıç (Juniperus excelsa)	19.6.2006-1020	
136	Konya	Meram	Et Kombinasi Bahçesi	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	15.8.2006-1133	
137	Konya	Meram	Et Kombinasi Bahçesi	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	15.8.2006-1133	
138	Konya	Taşkent	Ağırlardıç Mevkii	Kokulu ardıç (Juniperus foetidissima)	19.6.2006-1022	
139	Konya	Meram	Ayanbey Mh. Cirit Sok. No:30	Saplı meşe (Quercus robur)	16.10.2006-1249	23.2.2004-5224 sayılı karar ile tescilli mükerrer
140	Konya	Bozkır	Üçpınar Kasabası	Kara ardıç (Juniperus sabina)	24.3.2008-2247	
141	Konya	Bozkır	Üçpınar Kasabası Eşme Tepe Mevkii	Lübnan sediri (Cedrus libani)	24.3.2008-2247	
142	Konya	Meram	Havzan Mah. Buzhane Cad. Aşkın Sitesi A Blok	Adi dişbudak (Fraxinus excelsior)	05.01.2009-2827	
143	Konya	Hadim	Beyreli Köyü Karakuşluk-Kavaklar mevkii	Lübnan sediri (Cedrus libani)	12.01.2009-2848	Koordinat bilgileri karardan alınmıştır.
144	Konya	Beyşehir	Doğanbey Kükürt Mevkii	Toros (Lübnan) sediri (Cedrus libani)	12.01.2009-2847	
145	Konya	Beyşehir	Tocak yaylası	Mazı meşesi (Quercus infectoria)	12.03.2009-2933	
146	Konya	Beyşehir	Kayalı mah.	Saplı meşe (Quercus robur)	12.03.2009-2933	
147	Konya	Beyşehir	Bayram çiftliği	Adi çitlenbik (Celtis australis L.)	12.03.2009-2933	
148	Konya	Beyşehir	Bayram çiftliği	Saplı meşe (Quercus robur)	12.03.2009-2933	
149	Konya	Meram	Havzan Mah. Kılıç Sok. Begonya Apt.No:4	Saplı meşe (Quercus robur)	15.06.2009-3070	
150	Konya	Çumra	Çukurkavak Köyü	Kokulu ardıç (Juniperus foetidissima)	7.7.2009-3157	

TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ							
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	YAŞI-2017	Anıt Ağaç Tesciline İlişkin Karar Tarihi ve No	Açıklama
151	Konya	Seydişehir	Bademli yaylası	Karadut (Morus nigra)	1500	31.7.2009-3192	
152	Konya	Seydişehir	Bademli yaylası	Karadut (Morus nigra)	1500	31.7.2009-3192	
153	Konya	Seçuklu	Sarayköy	Saplı meşe (Quercus robur)	315	16.07.2007-1787	
154	Konya	Akşehir	Çınaraltı camii altı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	94	21.12.2009-3484	
155	Konya	Doğanhisar	Koçaş Kasabası	Saçlı meşe (Quercus cerris)	210	14.6.2010-3844	
156	Konya	Meram	D.D.Y. İstasyon	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	85	28.6.2010-3865	
157	Konya	Meram	D.D.Y. İstasyon	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	85	28.6.2010-3865	
158	Konya	Akşehir	İstasyon mah. İstasyon binası yanı	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	357	7.10.2010-4071	
159	Konya	Beyşehir	Sevindik-Üçpınar yolu üzeri	Saplı meşe (Quercus robur)	500	03.12.2010-4181	
160	Konya	Karatay	Araplar Mah. Asal Sok. No:8	Saplı meşe (Quercus robur)	150-200	06.09.2012-01	
161	Konya	Cihanbeyli	İnsuyu Kasabası (Cemal KARAKUŞ)	Sivri meyveli dişbudak (Fraxinus angustifolia)	154	10.10.2013-93	
162	Konya	Cihanbeyli	İnsuyu Kasabası (Abdil ÖZTÜRK)	Saplı meşe (Quercus robur)	364	10.10.2013-92	
163	Konya	Cihanbeyli	Karşıyaka Mah. Tevfik Bilgin Cad. (Ali Fuat BİLGİN)	Saplı meşe (Quercus robur)	174	10.10.2013-91	
164	Konya	Hadım	Korualan Beldesi	Boz (Boylu) Ardiç (Juniperus excelsa)	880	06.06.2013-50	
165	Konya	Beyşehir	Huğlu Beldesi	Boz (Boylu) Ardiç (Juniperus excelsa)	800	14.04.2000-3754	
166	Konya	Hüyük	Görünmez Köyü Köy Hasan Değerli Kahvesi önünde	Karakavak (Populus nigra)	85	11.11.1988-323 14.01.2000-3707	2 ağaç tescil edilmiş birinin 14.01.2000/3707 nolu karar ile tescilli kaldırılmış.
167	Konya	Hüyük	Görünmez Köyü Köy Konağı önü	Karakavak (Populus nigra)	75	11.11.1988-323	
168	Konya	Hüyük	Görünmez Köyü camii Avlusunda	Karakavak (Populus nigra)	100	11.11.1988-323	
169	Konya	Hüyük	Görünmez Köyü Köprü yanı	Karakavak (Populus nigra)	110	11.11.1988-323	
170	Konya	Hüyük	Görünmez Köyü dere kenarı	Karakavak (Populus nigra)	60	11.11.1988-323	
171	Konya	Hüyük	Görünmez Köyü dere kenarı	Karakavak (Populus nigra)	70	11.11.1988-323	
172	Konya	Bozkır	Karacaardıç Köyü Çeşme Mahallesi	Kokulu ardiç (Juniperus foetidissima)	410	15.01.2007-1410 29.01.2007-1433	
173	Konya	Taşkent	Bektaş Mahallesi (Yol boşluğunda)	Asar Cevizi		24.09.2007-1916	26.01.2017 /407
174	Konya	Meram	Havzan Mah. Çiçekli Köşk Sok. Çınar Sitesi No:1	Meşe		21.05.1992-1323	31.01.2001/ 4013
175	Karaman	Ermenek	Sipaş Camii önü	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	650	01.05.1995-2260	
176	Karaman	Ermenek	Değirmenlik Camii önü	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	650	01.05.1995-2260	
177	Karaman	Merkez	Aktekke Camii Avlusu	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	343	07.04.1993-1611	
178	Karaman	Merkez	Belediye Musallası	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	145	07.04.1993-1611	
179	Karaman	Merkez	Kethane Camii Ön Bahçesi	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	182	07.04.1993-1611	
180	Karaman	Merkez	Kethane Camii Arka Bahçesi	Lübnan meşesi (Quercus libani)	185	07.04.1993-1611	

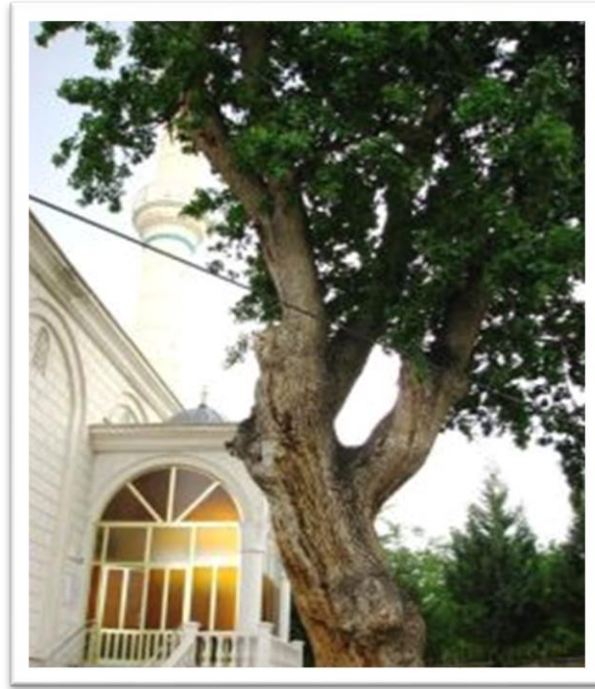
TESCİLLİ ANIT AĞAÇ LİSTESİ							
No	İLİ	İLÇESİ	MEVKİİ	AĞAÇ TÜRÜ	YAŞI-2017	Anıt Ağaç Tesciline İlişkin Karar Tarihi ve No	Açıklama
181	Konya	Beyşehir	Aşağıesence Mah. (Şükrü KAYNAK a ait arsada)	Saplı meşe (Quercus robur)	260	18.11.2016 - 389	
182	Konya	Beyşehir	Kayabaşı Mahallesi	Ardıç (Juniperus excelsa)	450-500	21.09.2017-455	
183	Konya	Akşehir	Hıdırlık Mevkii	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	700	15.11.1985-1569 30.03.2018- 493	30.03.2018-493 Tescil fişi
184	Konya	Meram	Küçükkovanağzı Mahallesi Eber Sok. (Kavşakta)	Saplı meşe (Quercus robur)	285	30.03.2018-491	
185	Konya	Meram	Küçükkovanağzı Mahallesi Eber Sok. (Kaldırımında)	Saplı meşe (Quercus robur)	290	30.03.2018-491	
186	Konya	Halkapınar	Karayusuflu Mahallesi	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	420-450	26.04.504-504	
187	Konya	Halkapınar	Karayusuflu Mahallesi	Doğu çınarı (Platanus orientalis)	450-480	26.04.504-504	
188	Konya	Meram	Büyükkovanağzı Mahallesi Kelleciler Sokak	Saplı meşe (Quercus robur)	285	07.06.2018-518	
189	Konya	Ereğli	Barbaros Mahallesi	Saplı meşe (Quercus robur)	100	24.07.2018-78	
190	Konya	Meram	Kızılören Mah.	Karaçam (Pinus nigra)	320	31.01.2019-562	
191	Konya	Meram	Kızılören Mah.	Karaçam (Pinus nigra)	300	31.01.2019-562	
192	Konya	Meram	Kızılören Mah.	Karaçam (Pinus nigra)	300	31.01.2019-562	
193	Konya	Meram	Kızılören Mah.	Karaçam (Pinus nigra)	280	31.01.2019-562	
194	Konya	Sarayöntü	Ladik Mah. Seyityolu Mevkii	Saplı meşe (Quercus robur)	500	31.01.2019-562	
195	Konya	Sarayöntü	Ladik Mah. Haçpınarbağı Mevkii	Saplı meşe (Quercus robur)	430	31.01.2019-562	
196	Konya	Sarayöntü	Kurşunlu Mahallesi	Boz (Boylu) Ardıç (Juniperus excelsa)	650	23.07.2019-624	
197	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Boz (Boylu) Ardıç (Juniperus excelsa)	760	23.01.2020-714	
198	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Boz (Boylu) Ardıç (Juniperus excelsa)	880	23.01.2020-714	
199	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Anadolu Palamut Meşesi (Quercus ithaburensis)	460	23.01.2020-714	
200	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Anadolu Palamut Meşesi (Quercus ithaburensis)	300	23.01.2020-714	
201	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Anadolu Palamut Meşesi (Quercus ithaburensis)	440	23.01.2020-714	
202	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Anadolu Palamut Meşesi (Quercus ithaburensis)	390	23.01.2020-714	
203	Karaman	Merkez	Akçaalan Köyü	Boz (Boylu) Ardıç (Juniperus excelsa)	1925	23.01.2020-714	
204	Karaman	Ermenek	Çamlıca Köyü	Adi Ceviz (Juglans regia)	700	23.01.2020-714	

Resim D.32 – 4 numaralı Tescilli Anıt Ağaç-Akkavak
(Konya İli, Meram İlçesi, Meram Yorgancı Mahallesi Eski Meram Cad. Yol Kenarı)
 (Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.33 – 31 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Meşe
(Konya İli, Meram İlçesi, Meram Yeni Yol Hacı Şaban Mh.)
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.34 – 29 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Meşe
(Konya İli, Meram İlçesi, Yaka Mah. Önçakıllar Sk. No:3 Çalikuşu Camii Önü)
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.35 – 109 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Ardıç
(Konya İli, Güneysınır İlçesi, Alanözü Köyü, Yağardıç Tepe Mevkii)
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.36 – 138 numaralı Tescilli Anıt Ağaç- Ardıç
(Konya İli, Taşkent İlçesi, Ağıldıç Mevkii)
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

D.6.4. Özel Çevre Koruma Bilgiler

D.6.4.1. Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı

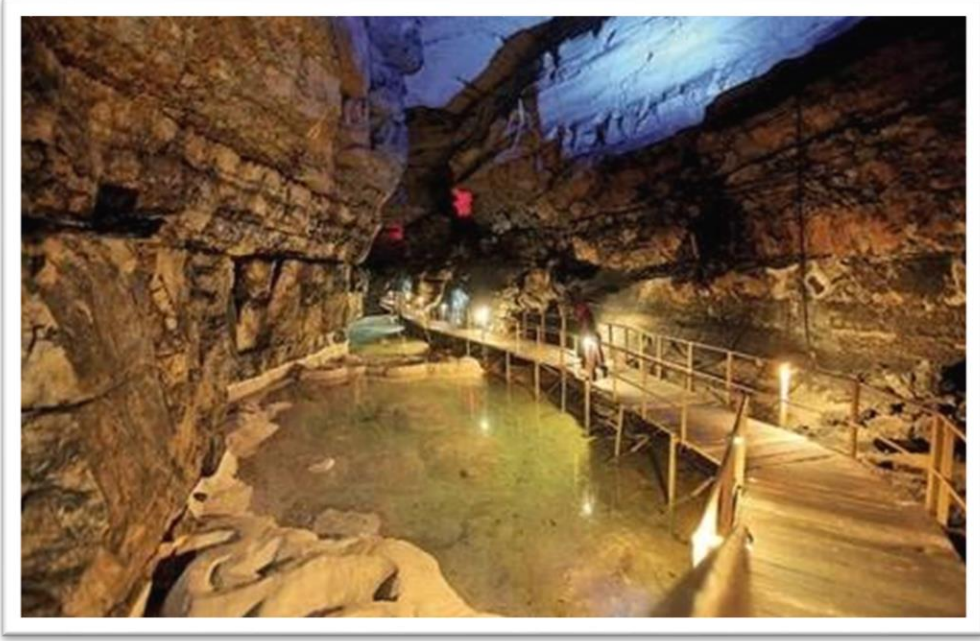
Yaklaşık 741 bin hektar (7.414 km²) büyüklüğündeki Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi, sahip olduğu doğal, ekolojik ve biyolojik değerleri nedeniyle 14.09.2000 tarih ve 2000/1381 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Özel Çevre Koruma Bölgesi (ÖÇKB) olarak tespit ve ilan edilmiş, 04.07.2002 tarih ve 2002/4512 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile sınır değişikliği yapılarak alanın sınırları düzenlenmiştir. Türkiye'nin en büyük ÖÇK bölgesi olan Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Bölgesi Konya-Ankara-Aksaray İl sınırları içerisinde kalmakta olup, İlimizde Kulu, Cihanbeyli ve Altınekin İlçeleri sınırları içerisinde yer almaktadır.

Resim D.37 – Konya İli Tuz Gölü Özel Çevre Koruma Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

D.6.5. Doğal Sit Alanları

Konya-Karaman sit alanı sınırları içerisinde 59 adet doğal sit alanı, 158 adet tescilli devam eden anıt ağaç ve 28 adet mağara bulunmaktadır. Söz konusu alanlarla ilgili çalışmalar Konya Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Komisyonu tarafından yürütülmektedir.

Resim D.38 – Konya İli, Seydişehir İlçesi, Tınaztepe Mağarası
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.39 – Konya İli, Seydişehir İlçesi, Tınaztepe Mağarası
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.40 – Konya İli, Meram İlçesi, (Kilise, Kale ve Sur Kalıntısı)
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.41 – Konya İli, Selçuklu İlçesi, Alaaddin Tepesi Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.42 – Konya İli, Beyşehir İlçesi, Beyşehir Gölü Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.43 – Konya İli, Karatay İlçesi, Obruk Gölü Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.44 – Konya İli, Hadim İlçesi, Yerköprü Şelalesi Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.45 – Konya İli, Meram İlçesi, Meram Bağları Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.46 – Konya İli, Karapınar İlçesi, Meke Gölü Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Resim D.47 – Konya İli, Ilgın İlçesi, Çavuşçu Gölü Doğal Sit Alanı
(Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

Çizelge D.73 – Konya İli Mağara Envanteri (Tabiat Varlıklarını Koruma İşlerinden Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

KONYA VE KARAMAN İLLERİNE AİT MAĞARA LİSTESİ												
Sıra No	Komisyon / Kurul Adı	Mağara Adı	Mağaranın Bulunduğu				Mağaranın Tescil Durumu	Koordinatlar (Projeksiyon - Datum)		Mülkiyet Durumu	Tescil Tarihi	Açıklama
			İli	İlçe	Köy/ Mahalle	Mevkii		X:	Y:			
1	Konya	Sultanpınarı Mağarası	Konya	Bozkır	Üçpınar Ksb.		II. Derece Doğal Sit	4099245.000	427696.000		7.7.2009-3165	
2	Konya	İnsuyu Mağaraları	Konya	Cihanbeyli	İnsuyu Beldesi		II. Derece Doğal Sit	4283366.000	479950.000	Tapulama Harici Alan (Tescil Harici Alan) ve Mera	24.06.1988-217 11.11.1992-1482	
3	Konya	Obruk Mağarası	Konya	Derbent	Değiş Köyü		I. Derece Doğal Sit	4200530.000	408553.000	Orman Vasıflı Hazine Taşınmazı	26.6.1996-2605	
4	Konya	Güvercinlik Mağarası	Konya	Derbent	Değiş Köyü		I. Derece Doğal Sit	4200718.000	408437.000	Orman Vasıflı Hazine Taşınmazı	26.6.1996-2605	
5	Konya	Peynirini Mağarası	Konya	Derbent	Mülâyim Köyü		II. Derece Doğal Sit	4204767.000	419676.000	Derbent Belediyesi	29.3.2010-3660	
6	Konya	Suludere Mağaraları	Konya	Derebucak	Çamlık		I,II. Derece Doğal /Arkeolojik Sit	4134935.000	376798.000		2.11.1990-868	
7	Konya	Doğal Mağara	Konya	Derebucak	Pınarbaşı Kasab.		II. Derece Doğal Sit	4141212.000	361114.000		16.2.2001-4022	
8	Konya	Kaya Sığınağı	Konya	Doğanhisar	Ayaslar Ksb.		Tabiat Varlığı	4218519.000	390083.000	Orman Alanı	8.7.1988-245	
9	Konya	Kızılkaya Mağaraları	Konya	Hadim	Yelbeyi Mahallesi	Taşönü Mevkii	I. Derece Doğal /Arkeolojik Sit			Orman Parseli	3.10.1991-1138	Mağaranın girişi ve bir kısmı Bağbaşı Baraj Göleti içinde kaldığından koordinat bilgisi alınmamıştır..
10	Konya	Işıkini Mağarası	Konya	Hadim	Dülgerler Mahallesi		I. Derece Doğal /Arkeolojik Sit	4097618.000	474150.000	Orman Parseli	8.2.1991-954	
11	Konya	İvriz Mağarası	Konya	Halkapınar	İvriz (Aydınkent)		Tabiat / Kültür Varlığı	4140272.000	603636.000	Orman (Maliye Hazinesi)	03.12.2010-4178	
12	Konya	Başpınar Mağara Sığınakları	Konya	Hüyük	İmrenler Kasab.		II. Derece Doğal Sit	4198041.000 4198033.000 4198056.000	383793.000 383802.000 383861.000	Devletin Hüküm ve Tasarrufu altında bulunan tescil harici yer	15.10.2001-4274	
13	Konya	Şangır Mağaza	Konya	İlgin	Çoban Kaya Köyü		I. Derece Doğal /Arkeolojik Sit	4258976.000	411885.000	Tescil Harici Alan	30.06.2011/4708	
14	Konya	Peynir Mağaraları	Konya	Meram	Kızılkören Mahallesi		I. Derece Doğal Sit	4190589.000	420093.000	Konya Müze Müdürlüğü	28.08.1996-2678	
15	Konya	Karacahennem Mağarası	Konya	Sekuklu	Yazbelen Köyü		Doğal - Anıt	4222977.000	479807.000	Mera Vasıflı Taşınmaz	12.3.1998-3125	
16	Konya	Tınastepe Mağaraları	Konya	Seydişehir	Madenli Kasabası		II. Derece Doğal Sit	4123144.000	405148.000	Hazine	17.11.1993-1828	
17	Konya	Boynuzcu Mağarası	Konya	Seydişehir	Taraşçı ksb.		II. Derece Doğal Sit	4144905.000	386942.000	Çardaktepe Devlet Ormanı (Hazine)	21.1.2008-2110	
18	Konya	Kuşu Mağarası	Konya	Taşkent	Balcılar Ksb.		II. Derece Doğal Sit	4077430.000	474513.000	Maliye Hazinesi	13.10.2008-2661	
19	Konya	İncesu Mağarası	Karaman	Merkez	Taşkale	Gözzek	I. Derece Doğal Sit	4104919.000	558986.000	Kamu	22.6.1992-1360	
20	Konya	Asırın Mağarası	Karaman	Merkez	Taşkale	Gözzek	I. Derece Doğal Sit	4104450.000	559150.000	Kamu	22.6.1992-1360	
21	Konya	Yeni Dünya Mağarası	Karaman	Merkez	Bucakkışla Köyü	Havutçu	I. Derece Doğal Sit	4084448.000	508144.000	Kamu (Orman)	25.7.2008-2512	Mağaranın yerine ulaşım sağlanmadığından eski koordinat bilgileri yazılmıştır.
22	Konya	İnciğin ini	Karaman	Ayrancı	Üçharman Köyü	Ovacık		4126534.000	572721.000	Kamu (Mera)	10.12.1998-3388	
23	Konya	İkiz İn	Karaman	Ermenek	Güneyyurt Ksb.	Karapınar	II. Derece Doğal /Arkeolojik Sit	4058655.000	484105.000	Güneyyurt Belediyesi	21.11.1991-1187	
24	Konya	Yeşildirek Mağarası	Karaman	Sarıveliler	Karakaya	Dede Koyağı Mevkii	Doğal Sit	4067193.000	465300.000	Kamu (Orman)	02.12.1988-347	
25	Konya	Doğal Mağaralar	Karaman	Merkez	Başharman Köyü		Tabiat Varlığı	1-4103646.000 2-4103616.000 3-4103621.000	1-528832.000 2-528894.000 3-528854.000	Kamu (Mera)	13.02.1986-1832	
26	Konya	Eskiköyün Mağarası	Konya	Meram		Kale Mevkii Ören Yeri	Kültür ve Tabiat Varlığı	4185866.000	440221.000	Tescil Harici Alan	15.10.1999-3631	

D.7. Sonuç ve Değerlendirme

Doğa korumanın en temel taşlarından biri olarak önemli yaşam alanlarının ve doğal kaynakların korunduğu, sürdürülebilir kalkınma stratejilerinin uygulandığı ve insan faaliyetlerinin kısıtlandığı veya tamamen yasaklandığı alanlar olarak tanımlanan korunan alanlar besin, içme suyu, balıkçılık ve ormancılık gibi insanların sosyal ve ekonomik refahı için gerekli doğal kaynakların korunmasını sağlarlar. Korunan alanlar olmaksızın dünyamızın sağlıklı bir geleceği olabileceğini düşünmek bile mümkün değildir.

Kaynaklar

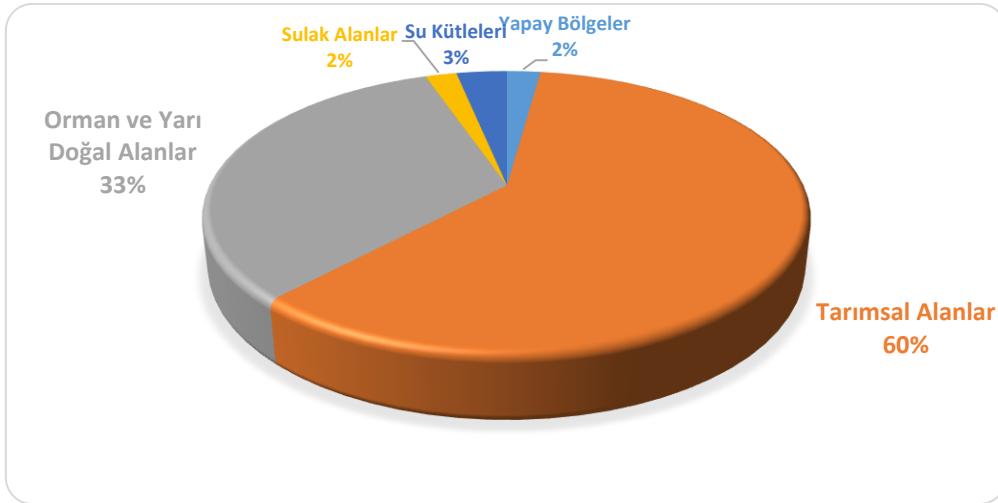
Tarım ve Orman Bakanlığı 8. Bölge Müdürlüğü
Konya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

E. ARAZİ KULLANIMI

E.1. Arazi Kullanım Verileri

Konya İli Arazi Varlığı:
Yüzölçümü:4.083.800 ha.

Yapay Bölgeler	88090.01 ha.
Tarımsal Alanlar	2442323.93 ha.
Orman ve Yarı Doğal Alanlar	1336672.39 ha.
Sulak Alanlar	81792.9 ha.
Su Kütleleri	132611.76 ha.

Grafik E.44 – Konya ilinde 2022 yılı arazi kullanım durumuna göre arazi sınıflandırması
(<https://corinecbs.tarimorman.gov.tr>, 2023)

Çizelge E.74 – Konya ilinde arazi kullanım sınıflandırması

(https://corinecbs.tarimorman.gov.tr, Corine, 2023)

	ALAN BÜYÜKLÜĞÜ									
	1990		2000		2006		2012		2018	
Arazi Sınıfı	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
1) Yapay Alanlar	67.985,61	1.67	81.404,85	1.99	78.450,64	1.92	84.065,50	2.06	88.090,01	2.16
2) Tarımsal Alanlar	2.401.461,22	58.84	2.399.257,91	58.78	2.411.579,99	59.09	2443.491,68	59.87	2.442.323,93	59.84
3) Orman ve Yarı Doğal Alanlar	1.428.846,85	35.01	1.435.269,24	35.17	1.374.477,84	33.68	1339.989,05	32.83	1.336.672,39	32.75
4) Sulak Alanlar	49.967,84	1.22	36.156,00	0.89	84.388,89	2.07	81.708,85	2.00	81.792,90	2.00
5) Su Yapıları	133.229,48	3.26	129.402,98	3.17	132.593,63	3.25	132.235,91	3.24	132.611,76	3.25
TOPLAM	4.081.491	100	4.081.490,3	100	4.081.490,99	100	4.081.490,99	100	4.081.490,99	100

E.2. Mekânsal Planlama

E.2.1. Çevre Düzeni Planı

Konya – Karaman Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, bu illerin yönetsel sınırları ile tanımlanan alanı; Plan Hükümleri de Planlama Bölgesi'nde bu planın amacına yönelik mekânsal kararları, politikaları ve stratejileri kapsar.

Konya – Karaman Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı Bakanlık Makamının 16.09.2013 tarih ve 14278 sayılı Olur'u ile onaylanmıştır. Söz konusu planda Bakanlık Makamının 16.04.2018 tarih ve 69339 sayılı Olur'ları ile revizyon yapılmıştır. Konya – Karaman Planlama Bölgesi 1/100.000 ölçekli Çevre Düzeni Planı, Plan Hükümleri, Plan Açıklama Raporu ve Lejantı Bakanlığımızın internet sitesinde <http://www.csb.gov.tr/gm/mpgm/index.php?Sayfa=sayfaicerik&IcId=784> web adresinde yayınlanmaktadır.

Harita E.9 – Konya ilinin Çevre Düzeni Planı
(İmar ve Planlamadan Sorumlu Şube Müdürlüğü, 2023)

E.3. Sonuç ve Değerlendirme

Kaynaklar

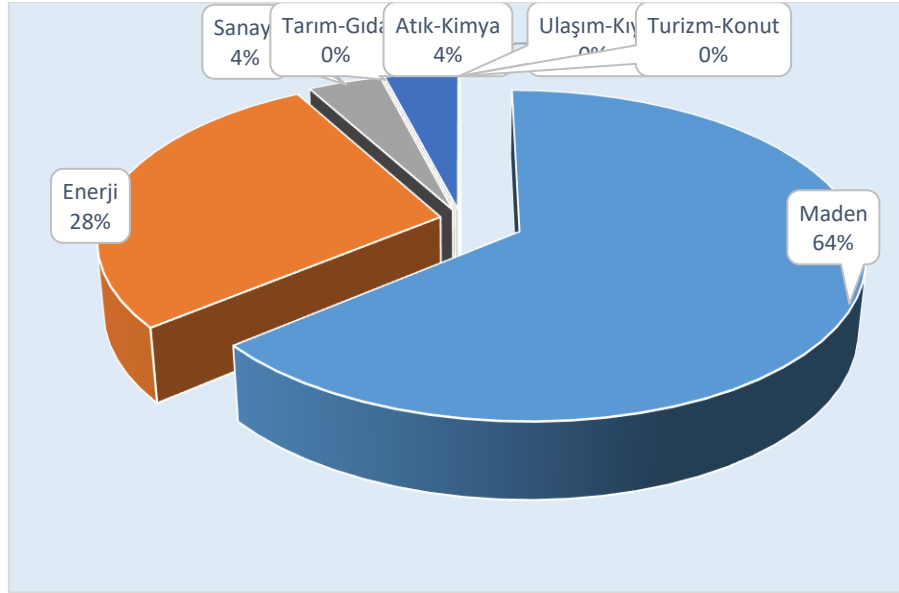
Tarım ve Orman Bakanlığı (<https://corinechs.tarimorman.gov.tr/>)
Konya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü

F. ÇED, ÇEVRE İZİN VE LİSANS İŞLEMLERİ

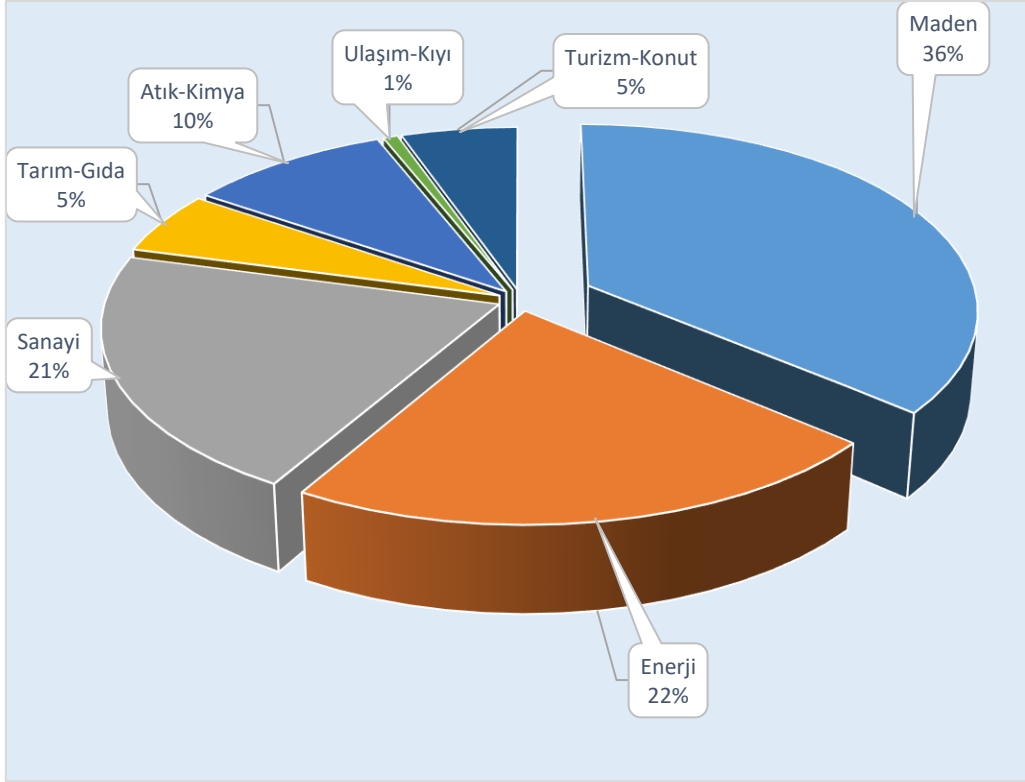
F.1. Çevresel Etki Değerlendirmesi İşlemleri

Çizelge F.75 – Konya İlinde Bakanlık merkez ve ÇŞİDM tarafından 2022 yılı içerisinde alınan ÇED Olumlu ve ÇED Gerekli Değildir Kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, 2023)

Karar	Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
ÇED Gerekli Değildir	54	33	31	8	14	1	8	149
ÇED Gereklidir	-	-	-	-	-	-	-	-
ÇED Olumlu Kararı	16	7	1	-	1	-	-	25
ÇED Olumsuz Kararı	-	-	-	-	-	-	-	-
İade/İptal	-	-	-	-	-	-	-	-

Grafik F.45 – Konya ilinde 2022 yılında ÇED Olumlu Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, 2023)

Grafik F.46 –Konya ilinde 2022 yılında ÇED Gerekli Değildir Kararı alınan projelerin sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı, 2023)

Çizelge F.76 – Konya ilinde Bakanlık merkez ve ÇŞİDİM tarafından 2014-2022 yılları arasında verilen muafiyet kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; verinin alındığı 06/ 2023)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
3395	1581	2606	854	516	71	134	6144

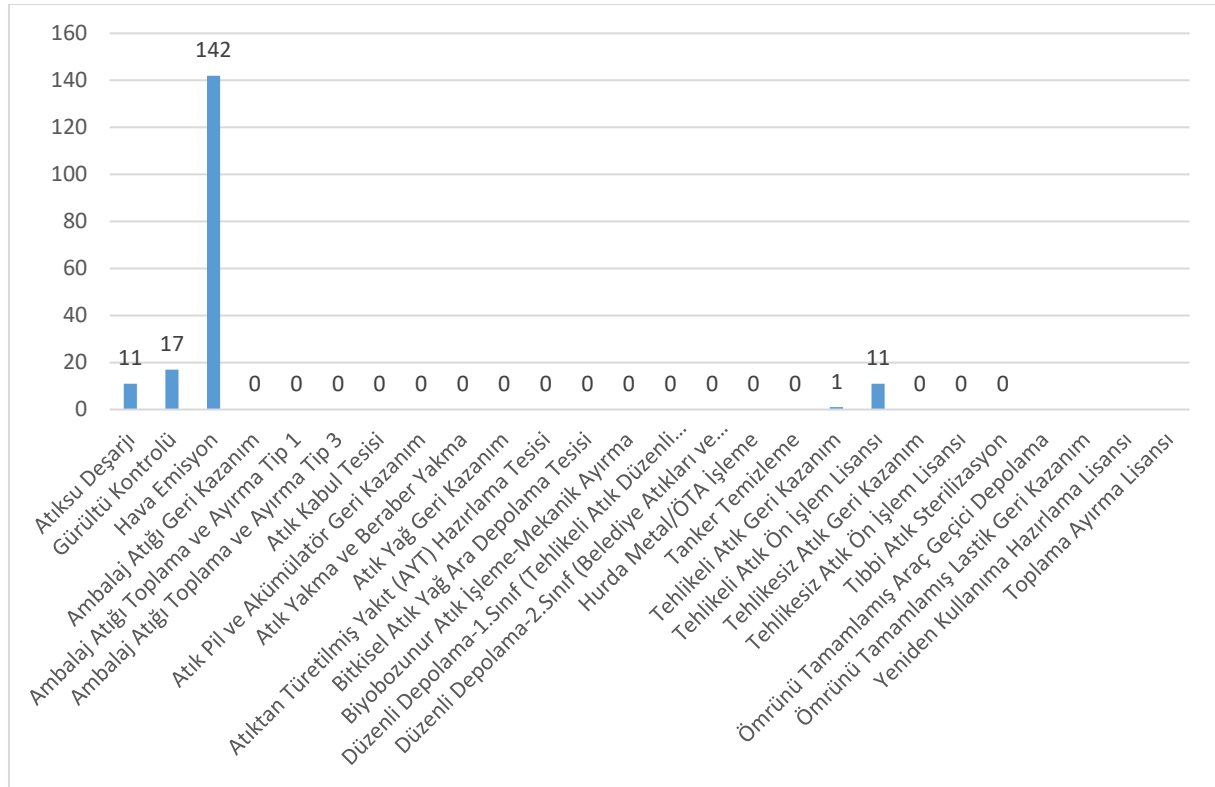
Çizelge F.77 – Konya ilinde 2014-2022 yılları arasında verilen iade/iptal kararlarının sektörel dağılımı
(e-ÇED Yazılımı; verinin alındığı 06/ 2023)

Maden	Enerji	Sanayi	Tarım-Gıda	Atık-Kimya	Ulaşım-Kıyı	Turizm-Konut	TOPLAM
53	13	8	6	15	-	1	96

F.2. Çevre İzin ve Lisans İşlemleri

Çizelge F.78 – Konya ilinde 2022 yılında Bakanlık Merkez teşkilatı ve ÇŞİDİM tarafından verilen Geçici Faaliyet Belgesi ve Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisansı Belgesi sayıları (e-İzin Yazılımı, 2023)

	EK-1	EK-2	TOPLAM
Geçici Faaliyet Belgesi	14	124	138
Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi	18	140	158
Çevre İzni Muafiyet Sayısı		222	222
TOPLAM	32	269	518

Grafik F.47 – Konya ilinde 2022 yılında verilen Çevre İzin/ Çevre İzin ve Lisans Belgelerinin konularına göre dağılımı (e-izin yazılımı, 2023)

F.3. Sonuç ve Değerlendirme

2022 yılı içerisinde ilimizde faaliyet gösteren 143 işletmeye Geçici Faaliyet Belgesi, 158 işletmeye Çevre İzin/Çevre İzin ve Lisans Belgesi, 149 adet ÇED Gerekli Değildir Kararı ve 18 adet ÇED Olumlu Kararı verilmiş olup, ilgili mevzuatlar kapsamında uygulamalar titizlikle yürütülmektedir.

Kaynaklar

Konya Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-ÇED Yazılımı
e-İzin Yazılımı

G. ÇEVRE DENETİMLERİ VE İDARİ YAPTIRIM UYGULAMALARI

G.1. Çevre Denetimleri

İl Müdürlüğümüzde gerçekleştirilen denetimler planlı (rutin) ve ani (plansız-rutin olmayan) denetimler olarak ikiye ayrılmıştır. Planlı denetimler, bir ya da çok yıllık bir program çerçevesinde İl Müdürlüğü tarafından haberli veya habersiz olarak gerçekleştirilen denetimlerdir. Plansız denetimler ise;

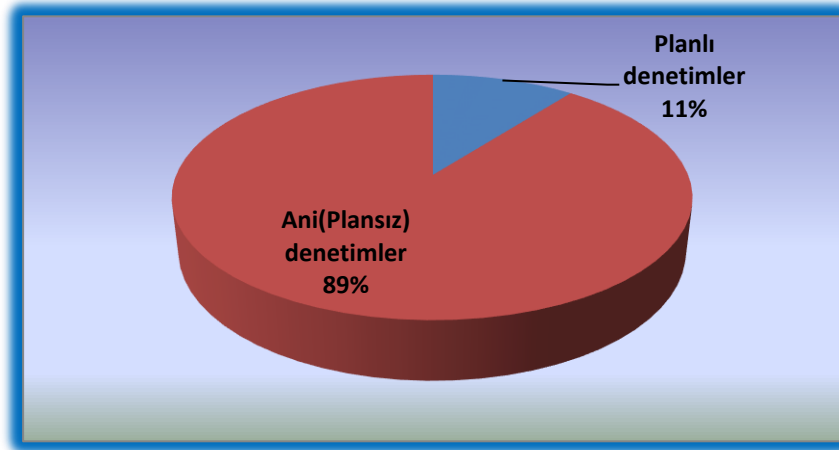
- izin yenileme prosedürünün bir parçası olarak,
- yeni izin alma prosedürünün bir parçası olarak,
- kaza ve olaylar sonrasında (yangın ve aniden ortaya çıkan kirlilikler gibi),
- mevzuata uygunsuzluğun fark edildiği durumlarda,
- Bakanlık ya da ÇŞİDİM tarafından gerek görülen durumlarda,
- ihbar veya şikâyet sonrasında

ani olarak gerçekleşen ve herhangi bir programa bağlı kalınmaksızın ÇŞİDİM tarafından yapılan denetimlerdir.

21 Kasım 2008 tarih ve 27061 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Çevre Denetimi Yönetmeliği gereğince; tesis veya faaliyetlerin, çalışmalarının 2872 Sayılı Çevre Kanunu ve bu Kanuna dayanılarak yürürlüğe giren hava, atık ve suya ilişkin yönetmeliklere uygunluğunun ele alındığı, işletmelerin çevresel riskleri göz önüne alınarak, risk değerlendirme yöntemi ile planlandığı Planlı Denetim ve Birleşik Denetim Programı kapsamında denetimler gerçekleştirilmiştir.

Çizelge G.79 - 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından gerçekleştirilen denetimlerin sayısı
(e-denetim yazılımı, 2023)

Denetimler	Toplam
Planlı denetimler	210
Plansız (ani+şikâyet) denetimler	1.799
Genel toplam	2.009

Grafik G.48 – ÇŞİDİM tarafından 2022 yılında gerçekleştirilen planlı ve ani çevre denetimlerinin dağılımı

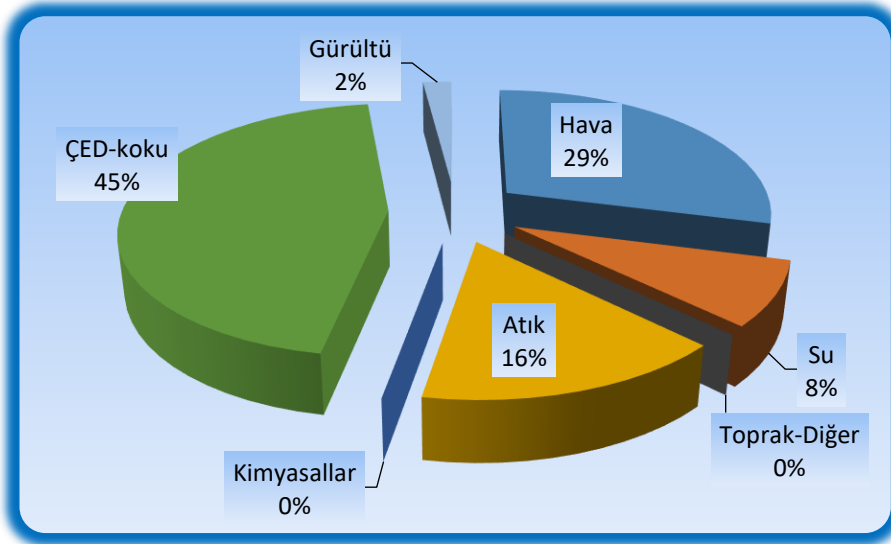
(e-denetim yazılımı, 2023)

G.2. Şikâyetlerin Değerlendirilmesi

Çizelge G.80 – 2022 yılında ÇŞİDİM’e gelen tüm şikâyetler ve bunların değerlendirilme durumları

(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

Şikâyetler	Hava	Su	Toprak	Atık	Kimyasallar	Gürültü	Diğer-ÇED-Çevre İzni-Koku-Poşet	TOPLAM
Şikâyet sayısı	157	44	-	85	-	11	236	533
Denetimle sonuçlanan şikâyet sayısı	144	39	-	82	-	1	236	502
Şikâyetleri denetimle sonuçlanma (%)	% 92	% 89	-	% 96	-	% 9	% 100	% 94

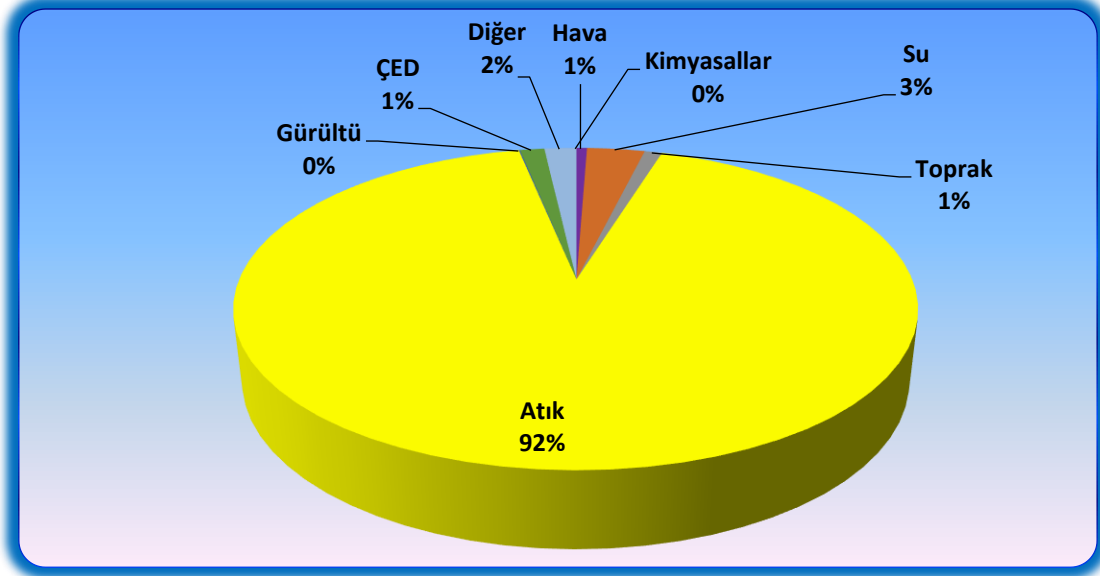
Grafik G.49 – 2022 yılında ÇŞİDİM gelen şikâyetlerin konulara göre dağılımı
(Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü, 2023)

G.3. İdari Yaptırımlar

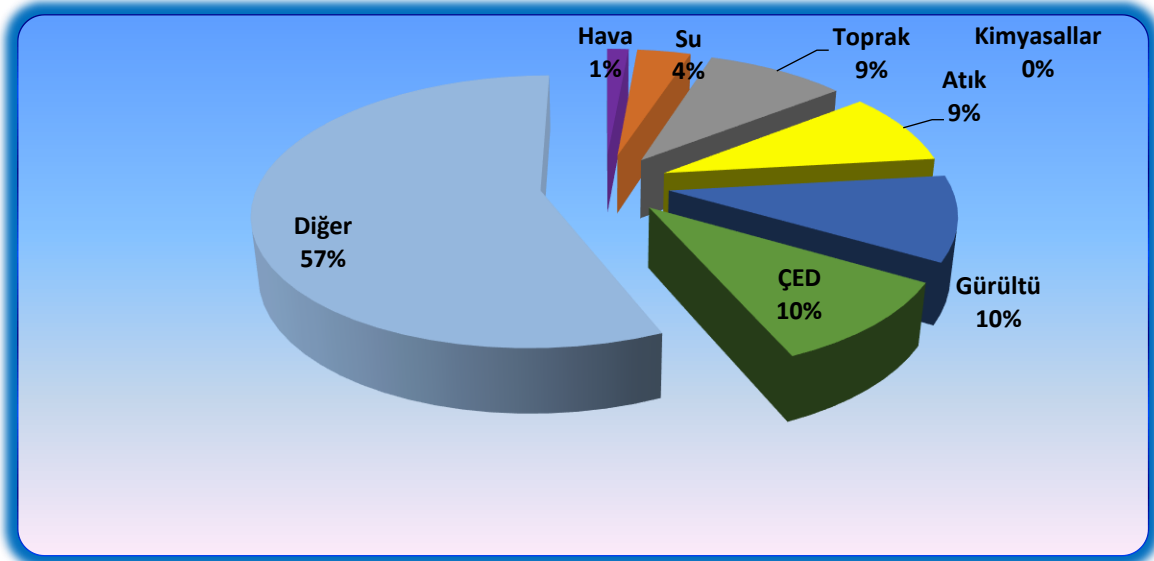
Çizelge G.81 – 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan ceza miktarları ve sayısı

(e-denetim yazılımı, 2023)

	Hava	Su	Toprak-Anız	Atık	Kimyasallar	Gürültü	ÇED	Diğer (egzoz-poşet-koku-bilgi vermeme)	TOPLAM
Ceza Miktarı (TL)	263.032	1.446.792	436.037,93	40.873.976	-	29.240	609.348,88	801.741,38	44.459.492,3 TL
Uygulanan Ceza Sayısı	2	5	13	12	-	14	14	78	137

Grafik G.50 – 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları miktarının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2023)

Grafik G.51 – 2022 yılında ÇŞİDİM tarafından uygulanan idari para cezaları sayısının konulara göre dağılımı
(e-denetim yazılımı, 2023)

G.4. Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Cezası Uygulamaları

Çizelge G.82 – Konya ilinde Çevre Kanunu Uyarınca Durdurma Ceza Uygulamaları sayısı

(Çevre Yönetimi ve Denetim Şube Müdürlüğü, 2023)

SEKTÖR	İDARİ YAPTIRIM	İHLAL	FAALİYETİ DURDURMA GEREKÇESİ
Sanayi-Maden	ÇED süreci tamamlanmadan yatırıma başlamak- ÇED Proje Bedeli %2: 7 adet işletmeye	2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 20. (e) Maddesi bendi birinci paragraf	*Çevresel Etki Değerlendirilmesi Yönetmeliğinin 19.Maddesinin (a) bendi
Gıda-Sanayi	Çevre İzin Lisansı olmadan faaliyet göstermek- 2872 sayılı Çevre Kanunu 20 (f) maddesi gereği 2 adet şahıs işletmesine	2872 Sayılı Çevre Kanunu'nun 20 (f)	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği 15 .Madde 2.paragrafı
Atık	Çevre İzin Lisansı olmadan faaliyet göstermek- 2872 sayılı Çevre Kanunu 20 (r) gereği 2 adet şahıs/tesise	20.r izinsiz atık toplamak-taşımak	Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği 15 .Madde 1. Bendi (İdari tedbir olarak faaliyeti durdurma kararı alınmıştır.)

G.5. Sonuç ve Değerlendirme

2022 yılı içerisinde İl Müdürlüğümüze gerek dilekçe ile yazılı olarak, gerekse Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) ve ALO 181 şikayet hattından ulaşan; atık, hava, su toprak vb. çevre kirliliği ile ilgili şikayet dilekçelerine istinaden 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna istinaden yayımlanmış yönetmelikler kapsamında denetimler gerçekleştirilmiştir. Yine yapılan planlı denetimler kapsamında Organize Sanayi Bölgelerinde ve diğer sanayi alanlarında bulunan küçük ve büyük ölçekli tesis ve işletmeler, alınması gereken izin, lisans, atık vb. konularında denetlenmiştir. Yapılan denetimler sonucu toplam 138 adet tesis/işletme ve/veya şahsa toplam 44.460.168,20 TL İdari Para Cezası uygulanmıştır.

Kaynaklar

Konya Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü
e-Denetim Yazılımı

EK-1

Fatih Mahallesi Koray Sokak No: 30 - Selçuklu/KONYA
T: 0 332 324 44 84 (pbx) - F: 0332 324 44 34
info@envirolab.com.tr - www.envirolab.com.tr

AB-0542-T
RK190114
07.10.2019

NUMUNE BİLGİLERİ	
Numune Numarası	: K190119
Numune Alınma Tarihi	: 01.08.2019 / 16:40
Numune Alınış Şekli	: Anlık
Numune Geliş Şekli	: Yerinden Alma/Soğuk Zincir
Numunenin Fiziksel Özelliği/Miktarı	: (C) 2 KG
Numunenin Alındığı Yer	: Çamur Depolama Sahası
Numuneyi Alma Metodu	: TS12090
Numuneyi Alan	: Envirolab Personelleri Tarafından (Ahmet İLHAN)

NUMUNE ANALİZ SONUÇLARI VE EVSEL VE KENTSEL ARITMA ÇAMURLARININ TOPRAKTA KULLANILMASINA DAİR YÖNETMELİK, EK 1-B VE EK 1-C SINIR DEĞERLERİ					
Parametre	Birim	Sonuç	EK 1-B TOPRAKTA KULLANILABİLECEK STABİLİZE ARITMA ÇAMURUNDA MÜSAADE EDİLECEK MAKSİMUM AĞIR METAL MUHTEVALARI	EK 1-C TOPRAKTA KULLANILACAK STABİLİZE ARITMA ÇAMURUNDAKİ ORGANİK BİLEŞİKLERİN KONSANTRASYONLARI NİN VE DİOKSİNLERİN SINIR DEĞERLERİ	Metod
Yanma Kaybı (LOI)	%	22,74	-	-	TS EN 12879
Ph	-	7,58	-	-	TS ISO 10390
PCDD/F Poliklorlu dibenzodioxin/dibenzofuranlar**	ng/kg I-TEQ	8,63	-	100	EPA 1613 B
PCB(28,52,101,118,138,153,180 sayılı poliklorlu bifenil bileşiklerinin toplamı)*	mg/kg	<0,04	-	0,8	EPA 8082 A
PAH(Polisiklik aromatik hidrokarbon veya poliaromatik hidrokarbonların toplamı)*	mg/kg	1,49	-	6	EPA 3540C/ EPA 8270D
NPE(Nonil fenol ile 1 ay 2 etoksi grubu olan nonil fenol etoksilatların toplamını içerir.)*	mg/kg	42,56	-	50	CEN/TS 16182
Nikel	mg/kg	32,08	300	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7
LAS(Lineer Alkilbenzil Sülfonat)	mg/kg	1,809	-	2600	SM 5540 C
Kuru Madde(%)	%	72,44	-	-	SM 2540 C
Kurşun	mg/kg	5,92	750	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7
Krom	mg/kg	23,05	1000	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7
Kadmiyum	mg/kg	<0,00078	10	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7
Fosfor*	mg/kg	20260	-	-	EPA 200.7
Elektiriksel İletkenlik	dS m-1	0,852	-	-	TS ISO 11265
DEHP(Diftalat(2-ethylhexyl))*	mg/kg	19,91	-	100	EPA 8270 D
Çinko	mg/kg	34,295	2500	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7
Civa	mg/kg	0,8935	10	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7

Bu rapor laboratuvarın yazılı izni olmadan kısmen kopyalanıp çoğaltılamaz. İmzasız ve mühürsüz raporlar geçersizdir. Sonuçlar sadece deneyi yapılan numunelere aittir. (This report shall not be reproduced other than in full except with the permission of the laboratory. Testing reports without signature and seal are not valid. The results belong to the tested sample)

P.19-FR-01/Rev02/15.03.2014

2022 KONYA ÇEVRE DURUM RAPORU

C/N Oranı*	-	10,86	-	-	TS 8337 ISO 11261, TS 12089 EN 13137
Bakır	mg/kg	16,01	1000	-	EPA 3051 A/ EPA 200.7
Azot*	mg/kg	34710,3	-	-	TS 8337 ISO 11261
AOX(Adsorblanabilen Organik Halojenler)*	mg/kg	304,9	-	500	EVS EN 16166
E.Coli**	EMS/g	27	-	-	SM 9221 F

*İşaretili parametreler laboratuvarlar arası işbirliği kapsamındadır. (IST.AC.19.0806028)

**İşaretili parametreler laboratuvarlar arası işbirliği kapsamında ve TÜRKAK kapsamındadır. (IST.AC.19.0806028)

Çevre Koşulları									
Hava Durumu		Açık	Yağış		Var	Hava Sıcaklığı 31°C	Koordinatlar	E	37,888898
	X	Kapalı		X	Yok			N	32,582242

Bu rapor laboratuvarın yazılı izni olmadan kısmen kopyalanıp çoğaltılamaz. İmzasız ve mühürsüz raporlar geçersizdir. Sonuçlar sadece deney yapılan numunelere aittir. (This report shall not be reproduced other than in full except with the permission of the laboratory. Testing reports without signature and seal are not valid. The results belong to the tested sample)

P.19-FR-01/Rev02/15.03.2014

3/3

EK-2

**TÜRKİYE BİLİMSEL VE TEKNOLOJİK ARAŞTIRMA KURUMU
MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ**

ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

**KONYA ORGANİZE SANAYİ BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ
ARITMA ÇAMURU ÖRNEĞİ
“ATIK YÖNETİMİ YÖNETMELİĞİ”
EK-3B TEST VE ANALİZ RAPORU**

ÇALIŞMAYA KATILANLAR

53727
52470
53271
51654
51903
53618
53681
53006

MARMARA ARAŞTIRMA MERKEZİ

P.K.21, 41470 Gebze Kocaeli T 0 262 677 20 00 F 0 262 641 23 09 mam.tubitak.gov.tr

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü
Arıtma Çamuru Örneği
“Atık Yönetimi Yönetmeliği”
EK-3B Test ve Analiz Raporu

ÇALIŞMAYA KATILANLAR

53727
52470
53271
51654
51903
53618
53681
53006

ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor no: 45924173-125.05-2176/7734

18 KASIM 2015

DAĞITIM

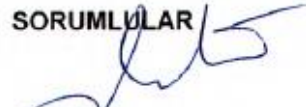
Bu rapor 2 (İKİ) adet olarak hazırlanmıştır.
Dağıtım; MAM (1 Adet), Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü (1 Adet),

NOT / AÇIKLAMA

Bu rapor 17/09/2015 tarihinde 5916 MAM Evrak Numaralı talep onay yazısı üzerine hazırlanmıştır.

Bu rapor ve sonuçları talepte bulunan kuruluş ve müşterilerince ticaret ve reklam amaçları ile kullanılamaz. Rapor tamamen veya kısmen çoğaltılamaz/yayınlanamaz.

SORUMLULAR

53727

ONAYLAYAN
Dr. Özgen ERCAN
Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsü
Endüstriyel Hizmet Sorumlusu

SORUMLULAR

52470

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 1/9

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

1. GİRİŞ.....	2
2. ÖRNEĞİN FİZİKO-KİMYASAL ANALİZLERİ	3
3. ÖRNEĞİN ORGANİK İÇERİK ANALİZLERİ	3
3. ÖRNEĞİN İNORGANİK İÇERİK ANALİZLERİ.....	4
4. AKUT TOKSİSİTE TESTİ (Balıklarda)	4
5. AKUT TOKSİSİTE TESTİ (Farelerde)	5
6. BULGULAR ve DEĞERLENDİRME	9

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü "Antips Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 2/9

1. GİRİŞ

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü tarafından gönderilen analiz kabul yazısı, 17/09/2015 tarihinde 5916 MAM evrak numarası ile kayıt altına alınmıştır. Segal Çevre Laboratuvarı teknik personeli tarafından tutanaklı ve mühürlü olarak alınan 1 adet "Arıtma Çamuru" örneğinde, 02.04.2015 tarih ve 29314 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan "Atık Yönetimi Yönetmeliği" (AYY) çerçevesinde "tehlikeli atık olup olmadığı yönünde" inceleme ve değerlendirme istenilmiştir. Bunun üzerine dekantör çıkışından alınan örneğin AYY EK-3B kapsamında değerlendirilebilmesi için gerekli içerik belirleme çalışmaları laboratuvarlarımızda gerçekleştirilmiş olup, analizler yapılarak elde edilen sonuçlar aşağıda verilmiştir.

Söz konusu "Arıtma Çamuru" örneği, AYY EK-IV'te verilen Atık Listesinde (19) kodlu "Atık Yönetim Tesislerinden, Tesis Dışı Atık Su Arıtma Tesislerinden Ve İnsan Tüketimi Ve Endüstriyel Kullanım İçin Su Hazırlama Tesislerinden Kaynaklanan Atıklar" ana başlığında (19 08) "Başka Bir Şekilde Tanımlanmamış Atık Su Arıtma Tesis Atıkları" alt başlığı altında (19 08 13) "Endüstriyel atık suyun diğer yöntemlerle arıtılmasından kaynaklanan tehlikeli maddeler içeren çamurlar" olarak M kodlu şekilde yer almaktadır.

AYY EK-IV'te (M) işareti ile gösterilen atıklar, EK-3A'da yer alan tehlikeli özelliklerinin belirlenmesi için aynı yönetmeliğin EK-3 B bölümünde verilen eşik konsantrasyon değerlerine bakılarak tehlikeli atık olup olmadığına karar verilmesi gereken atıklar olarak tanımlanmıştır. AYY'de (A) kodu ile tanımlanmış atıklar "Tehlikeli Atık" olarak; (M) veya (A) kodu ile tanımlanmayan atıklar ise "Tehlikesiz Atık" olarak nitelendirilmektedir. Atığın TÜBİTAK-MAM örnek numarası Tablo 1'de; görüntümü ise Foto 1'de verilmiştir.

Tablo 1. "Arıtma Çamuru" örneği MAM kayıt numarası

Örnek Adı	Tutanak Tarihi-Mühür No	TÜBİTAK-MAM Örnek Kayıt No
Arıtma Çamuru	16/09/2015-SEGAL LAB-000803-000808	158/1121

Foto 1. 158/1121 no'lu "Arıtma Çamuru"

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü "Arıtma Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 3/9

2. ÖRNEĞİN FİZİKO-KİMYASAL ANALİZLERİ

"Arıtma Çamuru" örneğinde ön tanımlama amacı ile yapılan fiziko-kimyasal testler ve sonuçları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2. 158/1121 no'lu örneğin fiziksel-kimyasal analizleri

Parametre	Sonuç	Analiz Metodu
Görünüm/Koku	Siyah/Kötü Kokulu	
pH değeri (Sulu çözelti)	7,08	TS 8753 EN 12176
Çözünmüş Oksijen (mg/lit)	0,30	SM-4500 OG
Nem Miktarı (% ağırlık)	76,95	TS 9546 EN 12880
Katı Madde içeriği (% ağırlık)	23,05	TS 9546 EN 12880
Organik madde miktarı (% ağırlık)	17,21	TS 8336
İnorganik madde miktarı (% ağırlık)	5,84	TS 8336
Toplam Organik Karbon (TOK) mg/kg	334198 (%33,42)	SM 5310B
Üst ısı değeri (kcal/kg)*	5491	ASTM D 5865
Toplam kükürt (% ağırlık)*	1,39	ASTM 4239
Yağ Gres Tayini (mg/kg)	50391 (%5,04)	SM 5520 D

* 105 °C'de kurutulmuş örnekte

Tablo 2'de verilen analiz sonuçlarına göre, "Arıtma Çamuru" örneğinin nötral, yüksek nemli, yüksek organik içerikli olduğu tespit edilmiştir. TOK değerinin 334198 mg/kg olması ve **kuru bazda yüksek kalorifik değer** tespit edilmiş olması, numunenin kuru halinde organik içeriğin kayda değer seviyede olduğunu göstermektedir. **Yağ gres içeriği %5,04 olup, sınır değer olan %1,0'ın üzerindedir. Örneğin sulu çözeltilisinin çözünmüş oksijen miktarı 0,30 mg/lit bulunmuş olup, bu konsantrasyon sucul ortamlara karışması halinde risk teşkil edebilecek bir değerdir.** 92/69/EEC A.10 no'lu alevlenebilirlik testinde numunede alev tutulan bölgede yanma olmamıştır. Bu sebeple, numunenin kendiliğinden alevlenme potansiyelinin bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

158/1121 no'lu örnekte gravimetrik analiz çalışmaları için termal gravimetrik analizler (SII TG/DTA 7200 EXSTAR marka TG/DTA cihazı) EN 11352-2 Standart Metoduna göre yapılmıştır.

- 30-200 °C arasında % 76,3 kayıp olduğu (nem ve uçucu organik bileşiklerden kaynaklandığı)
- 200-550 °C arasında % 13,5 kayıp olduğu (organik bileşiklerden kaynaklandığı)
- 550-850 °C arasında anlamlı bir kayıp olmadığı gözlemlenmiştir.

TGA analiz sonuçları genel olarak fizikokimyasal analiz sonuçları ile uyumludur.

3. ÖRNEĞİN ORGANİK İÇERİK ANALİZLERİ

"Arıtma Çamuru" örneğindeki (158/1121) organik madde içeriğinin belirlenmesi amacıyla hekzan ile ekstrakte edilmiş organik fazda ASTM E1252 metoduna uygun olarak yapılan FTIR analizi sonucunda numunenin organik bileşimindeki fonksiyonel gruplar belirlenmeye çalışılmıştır. 3400cm⁻¹ hidroksil veya amin gerilimi 1710cm⁻¹'de karbonil gerilimi gözlemlenmiştir. Bu sonuç numune içerisinde mevcut olan nispeten zengin organik içerik ile ilişkili bir durumdur.

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü "Arıtma Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 4/9

4. ÖRNEĞİN İNORGANİK İÇERİK ANALİZLERİ

(XRD analizleri TÜBİTAK-MAM Malzeme Enstitüsü tarafından gerçekleştirilmiştir.)

Örneğin inorganik kısmının yapısının aydınlatılması amacıyla ve örneğin inorganik yapısı içinde bulunabilecek olası ağır metal ve/veya risk faktörü açısından önemli diğer bileşenler sebebi ile Rietveld metoduyla kantitatif faz (mineralojik) analizi gerçekleştirilmiştir. PANalytical X'Pert Pro MPD model XRD cihazı ile Cu X-ışını tüpü ($\lambda=1.5405$ Angstrom) kullanılarak yapılan kalitatif faz analiz sonuçları Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3. "Aritma Çamuru" örneğinin XRD ile kalitatif faz analizi sonuçları

Numune Kodu	Bileşik	PDF No	Inorganik Fazdaki İçerik (%)	Numunedeki İçerik (%)
1580001121	Hydroxylapatite, $\text{Ca}_5(\text{PO}_4)_3(\text{OH})$	4-7-5086	43,7	2,6
	Anhydrite, CaSO_4	37-1496	15,6	0,9
	Franklinite, ZnFe_2O_4	4-1-7666	15,0	0,9
	Magnetite, Fe_3O_4	19-629	12,4	0,7
	Kuvars, SiO_2	4-5-4494	5,9	0,3
	Kalsit, CaCO_3	4-2-9082	3,7	0,2
	Illite, $(\text{K},\text{H}_3\text{O})\text{Al}_2\text{Si}_3\text{AlO}_{10}(\text{OH})_2$	26-911	3,7	0,2

Tablo 3'de ki verilere göre, numunenin inorganik içeriği oldukça düşük olup, risk içermeyen muhtelif inorganik bileşiklerden oluşmaktadır. Numunenin inorganik yapısını daha iyi tahlil etmek için EPA 6020A metoduna uygun olarak ICP-MS cihazı kullanılmıştır. Numune önce nitrik asit ve hidroklorik asit karışımında mikrodalga uygulaması ile çözülmüştür. Elde edilen sonuçlar Tablo 4'te verilmiştir.

Tablo 4. Numunenin ICP-MS Sonucu (mg/kg)

Na	Mg	Al	K	Ca	Mn
3753,6	7436,8	262,9	1578,0	18978,3	687,3
Fe	Cu	Zn	Sr	Ba	
301,4	26217,1	212,0	4662	1063,3	

Tablo 4'teki sonuçlara göre, örneğin içeriği bakır %2,62, kalsiyum %1,90, magnezyum % 0,74, sodyum %0,38, potasyum %0,16 olarak tespit edilmiş olup diğer metaller daha da düşüktür. Risk içerebilecek seviyede ağır metale rastlanılmamıştır. Tablo 3 ve 4 birlikte değerlendirildiğinde **numunenin inorganik açıdan AYY'ye göre tehlikesiz olduğu sonucuna varılmıştır.**

5. AKUT TOKSİSİTE TESTİ (Balıklarda)

158/1121 no'lu numune, 100 gr/l'lik (1'e 10 seyreltme) sulu çözeltisi hazırlanarak SKKY Teknik Usuller Tebliği şartlarına göre "Balıklarda Akut Toksikite-Zehirlilik Seyreltme Faktörü" testine tabi tutulmuştur. Akut

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü "Aritma Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734 Tarih: 18.11.2015 Sayfa No: 5/9
toksikite, su içindeki maddeye maruz kalan organizmanın kısa zamanda (günler içinde) geri çevrilemez etkisidir. Bu test için akut toksisite, test balıklarının %50'sinin öldüğü ortalama ölümcül konsantrasyon (LC₅₀) olarak ifade edilmektedir. Bu analiz metodu en az 96 saat boyunca devam ettirilir ve 24 saatlik aralıklarla balık ölümleri kayıt edilir. Balıkların %50'sinin öldüğü konsantrasyon olan LC₅₀ değeri de kayıt edilir.

Çevre ve Orman Bakanlığının 10 Ekim 2009 tarihli "Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metodları Tebliği" Ek-1 Tablo 1'de zehirlilik seyreltme faktörü (ZSF) aşağıdaki gibi açıklanmıştır. Toksik etki, atıksuyun seyreltme suyu ile seyreltildiği hacimle orantılı olarak da septanabilir. Buna göre, tüm balıkların yaşatılabilirdiği en küçük seyreltme değeri esas alınarak, atık suyun balıklara toksik etkisi seyreltme faktörü (ZSF) ile ifade edilir. Seyreltme faktörü, kullanılan birim atıksu hacmine bağlı birim seyreltme suyu hacmi ile birim atıksu hacminin toplamıdır. Seyreltme faktörü; kaç hacim atıksuyun kaç hacim seyreltme suyu ile seyreltildiğini ifade eder. Örneğin, 1 hacim atıksu + 4 hacim seyreltme suyu = seyreltme faktörü (ZSF)=5 tir. Yani 1 hacim atıksu + 4 hacim seyreltme suyu=5 hacim. Zehirlilik seyreltme faktörü=5'tir.

Balık biyodenyeyi için SKKY Teknik Usuller Tebliğinden verilen şartlara uygun olarak ile yapılan testlerde ZSF=2 bulunmuştur. Atığın oluşumuna neden olan sektör için SKKY'de verilmiş bir sınır değeri bulunmamaktadır. Buna ilaveten, SKKY'de, Tablo 19 (Karışık endüstriyel atık suların alıcı ortama deşarj standartları) için sınır değeri ZSF=10 olup bu sınır değerinin altındadır. Ayrıca genel olarak ZSF=2 düşük bir değerdir. Bu sebeplerle, numunenin sucul ortam canlıları için akut açıdan tehlikesiz olduğu sonucuna varılmıştır.

6. AKUT TOKSİSİTE TESTİ (Farelerde)

(Gen Mühendisliği Biyoteknoloji Enstitüsü tarafından analizi yapılmıştır.)

158/1121 no'lu numune "Akut Oral Toksikite – Akut Toksik Sınıf Metodu", OECD TG 423 uluslararası standart test protokolü kullanılarak test edilmiştir. Test edilen numunenin zararlılık sınıflandırması OECD 423 ve OECD Testing and Assessment No 33 Bölüm 2.1 veya United Nations Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GSH) Part 3 Health Hazards Bölüm 3.1'e göre yapılmıştır.

Söz konusu protokole önerildiği üzere gerçekleştirilen testte deney hayvanı olarak laboratuvar faresi/CD1 kullanılmıştır. Deney protokolünde önerildiği üzere numune 8-12 haftalık (ağırlıkları arasındaki fark \pm 20%'den az) 3 adet erkek fare/CD1 kullanılarak test edilmiştir. Deneyde kullanılan fareler tesadüfen hamile olmayanlar arasından seçilmiş olup, tek tek işaretlenmiş ve uygulamadan 5 gün önce kafeslere ayrılmıştır.

Test için gönderilen örneklerden numune hazırlama yöntemine uygun olarak ekstraktlar hazırlanmıştır. Ekstrakt elde edilmesi için distile su kullanılmıştır. Numune deney hayvanları üzerinde 2000 mg/kg vücut ağırlığı doz seviyesi kullanılarak test edilmiştir. Bunun için 100 gr kuru madde/lit konsantrasyona sahip ekstrakt hazırlanmış ve farenin ağırlığına göre gereken doz (ml/kg vücut ağırlığı) hesaplanmıştır (Tablo 5). Muhtemel tehlikeli atık için uygulanan akut oral toksisite testi sınırlı bir testtir. OECD 423 test kılavuzuna

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734 Tarih: 18.11.2015 Sayfa No: 6/9
göre başlangıç dozu 2000 yada 5000 mg/kg vücut ağırlığıdır. Test edilen numune bir karışım olduğundan, deney başlangıç dozu 2000 mg/kg vücut ağırlığı olarak uygulanmıştır.

Tablo 5. 158/1121 no'lu numune deney farelerinin ağırlıkları ve oral yolla verilen tek doz miktarı

Numune No	Fare/ CD1 No	1.Gün Ağırlık (gr)	Gavaj Hacmi (µl)	Maruz bırakılan doz (mg/kg vücut ağırlığı)
158-1121	1	23,6	472	2000
	2	24,4	488	2000
	3	24,8	496	2000

Ekstraksiyon Yöntemi: Numune eğer granüler formda ise partikül büyüklüğü 4 mm olacak şekilde öğütülmüştür. Karakterizasyonu tamamlanan numunelerin tespit edilen nem oranı ve katı madde miktarı göz önüne alınarak 100 gr kuru madde 1 lt distile suda (5 <pH< 7,5) 5 – 10 rpm rotasyonda 10-15°C de 24 saat boyunca ekstraksiyona bırakılmıştır. Ekstraksiyon sonrası numune 15 ± 5 dakika katı ve sıvı fazın ayrılması için bekletildikten sonra üst kısımda ayrılan sıvı kısım 30 dk boyunca 2500 g'de santrifüj edilmiştir. Ayrılan sıvı kısım vakum ile 0,45cm filtre kağıdından geçirilerek ekstrak hazırlanmıştır. Uygulanacak atık dozu 1 ml/100 mg vücut ağırlığı olacak şekilde hesaplanarak gavaj yolu ile deney hayvanlarına uygulanmıştır.

Örneklerden elde edilen ekstraktlar, gavaj yolu ile tek seferde farelere verilmek suretiyle uygulama gerçekleştirilmiştir. Uygulanması gereken numune miktarının tek seferde verilememesi durumunda toplam süre 24 saati geçmemek koşuluyla uygulama miktarı birkaç seferde parça parça verilmiştir. Bunun için deneyde kullanılacak fareler deneyden önceki 24 saat boyunca su verilmekle birlikte aç bırakılmıştır. Mide gavajı uygulaması sonrasında da 2 saat süre ile farelere yem verilmemiştir.

Pozitif kontrol olarak akut oral toksisite açısından GHS kategori 4 derecesinde toksik olarak sınıflandırılan "Iron (II) chloride tetrahydrate (FeCl₂.4H₂O)" isimli kimyasal madde kullanılmıştır. Kimyasala ait toksisite bilgileri Şekil 1'de verilmiştir. Hazırlanan ekstraktlara benzer olarak söz konusu kimyasal 100 mg/ml vücut ağırlığı konsantrasyon değerine sahip solüsyon şeklinde hazırlanmıştır. Pozitif kontrol, numune ekstraktlarının uygulama dozu temel alınarak (2000 mg/kg vücut ağırlığı) üç deney hayvanına uygulanmıştır.

Exclamation Mark
GHS07

Acute toxicity (oral, dermal, inhalation), category 4
Skin irritation, category 2
Eye irritation, category 2
Skin sensitisation, category 1
Specific Target Organ Toxicity – Single exposure, category 2

Şekil 1. Iron (II) chloride tetrahydrate için toksisite verileri

Pozitif kontrolün uygulandığı üç farenin tamamı takip eden ilk 40 dakika içinde ölmüştür. Ölen farelerin tamamı uygulamayı takiben ölüme kadar; solunum hacimlerinde artma, zor nefes alma, bronkospazmik tablo, hipoksi, ekstremelerde ve kıllı deride siyanoz, pilor ereksiyon, kontrolsüz ve refleksif hareketler, toplam akciğer kapasitesinde zorlanma gibi semptomlar göstermiştir.

Konya Organize Sanayi Bölge Müdürlüğü "Antma Çamuru" EK-3 Test ve Analiz Raporu

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 7/9

Negatif kontrol olarak ekstraksiyon için kullanılan distile su (dH₂O) kullanılmıştır. Aynı şekilde vücut ağırlığına göre deney hayvanlarına verilmesi gereken miktar hesaplandıktan sonra farelere mide gavajı yoluyla verilmiştir. Deney süresi sonunda yapılan incelemelerde negatif kontrol grubu farelerinde herhangi bir anormal bulguya rastlanmamıştır.

Deney hayvanları bireysel olarak gözlemlenmiştir. Doz uygulaması sonrası ilk 40 dakika içinde devamlı takip altında tutulan fareler, ilk 4 saat boyunca da kısa aralıklarla sıkı gözlem altında tutulmuşlardır. Uygulama sonrası takip eden 14 gün boyunca deney hayvanları günlük olarak gözlemlenerek değerlendirilmiş ve deney süreci tamamlanmıştır.

Gözlemler deride, kıllarda, gözde, mukoz membranda, solunum, dolaşım, otonom ve merkezi sinir sisteminde, somatomotor aktivite ve davranış paternindeki değişimleri içermektedir. Gözlemler sırasında özellikle titreme, konvülsiyon, salya salgılanması, diare, uyuklama, uyku ve koma gibi durumlara dikkat edilmiştir. Elde edilen bulgu ve gözlemler Tablo 6, 7, 8' de sunulmuştur. Test protokolünde belirlenen uygulama süresi sonunda deney hayvanları hayvan etik kuralları dahilinde öldürülmüştür.

Tablo 6. 158/1121 numaralı numunenin 2,000 mg/kg vücut ağırlığı dozunda uygulandığı deney hayvanlarına ait ağırlık takip ve gözlem sonuçları

Numune No	Fare/ CD1 No	1.Gün Ağırlık (gr)	2.Gün Ağırlık (gr)	3.Gün Ağırlık (gr)	7.Gün Ağırlık (gr)	Ağırlık değişimi (gr)	14.Gün Ağırlık (gr)	Ağırlık değişimi (gr)
158-1121	1	23,6	24,4	24,4	26,6	2,2	24,6	-2,0
	2	24,4	25,4	26,2	26,4	0,2	27,8	1,4
	3	24,8	25,6	26,0	26,4	0,4	27,2	0,8

Tablo 7. 158/1121 numaralı numunenin 2,000 mg/kg vücut ağırlığı dozunda uygulandığı doğrulama deneyine ait klinik bulgular gözlem sonuçları

Numune No	Fare/ CD1 No	Nekropsi Bulgu	Karaciğer ağırlığı (g), b.w. oranı (%)	Klinik Muayene	Ölen/ Kullanılan Fare Sayısı
158-1121	1	Bulgu yok	1,45; %5,89	Bulgu yok	0/3
	2	Bulgu yok	1,51; %5,43	Bulgu yok	
	3	Bulgu yok	1,24; %5,56	Bulgu yok	
	Kontrol	Bulgu yok	1,46; %5,79	Bulgu yok	

Tablo 8. 158/1121 numaralı numunenin uygulandığı deney hayvanlarına ait genel gözlemler

Gözlemler	4. Saat	7. Gün	14. Gün
Deri ve Kürk	Normal	Normal	Normal
Gözler	Normal	Normal	Normal
Mukoz Membran	Normal	Normal	Normal
Davranış	Normal	Normal	Normal
Tükürük, Salya	Gözlenmedi	Gözlenmedi	Gözlenmedi
Uyku	Gözlenmedi	Gözlenmedi	Gözlenmedi
Rehavet	Gözlenmedi	Gözlenmedi	Gözlenmedi
Diyare	Gözlenmedi	Gözlenmedi	Gözlenmedi
Koma	Gözlenmedi	Gözlenmedi	Gözlenmedi
Titreme	Gözlenmedi	Gözlenmedi	Gözlenmedi

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

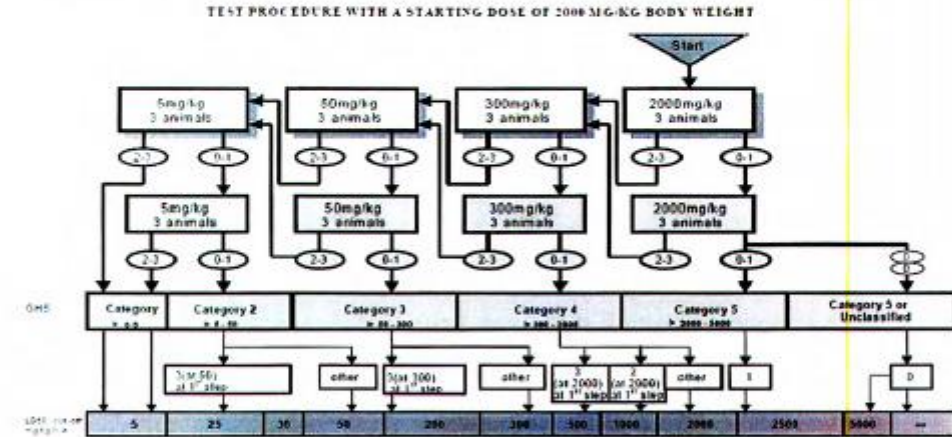
Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 8/9

158-1121 numaralı numunenin uygulandığı fareler, takip edilen OECD 423 test protokolüne göre 14 gün boyunca gözlenmiştir. Yapılan otopsi sonucu gerçekleştirilen gross patoloji muayenesinde deney hayvanlarında herhangi bir bulguya rastlanmamıştır. Deney hayvanlarının karaciğer ağırlıkları normal sınırlar (%4-6) içerisinde bulunmuştur. Deney başlangıç ve bitiş süresi dahilinde deney hayvanlarının ağırlıklarında önemli kilo değişimi (< %10) gözlenmemiştir.

Belirlenen gözlemler ve yukarıda verilen sonuçlar temel alınarak OECD 423 ve OECD Test Etme ve Değerlendirme No 33 Bölüm 2.1 veya United Nations Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals (GSH) Part 3 Health Hazards Bölüm 3.1'e göre:

- I. 158/1121 numaralı test edilen atık numunesinin 2000 mg/kg vücut ağırlığı dozunda akut oral toksisite sonucunda Kimyasalların Sınıflandırılması ve Etiketlenmesi **Global Harmonize Sistemine göre kategori 5 (GHS 5)** olarak değerlendirilmiştir.
- II. LD50 değeri >5,000 mg/kg vücut ağırlığı

Şekil 2. 2000 mg/kg vücut ağırlığı başlangıç dozuna göre deney ve değerlendirme prosedürü

TÜBİTAK MAM ÇEVRE VE TEMİZ ÜRETİM ENSTİTÜSÜ

Rapor No: 45924173-125.05-2176/7734

Tarih: 18.11.2015

Sayfa No: 9/9

7. BULGULAR ve DEĞERLENDİRME

158/1121 no'lu "Aritma Çamuru" örneğinin:

- Nötral, yüksek nemli, organik içerikli olduğu belirlenmiştir.
- Yağ gres içeriği %5,04 olup, sınır değeri olan %1,0'ın üzerindedir.
- Örneğin sulu çözeltisinin çözünmüş oksijen miktarı 0,30 mg/l civarında bulunmuş olup, bu konsantrasyon sucul ortamlara karışması halinde risk teşkil edebilecek bir değerdir.
- İnorganik yapı analizinde numunenin inorganik açıdan tehlikesiz olduğu sonucuna varılmıştır.
- Balık biyodeneysel sonuçlarına göre ZSF=2 elde edilmiş olup, örneğin sucul ortamlarda yaşayan su canlıları için düşük riskli ve tehlikesiz olduğu sonucuna varılmıştır.
- Farelerde yapılan akut toksisite sonuçlarına göre Global Harmonize Sistemine göre kategori 5 (GHS 5) bulunmuştur. LD50 değeri > 5.000 mg/kg vücut ağırlığı şeklinde tanımlanmıştır.

Tüm bu değerlendirmeler ışığında 158/1121 no'lu "Aritma Çamuru" örneğinin "**tehlikesiz atık**" olduğu sonucuna varılmıştır. **Düşük çözünmüş oksijen içeriği ve yüksek yağ gres içeriği sebebi ile atığın sucul ortamlarla teması engellenmeli ve açıkta gerekli sızdırmazlık tedbirleri alınmadan geçici depolaması yapılmamalıdır.** AYY'de üretilen atığın mümkünse önce oluşumunun azaltımı, daha sonra geri kazanımı veya yeniden kullanımı, bu mümkün değilse bertarafı ilke olarak benimsenmektedir. Örneğin kuru bazda yüksek kalorifik değer içermesi sebebiyle, EK-2B'de yer alan R1 "Enerji üretimi amacıyla başlıca yakıt olarak veya başka şekillerde kullanma" işlemi gereği lisanslı bir tesiste yakılarak enerji eldesi için kullanılması mümkündür. Ancak yakılarak enerji eldesi esnasında %1,39 oranında tespit edilmiş olan kükürt içeriği dikkate alınmalıdır. Bu işlem ekonomik/teknik olarak mümkün değilse, EK-2A'da verilen "D1-toprağın altında veya üstünde düzenli depolama örneğin, düzenli depolama ve benzeri" metodu gereği sulu eluatında gerekli analizler yapılarak ilgili sınıf düzenli depolama alanında düzenli depolanarak bertaraf yapılması mümkündür. Atığın yeni kodunun 19 08 14 (19 08 13 dışındaki endüstriyel atık suyun diğer yöntemlerle arıtılmasından kaynaklanan çamurlar) şeklinde olduğu sonucuna varılmıştır. Ayrıca atık kodu hakkında ve bu rapordan sonra yapılacak her türlü muamelesinde son karar mercii T.C. Çevre Şehircilik Bakanlığıdır.